ဆန္ဒသင်္ဂီတိ ပိဋက်

သုတ္တန္တပိဋကေ ဒီဃနိကာယေ

ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိ

ဆန္ဒသင်္ဂီတိယ် ထေရား သင်္ဂီတိကာရကာ ယထာ။
သင်္ဂါယိ်သု တထေဝါယံ၊ ဂုတိယမှိ သုမုဒ္ဒိတာ။

ရေးမှုရင်္ဒေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ မုဒ္ဓါပိတာ

ဗုဒ္ဓဝေဿ ၂၅၀၀ ရေးမှုဝေဿ ဝန်ဆန် ၁၉၅၇

၂၈၉၇

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပိဋက်

သုတ္တန္တပိဋကေ ဒီဃနိကာယေ

ပါထိကဝဂ္ဂပါဋိ

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
မုဒ္ဒကယန္တာလယေ မုဒ္ဒါပိတာ

ဗုဒ္ဓဝဿေ ၂၅၀၀ မရမ္မဝဿေ ၁၃၁၈ ၁၉၅၆

THE PĀḶI ALPHABET
IN BURMESE AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

အ a အာ ā ဣ i ဤ ī ဥ u ဦ ū ဧ e ဩ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

က	ka	ခ	kha	ဂ	ga	ဃ	gha	င	ṅa
စ	ca	ဆ	cha	ဇ	ja	ဈ	jha	ဉ	ña
ဋ	ṭa	ဌ	ṭha	ဍ	ḍa	ဎ	ḍha	ဏ	ṇa
တ	ta	ထ	tha	ဒ	da	ဓ	dha	န	na
ပ	pa	ဖ	pha	ဗ	ba	ဘ	bha	မ	ma

ယ ya ရ ra လ la ဝ va သ sa ဟ ha ဠ ḷa ံ ṃ

VOWELS IN COMBINATION

က ka	ကာ kā	ကိ ki	ကီ kī	ကု ku	ကူ kū	ကေ ke	ကော ko
ခ kha	ခါ khā	ခိ khi	ခီ khī	ခု khu	ခူ khū	ခေ khe	ခေါ kho

CONJUNCT-CONSONANTS

က္က	kka	ဉ	ñca	ဒ္ဒ	dva	ဗ္ဗ	mba
က္ခ	kkha	ဉ္ဇ	ñcha	ဓ္ဓ	dhya	ဗ္ဘ	mbha
ကျ	kya	ဉ	ñja	ဓ္ဓ	dhva	ဗ္ဗ	mma
ကြ	kri	ဉ္ဈ	ñjha	ဏ္ဏ	nta	မျ	mya
က္ဍ	kla	ဋ္ဋ	ṭṭa	ဏ္ဏ	ntva	မှ	mha
ကွ	kva	ဋ္ဌ	ṭṭha	ဏ္ဏ	ntha	ယျ	yya
ချ	khya	ဌ	ḍḍa	ဏ္ဍ	nda	ယှ	yha
ခွ	khva	ဍ	ḍḍha	ဏ္ဍ	ndra	ဍ္ဍ	lla
ဂ္ဂ	gga	ဏ္ဏ	ṇṭa	ဏ္ဏ	ndha	လျ	lya
ဃ္ဃ	ggha	ဏ္ဏ	ṇṭha	ဏ္ဏ	nna	လှ	lha
ဂျ	gya	ဏ္ဏ	ṇḍa	ဏ္ဏ	nya	ဝှ	vha
ဂြ	gra	ဏ္ဏ	ṇṇa	ဏ္ဏ	nha	ဿ	sta
ဂ်ဂ်	ṅka	ဏ္ဏ	ṇha	ပ္ပ	ppa	ဿ	stra
ဂ်ဂ်	ṅkha	ဋ္ဋ	tta	ပ္ပ	ppha	သ္ဍ	sna
ဂ်ဂ်	ṅga	ဋ္ဋ	ttha	ပျ	pya	သျ	sya
ဂ်ဂ်	ṅgha	ဌ	tva	ဗ္ဗ	pla	ဿ	ssa
ဇ္ဇ	cca	ဌ	tya	ဗ္ဗ	bba	သ္ဍ	sma
ဇ္ဇ	ccha	ဌ	tra	ဗ္ဗ	bbha	သ္ဍ	sva
ဇ္ဇ	jja	ဒ္ဒ	dda	ဗျ	bya	ဟ္ဟ	hma
ဇ္ဇ	jjha	ဒ္ဒ	ddha	ဗြ	bra	ဟ္ဟ	hva
ဉ္ဉ	ñña	ဒျ	dya	ဗ္ဗ	mpa	ဋ္ဌ	ḷha
ဉ္ဉ	ñha	ဒြ	dra	ဗ္ဗ	mpha		

ာ-ါ = ā ; ိ = i ; ီ = ī ; ု-ု = u ; ူ-ူ = ū ; ေ = e ; ေ ာ-ေ ါ = o

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ			ပိဋ္ဌက်
၁-ပါထိကသုတ္တ			
သုနက္ခတ္တဝတ္ထု	....	....	၁
ကောရက္ခတ္တိယဝတ္ထု	....	....	၄
အစေလကဋ္ဌာရမဋ္ဌကဝတ္ထု	....	....	၇
အစေလပါထိကပုတ္တဝတ္ထု	....	....	၉
ဇ္ဇဒ္ဓိပါဋိဟာရိယကထာ	....	....	၁၂
အဂ္ဂညပညတ္တိကထာ	....	....	၂၃
၂-ဥဒုမ္ဗရိကသုတ္တ			
နိဂြောဓပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု	....	....	၃၀
တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒ	....	....	၃၂
ဥပက္ကိလေသ	....	....	၃၄
ပရိသုဒ္ဓပပဋိကပုတ္တကထာ	....	....	၃၇
ပရိသုဒ္ဓတစပုတ္တကထာ	....	....	၄၀
ပရိသုဒ္ဓဖေဂ္ဂုပုတ္တကထာ	....	....	၄၁
ပရိသုဒ္ဓအဂ္ဂပုတ္တသာရပုတ္တကထာ	....	....	၄၂
နိဂြောဓဿ ပဇ္ဇာယန	....	....	၄၃
ဖြဟ္မစရိယပရိယောသာနသစ္ဆိကိရိယာ	....	....	၄၅
ပရိဗ္ဗာဇကာနံပဇ္ဇာယန	....	....	၄၆
၃-စက္ကဝတ္တိသုတ္တ			
အတ္တဒီပသရဏတာ	....	....	၄၈
ဒဋ္ဌနေမိစက္ကဝတ္တိရာဇာ	....	....	၄၈

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
စက္ကဝတ္တိအရိယဝတ္တ	....	....	၅၀
စက္ကရတနပါတုဘာဝ	....	....	၅၀
ဒုတိယာဒိစက္ကဝတ္တိကထာ	....	....	၅၂
အာယုဝဏ္ဏာဒိပရိဟာနိကထာ	....	....	၅၄
ဒသဝဿာယုကသမယ	....	....	၅၉
အာယုဝဏ္ဏာဒိဝဍ္ဎနကထာ	....	....	၆၁
သခ်ရာဇဝတ္ထု	....	....	၆၂
မေတ္တေယျဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ	....	....	၆၃
ဘိက္ခုနောအာယုဝဏ္ဏာဒိဝဍ္ဎနကထာ	....	....	၆၄

၄-အဋ္ဌညသုတ္တ

ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇ	....	....	၆၆
စတုဝဏ္ဏသုဒ္ဓိ	....	....	၆၇
ရသပထဝိပါတုဘာဝ	....	....	၇၀
စန္ဒိမသူရိယာဒိပါတုဘာဝ	....	....	၇၀
ဘူမိပပ္ပဋ္ဌကပါတုဘာဝ	....	....	၇၁
ပဒါလတာပါတုဘာဝ	....	....	၇၂
အကဋ္ဌပါကသာလိပါတုဘာဝ	....	....	၇၃
ဇုတ္ထိပုရိသလိင်္ဂပါတုဘာဝ	....	....	၇၃
မေထုနဓမ္မသမာစာရ	....	....	၇၄
သာလိဝိဘာဂ	....	....	၇၅
မဟာသမ္မတရာဇာ	....	....	၇၆
ဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလ	....	...	၇၇
ဝေဿမဏ္ဍလ	....	....	၇၈
သုဒ္ဒမ်ဏ္ဍလ	....	....	၇၉
ဒုစ္စရိတာဒိကထာ	....	....	၇၉
ဗောဓိပက္ခိယဘာဝနာ	....	....	၈၀

မာတိကာ			ပိဋ္ဌက်
၅-သမ္ပသာဒနီယသုတ္တ			
သာရိပုတ္တသီဟနာဒ	....	....	၈၂
ကုသလဓမ္မဒေသနာ	....	....	၈၄
အာယတနပဏ္ဏတ္တိဒေသနာ	....	....	၈၄
ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိဒေသနာ	....	....	၈၅
အာဒေသနဝိဓာဒေသနာ	....	....	၈၅
ဒဿနသမာပတ္တိဒေသနာ	....	....	၈၆
ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိဒေသနာ	....	....	၈၇
ပဓာနဒေသနာ	....	....	၈၇
ပဋိပဒါဒေသနာ	....	....	၈၈
ဘဿသမာစာရာဒိဒေသနာ	....	....	၈၈
အနုသာသနဝိဓာဒေသနာ	....	....	၈၉
ပရပုဂ္ဂလဝိမုတ္တိဉာဏဒေသနာ	....	....	၈၉
သဿတဝါဒဒေသနာ	....	....	၉၀
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဒေသနာ	....	....	၉၁
စုတူပပါတဉာဏဒေသနာ	....	....	၉၂
ဗ္ဗဒ္ဓိဝိဓဒေသနာ	....	....	၉၃
အညထာသတ္ထုဂုဏဒဿန	....	....	၉၄
အနုယောဂဒါနပ္ပကာရ	....	....	၉၄
အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတ	....	....	၉၅
၆-ပါသာဒိကသုတ္တ			
နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တကာလင်္ကိရိယာ	....	....	၉၇
အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယ	....	....	၉၈
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယ	....	....	၉၉
သာဝကာနုတပ္ပသတ္ထု	....	....	၁၀၀
သာဝကာနနုတပ္ပသတ္ထု	....	....	၁၀၁

မာတိကာ			ဝိဋ္ဌက်
ဗြဟ္မစရိယအပရိပူရာဒိကထာ	....	....	၁၀၁
သင်္ဂါယိတဗ္ဗဓမ္မ	....	....	၁၀၅
သညာပေတဗ္ဗဝိဓိ	....	....	၁၀၅
ပစ္စယာနုညာတကာရဏ	....	....	၁၀၇
သုခလ္လိကာနုယောဂ	....	....	၁၀၇
သုခလ္လိကာနုယောဂါနိသံသ	....	....	၁၀၉
ခီဏာသဝအဘဗ္ဗဌာန	....	....	၁၁၀
ပဥ္ဉာဗျာကရဏ	....	....	၁၁၀
အဗျာကတဌာန	....	....	၁၁၂
ဗျာကတဌာန	....	....	၁၁၃
ပုဗ္ဗန္တသဟဂတဒိဋ္ဌိနိဿယ	....	....	၁၁၃
အပရန္တသဟဂတဒိဋ္ဌိနိဿယ	....	....	၁၁၅

၇-လက္ခဏသုတ္တ

ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ	....	....	၁၁၇
သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာလက္ခဏံ (၁)	....	....	၁၁၉
ပါဒတလစက္ကလက္ခဏံ (၂)	....	....	၁၂၁
အာယတပဏ္ဍိတာဒိတိလက္ခဏံ (၃-၅)	....	....	၁၂၂
သတ္တုဿဒတာလက္ခဏံ (၆)	....	...	၁၂၄
ကရစရဏမုဒုဇာလတာလက္ခဏာနိ (၇-၈)	....	....	၁၂၅
ဥဿခ်ပါဒ-ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမတာလက္ခဏာနိ (၉-၁၀)		....	၁၂၆
ဧဏိဇင်္ဃလက္ခဏံ (၁၁)	....	....	၁၂၇
သုခုမစ္ဆဝိလက္ခဏံ (၁၂)	....	....	၁၂၈
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏလက္ခဏံ (၁၃)	....	....	၁၃၀
ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယ္ဟလက္ခဏံ (၁၄)	....	....	၁၃၁
ပရိမဏ္ဍလ-အနောနမဇဏ္ဍုပရိမသနလက္ခဏာနိ (၁၅-၁၆)		....	၁၃၂
သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယာဒိတိလက္ခဏံ (၁၇-၁၉)	....	....	၁၃၄
ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတာလက္ခဏံ (၂၀)	...	....	၁၃၅

မာတိကာ		ပိဋက်
အဘိနီလနေတ္တ-ဂေါပခုမလက္ခဏာနိ (၂၁-၂၂)	....	၁၃၆
ဥဏ္ဍီသသီသလက္ခဏံ (၂၃)	....	၁၃၇
ဧကေကလောမတာ-ဥဏ္ဍာလက္ခဏာနိ (၂၄-၂၅)	....	၁၃၈
စတ္တာလီသ-အဝိရဋ္ဌဒန္တလက္ခဏာနိ (၂၆-၂၇)	....	၁၃၉
ပဟူတဇိဝှါ-ဗြဟ္မဿရလက္ခဏာနိ (၂၈-၂၉)	....	၁၄၁
သီဟဟနုလက္ခဏံ (၃၀)	....	၁၄၂
သမဒန္တ-သုသုက္ကဒါဌာလက္ခဏာနိ (၃၁-၃၂)	....	၁၄၃

၈-သိင်္ဂါလသုတ္တ

ဆဒိသာ	....	....	၁၄၆
စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာ	....	....	၁၄၇
စတုဌာနံ	....	....	၁၄၇
ဆအပါယမုခါနိ	....	....	၁၄၈
သုရာမေရယဿ ဆ အာဒီနဝါ	....	....	၁၄၈
ဝိကာလစရိယာယ ဆ အာဒီနဝါ	....	....	၁၄၈
သမဇ္ဇာဘိစရဏဿ ဆ အာဒီနဝါ	....	....	၁၄၈
ဇူတပ္ပမာဒဿ ဆ အာဒီနဝါ	....	....	၁၄၉
ပါပမိတ္တတာယ ဆ အာဒီနဝါ	....	....	၁၄၉
အာလသျဿ ဆ အာဒီနဝါ	....	....	၁၄၉
မိတ္တပတိရူပက	....	....	၁၅၁
သုဟဒမိတ္တ	....	....	၁၅၂
ဆဒ္ဒိသာပဋိစ္ဆာဒနကဏ္ဍ	....	....	၁၅၃

၉-အာဋ္ဌာနာဋိယသုတ္တ

ပဌမဘာဏဝါရ	....	....	၁၅၈
ဒုတိယဘာဏဝါရ	....	....	၁၆၆

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
၁၀-သဂီတိသုတ္တ			
ဥဒ္ဓတကနဝသန္ဓာဝဂါရ	....	....	၁၇၅
ဘိန္နနိဂဏ္ဌဝတ္ထု	....	....	၁၇၆
ဧကက	....	....	၁၇၈
ဒုက	....	....	၁၇၈
တိက	....	....	၁၈၀
စတုက္က	....	....	၁၈၅
ပဉ္စက	....	....	၁၉၅
ဆက္က	....	....	၂၀၁
သတ္တက	....	....	၂၀၈
အဋ္ဌက	....	....	၂၁၀
နဝက	....	....	၂၁၈
ဒသက	....	....	၂၂၁
၁၁-ဒသုတ္တရသုတ္တ			
ဧကောဓမ္မော	....	...	၂၂၇
ဒွေဓမ္မာ	....	....	၂၂၈
တယောဓမ္မာ	....	....	၂၂၉
စတ္တာရောဓမ္မာ	....	....	၂၃၀
ပဉ္စဓမ္မာ	....	....	၂၃၂
ဆဓမ္မာ	....	....	၂၃၆
သတ္တဓမ္မာ	....	....	၂၄၀
အဋ္ဌဓမ္မာ	....	....	၂၄၃
နဝဓမ္မာ	...	....	၂၅၂
ဒသဓမ္မာ	....	....	၂၅၅
ဥဒ္ဒါနဂါထာ	....	....	၂၆၀

ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒီဃနိကာယ

ပါထိကဝဂ္ဂပါဋိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ။

၁–ပါထိကသုတ္တ

သုနက္ခတ္တဝတ္ထု

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မလ္လေသု ဝိဟရတိ အနုပိယံ နာမ[၁] မလ္လာနံ နိဂမော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရ မာဒါယ အနုပိယံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝတော ဘေဒဟောသိ "အတိပ္ပဂေါ ခေါ တာဝ အနုပိယာယံ[၂] ပိဏ္ဍာယ စရိတုံ၊ ယံနူနာဟံ ယေန ဘဂ္ဂဝဂေါတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ အာရာမော၊ ယေန ဘဂ္ဂဝဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသင်္ကမေယျ"န္တိ။

၂။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန ဘဂ္ဂဝဂေါတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ အာရာမော၊ ယေန ဘဂ္ဂဝဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသင်္ကမိ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ-ဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဘေဒဝေါစ "ဧတု ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ သွာဂတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော၊ စိရဿံ ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမံ ပရိယာယ-မကာသိ ယဒိဒံ ဣမာဂမနာယ၊ နိသီဒတု ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဣဒမာသနံ ပညတ္တ"န္တိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ ဘဂ္ဂဝဂေါတ္တောပိ ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကော အညတရံ နီစံ အာသနံ ဂဟေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဘဂ္ဂဝဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဘေဒဝေါစ၊—ပုရိမာနိ ဘန္တေ

၁–အနုပ္ပိယံ နာမ (သျာ)　　၂–အနုပိယံ (က)

ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မံ တေဒဝေါစ "ပစ္စက္ခာတော ဒါနိ မယာ ဘဂ္ဂဝ ဘဂဝါ၊ နဒါနာဟံ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရာမီ"တိ။ ကစ္စေတံ ဘန္တေ တထေဝ၊ ယထာ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော အဝစာတိ။ တထေဝ ခေါ တေံ ဘဂ္ဂဝ၊ ယထာ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော အဝစ။

၃။ ပုရိမာနိ ဘဂ္ဂဝ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ။ ကေမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော မံ တေဒဝေါစ "ပစ္စက္ခာမိ ဒါနာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ၊ နဒါနာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရိဿာမီ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တံ လိစ္ဆဝိပုတ္တံ တေဒဝေါစံ "အပိ နု တာဟံ သုနက္ခတ္တ ဧဝံ အဝစံ၊ ဟေ တွံ သုနက္ခတ္တ မမံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရာဟီ"တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တွံ ဝါ ပန မံ ဧဝံ အဝစ "အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရိဿာမီ"တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ကိရ သုနက္ခတ္တ နေဝါဟံ တံ ဝဒါမိ "ဟေ တွံ သုနက္ခတ္တ မမံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရာဟီ"တိ။ နပိ ကိရ မံ တွံ ဝဒေသိ "အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရိဿာမီ"တိ။ ဧဝံ သန္တေ မောဃပုရိသ ကော သန္တော ကံ ပစ္စာစိက္ခသိ။ ပဿ မောဃပုရိသ ယာဝဥ္ဇာ တေ ဣဒံ အပရဒ္ဓန္တိ။

၄။ နဟိ ပန မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရောတီတိ။ အပိ နု တာဟံ သုနက္ခတ္တ ဧဝံ အဝစံ "ဟေ တွံ သုနက္ခတ္တ မမံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရာဟိ၊ အဟံ တေ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရိဿာမီ"တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တွံ ဝါ ပန မံ ဧဝံ အဝစ "အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရိဿာမိ၊ ဘဂဝါ မေ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရိဿတီ"တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ကိရ သုနက္ခတ္တ နေဝါဟံ တံ ဝဒါမိ "ဟေ တွံ သုနက္ခတ္တ မမံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရာဟိ၊ အဟံ ဟေ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရိဿာမီ"တိ။ နပိ ကိရ မံ တွံ ဝဒေသိ "အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရိဿာမိ၊ ဘဂဝါ မေ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရိဿတီ"တိ။ ဧဝံ သန္တေ မောဃပုရိသ ကော သန္တော ကံ ပစ္စာစိက္ခသိ။ တံ ကိံ-မညသိ သုနက္ခတ္တ၊ ကတေ ဝါ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေ အကတေ ဝါ

ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေ ယဿတ္ထာယ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော နိယ္ယာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာတိ။ ကတေ ဝါ ဘန္တေ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေ အကတေ ဝါ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိ-ဟာရိယေ ယဿတ္ထာယ ဘဂဝတာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော နိယ္ယာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာတိ။ ဣတိ ကိရ သုနက္ခတ္တ ကတေ ဝါ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေ အကတေ ဝါ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေ ယဿတ္ထာယ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော နိယ္ယာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ တတြ သုနက္ခတ္တ ကိုဝ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကတံ ကရိဿတိ။ ပဿ မောဃပုရိသ ယာဝဇ္ဇ တေ ဣဒံ အပရဒ္ဓန္တိ။

၅။ နု ဟိ ပန မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အဂ္ဂညံ ပညပေတိတိ[1]။ အပိ နု တာဟံ သုနက္ခတ္တ ဧဝံ အဝစံ "ဟေ တ္ဝံ သုနက္ခတ္တ မမံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရာဟိ၊ အဟံ တေ အဂ္ဂညံ ပညပေဿာမိ"တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တ္ဝံ ဝါ ပန မံ ဧဝံ အဝစ "အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရိဿာမိ၊ ဘဂဝါ မေ အဂ္ဂညံ ပညပေဿတိ"တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ကိရ သုနက္ခတ္တ နေဝါဟံ တံ ဝဒါမိ. "ဟေ တ္ဝံ သုနက္ခတ္တ မမံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရာဟိ၊ အဟံ တေ အဂ္ဂညံ ပညပေဿာမိ"တိ။ နပိ ကိရ မံ တ္ဝံ ဝဒေသိ "အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟရိဿာမိ၊ ဘဂဝါ မေ အဂ္ဂညံ ပညပေဿတိ"တိ။ ဧဝံ သန္တေ မောဃပုရိသ ကော သန္တော ကံ ပစ္စာစိက္ခသိ။ တံ ကိုမညသိ သုနက္ခတ္တ၊ ပညတ္တေ ဝါ အဂ္ဂညေ အပညတ္တေ ဝါ အဂ္ဂညေ ယဿတ္ထာယ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော နိယ္ယာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာတိ။ ပညတ္တေ ဝါ ဘန္တေ အဂ္ဂညေ အပညတ္တေ ဝါ အဂ္ဂညေ ယဿတ္ထာယ ဘဂဝတာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော နိယ္ယာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာတိ။ ဣတိ ကိရ သုနက္ခတ္တ ပညတ္တေ ဝါ အဂ္ဂညေ အပညတ္တေ ဝါ အဂ္ဂညေ ယဿတ္ထာယ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော နိယ္ယာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ တတြ သုနက္ခတ္တ ကိုဝ အဂ္ဂညံ ပညတ္တံ ကရိဿတိ။ ပဿ မောဃပုရိသ ယာဝဇ္ဇ တေ ဣဒံ အပရဒ္ဓံ။

၆။ အနေကပရိယာယေန ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ မမ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဝဇ္ဇိဂါမေ "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော

---

[1]–ပညာပေတိတိ (ဋီ)

သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ။ ဣတိ ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ အနေကပရိယာယေန မမ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဝဇ္ဇိဂါမေ။

အနေကပရိယာယေန ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ ဓမ္မဿ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဝဇ္ဇိဂါမေ "သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီ"တိ။ ဣတိ ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မဿ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဝဇ္ဇိဂါမေ။

အနေကပရိယာယေန ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ သံဃဿ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဝဇ္ဇိဂါမေ "သုပ္ပဋိပန္ဒော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္ဒော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္ဒော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမီစိပ္ပဋိပန္ဒော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဥ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ"တိ။ ဣတိ ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ အနေကပရိယာယေန သံဃဿ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဝဇ္ဇိဂါမေ။

အာရောစယာမိ ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ၊ ပဋိဝေဒယာမိ ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ၊ ဘဝိဿန္တိ ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ ဝတ္တာရော၊ "နော ဝိသဟိ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော သမဏေ ဂေါတမေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ၊ သော အဝိသဟန္တော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တော"တိ။ ဣတိ ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ ဘဝိဿန္တိ ဝတ္တာရောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော မယာ ဝုစ္စမာနော အပက္ကမေဝ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ ယထာ တံ အာပါယိကော နေရယိကော။

ကောရက္ခတ္တိယဝတ္ထု

၇။ ဧကမိဒါဟံ ဘဂ္ဂဝ သမယံ ထူလူသု[၁] ဝိဟရာမိ ဥတ္တရကာ နာမ ထူလူနံ နိဂမော။ အထ ခွါဟံ ဘဂ္ဂဝ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သုနက္ခတ္တေန လိစ္ဆဝိပုတ္တေန ပစ္ဆာသမဏေန ဥတ္တရကံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ[၂]။ တေန ခေါ ပန သမယေန အစေလော ကောရက္ခတ္တိယော ကုက္ကုရဝတိကော စတုက္ကုဏ္ဍိကော[၂] ဆမာနိကိဏ္ဍံ ဘက္ခသံ မုခေနေဝ ခါဒတိ၊ မုခေနေဝ ဘုဥ္ဇတိ၊ အဒ္ဒသာ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော အစေလံ ကောရက္ခတ္တိယံ

၁-ဗုမ္မသု (သီ၊ဇ) ၂-စတုကုဏ္ဍိကော (သီ၊ဇ) စတုကောဏ္ဍိကော (သျာ၊က)

ကုက္ကုရဝတိကံ စတုက္ကုဏ္ဍိကံ ဆမာနိကိဏ္ဍံ ဘက္ခသံ မုခေနေဝ ခါဒန္တံ မုခေနေဝ ဘုဉ္ဇန္တံ။ ဒိသွာနသ ဘေဒဟောသိ "သာဓုရူပေါ ဝတ ဘော အယံ[၁] သမဏော စတုက္ကုဏ္ဍိကော ဆမာနိကိဏ္ဍံ ဘက္ခသံ မုခေနေဝ ခါဒတိ၊ မုခေနေဝ ဘုဉ္ဇတီ"တိ။

အထ ခွါဟံ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တသ လိစ္ဆဝိပုတ္တသ စေတသာ စေတော-ပရိဝိတက္ကမညာယ သုနက္ခတ္တံ လိစ္ဆဝိပုတ္တံ ဘေဒဝေါစံ "တွံပိ နာမ မောဃပုရိသ သမဏော သကျပုတ္တိယော[၂] ပဋိဇာနိဿသီ"တိ။ ကိံ ပန မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဝေမာဟ "တွံပိ နာမ မောဃပုရိသ သမဏော သကျပုတ္တိယော[၂] ပဋိဇာနိဿသီ"တိ။ နနု တေ သုနက္ခတ္တ ဧမံ အစေလံ ကောရက္ခတ္တိယံ ကုက္ကုရ-ဝတိကံ စတုက္ကုဏ္ဍိကံ ဆမာနိကိဏ္ဍံ ဘက္ခသံ မုခေနေဝ ခါဒန္တံ မုခေနေဝ ဘုဉ္ဇန္တံ ဒိသွာန ဘေဒဟောသိ "သာဓုရူပေါ ဝတ ဘော အယံ သမဏော စတုက္ကုဏ္ဍိကော ဆမာနိကိဏ္ဍံ ဘက္ခသံ မုခေနေဝ ခါဒတိ၊ မုခေနေဝ ဘုဉ္ဇတီ"တိ။ ဝေံ ဘန္တေ။ ကိံ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ အရဟတ္တသ မစ္ဆရာယတီတိ။ န ခေါ အဟံ မောဃပုရိသ အရဟတ္တသ မစ္ဆရာယာမိ။ အပိ စ တုယ္ဟေဝေတံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံ ပဇဟ။ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ။ ယံ ခေါ ပနေတံ သုနက္ခတ္တ မညသိ အစေလံ ကောရက္ခတ္တိယံ "သာဓုရူပေါ အယံ သမဏော"တိ[၃]။ သော သတ္တမံ ဒိဝသံ အလသကေန ကာလက်ရိဿတိ၊ ကာလက်တော[၄] စ ကာလကဋ္ဌိကာ[၅] နာမ အသုရာ သဗ္ဗနိဟီနော အသုရကာယော၊ တတြ ဥပပဇ္ဇိဿတိ။ ကာလက်တဋ္ဌ နံ ဗီရဏတ္ထမ္ဗကေ သုသာနေ ဆဋ္ဌေဿန္တိ။ အာကခ်မာနော စ တွံ သုနက္ခတ္တ အစေလံ ကောရက္ခတ္တိယံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ပုစ္ဆေယျာသိ "ဇာနာသိ အာဝုသော ကောရက္ခတ္တိယ[၆] အတ္တနော ဂတိ"န္တိ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ သုနက္ခတ္တ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ တေ အစေလော ကောရက္ခတ္တိယော ဗျာကရိဿတိ "ဇာနာမိ အာဝုသော သုနက္ခတ္တ အတ္တနော ဂတိံ၊ ကာလကဋ္ဌိကာ နာမ အသုရာ သဗ္ဗနိဟီနော အသုရကာယော၊ တတြာမှိ ဥပပန္နော"တိ။

အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေန အစေလော ကောရက္ခတ္တိယော တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ အစေလံ ကောရက္ခတ္တိယံ

၁–အရဟံ (သီ၊သျာ၊ဇ) ၂–မောဃပုရိသ သကျပုတ္တိယော (သီ၊ သျာ၊ ဇ)
၃–မညသိ "အစေလော ကောရခတ္တိယော သာဓုရူပေါ အရဟံ သမဏောတိ" (သျာ)
၄–ကာလကတော (သီ၊ သျာ၊ ဇ) ၅–ကာလကဋ္ဌာ (သီ၊ ဇ)၊ ကာလကဋ္ဌိကာ (သျာ)
၆–အစေလ ကောရခတ္တိယ (က)

တေဒဝေါစ "ဗျာကတော ခေါသိ အာဝုသော ကောရက္ခတ္တိယ သမဏေန ဂေါတမေန 'အစေလော ကောရက္ခတ္တိယော သတ္တမံ ဒိဝသံ အလသကေန ကာလက်ရိဿတိ၊ ကာလက်တော စ ကာလကဉ္ဇိကာ နာမ အသုရာ သဗ္ဗ-နိဟီနော အသုရကာယော၊ တတြ ဥပပဇ္ဇိဿတိ။ ကာလက်တဉ္ဇ နံ ဗီရဏတ္ထမ္ဘကေ သုသာနေ ဆဋ္ဌေဿန္တိ'တိ။ ယေန တွံ အာဝုသော ကောရက္ခတ္တိယ မတ္တံ မတ္တဉ္ဇ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇေယျာသိ၊ မတ္တံ မတ္တဉ္ဇ ပါနီယံ ပိဝေယျာသိ။ ယထာ သမဏဿ ဂေါတမဿ မိဏ္ဍာ အဿ ဝစန"န္တိ။

၈။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိဏ္ဍဝိပုတ္တော ဧကဒ္ဒီဟိကာယ သတ္တရတ္တိန္ဒိဝါနိ ဂဏေသိ၊ ယထာ တံ တထာဂတဿ အသဒ္ဒဟမာနော။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ အစေလော ကောရက္ခတ္တိယော သတ္တမံ ဒိဝသံ အလသကေန ကာလ-မကာသိ၊ ကာလက်တော စ ကာလကဉ္ဇိကာ နာမ အသုရာ သဗ္ဗနိဟီနော အသုရ-ကာယော၊ တတြ ဥပပဇ္ဇိ။ ကာလက်တဉ္ဇ နံ ဗီရဏတ္ထမ္ဘကေ သုသာနေ ဆဋ္ဌေသုံ။

၉။ အဿောသိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိဏ္ဍဝိပုတ္တော "အစေလော ကိရ ကောရက္ခတ္တိယော အလသကေန ကာလက်တော ဗီရဏတ္ထမ္ဘကေ သုသာနေ ဆဋ္ဌိတော"တိ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိဏ္ဍဝိပုတ္တော ယေန ဗီရဏတ္ထမ္ဘကံ သုသာနံ၊ ယေန အစေလော ကောရက္ခတ္တိယော တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ အစေလံ ကောရက္ခတ္တိယံ တိက္ခတ္တုံ ပါဏိနာ အာကောဋ္ဌေသိ "ဇာနာသိ အာဝုသော ကောရက္ခတ္တိယ အတ္တနော ဂတိ"န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ အစေလော ကောရက္ခတ္တိယော ပါဏိနာ ပိဋ္ဌိံ ပရိပုဉ္ဆန္တော ဝုဋ္ဌာသိ၊ "ဇာနာမိ အာဝုသော သုနက္ခတ္တ အတ္တနော ဂတိံ၊ ကာလကဉ္ဇိကာ နာမ အသုရာ သဗ္ဗနိဟီနော အသုရကာယော၊ တတြာမှိ ဥပပန္နော"တိ ဝတ္ဝာ တတ္ထေဝ ဥတ္တာနော ပပတိ[၁]။

၁၀။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိဏ္ဍဝိပုတ္တော ယေနာဟံ တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ မံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အဟံ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တံ လိဏ္ဍဝိပုတ္တံ တေဒဝေါစံ "တံ ကိံမညသိ သုနက္ခတ္တ၊ ယထေဝ တေ အဟံ အစေလံ ကောရက္ခတ္တိယံ အာရဗ္ဘ ဗျာကာသိံ၊ တထေဝ တံ ဝိပါကံ၊ အညထာ ဝါ"တိ။ ယထေဝ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အစေလံ ကောရက္ခတ္တိယံ အာရဗ္ဘ ဗျာကာသိ၊ တထေဝ တံ ဝိပါကံ၊ နော အညထာတိ။

၁–ပရိပတိ (သျာ၊က)

တံ ကိံမညသိ သုနက္ခတ္တ၊ ယဒိ ဧဝံ သန္တေ ကတံ ဝါ ဟောတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ အကတံ ဝါတိ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ ကတံ ဟောတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ နော အကတန္တိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ မံ တွံ မောဃပုရိသ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရောန္တံ ဧဝံ ဝဒေသိ "န ဟိ ပန မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရောတီ"တိ။ ပဿ မောဃပုရိသ ယာဝဉ္ဇ တေ ဣဒံ အပရဒ္ဓန္တိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော မယာ ဝုစ္စမာနော အပက္ကမေဝ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ ယထာ တံ အာပါယိကော နေရယိကော။

အစေလကဋ္ဌာရမဋ္ဌကဝတ္ထု

၁၁။ ဧကမိဒါဟံ ဘဂ္ဂဝ သမယံ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ မဟာဝနေ ကူဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အစေလော ကဋ္ဌာရ-မဋ္ဌကော ဝေသာလိယံ ပဋိဝသတိ လာဘဂ္ဂပ္ပတ္တော စေဝ ယသဂ္ဂပ္ပတ္တော စ ဝဇ္ဇိဂါမေ။ တဿ သတ္တဝတပဒါနိ[၁] သမတ္တာနိ သမာဒိန္ဒာနိ ဟောန္တိ။ ယာဝဇီဝံ အစေလကော အဿံ၊ န ဝတ္ထံ ပရိဒဟေယ္ပံ။ ယာဝဇီဝံ ဗြဟ္မစာရီ အဿံ၊ န မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယ္ပံ။ ယာဝဇီဝံ သုရာမံသေနေဝ ယာပေယ္ပံ၊ န သြဒနကုမ္ဘာသံ ဘုဉ္ဇေယ္ပံ။ ပုရတ္ထိမေန ဝေသာလိံ ဥဒေနံ နာမ စေတိယံ၊ တံ နာတိက္ကမေယ္ပံ။ ဒက္ခိဏေန ဝေသာလိံ ဂေါတမကံ နာမ စေတိယံ၊ တံ နာတိက္ကမေယ္ပံ။ ပစ္ဆိမေန ဝေသာလိံ သတ္တမ္ဗံ နာမ စေတိယံ၊ တံ နာတိက္ကမေယ္ပံ။ ဥတ္တရေန ဝေသာလိံ ဗဟုပုတ္တံ နာမ[၂] စေတိယံ၊ တံ နာတိက္ကမေယျန္တိ။ သော ဣမေသံ သတ္တန္ဒံ ဝတပဒါနံ သမာဒါနဟေတု လာဘဂ္ဂပ္ပတ္တော စေဝ ယသဂ္ဂပ္ပတ္တော စ ဝဇ္ဇိဂါမေ။

၁၂။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေန အစေလော ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အစေလံ ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကံ ပဉ္ဍံ အပုစ္ဆိ။ တဿ အစေလော ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကော ပဉ္ဍံ ပုဋ္ဌော န သမ္ပာယာသိ။ အသမ္ပာယန္တော ကောပဉ္ဇ ဒေါသဉ္ဇ အပ္ပစ္စယဉ္ဇ ပါတ္ဝာကာသိ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တဿ လိစ္ဆဝိပုတ္တဿ ဧတဒဟောသိ "သာဓုရူပံ ဝတ ဘော အရဟန္တံ သမဏံ အာသာဒိမ္ဟသေ[၃]။ မာ ဝတ နော အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာ"တိ။

၁–သတ္တဝတ္တပဒါနိ (သျာ၊ ဣ)　　၂–ဗဟုပုတ္တကံ နာမ (သျာ)　　၃–အသာဒိယိမ္ဟသေ (သျာ)

၁၃။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေနာဟံ တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္တာ မံ အဘိဝါဒေတ္တာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အဟံ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တံ လိစ္ဆဝိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစံ "တွံပိ နာမ မောဃပုရိသ သမဏော သကျပုတ္တိယော ပဋိဇာနိဿသီ"တိ။ ကိံ ပန မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဝေမာဟ "တွံပိ နာမ မောဃပုရိသ သမဏော သကျပုတ္တိယော ပဋိဇာနိဿသီ"တိ။ နနု တွံ သုနက္ခတ္တ အစေလံ ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကံ ဥပသက်မိတ္တာ ပဥ္ဍံ အပုစ္ဆိ၊ တဿ တေ အစေလော ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကော ပဥ္ဍံ ပုဋ္ဌော န သမ္ပာယာသိ၊ အသမ္ပာယန္တော ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတ္တာကာသိ။ တဿ တေ ဧတဒဟောသိ "သာဓုရူပံ ဝတ ဘော အရဟန္တံ သမဏံ အာသာဒိမှသေ။ မာ ဝတ နော အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာ"တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ကိံ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ အရဟတ္တဿ မစ္ဆရာယတီတိ။

န ခေါ အဟံ မောဃပုရိသ အရဟတ္တဿ မစ္ဆရာယာမိ၊ အပိ စ တုယ္ဟေဝေတံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံ ပဇဟ။ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ။ ယံ ခေါ ပနေတံ သုနက္ခတ္တ မညသိ အစေလံ ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကံ "သာဓုရူပေါ အယံ[၁] သမဏော"တိ။ သော နစိရဿေဝ ပရိဟိတော သာနုစာရိကော ဝိစရန္တော ဩဒနကုမ္မာသံ ဘုဉ္ဇမာနော သဗ္ဗာနေဝ ဝေသာလိယာနိ စေတိယာနိ သမတိက္ကမိတ္တာ ယသာ နိဟီနော[၂] ကာလံ ကရိဿတီတိ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ အစေလော ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကော နစိရဿေဝ ပရိဟိတော သာနုစာရိကော ဝိစရန္တော ဩဒနကုမ္မာသံ ဘုဉ္ဇမာနော သဗ္ဗာနေဝ ဝေသာလိယာနိ စေတိယာနိ သမတိက္ကမိတ္တာ ယသာ နိဟီနော ကာလမကာသိ။

၁၄။ အဿောသိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော "အစေလော ကိရ ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကော ပရိဟိတော သာနုစာရိကော ဝိစရန္တော ဩဒနကုမ္မာသံ ဘုဉ္ဇမာနော သဗ္ဗာနေဝ ဝေသာလိယာနိ စေတိယာနိ သမတိက္ကမိတ္တာ ယသာ နိဟီနော ကာလက်တော"တိ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေနာဟံ တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္တာ မံ အဘိဝါဒေတ္တာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အဟံ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တံ လိစ္ဆဝိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစံ "တံ ကိံ-မညသိ သုနက္ခတ္တ၊ ယထေဝ တေ အဟံ အစေလံ ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကံ အာရဗ္ဘ ဗျာကာသိံ၊ တထေဝ တံ ဝိပါကံ၊ အညထာ ဝါ"တိ။ ယထေဝ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အစေလံ ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကံ အာရဗ္ဘ ဗျာကာသိ၊ တထေဝ တံ ဝိပါကံ၊

၁–အရဟံ (သျာ) ၂–ယသာနိကိဏ္ဏော (က)

နော အညထာတိ။ တံ ကိံမညသိ သုနက္ခတ္တ၊ ယဒိ ဧဝံ သန္တေ ကတံ ဝါ ဟောတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ အကတံ ဝါတိ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ ကတံ ဟောတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ နော အကတန္တိ။ ဧဝံပိ ခေါ မံ တွံ မောဃပုရိသ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရောန္တံ ဧဝံ ဝဒေသိ "နဟိ ပန မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရောတီ"တိ။ ပဿ မောဃပုရိသ ယာဝဉ္စ တေ ဣဒံ အပရဒ္ဓန္တိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော မယာ ဝုစ္စမာနော အပက္ကမေဝ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ ယထာ တံ အာပါယိကော နေရယိကော။

အစေလပါထိကပုတ္တဝတ္ထု

၁၅။ ဧကမိဒါဟံ ဘဂ္ဂဝ သမယံ တတ္ထေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ မဟာဝနေ ကူဋာဂါရသာလာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အစေလော ပါထိကပုတ္တော[၁] ဝေသာလိယံ ပဋိဝသတိ လာဘဂ္ဂပ္ပတ္တော စေဝ ယသဂ္ဂပ္ပတ္တော စ ဝဇ္ဇိဂါမေ။ သော ဝေသာလိယံ ပရိသတိ ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိ "သမဏောပိ ဂေါတမော ဉာဏဝါဒေါ၊ အဟမ္ပိ ဉာဏဝါဒေါ။ ဉာဏဝါဒေါ ခေါ ပန ဉာဏဝါဒေန အရဟတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ဒဿေတုံ။ သမဏော ဂေါတမော ဥပဃုပထံ အာဂစ္ဆေယျ၊ အဟမ္ပိ ဥပဃုပထံ ဂစ္ဆေယျံ။ တေ တတ္ထ ဥဘောပိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရေယျာမ။ ဧကံ စေ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရိဿတိ၊ ဒ္ဓါဟံ ကရိဿာမိ။ ဒ္ဓေ စေ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယာနိ ကရိဿတိ၊ စတ္တာရာဟံ ကရိဿာမိ။ စတ္တာရိ စေ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယာနိ ကရိဿတိ၊ အဋ္ဌာဟံ ကရိဿာမိ။ ဣတိ ယာဝတကံ ယာဝတကံ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရိဿတိ၊ တဒ္ဒိဂုဏံ တဒ္ဒိဂုဏာဟံ ကရိဿာမီ"တိ။

၁၆။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေနာဟံ တေနုပ-သင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော မံ ဧတဒဝေါစ၊—အစေလော ဘန္တေ ပါထိကပုတ္တော ဝေသာလိယံ ပဋိဝသတိ လာဘဂ္ဂပ္ပတ္တော စေဝ ယသဂ္ဂပ္ပတ္တော စ ဝဇ္ဇိဂါမေ၊ သော ဝေသာလိယံ ပရိသတိ ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိ "သမဏောပိ

၁–ပါဋိကပုတ္တော (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

ဂေါတမော ဉာဏဝါဒေါ၊ အဟမ္ပိ ဉာဏဝါဒေါ။ ဉာဏဝါဒေါ ခေါ ပန ဉာဏဝါဒေ့န အရဟတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ဒဿေတုံ။ သမဏော ဂေါတမော ဥပနုပထံ အာဂန္ဆေယျ၊ အဟမ္ပိ ဥပနုပထံ ဂန္ဆေယျံ။ တေ တတ္ထ ဥဘောပိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရေယျာမ။ ကေ စေ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရိဿတိ၊ ဒွါဟံ ကရိဿာမိ။ ဒွေ စေ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိ-ဟာရိယာနိ ကရိဿတိ၊ စတ္တာရာဟံ ကရိဿာမိ။ စတ္တာရိ စေ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယာနိ ကရိဿတိ၊ အဋ္ဌာဟံ ကရိဿာမိ။ ဇုတိ ယာဝတကံ ယာဝတကံ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရိဿတိ၊ တဒ္ဒိဂုဏံ တဒ္ဒိဂုဏာဟံ ကရိဿာမီ''တိ။

ဝေံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တံ လိန္ဆဝိပုတ္တံ တေဒဝေါစံ "အဘဗ္ဗော ခေါ သုနက္ခတ္တ အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတွာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေ-ပိဿ ဝေမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတွာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂန္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျာ''တိ။

၁၇။ ရက္ခတေတံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဝါစံ၊ ရက္ခတေတံ သုဂတော ဝါစန္တိ။ ကိံ ပန မံ တွံ သုနက္ခတ္တ ဝေံ ဝဒေသိ "ရက္ခတေတံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဝါစံ၊ ရက္ခတေတံ သုဂတော ဝါစ''န္တိ။ ဘဂဝတာ စဿ ဘန္တေ သော ဝါစာ ကေ်သေန ဩဓာရိတာ[၁] "အဘဗ္ဗော အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတွာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဝေမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတွာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂန္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျာ''တိ။ အစေလော စ ဘန္တေ ပါထိကပုတ္တော ဝိရူပရူပေန ဘဂဝတော သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္ဆေယျ၊ တဒဿ ဘဂဝတော မုသာတိ။

၁၈။ အပိ နု သုနက္ခတ္တ တထာဂတော တံ ဝါစံ ဘာသေယျ၊ ယာ သာ ဝါစာ ဒွယဂါမိနီတိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ ဘဂဝတာ အစေလော ပါထိကပုတ္တော

၁–ဩဝါဒိတာ (က)

စေတသာ စေတော ပရိစ္ဆ ဝိဒိတော "အာဘဿော အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိं အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌိတ္တာ မမ သမ္မုခီ-ဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိသ ဧဝမသ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိं အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌိတ္တာ သမဏသ ဂေါတမသ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တသ ဝိပတေယျာ"တိ။

ဥဒါဟု ဒေဝတာ ဘဂဝတော စေတမတ္ထံ အာရောစေသုံ "အာဘဿော ဘန္တေ အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိं အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌိတ္တာ ဘဂဝတော သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိသ ဧဝမသ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိं အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌိတ္တာ သမဏသ ဂေါတမသ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တသ ဝိပတေယျာ"တိ။

၁၉။ စေတသာ စေတော ပရိစ္ဆ ဝိဒိတော စေဝ မေ သုနက္ခတ္တ အစေလော ပါထိကပုတ္တော "အာဘဿော အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိं အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌိတ္တာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိသ ဧဝမသ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိं အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌိတ္တာ သမဏသ ဂေါတမသ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တသ ဝိပတေယျာ"တိ။

ဒေဝတာပိ မေ စေတမတ္ထံ အာရောစေသုံ "အာဘဿော ဘန္တေ အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိं အပ္ပဋိ-နိဿဋ္ဌိတ္တာ ဘဂဝတော သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိသ ဧဝမသ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိं အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌိတ္တာ သမဏသ ဂေါတမသ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တသ ဝိပတေယျာ"တိ။

အဇိတောပိ နာမ လိစ္ဆဝိနံ သေနာပတိ အဓုနာ ကာလင်္ကတော တာဝတိံ သ-ကာယံ ဥပပန္နော။ သောပိ မံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဧဝမာရောစေသိ "အလဋ္ဌိ ဘန္တေ အစေလော ပါထိကပုတ္တော၊ မုသာဝါဒီ ဘန္တေ အစေလော ပါထိကပုတ္တော၊ မံပိ ဘန္တေ အစေလော ပါထိကပုတ္တော ဗျာကာသိ ဝဋ္ဌဂါမေ 'အဇိတော လိစ္ဆဝိနံ သေနာပတိ မဟာနိရယံ ဥပပန္နော'တိ။ နု ခေါ ပနာဟံ ဘန္တေ မဟာနိရယံ ဥပပန္နော၊ တာဝတိံ သကာယမှိ ဥပပန္နော။ အလဋ္ဌိ ဘန္တေ အစေလော ပါထိကပုတ္တော၊ မုသာဝါဒီ ဘန္တေ အစေလော ပါထိကပုတ္တော၊ အာဘဿော စ ဘန္တေ အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိं အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌိတ္တာ ဘဂဝတော သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။

သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျာ''တိ။

ဇုတိ ခေါ သုနက္ခတ္တ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဝိဒိတော စေဝ မေ အစေ-လော ပါထိကပုတ္တော ''အဘဗ္ဗော အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျာ''တိ။ ဒေဝတာပိ မေ တေမတ္တံ အာရောစေသုံ ''အဘဗ္ဗော ဘန္တေ အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ ဘဂဝတော သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျာ''တိ။

သော ခေါ ပနာဟံ သုနက္ခတ္တ ဝေသာလိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ပစ္ဆာ-ဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ယေန အစေလဿ ပါထိကပုတ္တဿ အာရာမော တေနုပသင်္ကမိဿာမိ ဒိဝါဝိဟာရာယ၊ ယဿဒါနိ တွံ သုနက္ခတ္တ ဇုစ္ဆသိ၊ တဿ အာရောစေဟီတိ။

ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယကထာ

၂၀။ အထ ခွါဟံ[၁] ဘဂ္ဂဝ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဝေသာလိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိံ၊ ဝေသာလိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ယေန အစေလဿ ပါထိကပုတ္တဿ အာရာမော တေနုပသင်္ကမိံ ဒိဝါဝိဟာရာယ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော တရမာနရူပေါ ဝေသာလိံ ပဝိသိတ္ဝာ ယေန အဘိညာတာ အဘိညာတာ လိစ္ဆဝီ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အဘိညာတေ အဘိညာတေ လိစ္ဆဝီ တေဒဝေါစ ''သောဝုသော ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ယေန အစေလဿ ပါထိကပုတ္တဿ အာရာမော တေနုပသင်္ကမိ ဒိဝါဝိဟာရာယ။ အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော အဘိက္ကမထာ-ယသ္မန္တော၊ သာဓုရူပါနံ သမဏာနံ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ

၁–အထ ခေါ သ္ဝာဟံ (သျာ)

ဘဝိဿတီ''တိ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ အဘိညာတာနံ အဘိညာတာနံ လိစ္ဆဝီနံ တေဒဟောသိ ''သာဓုရူပါနံ ကိရ ဘော သမဏာနံ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ဘဝိဿတိ၊ ဟန္ဒ ဝတ ဘော ဂစ္ဆာမာ''တိ။

ယေန စ အဘိညာတာ အဘိညာတာ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ။ ဂဟပတိ-နေစယိကာ။ နာနာတိတ္ထိယာ[၁] သမဏဗြာဟ္မဏာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အဘိညာတေ အဘိညာတေ နာနာတိတ္ထိယေ[၁] သမဏဗြာဟ္မဏေ တေဒဝေါစ ''သောဝုသော ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတ-ပဋိက္ကန္တော ယေန အစေလဿ ပါထိကပုတ္တဿ အာရာမော တေနုပသင်္ကမိ ဒိဝါဝိဟာရာယ။ အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော၊ သာဓုရူပါနံ သမဏာနံ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ဘဝိဿတီ''တိ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ အဘိညာတာနံ အဘိညာတာနံ နာနာတိတ္ထိယာနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ တေဒဟောသိ ''သာဓုရူပါနံ ကိရ ဘော သမဏာနံ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ဘဝိဿတိ၊ ဟန္ဒ ဝတ ဘော ဂစ္ဆာမာ''တိ။

အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ အဘိညာတာ အဘိညာတာ လိစ္ဆဝီ၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာ စ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ ဂဟပတိနေစယိကာ နာနာတိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ ယေန အစေလဿ ပါထိကပုတ္တဿ အာရာမော တေနုပ-သင်္ကမိ[၂]သု၊ သာ သော ဘဂ္ဂဝ ပရိသာ မဟာ ဟောတိ[၂] အနေကသတာ အနေကသဟဿာ။

၂၁။ အဿောသိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ အစေလော ပါထိကပုတ္တော ''အဘိက္ကန္တာ ကိရ အဘိညာတာ အဘိညာတာ လိစ္ဆဝီ၊ အဘိက္ကန္တာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ စ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ ဂဟပတိနေစယိကာ နာနာတိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ။ သမဏောပိ ဂေါတမော မယ္ဟံ အာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နော''တိ။ သုတ္ဝာနဿ ဘယံ ဆဓ္ဒိတတ္တံ လောမဟံသော ဥဒပါဒိ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ အစေလော ပါထိကပုတ္တော ဘီတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော ယေန တိန္ဒုကခါဏုပရိဗ္ဗာဇကာရာမော တေနုပသင်္ကမိ။

အဿောသိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သာ ပရိသာ ''အစေလော ကိရ ပါထိကပုတ္တော ဘီတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော ယေန တိန္ဒုကခါဏုပရိဗ္ဗာဇကာ-

---

၁–နာနာတိတ္ထိယ (သျာ)　　၂-ပရိသာ ဟောတိ (သီ၊သျာ၊ဇု)

ရာမော တေနုပသက်နွှော"တိ[၁]။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သာ ပရိသာ အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ—

ဧဟိ တွံ ဘော ပုရိသ ယေန တိန္ဒုကခါဏုပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ယေန အစေလော ပါထိကပုတ္တော တေနုပသက်မ၊ ဥပသက်မိတွာ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ ဧဝံ ဝဒေဟိ "အဘိက္ကမာဝုသော ပါထိကပုတ္တ၊ အဘိက္ကန္တာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ လိစ္ဆဝီ၊ အဘိက္ကန္တာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ စ ဗြာဟ္မဏ-မဟာသာလာ ဂဟပတိနေစယိကာ နာနာတိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ။ သမဏောပိ ဂေါတမော အာယသ္မတော အာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နော။ ဘာသိတာ ခေါ ပန တေ သော အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ဝေသာလိယံ ပရိသတိ ဝါစာ 'သမဏောပိ ဂေါတမော ဥဏဝါဒေါ၊ အဟမ္ပိ ဥဏဝါဒေါ။ ဥဏဝါဒေါ ခေါ ပန ဥဏဝါဒေန အရဟတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ဒဿေတုံ။ သမဏော ဂေါတမော ဥပနုပထံ အာဂစ္ဆေယျ၊ အဟမ္ပိ ဥပနုပထံ ဂစ္ဆေယျံ။ တေ တတ္ထ ဥဘောပိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရေယျာမ။ ဧကံ စေ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိ-ဟာရိယံ ကရိဿတိ၊ ဒွါဟံ ကရိဿာမိ။ ဒွေ စေ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယာနိ ကရိဿတိ၊ စတ္တာရာဟံ ကရိဿာမိ။ စတ္တာရိ စေ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယာနိ ကရိဿတိ၊ အဋ္ဌာဟံ ကရိဿာမိ။ ဇုတိ ယာဝတကံ ယာဝတကံ သမဏော ဂေါတမော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရိဿတိ၊ တဒ္ဒိဂုဏံ တဒ္ဒိ-ဂုဏာဟံ ကရိဿာမီ'တိ။ အဘိက္ကမဿေဝ[၂] ခေါ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ဥပနုပထံ။ သဗ္ဗပဌမံယေဝ အာဂန္တွာ သမဏော ဂေါတမော အာယသ္မတော အာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နော"တိ။

၂၂။ "ဧဝံ ဘော"တိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သော ပုရိသော တဿာ ပရိသာယ ပဋိဿုတွာ ယေန တိန္ဒုကခါဏုပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ယေန အစေလော ပါထိကပုတ္တော တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတွာ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ "အဘိက္ကမာဝုသော ပါထိကပုတ္တ အဘိက္ကန္တာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ လိစ္ဆဝီ၊ အဘိက္ကန္တာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ စ ဗြာဟ္မဏ-မဟာသာလာ ဂဟပတိနေစယိကာ နာနာတိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ။ သမဏောပိ ဂေါတမော အာယသ္မတော အာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နော။

၁–တေနုပသက်မန္တော (သီ၊ဇု၊က) ၂–အဘိက္ကမယေဝ (သီ၊သျာ၊ဇု)

ဘာသိတာ ခေါ ပန တေ သော အာဝုသော ပါတိကပုတ္တ ဝေသာလိယံ ပရိသတိ ဝါစာ 'သမဏောပိ ဂေါတမော ဉာဏဝါဒေါ၊ အဟမ္ပိ ဉာဏဝါဒေါ။ ဉာဏဝါဒေါ ခေါ ပန ဉာဏဝါဒေန အရဟတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇ္ဇဒ္ဓိပါဋိ-ဟာရိယံ ဒဿေတုံ။ပ။ တဒ္ဒိဂုဏံ တဒ္ဒိဂုဏာဟံ ကရိဿာမီ'တိ။ အဘိက္ကမ-ဿေဝ ခေါ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ဥပနုပထံ။ သဗ္ဗပဌမံယေဝ အာဂန္တာ သမဏော ဂေါတမော အာယသ္မတော အာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နော''တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂ္ဂဝ အစေလော ပါထိကပုတ္တော ''အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော''တိ ဝတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ[၁]၊ န သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတုံ။ အထ ခေါ သော ဘဂ္ဂဝ ပုရိသော အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ တေဒဝေါစ ''ကိံ သု နာမ တေ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ပါဝဋ္ဌာ သု နာမ တေ ပီဌကသ္မိံ အလ္လီနာ၊ ပီဌကံ သု နာမ တေ ပါဝဋ္ဌာသု အလ္လီနံ။ 'အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော'တိ ဝတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပသိ၊ န သက္ကောသိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတု''န္တိ။ ဧဝံပိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဝုစ္စမာနော အစေလော ပါထိကပုတ္တော ''အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော''တိ ဝတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ န သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတုံ။

၂၃။ ယဒါ ခေါ သော ဘဂ္ဂဝ ပုရိသော အညာသိ ''ပရာဘူတရူပေါ အယံ အစေလော ပါထိကပုတ္တော 'အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော'တိ ဝတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ န သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတု''န္တိ။ အထ တံ ပရိသံ အာဂန္တာ ဧဝမာရောစေသိ ''ပရာဘူတရူပေါ ဘော[၂] အစေလော ပါထိကပုတ္တော 'အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော'တိ ဝတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ န သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတု''န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘဂ္ဂဝ တံ ပရိသံ တေဒဝေါစံ ''အဘဗ္ဗော ခေါ အာဝုသော အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိ-နိဿဇ္ဇိတ္ဝာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျာ''တိ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

၁-သံသမ္ဗတိ (က)　　၂-ပရာဘူတရူပေါ ဘော အယံ (သျာ၊ က)၊ ပရာဘူတရူပေါ (သီ၊ ဇ္ဇ)

၂၄။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ အညတရော လိစ္ဆဝိမဟာမတ္တော ဥဋ္ဌာယာသနာ တံ ပရိသံ တေဒဝေါစ "တေန ဟိ ဘော မုဟုတ္တံ တာဝ အာဂမေထ၊ ယာဝါဟံ ဂစ္ဆာမိ[၁]၊ အပ္ပေဝ နာမ အဟမ္ပိ သက္ကုဏေယ္ပံ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ ဇုမံ ပရိသံ အာနေတု"န္တိ။

အထ ခေါ သော ဘဂ္ဂဝ လိစ္ဆဝိမဟာမတ္တော ယေန တိန္ဒုကခါဏု-ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ယေန အစေလော ပါထိကပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ တေဒဝေါစ၊— အဘိက္ကမာဝုသော ပါထိကပုတ္တ၊ အဘိက္ကန္တံ တေ သေယျော၊ အဘိက္ကန္တာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ လိစ္ဆဝီ၊ အဘိက္ကန္တာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ စ ဗြာဟ္မဏ-မဟာသာလာ ဂဟပတိနေစယိကာ နာနာတိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ။ သမဏောပိ ဂေါတမော အာယသ္မတော အာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နော။ ဘာသိတာ ခေါ ပန တေ သော အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ဝေသာလိယံ ပရိသတိ ဝါစာ "သမဏောပိ ဂေါတမော ဥဏဝါဒေါ။ပ။ တဒ္ဒိဂုဏံ တဒ္ဒိဂုဏာဟံ ကရိဿာမီ"တိ။ အဘိက္ကမဿေဝ ခေါ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ဥပနုပထံ။ သဗ္ဗပဌမံယေဝ အာဂန္တာ သမဏော ဂေါတမော အာယသ္မတော အာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နော။ ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ သမဏေန ဂေါတမေန ပရိသတိ ဝါစာ "အဘဗ္ဗော ခေါ အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယ္ပ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယ္ပာ"တိ။ အဘိက္ကမာဝုသော ပါထိကပုတ္တ၊ အဘိက္ကမနေနေဝ တေ ဇယံ ကရိဿာမ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရာဇယန္တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂ္ဂဝ အစေလော ပါထိကပုတ္တော "အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော"တိ ဝတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ နှ သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတုံ။ အထ ခေါ သော ဘဂ္ဂဝ လိစ္ဆဝိမဟာမတ္တော အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ တေဒဝေါစ "ကိံ သု နာမ တေ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ပါဝဋ္ဌာ သု နာမ တေ ပီဌကသ္မိံ အလ္လီနာ၊ ပီဌကံ သု နာမ တေ ပါဝဋ္ဌာသု

၁–ပစ္စာဂစ္ဆာမိ (?)

အလ္လီနံ။ 'အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော'တိ ဝတ္ဘာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပသိ၊ နဲ သက္ကောသိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတု"န္တိ။ ဧဝံပိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဝုစ္စမာနော အစေလော ပါထိကပုတ္တော "အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော"တိ ဝတ္ဘာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ နဲ သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတုံ။

၂၅။ ယဒါ ခေါ သော ဘဂ္ဂဝ လိစ္ဆဝိမဟာမတ္တော အညာသိ "ပရာဘူတရူပေါ အယံ အစေလော ပါထိကပုတ္တော 'အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော'တိ ဝတ္ဘာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ နဲ သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတု"န္တိ။ အထ တံ ပရိသံ အာဂန္ဒ္ဓာ ဧဝမာရောစေသိ "ပရာဘူတရူပေါ ဘော[၁] အစေလော ပါထိကပုတ္တော 'အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော'တိ ဝတ္ဘာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ နဲ သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတု"န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘဂ္ဂဝ တံ ပရိသံ တေဒဝေါစံ "အဘဗ္ဗော ခေါ အာဝုသော အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဘာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဘာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျ။ သစေပါယသ္မန္တာနံ လိစ္ဆဝီနံ ဧဝမဿ 'မယံ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ ဝရတ္တာဟိ[၂] ဗန္ဓိတ္ဘာ ဂေါယုဂေဟိ အာဝိဉ္ဆေယျာမာ'တိ[၃]၊ တာ ဝရတ္တာ ဆိဇ္ဇေယျုံ ပါထိကပုတ္တော ဝါ။ အဘဗ္ဗော ပန အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဘာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဘာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျာ"တိ။

၂၆။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဇာလိယော ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ ဥဋ္ဌာယာသနာ တံ ပရိသံ တေဒဝေါစ "တေန ဟိ ဘော မုဟုတ္တံ တာဝ အာဂမေထ၊ ယာဝါဟံ ဂစ္ဆာမိ၊ အပ္ပေဝ နာမ အဟမ္ပိ သက္ကုဏေယျံ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ ဣမံ ပရိသံ အာနေတု"န္တိ။

၁–ပရာဘူတရူပေါ (သီ၊ ဣ)၊ ပရာဘူတရူပေါ အယံ (သျာ)

၂–ယာဟိ ဝရတ္တာဟိ (သျာ၊က) ၃–အာဝိဉ္ဆေယျာမာတိ (သျာ)၊အာဝိဇ္ဇေယျာမာတိ (သီ၊ဣ)

အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဇာလိယော ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ ယေန တိန္ဒုက-ခါဏုပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ယေန အစေလော ပါထိကပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ၊—အဘိက္ကမာဝုသော ပါထိကပုတ္တ၊ အဘိက္ကန္တံ တေ သေယျော။ အဘိက္ကန္တာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ လိစ္ဆဝီ၊ အဘိက္ကန္တာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ စ ဗြာဟ္မဏ-မဟာသာလာ ဂဟပတိနေစယိကာ နာနာတိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ။ သမဏောပိ ဂေါတမော အာယသ္မတော အာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နော။ ဘာသိတာ ခေါ ပန တေ သော အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ဝေသာလိယံ ပရိသတိ ဝါစာ "သမဏောပိ ဂေါတမော ဥဏဝါဒေါ။ပ။ တဒ္ဒိဂုဏံ တဒ္ဒိဂုဏာဟံ ကရိဿာမီ"တိ။ အဘိက္ကမသေဝ ခေါ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ဥပနုပထံ၊ သဗ္ဗပဌမံယေဝ အာဂန္တာ သမဏော ဂေါတမော အာယသ္မတော အာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နော။ ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ သမဏေန ဂေါတမေန ပရိသတိ ဝါစာ "အဘဗ္ဗော အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္တာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္တာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျ။ သစေပါယသ္မန္တာနံ လိစ္ဆဝီနံ ဧဝမဿ 'မယံ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ ဝရတ္တာဟိ ဗန္ဓိတ္တာ ဂေါယုဂေဟိ အာဝိဉ္ဆေယျာ-မာ'တိ။ ဟာ ဝရတ္တာ ဆိဇ္ဇေယျုံ ပါထိကပုတ္တော ဝါ။ အဘဗ္ဗော ပန အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္တာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္တာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျာ"တိ။ အဘိက္ကမာဝုသော ပါထိကပုတ္တ၊ အဘိက္ကမနေနေဝ တေ ဇယံ ကရိဿာမ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရာဇယန္တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂ္ဂဝ အစေလော ပါထိကပုတ္တော "အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော"တိ ဝတ္တာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ န သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတုံ။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဇာလိယော ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ "ကိံ သု နာမ တေ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ ပါဝဋ္ဌာ သု နာမ တေ ပီဌကသ္မိံ အလ္လီနာ၊ ပီဌကံ သု နာမ တေ ပါဝဋ္ဌာသု အလ္လီနံ။ 'အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော'တိ ဝတ္တာ

တတ္ထေဝ သံသပ္ပသိ၊ နဲ သက္ကောသိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတု"န္တိ။ ဝေမ္ပိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဝုစ္စမာနော အစေလော, ပါထိကပုတ္တော "အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော"တိ ဝတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ နဲ သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတုန္တိ။

၂၇။ ယဒါ ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဇာလိယော ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ အညာသိ "ပရာဘူတရူပေါ အယံ အစေလော ပါထိကပုတ္တော 'အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော'တိ ဝတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ နဲ သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတု"န္တိ။ အထ နံ ဘေဒဝေါစ—

ဘူတပုဗ္ဗံ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ သီဟဿ မိဂရညော ဘေဒဟောသိ "ယံနူနာဟံ အညတရံ ဝနသဏ္ဍံ နိဿာယ အာသယံ ကပ္ပေယျံ၊ တတြာသယံ ကပ္ပေတ္ဝာ သာယန္ဟသမယံ အာသယာ နိက္ခမေယျံ၊ အာသယာ နိက္ခမိတ္ဝာ ဝိဇမ္ဘေယျံ၊ ဝိဇမ္ဘိတ္ဝာ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေယျံ၊ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေတ္ဝာ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒေယျံ၊ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒိတ္ဝာ ဂေါစရာယ ပက္ကမေယျံ။ သော ဝရံ ဝရံ မိဂသံဃေ[၁] ဝဓိတ္ဝာ မုဒုမံသာနိ မုဒုမံသာနိ ဘက္ခယိတ္ဝာ တမေဝ အာသယံ အဇ္ဈုပေယျ"န္တိ။

အထ ခေါ အာဝုသော သော သီဟော မိဂရာဇာ အညတရံ ဝနသဏ္ဍံ နိဿာယ အာသယံ ကပ္ပေသိ၊ တတြာသယံ ကပ္ပေတ္ဝာ သာယန္ဟသမယံ အာသယာ နိက္ခမိ၊ အာသယာ နိက္ခမိတ္ဝာ ဝိဇမ္ဘိ၊ ဝိဇမ္ဘိတ္ဝာ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေသိ၊ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေတ္ဝာ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒိ၊ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒိတ္ဝာ ဂေါစရာယ ပက္ကာမိ။ သော ဝရံ ဝရံ မိဂသံဃေ ဝဓိတ္ဝာ မုဒုမံသာနိ မုဒုမံသာနိ ဘက္ခယိတ္ဝာ တမေဝ အာသယံ အဇ္ဈုပေသိ။

၂၈။ တဿေဝ ခေါ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ သီဟဿ မိဂရညော ဝိဃာသသံဝနော ဇရသိဂ်ါလော[၂] ဒိတ္တော စေဝ ဗလဝါ စ။ အထ ခေါ အာဝုသော တဿ ဇရသိဂ်ါလဿ ဘေဒဟောသိ "ကော စာဟံ ကော သီဟော မိဂရာဇာ၊ ယံနူနာဟံပိ အညတရံ ဝနသဏ္ဍံ နိဿာယ အာသယံ ကပ္ပေယျံ၊ တတြာသယံ ကပ္ပေတ္ဝာ သာယန္ဟသမယံ အာသယာ နိက္ခမေယျံ၊

၁–မိဂသံဃံ (သျာ၊က)　　၂–ဇရသိဂါလော (သီ၊ သျာ၊ဋ္ဌ)

အာသယာ နိက္ခမိတ္မာ ဝိဇမ္ဘေယ္ယုံ၊ ဝိဇမ္ဘိတ္မာ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေယုံ၊ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေတ္မာ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒေယုံ၊ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒိတ္မာ ဂေါစရာယ ပက္ကမေယုံ။ သော ဝရံ ဝရံ မိဂသံဃေ ဝမိတ္မာ မုဒုမံသာနိ မုဒုမံသာနိ ဘက္ခယိတ္မာ တမေဝ အာသယံ အဇ္ဈုပေယ္ယ"န္တိ။

အထ ခေါ သော အာဝုသော ဇရသိဂ်ါလော အညတရံ ဝနသဏ္ဍံ နိဿာယ အာသယံ ကပ္ပေသိ၊ တတြာသယံ ကပ္ပေတ္မာ သာယန္ဟသမယံ အာသယာ နိက္ခမိ၊ အာသယာ နိက္ခမိတ္မာ ဝိဇမ္ဘိ၊ ဝိဇမ္ဘိတ္မာ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေသိ၊ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေတ္မာ တိက္ခတ္တုံ "သီဟနာဒံ နဒိဿာမိ"တိ သိဂ်ါလကံ်ယေဝ အနဒိ၊ ဘေရဏ္ဍကံ်ယေဝ[1] အနဒိ၊ ကေ စ ဆဝေ သိဂ်ါလေ၊ ကေ ပန သီဟနာဒေတိ[2]။ ဝေမေဝ ခေါ တွံ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ သုဂတာပဒါနေသု ဇီဝမာနော သုဂတာတိရိတ္တာနိ ဘုဉ္ဇမာနော တထာဂတေ အရဟန္တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ အာသာဒေတမ္ဗံ မညသိ။ ကေ စ ဆဝေ ပါထိကပုတ္တေ၊ ကာ စ တထာဂတာနံ အရဟန္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ အာသာဒနာတိ။

၂၉။ ယတော ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဇာလိယော ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ ဣမိနာ ဩပမ္မေန နေဝ အသက္မိ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ တမှာ အာသနာ စာဝေတုံ။ အထ နံ တေဒဝေါစ—

"သီဟောတိ အတ္တာနံ သမေက္ခိယာန၊
အမည္ပိ ကောတ္ထု မိဂရာဇာဟမသ္မိ။
တထေဝ[3] သော သိဂ်ါလကံ အနဒိ၊
ကေ စ ဆဝေ သိဂ်ါလေ ကေ ပန သီဟနာဒေ "တိ။

ဝေမေဝ ခေါ တွံ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ သုဂတာပဒါနေသု ဇီဝမာနော သုဂတာတိရိတ္တာနိ ဘုဉ္ဇမာနော တထာဂတေ အရဟန္တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ အာသာဒေတမ္ဗံ မညသိ၊ ကေ စ ဆဝေ ပါထိကပုတ္တေ၊ ကာ စ တထာဂတာနံ အရဟန္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ အာသာဒနာတိ။

၃၀။ ယတော ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဇာလိယော ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ ဣမိနာပိ ဩပမ္မေန နေဝ အသက္မိ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ တမှာ အာသနာ စာဝေတုံ။ အထ နံ တေဒဝေါစ—

၁–ဘေရဏ္ဍကံ်ယေဝ (က) ၂–သီဟနာဒေ (?) ၃–တမေဝ (သျာ)

"အညံ အနုစက်မနံ၊ အတ္တာနံ ဝိဃာသေ သမေက္ခိယ။
ယာဝ အတ္တာနံ နပသတိ၊ ကောတ္ထ၊ တာဝ ဗျဂ္ဃေါတိ မညတိ။
တထေဝ သော သိဂ်ါလကံ အနဒိ၊
ကေ စ ဆဝေ သိဂ်ါလေ ကေ ပန သီဟနာဒေ"တိ။

ဝေမေဝ ခေါ တွံ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ သုဂတာပဒါနေသု ဇီဝမာနော သုဂတာတိရိတ္တာနိ ဘုဉ္ဇမာနော တထာဂတေ အရဟန္တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ အာသာဒေတဗ္ဗံ မညသိ "ကေ စ ဆဝေ ပါထိကပုတ္တေ၊ ကာ စ တထာဂတာနံ အရဟန္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ အာသာဒနာ"တိ။

၃၁။ ယတော ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဇာလိယော ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ ဇုမိနာပိ ဩပမ္မေန နေဝ အသက္ခိ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ တမှာ အာသနာ စာဝေတုံ။ အထ နံ တေဒဝေါစ—

"ဘုတ္တာန ဘောကေ[1] ခလမ္ဗသိကာယော၊
ကဋ္ဌသိသု ဒိတ္တာနိ စ ကောဏပါနိ[2]။
မဟာဝနေ သုညဝနေ ဝိဝမ္ဘော၊
အမည္ပိ ကောတ္ထ၊ မိဂရာဇာဟမသ္မိ။
တထေဝ သော သိဂ်ါလကံ အနဒိ၊
ကေ စ ဆဝေ သိဂ်ါလေ ကေ ပန သီဟနာဒေ"တိ။

ဝေမေဝ ခေါ တွံ အာဝုသော ပါထိကပုတ္တ သုဂတာပဒါနေသု ဇီဝမာနော သုဂတာတိရိတ္တာနိ ဘုဉ္ဇမာနော တထာဂတေ အရဟန္တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ အာသာဒေတဗ္ဗံ မညသိ၊ ကေ စ ဆဝေ ပါထိကပုတ္တေ၊ ကာ စ တထာဂတာနံ အရဟန္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ အာသာဒနာတိ။

၃၂။ ယတော ခေါ ဘဂ္ဂဝ ဇာလိယော ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ ဇုမိနာပိ ဩပမ္မေန နေဝ အသက္ခိ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ တမှာ အာသနာ စာဝေတုံ။ အထ တံ ပရိသံ အာဂန္တ္ဝာ ဝေမာရောစေသိ "ပရာဘူတရူပေါ ဘော အစေလော ပါထိကပုတ္တော 'အာယာမိ အာဝုသော အာယာမိ အာဝုသော'တိ ဝတ္တာ တတ္ထေဝ သံသပ္ပတိ၊ နပ သက္ကောတိ အာသနာပိ ဝုဋ္ဌာတု"န္တိ။

၁–ဘိဂ်ေ (က) ၂–ကူဏပါနိ (သျှာ)

၃၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘဂ္ဂဝ တံ ပရိသံ ဧတေဒဝေါစံ "အဘဗ္ဗော ခေါ အာဝုသော အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိ-နိဿဇ္ဇိတ္ဝာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျ။ သစေပါယသ္မန္တာနံ လိစ္ဆဝီနံ ဧဝမဿ 'မယံ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ ဝရတ္တာဟိ ဗန္ဓိတ္ဝာ နာဂေဟိ[၁] အာဝိဉ္ဆေယျာမာ'တိ။ တာ ဝရတ္တာ ဆိဇ္ဇေယျုံ ပါထိကပုတ္တော ဝါ။ အဘဗ္ဗော ပန အစေလော ပါထိကပုတ္တော တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ မမ သမ္မုခီဘာဝံ အာဂန္တုံ။ သစေပိဿ ဧဝမဿ 'အဟံ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ သမဏဿ ဂေါတမဿ သမ္မုခီဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ'န္တိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျာ''တိ။

၃၄။ အထ ခွါဟံ ဘဂ္ဂဝ တံ ပရိသံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေသိံ သမာဒပေသိံ သမုတ္တေဇေသိံ သမ္ပဟံသေသိံ၊ တံ ပရိသံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေတ္ဝာ သမာဒပေတ္ဝာ သမုတ္တေဇေတ္ဝာ သမ္ပဟံသေတ္ဝာ မဟာဗန္ဓနာ မောက္ခံ ကရိတ္ဝာ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ မဟာဝိဒုဂ္ဂါ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ သတ္တတာလံ ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဒာ အည်သတ္တတာလမ္ပိ အစ္စိံ[၂] အဘိနိမ္မိနိတ္ဝာ ပဇ္ဇလိတ္ဝာ ဓူမာယိတ္ဝာ[၃] မဟာဝနေ ကူဋာဂါရသာလာယံ ပစ္စုဋ္ဌာသိံ။

၃၅။ အထ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အဟံ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တံ လိစ္ဆဝိပုတ္တံ ဧတေဒဝေါစံ "တံ ကိံမညသိ သုနက္ခတ္တ၊ ယထေဝ တေ အဟံ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ အာရဗ္ဘ ဗျာကာသိံ၊ တထေဝ တံ ဝိပါကံ အညထာ ဝါ"တိ။ ယထေဝ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အစေလံ ပါထိကပုတ္တံ အာရဗ္ဘ ဗျာကာသိ၊ တထေဝ တံ ဝိပါကံ နော အညထာတိ။

တံ ကိံ မညသိ သုနက္ခတ္တ၊ ယဒိ ဧဝံ သန္တေ ကတံ ဝါ ဟောတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ အကတံ ဝါတိ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ ကတံ ဟောတိ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ နော အကတန္တိ။ ဧဝမ္ပိ

၁-ဂေါယုဂေဟိ (သမ္ဗတ္တ) အဋ္ဌကထာ ပဿိတမ္ဗာ။ ၂-အဂ္ဂိံ (သျာ) ၃-ဓူပါယိတ္ဝာ (သီ၊ ဣ)

ခေါ မံ တွံ မောဃပုရိသ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကရောန္တံ ဧဝံ ဝဒေသိ "နဟိ ပန မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဇုဒ္ဓိပါဋိ-ဟာရိယံ ကရောတီ"တိ။ ပဿ မောဃပုရိသ ယာဝဉ္ဇ တေ ဇုဒံ အပရဒ္ဓန္တိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော မယာ ဝုစ္စမာနော အပက္ကမေဝ ဇုမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ ယထာ တံ အာပါယိကော နေရယိကော။

အဂ္ဂညပညတ္တိကထာ

၃၆။ အဂ္ဂညဉ္ဇာဟံ ဘဂ္ဂဝ ပဇာနာမိ။ တဉ္ဇ ပဇာနာမိ[၁]၊ တတော စ ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာမိ၊ တဉ္ဇ ပဇာနံ[၂] နပရာမသာမိ၊ အပရာမသတော စ မေ ပစ္စတ္တညေဝ နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာ၊ ယဒဘိဇာနံ တထာဂတော နော အနယံ အာပဇ္ဇတိ။

၃၇။ သန္တိ ဘဂ္ဂဝ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဇုဿရကုတ္တံ ဗြဟ္မကုတ္တံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေန္တိ။ ဣာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒါမိ "သစ္စံ ကိရ တုမှေ အာယသ္မန္တော ဇုဿရကုတ္တံ ဗြဟ္မကုတ္တံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေထာ"တိ။ တေ စ မေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ "အာမော"တိ[၃] ပဋိဇာနန္တိ။ ဣာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "ကထံဝိဟိတကံ ပန[၄] တုမှေ အာယသ္မန္တော ဇုဿရကုတ္တံ ဗြဟ္မကုတ္တံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေထာ"တိ။ တေ မယာ ပုဋ္ဌာ နသမ္ပာယန္တိ၊ အသမ္ပာယန္တာ မမံယေဝ ပဋိပုစ္ဆန္တိ။ တေသာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရောမိ—

၃၈။ ဟောတိ ခေါ သော အာဝုသော သမယော ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန အယံ လောကော သံဝဋ္ဌတိ၊ သံဝဋ္ဌမာနေ လောကေ ယေဘုယျေန သတ္တာ အာဘဿရသံဝတ္တနိကာ ဟောန္တိ၊ တေ တတ္ထ ဟောန္တိ မနောမယာ ပီတိဘက္ခာ သယံပဘာ အန္တလိက္ခစရာ သုဘဋ္ဌာယိနော စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

ဟောတိ ခေါ သော အာဝုသော သမယော ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန အယံ လောကော ဝိဝဋ္ဌတိ၊ ဝိဝဋ္ဌမာနေ လောကေ သုညံ ဗြဟ္မဝိမာနံ ပါတုဘဝတိ။ အထ ခေါ[၅] အညတရော သတ္တော အာယုက္ခယာ ဝါ ပုညက္ခယာ ဝါ အာဘဿရကာယာ စဝိတ္ဝာ သုညံ ဗြဟ္မဝိမာနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊

၁-"တဉ္ဇ ပဇာနာမီ"တိ ဇုဒံ သျာပေါတ္ထကေ နတ္ထိ။　၂-ပဇာနနံ(သျာ၊က)အဋ္ဌကထာသံဝဏ္ဏနာ ပဿိတမ္ဗာ။
၃-အာမာတိ (သျာ)　　၄-ကထံ ဝိဟိတကံနော ပန (က)　　၅-အထ (သီ၊သျာ၊ဇု)

သော တတ္ထ ဟောတိ မနောမယော ပီတိဘက္ခော သယံပဘော အန္တလိက္ခစရော သုဘဋ္ဌာယီ၊ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌတိ။

တဿ တတ္ထ ဧကကဿ ဒီဃရတ္တံ နိဝုသိတတ္တာ အနဘိရတိ ပရိတဿနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ "အဟော ဝတ အညေပိ သတ္တာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆေယ္ယု"န္တိ။ အထ အညေပိ သတ္တာ အာယုက္ခယာ ဝါ ပုညက္ခယာ ဝါ အာဘဿရကာယာ စဝိတ္ဝာ ဖြဟ္မဝိမာနံ ဥပပဇ္ဇန္တိ တဿ သတ္တဿ သဟဗျတံ၊ တေပိ တတ္ထ ဟောန္တိ မနောမယာ ပီတိဘက္ခာ သယံပဘာ အန္တလိက္ခစရာ သုဘဋ္ဌာယိနော၊ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

၃၉။ တတြာဝုသော ယော သော သတ္တော ပဋမံ ဥပပန္နော၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟမသ္မိ ဖြဟ္မာ မဟာဖြဟ္မာ အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထုဒသော ဝသဝတ္တီ ဣဿရော ကတ္တာ နိမ္မာတာ သေဋ္ဌော သဇိတာ[၁] ဝသီ ပိတာ ဘူတဘဗျာနံ၊ မယာ ဣမေ သတ္တာ နိမ္မိတာ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ မမံ ဟိ ပုဗ္ဗေ ဧတဒဟောသိ 'အဟော ဝတ အညေပိ သတ္တာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆေယ္ယု'န္တိ၊ ဣတိ မမ စ မနောပဏိဓိ၊ ဣမေ စ သတ္တာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂတာ"တိ။

ယေပိ တေ သတ္တာ ပစ္ဆာ ဥပပန္နာ၊ တေသမ္ပိ ဧဝံ ဟောတိ "အယံ ခေါ ဘဝံ ဖြဟ္မာ မဟာဖြဟ္မာ အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထုဒသော ဝသဝတ္တီ ဣဿရော ကတ္တာ နိမ္မာတာ သေဋ္ဌော သဇိတာ ဝသီ ပိတာ ဘူတဘဗျာနံ၊ ဣမိနာ မယံ ဘောတာ ဖြဟ္မုနာ နိမ္မိတာ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဣမံ ဟိ မယံ အဒ္ဒသာမ ဣဓ ပဋမံ ဥပပန္နံ၊ မယံ ပနာမှ ပစ္ဆာ ဥပပန္နာ"တိ။

၄၀။ တတြာဝုသော ယော သော သတ္တော ပဋမံ ဥပပန္နော၊ သော ဒီဃာယုကတရော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏဝန္တတရော စ မဟေသက္ခတရော စ။ ယေ ပန တေ သတ္တာ ပစ္ဆာ ဥပပန္နာ၊ တေ အပ္ပါယုကတရာ စ ဟောန္တိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတရာ စ အပ္ပေသက္ခတရာ စ။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ အာဝုသော ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတရော သတ္တော တမှာ ကာယာ စဝိတ္ဝာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော

၁–သဋ္ဌိတာ (သီ၊ ဣ)၊ သဇ္ဇိတာ (သျာ၊ ကံ)

သမာနော အာတပ္ပမန္ဒာယ ပဓာနမန္ဒာယ အနုယောဂမန္ဒာယ အပ္ပမာဒမန္ဒာယ သမ္ဘာမနသိကာရမန္ဒာယ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာ-သမာဟိတေ စိတ္တေ တံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ၊ တတော ပရံ နာနုဿရတိ။

သော ဧဝမာဟ "ယော ခေါ သော ဘဝံ ဗြဟ္မာ မဟာဗြဟ္မာ အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထုဒသော ဝသဝတ္တီ ဣဿရော ကတ္တာ နိမ္မာတာ သေဋ္ဌော သဇိတာ ဝသီ ပိတာ ဘူတဘဗ္ဗာနံ၊ ယေန မယံ ဘောတာ ဗြဟ္မုနာ နိမ္မိတာ၊ သော နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော[1] အဝိပရိဏာမဓမ္မော သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ။ ယေ ပန မယံ အဟုမ္ဟာ တေန ဘောတာ ဗြဟ္မုနာ နိမ္မိတာ၊ တေ မယံ အနိစ္စာ အဒ္ဓုဝါ[2] အပ္ပါယုကာ စဝနဓမ္မာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂတာ"တိ။ ဧဝံဝိဟိတကံ နော တုမှေ အာယသ္မန္တော ဣဿရကုတ္တံ ဗြဟ္မကုတ္တံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေထာတိ။ တေ ဧဝမာဟံသု "ဧဝံ ခေါ နော အာဝုသော ဂေါတမ သုတံ၊ ယထေဝါယသ္မာ ဂေါတမော အာဟာ"တိ။ အဂ္ဂညဗ္ဗာဟံ ဘဂ္ဂဝ ပဇာနာမိ။ တဗ္ဗ ပဇာနာမိ၊ တတော စ ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာမိ၊ တဗ္ဗ ပဇာနံ နပရာမသာမိ၊ အပရာမသတော စ မေ ပစ္စတ္တညေဝ နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာ၊ ယဒဘိဇာနံ တထာဂတော နော အနယံ အာပဇ္ဇတိ။

၄၁။ သန္တိ ဘဂ္ဂဝ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ခိဠာပဒေါသိကံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေန္တိ၊ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဧဝံ ဝဒါမိ "သစ္စံ ကိရ တုမှေ အာယသ္မန္တော ခိဠာပဒေါသိကံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေထာ"တိ။ တေ စ မေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ "အာမော"တိ ပဋိဇာနန္တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "ကထံ-ဝိဟိတကံ ပန တုမှေ အာယသ္မန္တော ခိဠာပဒေါသိကံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေထာ"တိ။ တေ မယာ ပုဋ္ဌာ နပ သမ္မာယန္တိ၊ အသမ္မာယန္တာ မမံယေဝ ပဋိပုစ္ဆန္တိ၊ တေသာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရောမိ—

၄၂။ သန္တာဝုသော ခိဠာပဒေါသိကာ နာမ ဒေဝါ၊ တေ အတိဝေလံ ဟသခိဠာရတိမမ္မသမာပန္နာ[3] ဝိဟရန္တိ၊ တေသံ အတိဝေလံ ဟသခိဠာရတိ-မမ္မသမာပန္နာနံ ဝိဟရတံ သတိ သမ္မုဿတိ၊ သတိယာ သမ္မောသာ[4] တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ စဝန္တိ။

၁–သဿတော ဒီဃာယုကော (သျာ၊ က) ၂–အဒ္ဓုဝါ အသဿတာ (သျာ၊ က)
၃–ဟသခိဠာရတိမမ္မသမာပန္နာ (က) ၄–သတိယာ သမ္မောသာယ (သျာ)

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ အာဝုသော ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတရော သတ္တော တမှာ ကာယာ စုတိတ္တာ ဋ္ဌာတ္တံ အာဂန္တာ၊ ဋ္ဌာတ္တံ အာဂတော သမာနော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော အာတပ္ပမန္တာယ ပဓာနမန္တာယ အနုယောဂမန္တာယ အပ္ပမာဒ-မန္တာယ သမ္မာမနသိကာရမန္တာယ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ တံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ၊ တတော ပရံ နာနုဿရတိ။

သော ဧဝမာဟ "ယေ ခေါ တေ ဘောန္တော ဒေဝါ နာ ဒိဋ္ဌာပဒေါသိကာ၊ တေ နာ အတိဝေလံ ဟဿဒိဋ္ဌာရတိဓမ္မသမာပန္နာ ဝိဟရန္တိ၊ တေသံ နာတိဝေလံ ဟဿဒိဋ္ဌာရတိဓမ္မသမာပန္နာနံ ဝိဟရတံ သတိ နာ သမ္ဘုဿတိ၊ သတိယာ အသမ္ဘောသာ တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ နာ စဝန္တိ၊ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿန္တိ။ ယေ ပန မယံ အဟုမှာ ဒိဋ္ဌာပဒေါသိကာ၊ တေ မယံ အတိဝေလံ ဟဿဒိဋ္ဌာရတိဓမ္မသမာပန္နာ ဝိဟရိမှာ၊ တေသံ နော အတိဝေလံ ဟဿဒိဋ္ဌာရတိဓမ္မသမာပန္နာနံ ဝိဟရတံ သတိ သမ္ဘုဿတိ၊ သတိယာ သမ္ဘောသာ ဧဝံ[1] မယံ တမှာ ကာယာ စုတာ၊ အနိစ္စာ အဓ္ဓုဝါ အပ္ပါယုကာ စဝနဓမ္မာ ဋ္ဌာတ္တံ အာဂတာ"တိ။ ဧဝံဝိဟိတကံ နော တုမ္ဟေ အာယသ္မန္တော ဒိဋ္ဌာပဒေါသိကံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေထာတိ။ တေ ဧဝမာဟံသု "ဧဝံ ခေါ နော အာဝုသော ဂေါတမ သုတံ၊ ယထေဝါယသ္မာ ဂေါတမော အာဟာ"တိ။ အဂ္ဂညန္တာဟံ ဘဂ္ဂဝ ပဋိဘာနာမိ။ပ။ ယဒဘိဋိဌာနံ တထာဂတော နော အနယံ အာပဇ္ဇတိ။

၄၃။ သန္တိ ဘဂ္ဂဝ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မနောပဒေါသိကံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေန္တိ၊ တျာဟံ ဥပသက်မိတ္တာ ဧဝံ ဝဒါမိ "သစ္စံ ကိရ တုမ္ဟေ အာယသ္မန္တော မနောပဒေါသိကံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပညပေထာ"တိ။ တေ စ မေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ "အာမော"တိ ပဋိဇာနန္တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "ကထံဝိဟိတကံ ပန တုမ္ဟေ အာယသ္မန္တော မနောပဒေါသိကံ အာစရိယကံ အဂ္ဂညံ ပည-ပေထာ"တိ။ တေ မယာ ပုဋ္ဌာ နာ သမ္ဘာယန္တိ၊ အသမ္ဘာယန္တာ မမံယေဝ ပဋိပုစ္ဆန္တိ။ တေသာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရောမိ—

၄၄။ သန္တာဝုသော မနောပဒေါသိကာ နာမ ဒေဝါ၊ တေ အတိဝေလံ အညမညံ ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ၊ တေ အတိဝေလံ အညမညံ ဥပနိဇ္ဈာယန္တာ အညမညမှိ

---

[1] သမ္ဘောသာ ဧဝ (သီ၊ဋ) သမ္ဘောသာ တေ (သျာ၊က)

စိတ္တာနိ ပဒူသေန္တိ၊ တေ အညမည် ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ ကိလန္တကာယာ ကိလန္တစိတ္တာ တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ စဝန္တိ။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ အာဝုသော ဝိဇ္ဇတိ။ ယံ အညတရော သတ္တော တမှာ ကာယာ စဝိတ္ဝာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော အာတပ္ပမန္ဒာယ ပဓာနမန္ဒာယ အနုယောဂမန္ဒာယ အပ္ပမာဒမန္ဒာယ သမ္မာမနသိကာရမန္ဒာယ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာ-သမာဟိတေ စိတ္တေ တံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ၊ တတော ပရံ နာနုဿရတိ။

သော ဧဝမာဟ "ယေ ခေါ တေ ဘောန္တော ဒေဝါ နု မနောပဒေါသိကာ တေ နာတိဝေလံ အညမည် ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ၊ တေ နာတိဝေလံ အညမည် ဥပနိဇ္ဈာယန္တာ အညမညမှိ စိတ္တာနိ နပ္ပဒူသေန္တိ၊ တေ အညမည် အပ္ပဒုဋ္ဌ-စိတ္တာ အကိလန္တကာယာ အကိလန္တစိတ္တာ၊ တေ ဒေဝါ တမှာ[၁] ကာယာ နု စဝန္တိ၊ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿန္တိ။ ယေ ပန မယံ အဟုမှာ မနောပဒေါသိကာ၊ တေ မယံ အတိဝေလံ အညမည် ဥပနိဇ္ဈာယိမှာ၊ တေ မယံ အတိဝေလံ အညမည် ဥပနိဇ္ဈာယန္တာ အညမညမှိ စိတ္တာနိ ပဒူသိမှာ[၂]၊ တေ မယံ အညမည် ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ ကိလန္တကာယာ ကိလန္တစိတ္တာ၊ ဧဝံ မယံ[၃] တမှာ ကာယာ စုတာ၊ အနိစ္စာ အဒ္ဓုဝါ အပ္ပါယုကာ စဝနဓမ္မာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂတာ"တိ။ ဧဝံဝိဟိတကံ နော တုမှေ အာယသ္မန္တော မနောပဒေါသိကံ အာစရိယကံ အဂ္ဂည် ပညပေထာတိ။ တေ ဧဝမာဟံသု "ဧဝံ ခေါ နော အာဝုသော ဂေါတမ သုတံ၊ ယထေဝါ-ယသ္မာ ဂေါတမော အာဟာ"တိ။ အဂ္ဂညဥ္ဇာဟံ ဘဂ္ဂဝ ပဇာနာမိ။ပ။ ယဒဘိဇာနံ တထာဂတော နော အနယံ အာပဇ္ဇတိ။

၄၅။ သန္တိ ဘဂ္ဂဝ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ အာစရိယကံ အဂ္ဂည် ပညပေန္တိ၊ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒါမိ "သစ္စံ ကိရ တုမှေ အာယသ္မန္တော အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ အာစရိယကံ အဂ္ဂည် ပညပေထာ"တိ။ တေ စ မေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ "အာမော"တိ ပဋိဇာနန္တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "ကထံဝိဟိတကံ ပန တုမှေ အာယသ္မန္တော အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ အာစရိယကံ အဂ္ဂည် ပညပေထာ"တိ။

၁-အကိလန္တစိတ္တာ တမှာ (က)　　၂-ပဒေါသိယိမှာ (သျာ)၊ ပဒူသယိမှာ (?)
၃-ကိလန္တစိတ္တာဧဝ မယံ (သီ၊ဣ)၊ ကိလန္တစိတ္တာ (က)

တေ မယာ ပုဋ္ဌာ နဲ သမ္ပာယန္တိ၊ အသမ္ပာယန္တာ မမံယေဝ ပဋိပုစ္ဆန္တိ၊ တေသာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရောမိ—

၄၆။ သန္တာဝုသော အသညသတ္တာ နာမ ဒေဝါ၊ သညုပ္ပါဒါ စ ပန တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ စဝန္တိ။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ အာဝုသော ဝိဇ္ဇတိ။ ယံ အညတရော သတ္တော တမှာ ကာယာ စဝိတွာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော အာတပ္ပမန္ဒာယ ပဓာနမန္ဒာယ အနုယောဂမန္ဒာယ အပ္ပမာဒမန္ဒာယ သမ္မာ-မနသိကာရမန္ဒာယ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ တံ[၁] သညုပ္ပါဒံ အနုဿရတိ၊ တတော ပရံ နာနုဿရတိ။

သော ဝေမာဟ "အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော အတ္တာ စ လောကော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အဟံ ဟိ ပုဗ္ဗေ နာဟောသိံ၊ သောမှိ ဧတရဟိ အဟုတ္ဝာ သန္တတာယ[၂] ပရိဏတော"တိ။ ဧဝံဝိဟိတကံ နော တုမှေ အာယသ္မန္တော အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ အာစရိယကံ အဂ္ဂည် ပညပေထာတိ။ တေ ဝေမာဟံသု "ဧဝံ ခေါ နော အာဝုသော ဂေါတမ သုတံ ယထေဝါယသ္မာ ဂေါတမော အာဟာ"တိ။ အဂ္ဂညဉ္ဇာဟံ ဘဂ္ဂဝ ပဇာနာမိ။ တဉ္ဇ ပဇာနာမိ၊ တတော စ ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာမိ၊ တဉ္ဇ ပဇာနံ နဲ ပရာမသာမိ၊ အပရာမသတော စ မေ ပစ္စတ္တညေဝ နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာ၊ ယဒဘိဇာနံ တထာဂတော နော အနယံ အာပဇ္ဇတိ။

၄၇။ ဧဝံဝါဒိံ ခေါ မံ ဘဂ္ဂဝ ဝေမက္ခာယိံ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အသတာ တုစ္ဆာ မုသာ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ "ဝိပရီတော သမဏော ဂေါတမော ဘိက္ခဝေါ စ၊ သမဏော ဂေါတမော ဝေမာဟ 'ယသ္မိံ သမယေ သုဘံ ဝိမောက္ခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သဗ္ဗံ တသ္မိံ သမယေ အသုဘန္တေဝ[၃] ပဇာနာတီ'တိ[၄]"။ နဲ ခေါ ပနာဟံ ဘဂ္ဂဝ ဧဝံ ဝဒါမိ "ယသ္မိံ သမယေ သုဘံ ဝိမောက္ခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သဗ္ဗံ တသ္မိံ သမယေ အသုဘန္တေဝ ပဇာနာတီ"တိ။ ဝေဉ္ဇ ခွါဟံ ဘဂ္ဂဝ ဝဒါမိ "ယသ္မိံ သမယေ သုဘံ ဝိမောက္ခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သုဘန္တေဝ တသ္မိံ သမယေ ပဇာနာတီ"တိ။

၁–ဣဒံ ပဒံ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တေ နဲ ဒိဿတိ။ ဧဝံ (ဣ၊က) ၂–သတ္တတာယ (သီ၊ဣ)၊ သတ္တာယ (က–သီ)
၃–အသုဘန္တေဝ (သီ၊သျာ၊ဣ) ၄–သဉ္ဇာနာတီတိ (သီ၊ဣ)

တေ စ ဘန္တေ ဝိပရီတာ၊ ယေ ဘဂဝန္တံ ဝိပရီတတော ဒဟန္တိ ဘိက္ခဝေါ စ။ ဧဝံပသန္ဒော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ "ပဟောတိ မေ ဘဂဝါ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ၊ ယထာ အဟံ သုဘံ ဝိမောက္ခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျ"န္တိ။

၄၈။ ဒုက္ကရံ ခေါ ဧတံ ဘဂ္ဂဝ တယာ အညဒိဋ္ဌိကေန အညခန္တိကေန အညရုစိကေန အညတြာယောဂေန အညတြာစရိယကေန သုဘံ ဝိမောက္ခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုံ။ ဣဃ် တွံ ဘဂ္ဂဝ ယော စ တေ အယံ မယိ ပသာဒေါ၊ တမေဝ တွံ သာဓုကမနုရက္ခာတိ။ သစေတံ ဘန္တေ မယာ ဒုက္ကရံ အညဒိဋ္ဌိကေန အညခန္တိကေန အညရုစိကေန အညတြာယောဂေန အညတြာစရိယကေန သုဘံ ဝိမောက္ခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုံ။ ယော စ မေ အယံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ ပသာဒေါ၊ တမေဝါဟံ သာဓုကမနုရက္ခိဿာမီတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော ဘဂ္ဂဝဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒီတိ။

ပါထိကသုတ္တံ [၁] နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၁–ပါဋိကသုတ္တန္တံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

၂—ဥဒုမ္ဗရိကသုတ္တ

နိဂြောဓပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု

၄၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော ဥဒုမ္ဗရိကာယ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ ပဋိဝသတိ မဟတိယာ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ သဒ္ဓိံ တိံသမတ္တေဟိ ပရိဗ္ဗာဇကသတေဟိ။ အထ ခေါ သန္ဓာနော ဂဟပတိ ဒိဝါ ဒိဝဿ[1] ရာဇဂဟာ နိက္ခမိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ အထ ခေါ သန္ဓာနဿ ဂဟပတိဿ ဧတဒဟောသိ "အကာလော ခေါ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ပဋိသလ္လီနော ဘဂဝါ၊ မနောဘာဝနီယာနံပိ ဘိက္ခူနံ အသမယော ဒဿနာယ၊ ပဋိသလ္လီနာ မနောဘာဝနီယာ ဘိက္ခူ၊ ယံနူနာဟံ ယေန ဥဒုမ္ဗရိကာယ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ယေန နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသင်္ကမေယ္ယ"န္တိ။ အထ ခေါ သန္ဓာနော ဂဟပတိ ယေန ဥဒုမ္ဗရိကာယ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ တေနုပသင်္ကမိ။

၅၀။ တေန ခေါ ပန သမယေန နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော မဟတိယာ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ သဒ္ဓိံ နိသိန္နော ဟောတိ ဥန္နာဒိနိယာ ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာ-သဒ္ဒါယ အနေကဝိဟိတံ တိရစ္ဆာနကထံ ကထေန္တိယာ။ သေယ္ယထိဒံ၊ ရာဇကထံ စောရကထံ မဟာမတ္တကထံ သေနာကထံ ဘယကထံ ယုဒ္ဓကထံ အန္နကထံ ပါနကထံ ဝတ္ထကထံ သယနကထံ မာလာကထံ ဂန္ဓကထံ ဉာတိကထံ ယာနကထံ ဂါမကထံ နိဂမကထံ နဂရကထံ ဇနပဒကထံ ဣတ္ထိကထံ သူရကထံ ဝိသိခါကထံ ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထံ ပုဗ္ဗပေတကထံ နာနတ္တကထံ လောကက္ခာယိကံ သမုဒ္ဒက္ခာယိကံ ဣတိဘဝါဘဝကထံ ဣတိ ဝါ။

၅၁။ အဒ္ဒသာ ခေါ နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော သန္ဓာနံ ဂဟပတိံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ဒိသွာ သကံ ပရိသံ သဏ္ဌာပေသိ "အပ္ပသဒ္ဒါ ဘောန္တော ဟောန္တု၊ မာ ဘောန္တော သဒ္ဒမကတ္ထ။ အယံ သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကော အာဂစ္ဆတိ သန္ဓာနော ဂဟပတိ။ ယာဝတာ ခေါ ပန သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကာ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ ရာဇဂဟေ ပဋိဝသန္တိ၊ အယံ တေသံ အညတရော သန္ဓာနော ဂဟပတိ၊ အပ္ပသဒ္ဒကာမာ ခေါ ပနေတေ အာယသ္မန္တော

---

[1] ၁—ဒိဝါဒိဝဿေဝ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

အပ္ပသဒ္ဓိနီတာ၊ အပ္ပသဒ္ဓသ ဝဏ္ဏဝါဒီနော၊ အပ္ပေဝ နာမ အပ္ပသဒ္ဓံ ပရိသံ ဝိဒိတ္တာ ဥပသက်မိတမ္ဘံ မညေယျာ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ တုဏ္ဍီ အဟေသုံ။

၅၂။ အထ ခေါ သန္ဓာနော ဂဟပတိ ယေန နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္တာ နိဂြောဓေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္တာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သန္ဓာနော ဂဟပတိ နိဂြောဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဧတဒဝေါစ "အညထာ ခေါ ဣမေ ဘောန္တော အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ သဂ်မ္မ သမာဂမ္မ ဥန္နာဒိနော ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါ အနေကဝိဟိတံ တိရစ္ဆာနကထံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ သေယ္ယထိဒံ၊ ရာဇကထံ။ပ။ ဣတိဘဝါဘဝကထံ ဣတိ ဝါ။ အညထာ ခေါ[1] ပန သော ဘဂဝါ အရညဝနပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝတိ အပ္ပသဒ္ဒါနိ အပ္ပနိဿောသာနိ ဝိဇနဝါတာနိ မနုဿရာဟသေယ္ယကာနိ ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပါနိ"တိ။

၅၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော သန္ဓာနံ ဂဟပတိံ တေဒဝေါစ "ယဿ ဂဟပတိ ဇာနေယျာသိ၊ ကေန သမဏော ဂေါတမော သဒ္ဓိံ သလ္လပတိ၊ ကေန သာကစ္ဆံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ကေန ပညာဝေယ္ယတ္တိယံ သမာပဇ္ဇတိ။ သုညာဂါရဟတာ သမဏသ ဂေါတမသ ပညာ၊ အပရိသာဝစရော သမဏော ဂေါတမော၊ နာလံ သလ္လာပါယ။ သော အန္တမန္တာနေဝ[2] သေဝတိ။ သေယ္ယထာပိ နာမ ဂေါကာဏာ ပရိယန္တစာရိနိ အန္တမန္တာနေဝ သေဝတိ။ ဧဝမေဝ သုညာဂါရဟတာ သမဏသ ဂေါတမသ ပညာ၊ အပရိသာဝစရော သမဏော ဂေါတမော၊ နာလံ သလ္လာပါယ။ သော အန္တမန္တာနေဝ သေဝတိ။ ဣဒ်ဓ ဂဟပတိ သမဏော ဂေါတမော ဣမံ ပရိသံ အာဂဆ္ဆေယ္ယ၊ ဧကပဒ္ဒေနေဝ နံ သံသာဒေယ္ယာမ[3]၊ တုဏ္ဍိကုဗ္ဗိဝ နံ မညေ ဩြရောဓေယ္ယာမာ"တိ။

၅၄။ အသောသိ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ သန္ဓာနဿ ဂဟပတိဿ နိဂြောဓေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဂိဇ္ဈကူဋာ ပဗ္ဗတာ ဩြရောဟိတ္တာ ယေန သုမာဂဓာယ တိရေ မောရနိဝါပေါ တေနုပသက်မိ၊

၁–စ (သီ၊ ဋ)　　၂–အန္တပန္တာနေဝ (သျာ)　　၃–သံဟ့ရေယ္ယာမ (က)

ဥပသက်မိတွာ သုမာဂဓာယ တီရေ မောရနိဝါပေ အဗ္ဘောကာသေ စက်မိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ သုမာဂဓာယ တီရေ မောရနိဝါပေ အဗ္ဘောကာသေ စက်မန္တံ၊ ဒိသ္ဝာန သကံ ပရိသံ သဏ္ဌာပေသိ၊ "အပ္ပသဒ္ဒါ ဘောန္တော ဟောန္တု၊ မာ ဘောန္တော သဒ္ဒမကတ္တ၊ အယံ သမဏော ဂေါတမော သုမာဂဓာယ တီရေ မောရနိဝါပေ အဗ္ဘောကာသေ စက်မတိ။ အပ္ပသဒ္ဒကာမော ခေါ ပန သော အာယသ္မာ၊ အပ္ပသဒ္ဒဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ အပ္ပေဝ နာမ အပ္ပသဒ္ဒံ ပရိသံ ဝိဒိတွာ ဥပသက်မိတဗ္ဗံ မညေယျ။ သစေ သမဏော ဂေါတမော ဇုမံ ပရိသံ အာဂစ္ဆေယျ၊ ဇုမံ တံ ပဥ္ဍံ ပုစ္ဆေယျာမ "ကော နာမ သော ဘန္တေ ဘဂဝတော ဓမ္မော၊ ယေန ဘဂဝါ သာဝကေ ဝိနေတိ၊ ယေန ဘဂဝတာ သာဝကာ ဝိနီတာ အဿာသပ္ပတ္တာ ပဋိဇာနန္တိ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဖြဟ္မစရိယ"န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ တုဏ္ဍီ အဟေသုံ။

တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒ

၅၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသက်မိ။ အထ ခေါ နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ဧတု ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ သ္ဝာဂတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော၊ စိရဿံ ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဇုမံ ပရိယာယမကာသိ ယဒိဒံ ဇုဓာဂမနာယ။ နိသီဒတု ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဇုဒမာသနံ ပညတ္တ"န္တိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ နိဂြောဓောပိ ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကော အညတရံ နီစာသနံ ဂဟေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ နိဂြောဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ "ကာယနုတ္တ နိဂြောဓ ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပ္ပကတာ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ၊—ဇုဓ မယံ ဘန္တေ အဒ္ဒသာမ ဘဂဝန္တံ သုမာဂဓာယ တီရေ မောရနိဝါပေ အဗ္ဘောကာသေ စက်မန္တံ၊ ဒိသ္ဝာန ဧဝံ အဝေါစုမှာ "သစေ သမဏော ဂေါတမော ဇုမံ ပရိသံ အာဂစ္ဆေယျ၊ ဇုမံ တံ ပဥ္ဍံ ပုစ္ဆေယျာမ 'ကော နာမ သော ဘန္တေ ဘဂဝတော ဓမ္မော၊ ယေန ဘဂဝါ သာဝကေ ဝိနေတိ၊ ယေန ဘဂဝတာ သာဝကာ ဝိနီတာ အဿာသပ္ပတ္တာ ပဋိဇာနန္တိ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဖြဟ္မစရိယ'န္တိ။ အယံ ခေါ နော ဘန္တေ အန္တရာကထာ ဝိပ္ပကတာ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော"တိ၊

၅၆။ ဒုဇ္ဇာနံ ခေါ ဧတံ နိဂြောဓ တယာ အညဒိဋ္ဌိကေန အညခန္တိကေန အညရုစိကေန အညတြာယောဂေန အညတြာစရိယကေန၊ ယေနာဟံ သာဝကေ

ဝိနေမိ၊ ယေန မယာ သာဝကာ ဝိနီတာ အဿာသပ္ပတ္တာ ပဋိဇာနန္တိ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဖြဟ္ဟစရိယံ။ ဣဃ် တွံ မံ နိဂြောဓ သကေ အာစရိယကေ အမိဇေဂုဆ္ဆေ ပဉ္ဍံ ပုစ္ဆ "ကထံ သန္တာ နု ခေါ ဘန္တေ တပေါဇိဂုဆ္ဆာ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောတိ၊ ကထံ အပရိပုဏ္ဏာ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဥန္ဒာဒိနော ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါ အဟေသုံ "အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော၊ အဗ္ဘုတံ ဝတ ဘော၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနုဘာဝတာ၊ ယတြ ဟိ နာမ သကဝါဒံ ဌပေဿတိ၊ ပရဝါဒေန ပဝါရေဿတီ"တိ။

၅၇။ အထ ခေါ နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ အပ္ပသဒ္ဒေ ကတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "မယံ ခေါ ဘန္တေ တပေါဇိဂုဆ္ဆာဝါဒါ တပေါဇိဂုဆ္ဆာသာရာ[၁] တပေါဇိဂုဆ္ဆာအလ္လီနာ ဝိဟရာမ။ ကထံ သန္တာ နု ခေါ ဘန္တေ တပေါဇိဂုဆ္ဆာ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောတိ၊ ကထံ အပရိပုဏ္ဏာ"တိ။

ဣဓ နိဂြောဓ တပဿီ အစေလကော ဟောတိ မုတ္တာစာရော၊ ဟတ္ထာပလေခနော[၂]၊ နဟေါဘဒ္ဒန္တိကော၊ နတိဋ္ဌဘဒ္ဒန္တိကော၊ နာဘိဟဋ္ဌံ၊ နဥဒ္ဒိဿကတံ၊ နနိမန္တနံ သာဒိယတိ၊ သော နဲ ကုမ္ဘိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာတိ၊ နဲ ကဋ္ဌောပိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာတိ၊ နဲ ဧဋ္ဌကမန္တရံ၊ နဲ ဒဏ္ဍမန္တရံ၊ နဲ မုသလမန္တရံ၊ နဲ ဒွိန္နံ ဘုဉ္ဇမာနာနံ၊ နဲ ဂဗ္ဘိနိယာ၊ နဲ ပါယမာနာယ၊ နဲ ပုရိသန္တရဂတာယ၊ နဲ သင်္ကိတ္တီသု၊ နဲ ယတ္ထ သာ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ နဲ ယတ္ထ မက္ခိကာ သဏ္ဍသဏ္ဍစာရိနီ၊ နဲ မစ္ဆံ၊ နဲ မံသံ၊ နဲ သုရံ၊ နဲ မေရယံ၊ နဲ ထုသောဒကံ ပိဝတိ၊ သော ဧကာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ဧကာလောပိကော၊ ဒွါဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ဒွါလောပိကော၊ သတ္တာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ သတ္တာလောပိကော၊ ဧကိဿာပိ ဒတ္တိယာ ယာပေတိ၊ ဒွီဟိပိ ဒတ္တီဟိ ယာပေတိ၊ သတ္တဟိပိ ဒတ္တီဟိ ယာပေတိ၊ ဧကာဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဒွီဟိကမ္ပိ[၃] အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ သတ္တာဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဣတိ ဧဝရူပံ အဒ္ဓမာသိကမ္ပိ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ သော သာကဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ သာမာကဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ နီဝါရဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ဒဒ္ဒုလဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ဟဋ္ဌဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ကဏဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ အာစာမဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ပိညာကဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ တိဏဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ဂေါမယဘက္ခော ဝါ ဟောတိ၊ ဝနမူလဖလာဟာရော ယာပေတိ ပဝတ္တဖလဘောဇီ။ သော သာဏာနိပိ

၁–တပေါဇိဂုစ္ဆံသာရောဒါ (က)　၂–ဟတ္ထာဝလေခနော (သျာ)　၃–ဒွါဟိကံပိ (သီ၊ သျာ)

ဓာရေတိ၊ မသာဏာ်နိပိ ဓာရေတိ၊ ဆဝဒုဿာနိပိ ဓာရေတိ၊ ပံသုကူလာနိပိ ဓာရေတိ၊ တိရီဋာနိပိ ဓာရေတိ၊ အဇိနမ္ပိ ဓာရေတိ၊ အဇိနက္ခိပမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကုသစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဝါကစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဖလကစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကေသကမ္ဗလမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဝါဠကမ္ဗလမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဥလူကပက္ခမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကေသမဿုလောစကောပိ ဟောတိ ကေသမဿုလောစနာနုယောဂ-မနုယုတ္တော၊ ဥဗ္ဘဋ္ဌကောပိ[၁] ဟောတိ အာသနပဋိက္ခိတ္တော၊ ဥက္ကုဋိကောပိ ဟောတိ ဥက္ကုဋိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တော၊ ကဏ္ဏကာပဿယိကောပိ ဟောတိ ကဏ္ဏကာပဿယေ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ ဖလကသေယျမ္ပိ ကပ္ပေတိ၊ ထဏ္ဍိလ-သေယျမ္ပိ ကပ္ပေတိ၊ ဧကပဿယိကောပိ ဟောတိ ရဇောဇလ္လဓရော၊ အဗ္ဘောကာသိကောပိ ဟောတိ ယထာသန္ထတိကော၊ ဝေကဋိကောပိ ဟောတိ ဝိကဋဘောဇနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ အပါနကောပိ ဟောတိ အပါနကတ္တ-မနုယုတ္တော၊ သာယတတိယကံပိ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ တံ ကိံမညသိ နိဂြောဓ၊ ယဒိ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ ပရိပုဏ္ဏာ ဝါ ဟောတိ အပရိပုဏ္ဏာ ဝါတိ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောတိ၊ နော အပရိပုဏ္ဏာတိ။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏာယပိ ခေါ အဟံ နိဂြောဓ တပေါဇိဂုစ္ဆာယ အနေကဝိဟိတေ ဥပက္ကိလေသေ ဝဒါမီတိ။

ဥပက္ကိလေသ

၅၈။ ယထာ ကထံ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏာယ တပေါဇိဂုစ္ဆာယ အနေကဝိဟိတေ ဥပက္ကိလေသေ ဝဒတီတိ။ ဇ္ဇဓ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ အတ္တမနော ဟောတိ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ။ ယမ္ပိ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ အတ္တမနော ဟောတိ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ၊ အယမ္ပိ ခေါ နိဂြောဓ တပဿိနော ဥပက္ကိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ ယမ္ပိ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ၊ အယမ္ပိ ခေါ နိဂြောဓ တပဿိနော ဥပက္ကိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ မဇ္ဇတိ မုစ္ဆတိ ပမာဒမာပဇ္ဇတိ[၂]။ ယမ္ပိ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊

၁-ဥဘဋ္ဌကောပိ (သျာ)၊ ဥဗ္ဘဋ္ဌိကောဝိ (က) ၂-မဒမာပဇ္ဇတိ (သျာ)

သော တေန တပသာ မဇ္ဇတိ မုစ္ဆတိ ပမာဒမာပဇ္ဇတိ၊ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

၅၉။ ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ လာဘသက္ကာရသိလောကံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော တေန လာဘသက္ကာရ-သိလောကေန အတ္တမနော ဟောတိ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ။ ယမ္ပိ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ လာဘသက္ကာရသိလောကံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော တေန လာဘသက္ကာရသိလောကေန အတ္တမနော ဟောတိ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ၊ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ လာဘသက္ကာရသိလောကံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော တေန လာဘသက္ကာရသိလောကေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ ယမ္ပိ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ လာဘသက္ကာရသိလောကံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော တေန လာဘသက္ကာရသိလောကေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ၊ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ လာဘသက္ကာရသိလောကံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော တေန လာဘသက္ကာရ-သိလောကေန မဇ္ဇတိ မုစ္ဆတိ ပမာဒမာပဇ္ဇတိ။ ယမ္ပိ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ လာဘသက္ကာရသိလောကံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော တေန လာဘသက္ကာရသိလောကေန မဇ္ဇတိ မုစ္ဆတိ ပမာဒမာပဇ္ဇတိ၊ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

၆၀။ ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ ဘောဇနေသု ဝေါဒါသံ အာပဇ္ဇတိ "ဣဒံ မေ ခမတိ၊ ဣဒံ မေ နက္ခမတီ"တိ။ သော ယဉ္ဇ[၁] ခ္ဒဿ နက္ခမတိ၊ တံ သာပေက္ခော ပဇဟတိ။ ယံ ပနဿ ခမတိ၊ တံ ဂဓိတော[၂] မုစ္ဆိတော အဇ္ဈာပန္ဒော အနာဒီနဝဒဿာဝီ အနိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ။ပ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ လာဘသက္ကာရသိလောက-နိကန္တိဟေတု "သက္ကရိဿန္တိ မံ ရာဇာနော ရာဇမဟာမတ္တာ ခတ္တိယာ

၁–ယံ ဟိ (သီ၊ ဣ)　　၂–ဂထိတော (သီ၊ ဣ)

မြာဟ္မဏာ ဂဟပတိကာ တိတ္ထိယာ''တိ။ပ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

၆၁။ ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ အညတရံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ အပသာဒေတာ[1] ဟောတိ "ကိံ ပနာယံ သမ္မဟုလာဇိ[2]ဝေါ သဗ္ဗံ သံဘက္ခေတိ။ သေယ္ယထိဒံ၊ မူလဖိဇံ ခန္ဓဖိဇံ ဖလုဖိဇံ အဂ္ဂဖိဇံ ဖိဇဖိဇမေဝ ပဗ္ဗမံ၊ အသနိ-ဝိစက္ကံ ဒန္တကူဋံ၊ သမဏပ္ပဝါဒေနာ''တိ။ပ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ ပဿတိ အညတရံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ကုလေသု သက္ကရိယမာနံ ဂရုကရိယမာနံ မာနိယမာနံ ပူဇိယမာနံ၊ ဒိသ္မာ တသ ဧဝံ ဟောတိ "ဣမဿိ နာမ သမ္မဟုလာဇိဝံ ကုလေသု သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ မံ ပန တပဿိံ လူခါဇိဝိံ ကုလေသု နေ သက္ကရောန္တိ နေ ဂရုံ ကရောန္တိ နေ မာနေန္တိ နေ ပူဇေန္တိ''တိ၊ ဣတိ သော ဣဿာမဏ္ဍရိယံ ကုလေသု ဥပ္ပါဒေတာ ဟောတိ။ပ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

၆၂။ ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ အာပါထကနိသာဒီ ဟောတိ။ပ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ အတ္တာနံ အဒဿယမာနော ကုလေသု စရတိ "ဣဒမ္ပိ မေ တပဿိံ ဣဒမ္ပိ မေ တပဿိ''န္တိ။ပ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ ကိဗ္ဗိဒေဝ ပဋိဗ္ဗန္နံ သေဝတိ၊ သော ''ခမတိ တေ ဣဒ''န္တိ ပုဋ္ဌော သမာနော အက္ခမမာနံ အာဟ ''ခမတိ''တိ။ ခမမာနံ အာဟ ''နက္ခမတိ''တိ။ ဣတိ သော သမ္ဘာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ။ပ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ တထာဂတသ ဝါ တထာဂတသာဝကသ ဝါ ဓမ္မံ ဒေသေန္တသ သန္တံယေဝ ပရိယာယံ အနုညေယ္ယ နာနုဇာနာတိ။ပ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

၁-အပသာရေတာ (က) ၂-ဗဟုလာဇိဝေါ (သီ၊ ဣ)

၆၃။ ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ ကောဓနော ဟောတိ ဥပနာဟီ။ ယမ္ပိ နိဂြောဓ တပဿီ ကောဓနော ဟောတိ ဥပနာဟီ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ မက္ခီ ဟောတိ ပဋ္ဌာသီ[၁]။ပ။ ဇုဿုကီ ဟောတိ မစ္ဆရီ။ သဋ္ဌော ဟောတိ မာယာဝီ။ ထဒ္ဓေါ ဟောတိ အတိမာနီ။ ပါပိစ္ဆော ဟောတိ ပါပိကာနံ ဇုစ္ဆာနံ ဝသံ ဂတော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အန္တဂ္ဂါ-ဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော။ သန္ဒိဋ္ဌိပရာမာသီ ဟောတိ အာဓာနဂ္ဂါဟီ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ။ ယမ္ပိ နိဂြောဓ တပဿီ သန္ဒိဋ္ဌိပရာမာသီ ဟောတိ အာဓာနဂ္ဂါဟီ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ။ အယမ္ပိ ခေါ နိဂြောဓ တပဿိနော ဥပဂ္ဂိလေသော ဟောတိ။

တံ ကိံ မညသိ နိဂြောဓ "ယဒိမေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ[၂] ဥပဂ္ဂိလေသာ ဝါ အနုပဂ္ဂိလေသာ ဝါ"တိ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဇုမေ ဘန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ[၂] ဥပဂ္ဂိလေသာ[၃]၊ နော အနုပဂ္ဂိလေသာ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဘန္တေ ဝိဇ္ဇတိ "ယံ ဇုဓေကစ္စော တပဿီ သဗ္ဗေဟေဝ ဇုမေဟိ ဥပဂ္ဂိလေသေဟိ သမန္နာ-ဂတော အဿ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အညတရညတရေနာ"တိ။

ပရိသုဒ္ဓပပဋိကပ္ပတ္တကထာ

၆၄။ ဇုဓ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ န အတ္တမနော ဟောတိ န ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ။ ယမ္ပိ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ န အတ္တမနော ဟောတိ န ပရိပုဏ္ဏ-သင်္ကပ္ပေါ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ န အတ္တာနုဂ္ဂံသေတိ န ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ န မဇ္ဇတိ န မုစ္ဆတိ န ပမာဒမာပဇ္ဇတိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

၁–ပလာသီ (သီ၊သျာ၊ဇု)　　၂–တပေါဇိဂုစ္ဆာယ (?)　　၃–ဥပဂ္ဂိလေသာ ဟောတိ (က)

၆၅။ ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ လာဘသက္ကာရသိလောကံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော တေန လာဘသက္ကာရ-သိလောကေန န အတ္တမနော ဟောတိ န ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ လာဘသက္ကာရသိလောကံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော တေန လာဘသက္ကာရ-သိလောကေန န အတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ တပံ သမာဒိယတိ၊ သော တေန တပသာ လာဘသက္ကာရသိလောကံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော တေန လာဘသက္ကာရ-သိလောကေန န မဇ္ဇတိ န မုစ္ဆတိ န ပမာဒမာပဇ္ဇတိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

၆၆။ ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ ဘောဇနေသု န ဝေါဒါသံ အာပဇ္ဇတိ "ဣဒံ မေ ခမတိ၊ ဣဒံ မေ နက္ခမတီ"တိ။ သော ယဉ္စ ခွဿ နက္ခမတိ၊ တံ အနပေက္ခော ပဇဟတိ။ ယံ ပနဿ ခမတိ၊ တံ အဂဓိတော အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈာပန္နော အာဒီနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ န တပံ သမာဒိယတိ လာဘသက္ကာရ-သိလောကနိကန္တိဟေတု "သက္ကရိဿန္တိ မံ ရာဇာနော ရာဇမဟာမတ္တာ ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဂဟပတိကာ တိတ္ထိယာ"တိ။ ပ ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

၆၇။ ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ အညတရံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ နာပသာဒေတာ ဟောတိ "ကိံ ပနာယံ သမ္ဗဟုလာဇီဝေါ သဗ္ဗံ သံဘက္ခေတိ။ သေယျထိဒံ၊မူလဗီဇံ ခန္ဓဗီဇံ ဖလုဗီဇံ အဂ္ဂဗီဇံ ဗီဇဗီဇမေဝ ပဉ္စမံ၊ အသနိဝိစက္ကံ ဒန္တကူဋံ၊ သမဏပ္ပဝါဒေနာ"တိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂြောဓ တပဿီ ပဿတိ အညတရံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ကုလေသု သက္ကရိယမာနံ ဂရုကရိယမာနံ မာနိယမာနံ ပူဇိယမာနံ၊ ဒိသ္ဝာ တဿ န

ဧဝံ ဟောတိ "ဣမဗ္ဗိ နာမ သမ္ဘဟုလာဇိဝံ ကုလေသု သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ မံ ပန တပသိံ လူခါဇိဝိံ ကုလေသု နာ သက္ကရောန္တိ နာ ဂရုံ ကရောန္တိ နာ မာနေန္တိ နာ ပူဇေန္တိ"တိ၊ ဣတိ သော ဣဿာမဗ္ဗရိယံ ကုလေသု နုပ္ပါဒေတာ ဟောတိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

၆၈။ ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပသီ နာ အာပါထကနိသာဒီ ဟောတိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပသီ နာ အတ္တာနံ အဒဿယမာနော ကုလေသု စရတိ "ဣဒမ္ပိ မေ တပသ္မိံ ဣဒမ္ပိ မေ တပသ္မိ"န္တိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပသီ နာ ကိဗ္ဗိသေ ပဋိဗ္ဗန္ဒံ သေဝတိ၊ သော "ခမတိ တေ ဣဒ"န္တိ ပုဗ္ဗော သမာနော အကွမမာနံ အာဟ "နကွမတိ"တိ။ ခမမာနံ အာဟ "ခမတိ"တိ။ ဣတိ သော သမ္ဘဇာနမုသာ နာ ဘာသိတာ ဟောတိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပသီ တထာဂတသ ဝါ တထာဂတသာဝကသ ဝါ ဓမ္မံ ဒေသေန္တသ သန္တံယေဝ ပရိယာယံ အနုညေယ္ယံ အနုဇာနာတိ။ပ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

၆၉။ ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပသီ အက္ကောဓနော ဟောတိ အနုပနာဟီ။ ယမ္ပိ နိဂ္ဂြောဓ တပသီ အက္ကောဓနော ဟောတိ အနုပနာဟီ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ နိဂ္ဂြောဓ တပသီ အမက္ခီ ဟောတိ အပဠာသီ။ပ။ အနိဿုကီ ဟောတိ အမ္ဗရီ။ အသဒ္ဓော ဟောတိ အမာယာဝီ။ အတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတိ အနတိမာနီ။ နာ ပါပိစ္ဆော ဟောတိ နာ ပါပိကာနံ ဣစ္ဆာနံ ဝသံ ဂတော။ နာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ နာ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော။ နာ သန္ဓိဋ္ဌိပရာမာသီ ဟောတိ နာ အာဓာနဂ္ဂါဟီ သုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ။ ယမ္ပိ နိဂ္ဂြောဓ တပသီ နာ သန္ဓိဋ္ဌိပရာမာသီ ဟောတိ နာ အာဓာနဂ္ဂါဟီ သုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။

တံ ကိံ မညသိ နိဂ္ဂြောဓ "ယဒိ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ ပရိသုဒ္ဓါ ဝါ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓါ ဝါ"တိ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ

ပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ နော အပရိသုဒ္ဓါ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ သာရပ္ပတ္တာ စာတိ။ နဲ ခေါ နိဂြောဓ ဧတ္တောဝတာ တပေါဇိဂုစ္ဆာ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ ဟောတိ သာရပ္ပတ္တာ စ၊ အပိ စ ခေါ ပပဋိကပ္ပတ္တာ[၁] ဟောတီတိ။

ပရိသုဒ္ဓတစပ္ပတ္တကထာ

၇၀။ ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ ဟောတိ သာရပ္ပတ္တာ စ၊ သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ တပေါဇိဂုစ္ဆာယ အဂ္ဂညေဝ ပါပေတု၊ သာရညေဝ ပါပေတူတိ။ ဣဓ နိဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ။ ကထဉ္စ နိဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ။ ဣဓ နိဂြောဓ တပဿီ နဲ ပါဏံ အတိပါတေတိ[၂]၊ နဲ ပါဏံ အတိပါတယတိ၊ နဲ ပါဏမတိပါတယတော သမနုညော ဟောတိ။ နဲ အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ နဲ အဒိန္နံ အာဒိယာပေတိ၊ နဲ အဒိန္နံ အာဒိယတော သမနုညော ဟောတိ။ နဲ မုသာ ဘဏတိ၊ နဲ မုသာ ဘဏာပေတိ၊ နဲ မုသာ ဘဏတော သမနုညော ဟောတိ။ နဲ ဘာဝိတမာသီသတိ[၃]၊ နဲ ဘာဝိတမာသီသာပေတိ၊ နဲ ဘာဝိတမာသီသတော သမနုညော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ နိဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ။

ယတော ခေါ နိဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ၊ အဒုံ စဿ ဟောတိ တပဿိတာယ။ သော အဘိဟရတိ နော ဟီနာယာဝတ္တတိ။ သော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ အရညံ ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္ဒရံ ဂိရိဂုဟံ သုသာနံ ဝနပတ္ထံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ သော ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍ-ပါတပဋိက္ကန္တော နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ။ သော အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဗျာပါဒပ္ပဒေါသံ ပဟာယ အဗျာပန္နစိတ္တော ဝိဟရတိ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ၊ ဗျာပါ-ဒပ္ပဒေါသာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ထိနမိဒ္ဓံ[၄] ပဟာယ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ ဝိဟရတိ အာလောကသညီ သတော သမ္ပဇာနော၊ ထိနမိဒ္ဓါ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟာယ အနုဒ္ဓတော ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တံ ဥပသန္တစိတ္တော၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော ဝိဟရတိ အကထံကထီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။

၁–ပပ္ပဋိကပတ္တာ (က)
၂–အတိပါပေတိ (က-သီ၊ဇု က)
၃–နဲ ဘာဝိတမာသိံသတိ (သီ၊သျာ၊ဇု)
၄–ထိနမိဒ္ဓံ (သီ၊သျာ၊ဇု)

၇၁။ သော ဣမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။

တံ ကိံ မညသိ နိဂြောဓ "ယဒိ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ ပရိသုဒ္ဓါ ဝါ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓါ ဝါ"တိ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ ပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ နော အပရိသုဒ္ဓါ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ သာရပ္ပတ္တာ စာတိ။ နဲ ခေါ နိဂြောဓ ဧတ္တောဝတာ တပေါဇိဂုစ္ဆာ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ ဟောတိ သာရပ္ပတ္တာ စ၊ အပိ စ ခေါ တစပ္ပတ္တာ ဟောတီတိ။

ပရိသုဒ္ဓဖေဂ္ဂုပ္ပတ္တကထာ

၇၂။ ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ ဟောတိ သာရပ္ပတ္တာ စ၊ သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ တပေါဇိဂုစ္ဆာယ အဂ္ဂညေဝ ပါပေတု၊ သာရညေဝ ပါပေတူတိ။ ဣဓ နိဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရ-သံဝုတော ဟောတိ။ ကထဉ္စ နိဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ။ပ။ ယတော ခေါ နိဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ၊ အဒုံ စဿ ဟောတိ တပဿိတာယ။ သော အဘိဟရတိ နော ဟီနာယာဝတ္တတိ။ သော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ။ပ။ သော ဣမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒ္ဝေပိ ဇာတိယော တိဿောပိ ဇာတိယော စတဿောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝီသမ္ပိ ဇာတိယော တိံသမ္ပိ ဇာတိယော

စတ္တာလီသမ္ပို ဇာတိယော ပညာသမ္ပို ဇာတိယော ဇာတိသတမ္ပို ဇာတိ-သဟဿမ္ပို ဇာတိသတသဟဿမ္ပို အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ "အမုတြာသိ" ဧဝံနာမော ဧဝံ-ဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယု-ပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိ"၊ တတြာပါသိ" ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော"တိ၊ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။

တံ ကိံ မညသိ နိဂ္ဂြောဓ "ယဒိ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ ပရိသုဒ္ဓါ ဝါ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓါ ဝါ"တိ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ ပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ နော အပရိသုဒ္ဓါ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ သာရပ္ပတ္တာ စာတိ။ နု ခေါ နိဂ္ဂြောဓ ဣဒါနိ ဝေါ ဣဒါနိ ဇိဂုစ္ဆာ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ ဟောတိ သာရပ္ပတ္တာ စ၊ အပိ စ ခေါ ဖေဂ္ဂုပ္ပတ္တာ ဟောတိတိ။

ပရိသုဒ္ဓအဂ္ဂပ္ပတ္တသာရပ္ပတ္တကထာ

၇၃။ ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ ဟောတိ သာရပ္ပတ္တာ စ၊ သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ တပေါဇိဂုစ္ဆာယ အဂ္ဂညေဝ ပါပေတု၊ သာရညေဝ ပါပေတူတိ။ ဣဓ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ။ ကထဉ္စ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ။ပ။ ယတော ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပဿီ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော ဟောတိ၊ အဒ္ဒုံ စသ ဟောတိ တပဿိတာယ။ သော အဘိဟရတိ နော ဟိနာယာဝတ္တတိ။ သော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ။ပ။ သော ဣမေ ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပ-မာဏေန အဝေရေန အဗ္ယာပဇ္ဇေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကေမ္ပိ ဇာတိ" ဒ္ဝေပိ ဇာတိယော တိသောပိ ဇာတိယော စတသောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော။ပ။ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ "ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ

ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီ-သုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပ-ဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ''တိ။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။

တံ ကိံ မညသိ နိဂ္ဂြောဓ ''ယဒိ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ ပရိသုဒ္ဓါ ဝါ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓါ ဝါ''တိ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ တပေါဇိဂုစ္ဆာ ပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ နော အပရိသုဒ္ဓါ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ သာရပ္ပတ္တာ စာတိ။

၇၄။ ဧတ္တောဝတာ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ တပေါဇိဂုစ္ဆာ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ ဟောတိ သာရပ္ပတ္တာ စ။ ဣတိ ခေါ နိဂ္ဂြောဓ[၁] ယံ မံ တွံ အဝစာသိ ''ကော နာမ သော ဘန္တေ ဘဂဝတော ဓမ္မော၊ ယေန ဘဂဝါ သာဝကေ ဝိနေတိ၊ ယေန ဘဂဝတာ သာဝကာ ဝိနီတာ အဿာသပ္ပတ္တာ ပဋိဇာနန္တိ အဇ္ဇာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယ''န္တိ။ ဣတိ ခေါ တံ နိဂ္ဂြောဓ ဌာနံ ဥတ္တရိတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ၊ ယေနာဟံ သာဝကေ ဝိနေမိ၊ ယေန မယာ သာဝကာ ဝိနီတာ အဿာသပ္ပတ္တာ ပဋိဇာနန္တိ အဇ္ဇာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယန္တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဥန္နာဒိနော ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါ အဟေသုံ ''ဧတ္တေ မယံ အနဿာမ သာစရိယကာ၊ န မယံ ဣတော ဘိယျော ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာမာ''တိ။

နိဂ္ဂြောဓသုပဇ္ဇာယန

၇၅။ ယဒါ အညာသိ သန္ဓာနော ဂဟပတိ ''အညဒတ္ထု ခေါဒါနိမေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဘဂဝတော ဘာသိတံ သုဿူသန္တိ၊ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ အညာစိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေန္တီ''တိ။ အထ[၂] နိဂ္ဂြောဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ

၁–ဣတိ နိဂ္ဂြောဓ (သျာ) ၂–အထ နံ (က)

တေဒဝေါစ "ဣတိ ခေါ ဘန္တေ နိဂြောဓ ယံ မံ တွံ အဝစာသိ 'ယဋ္ဌေ ဂဟပတိ ဇာနေယျာသိ၊ ကေန သမဏော ဂေါတမော သဒ္ဓိံ သလ္လပတိ၊ ကေန သာကစ္ဆံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ကေန ပညာဝေယျတ္တိယံ သမာပဇ္ဇတိ၊ သုညာဂါရဟတာ သမဏသ ဂေါတမသ ပညာ၊ အပရိသာဝစရော သမဏော ဂေါတမော နာလံ သလ္လာပါယ၊ သော အန္တမန္တာနေဝ သေဝတိ။ သေယျထာပိ နာမ ဂေါကာဏာ ပရိယန္တစာရိနီ အန္တမန္တာနေဝ သေဝတိ။ ဧဝမေဝ သုညာဂါရဟတာ သမဏသ ဂေါတမသ ပညာ၊ အပရိသာဝစရော သမဏော ဂေါတမော နာလံ သလ္လာပါယ၊ သော အန္တမန္တာနေဝ သေဝတိ။ ဣဃ် ဂဟပတိ သမဏော ဂေါတမော ဣမံ ပရိသံ အာဂစ္ဆေယျ၊ ဧကပဋ္ဌေနေဝ နံ သံသာဒေယျာမ၊ တုစ္ဆကုမ္ဘိဝ နံ မညေ ဩရောဓေယျာမာ'တိ။ အယံ ခေါ သော ဘန္တေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာ-သမ္မုဒ္ဓေါ ဣဓာနုပ္ပတ္တော၊ အပရိသာဝစရံ ပန နံ ကရောထ၊ ဂေါကာဏံ ပရိယန္တစာရိနိံ ကရောထ၊ ဧကပဋ္ဌေနေဝ နံ သံသာဒေထ၊ တုစ္ဆကုမ္ဘိဝ နံ ဩရောဓေထာ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏ္ဍီဘူတော မက်ုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော အဓောမုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပဋိဘာနော နိသီဒိ။

၇၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ နိဂြောဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တုဏ္ဍီဘူတံ မက်ုဘူတံ ပတ္တက္ခန္ဓံ အဓောမုခံ ပဇ္ဈာယန္တံ အပ္ပဋိဘာနံ ဝိဒိတွာ နိဂြောဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ "သစ္စံ ကိရ နိဂြောဓ ဘာသိတာ တေ သော ဝါစာ"တိ။ သစ္စံ ဘန္တေ ဘာသိတာ မေ သော ဝါစာ ယထာဗာလေန ယထာမူဠ္ဍေန ယထာအကုသလေနာတိ။ တံ ကိံ မညသိ နိဂြောဓ၊ ကိန္တိ တေ သုတံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဝုဋ္ဌာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ "ယေ တေ အဟေသုံ အတီတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓါ၊ ဧဝံ သု တေ ဘဂဝန္တော သံဂမ္မ သမာဂမ္မ ဥန္ဒာဒိနော ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါ အနေကဝိဟိတံ တိရစ္ဆာနကထံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ ရာဇကထံ စောရကထံ။ပ။ ဣတိဘဝါဘဝကထံ ဣတိ ဝါ။ သေယျထာပိ တွံ တေရဟိ သာစရိယကော။ ဥဒါဟု ဧဝံ သု တေ ဘဂဝန္တော အရညဝနပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝန္တိ အပ္ပသဒ္ဒါနိ အပ္ပနိဋ္ဌေါသာနိ ဝိဇနဝါတာနိ မနုဿ-ရာဟသေယျကာနိ ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပါနိ၊ သေယျထာပါဟံ တေရဟိ"တိ။

သုတံ မေတံ ဘန္တေ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဝုဋ္ဌာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယ-ပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ "ယေ တေ အဟေသုံ အတီတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော

သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓါ၊ နဒေါ သု[1] တေ ဘဂဝန္တော သံဂမ္ဘ သမာဂမ္ဘ ဥန္နာဒိနော ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါ အနေကဝိဟိတံ တိရစ္ဆာနကထံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ ရာဇကထံ စောရကထံ။ပ။ ဣတိဘဝါဘဝကထံ ဣတိ ဝါ၊ သေယျထာပါဟံ ဘေရဟိ သာစရိယကော။ ဒေါ သု တေ ဘဂဝန္တော အရညဝနပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝန္တိ အပ္ပသဒ္ဒါနိ အပ္ပနိဿောိ-သာနိ ဝိဇနဝါတာနိ မနုဿရာဟသေယျကာနိ ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပါနိ၊ သေယျ-ထာပိ ဘဂဝါ ဘေရဟိ"တိ။

တဿ တေ နိဂ္ဂြောဓ ဝိညဿ သတော မဟလ္လကဿ နဘေဒဟောသိ "ဗုဒ္ဓေါ သော ဘဂဝါ ဗောဓာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဒန္တော သော ဘဂဝါ ဒမထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သန္တော သော ဘဂဝါ သမထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တိဏ္ဏော သော ဘဂဝါ တရဏာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ပရိနိဗ္ဗုတော သော ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ"တိ။

ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနသစ္စကိရိယာ

၇၇။ ဒေါ ဝုတ္တေ နိဂ္ဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဘေဒဝေါစ "အစ္ဆရိယော မံ ဘန္တေ အစ္ဆရိယမ္ဘုတော ယထာဗလံ ယထာမုဇ္ဇံ ယထာအကုသလံ။ ယ္ဟာဟံ ဒေါ ဘဂဝန္တံ အဝစာသိ[2]၊ တဿ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယတိ[3] သံဝရာယာ"တိ။ တ္ဝ တ္ဝံ[4] နိဂ္ဂြောဓ အစ္ဆရိယော အစ္ဆရိယမ္ဘုတော ယထာဗလံ ယထာမုဇ္ဇံ ယထာအကုသလံ၊ ယော မံ တ္ဝံ ဒေါ အဝစာသိ။ ယတော စ ခေါ တ္ဝံ နိဂ္ဂြောဓ အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ဒိသ္ဝာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသိ၊ တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ။ ဝုဒ္ဓိ ဟေသာ နိဂ္ဂြောဓ အရိယဿ ဝိနယေ၊ ယော အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ဒိသ္ဝာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ အာယတိ[3] သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ အဟံ ခေါ ပန နိဂ္ဂြောဓ ဒေါ ဝဒါမိ—

ဒေါ ဝိညူ ပုရိသော အသဒ္ဓော အမာယာဝီ ဥဇုဇာတိကော၊ အဟ-မနုသာသာမိ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ ယထာနုသိဋ္ဌံ[5] တထာ[2] ပဋိပဇ္ဇမာနော, ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ သတ္တဝဿာနိ။ တိဋ္ဌန္တု နိဂ္ဂြောဓ သတ္တဝဿာနိ။ ဒေါ ဝိညူ ပုရိသော အသဒ္ဓော အမာယာဝီ ဥဇုဇာတိကော၊ အဟမနုသာသာမိ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော, ယဿတ္ထာယ

၁–နာဿု (သီ၊ဗု) ၂–တံ (သီ၊သျာ၊ဗု) ၃–ယထာနုသိဋ္ဌံ (?)

ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ ဆ ဝဿာနိ။ ပဉ္စ ဝဿာနိ။ စတ္တာရိ ဝဿာနိ။ တီဏိ ဝဿာနိ။ ဒွေ ဝဿာနိ။ ဧကံ ဝဿံ။ တိဋ္ဌတု နိဂြောဓ ဧကံ ဝဿံ။ ဧတု ဝိညူ ပုရိသော အသဋ္ဌော အမာယာဝီ ဥဇုဇာတိကော၊ အဟမနုသာသာမိ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော, ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ သတ္တမာသာနိ။ တိဋ္ဌန္တု နိဂြောဓ သတ္တ မာသာနိ။ ဆ မာသာနိ။ ပဉ္စ မာသာနိ။ စတ္တာရိ မာသာနိ။ တီဏိ မာသာနိ။ ဒွေ မာသာနိ။ ဧကံ မာသံ။ အဓုမာသံ။ တိဋ္ဌတု နိဂြောဓ အဓုမာသော၊ ဧတု ဝိညူ ပုရိသော အသဋ္ဌော အမာယာဝီ ဥဇုဇာတိကော၊ အဟမနုသာသာမိ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော, ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ သတ္တာဟံ။

ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ပဏ္ဍာယန

၇၈။ သိယာ ခေါ ပန တေ နိဂြောဓ ဧဝမဿ "အန္တေဝါသိကမျတာ နော သမဏော ဂေါတမော ဧဝမာဟာ"တိ။ န ခေါ ပနေတံ နိဂြောဓ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယော ဧဝ ဝေါ[၁] အာစရိယော၊ သော ဧဝ ဝေါ အာစရိယော ဟောတု။ သိယာ ခေါ ပန တေ နိဂြောဓ ဧဝမဿ "ဥဒ္ဒေသာ နော စာဝေတုကာမော သမဏော ဂေါတမော ဧဝမာဟာ"တိ။ န ခေါ ပနေတံ နိဂြောဓ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ယော ဧဝ ဝေါ ဥဒ္ဒေသော၊ သော ဧဝ ဝေါ ဥဒ္ဒေသော ဟောတု။ သိယာ ခေါ ပန တေ နိဂြောဓ ဧဝမဿ "အာဇီဝါ နော စာဝေတုကာမော သမဏော ဂေါတမော ဧဝမာဟာ"တိ။ န ခေါ ပနေတံ နိဂြောဓ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယော ဧဝ ဝေါ အာဇီဝေါ၊ သော ဧဝ ဝေါ အာဇီဝေါ ဟောတု။ သိယာ ခေါ ပန တေ နိဂြောဓ ဧဝမဿ "ယေ နော ဓမ္မာ အကုသလာ အကုသလသခိါတာ သာစရိယကာနံ၊ တေသု ပတိဋ္ဌာပေတုကာမော သမဏော ဂေါတမော ဧဝမာဟာ"တိ။ န ခေါ ပနေတံ နိဂြောဓ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အကုသလာ စေဝ ဝေါ တေ ဓမ္မာ[၂] ဟောန္တု အကုသလသခိါတာ စ သာစရိယကာနံ။ သိယာ ခေါ ပန

၁-တေ (သီ၊သျာ) ၂-ဝေါ ဓမ္မာ (က)၊ တေ ဓမ္မာ (သျာ)

တေ နိဂြောဓ ဝေမဿ "ယေ နော ဓမ္မာ ကုသလာ ကုသလသခ်ါတာ သာစရိယကာနံ၊ တေဟိ ဝိဝေစေတုကာမော သမဏော ဂေါတမော ဝေမာဟာ"တိ။ န ခေါ ပနေတံ နိဂြောဓ ဝေံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကုသလာ စေဝ ဝေါ တေ ဓမ္မာ ဟောန္တု ကုသလသခ်ါတာ စ သာစရိယကာနံ။ ဇုတိ ခွါဟံ နိဂြောဓ နေဝ အန္တေဝါသိကမျတာ ဝေံ ဝဒါမိ၊ နပိ ဥဒ္ဒေသာ စာဝေတုကာမော ဝေံ ဝဒါမိ၊ နပိ အာဇီဝါ စာဝေတုကာမော ဝေံ ဝဒါမိ၊ နပိ ယေ ဝေါ ဓမ္မာ[၁] အကုသလာ အကုသလသခ်ါတာ သာစရိယကာနံ၊ တေသု ပတိဋ္ဌာပေတုကာမော ဝေံ ဝဒါမိ၊ နပိ ယေ ဝေါ ဓမ္မာ[၁] ကုသလာ ကုသလသခ်ါတာ သာစရိယကာနံ၊ တေဟိ ဝိဝေစေတုကာမော ဝေံ ဝဒါမိ။ သန္တိ စ ခေါ နိဂြောဓ အကုသလာ ဓမ္မာ အပ္ပဟီနာ သံကိလေသိကာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ[၂] သဒရာ[၃] ဒုက္ခဝိပါကာ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏိယာ၊ ယေသာဟံ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ ယထာပဋိပန္ဒာနံ ဝေါ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ ပဟီယိဿန္တိ။ ဝေါဒါနီယာ ဓမ္မာ အဘိဝဍိဿန္တိ ပညာပါရိပူရိံ ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿထာတိ။

၇၉။ ဝေံ ဝုတ္တေ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ တုဏ္ဍီဘူတာ မင်္ကုဘူတာ ပတ္တက္ခန္ဓာ အဓောမုခါ ပဏ္ဍာယန္တာ အပ္ပဋိဘာနာ နိသီဒိံသု ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ။ အထ ခေါ ဘဂဝတော ဘေဒဟောသိ "သဗ္ဗေပိမေ မောဃပုရိသာ ဖုဋ္ဌာ ပါပိမတာ။ ယတြ ဟိ နာမ ဧကဿပိ န ဝေံ ဘဝိဿတိ 'ဟန္ဒ မယံ အညာဏတ္ထမ္ပိ သမဏေ ဂေါတမေ ဗြဟ္မစရိယံ စရာမ၊ ကိံ ကရိဿတိ သတ္တာဟော'တိ"။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဥဒုမ္ဗရိကာယ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ သီဟနာဒံ နဒိတွာ ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဒာ ဂိဏ္ဍကူဋေ ပဗ္ဗတေ ပစ္စုပဋ္ဌာသိ[၄]။ သန္ဓာနော ပန ဂဟပတိ တာဝဒေဝ ရာဇဂဟံ ပါဝိသီတိ။

ဥဒုမ္ဗရိကသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၁-နပိ ယေ ခေါ ဓမ္မာ (သီ)၊ နပိ ယေ တေ ဓမ္မာ (သျာ)၊ နပိ ယေ စ ဝေါ ဓမ္မာ (က)
၂-ပေါနောဘဝိကာ (က) ၃-သဒ္ဒရာ (ဇ၊က)၊ သဒရထာ (သျာ၊က)
၄-ပစ္စုပဋ္ဌာသိ (သီ၊ သျာ၊ ဇ)

၃—စက္ကဝတ္တိသုတ္တ

အတ္တဒီပသရဏတာ

၈၀။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ မာတုလာယံ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ ဘဒ္ဒန္တေတိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ "အတ္တဒီပါ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရထ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ ဓမ္မဒီပါ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အတ္တဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော အနညသရဏော။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ။ပ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ။ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အတ္တဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော အနညသရဏော။

ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရထ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ။ ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရတံ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ န လစ္ဆတိ မာရော ဩတာရံ၊ န လစ္ဆတိ မာရော အာရမ္မဏံ[၁]။ ကုသလာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု ဧဝမိဒံ ပုညံ ပဝဍ္ဍတိ။

ဒဋ္ဌနေမိစက္ကဝတ္တိရာဇာ

၈၁။ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ဒဋ္ဌနေမိ နာမ အဟောသိ စက္ကဝတ္တီ[၂] ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တ ရတနာနိ အဟေသုံ။ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ အဟေသုံ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ၊ သော ဣမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန ဓမ္မေန[၃] အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသိ။

၁—အာရမဏံ (?)　　၂—စက္ကဝတ္တိ (သျာ၊ဇ)　　၃—ဓမ္မေန သမေန (သျာ၊က)

၈၂။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ဒဠ္ဍနေမိ ဗဟုန်ံ ဝဿာနံ ဗဟုန်ံ ဝဿသတာနံ ဗဟုန်ံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ "ယဒါ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ ပသ္သေယျာသိ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ သြသက္ကိတံ ဌာနာ စုတံ၊ အထ မေ အာရောစေယျာသိ"တိ။ "ဧဝံ ဒေဝ"တိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ သော ပုရိသော ရညော ဒဠ္ဍနေမိဿ ပစ္စဿောသိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ် ဘိက္ခဝေ သော ပုရိသော ဗဟုန်ံ ဝဿာနံ ဗဟုန်ံ ဝဿသတာနံ ဗဟုန်ံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ သြသက္ကိတံ ဌာနာ စုတံ၊ ဒိသ္မာန ယေန ရာဇာ ဒဠ္ဍနေမိ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ ရာဇာနံ ဒဠ္ဍနေမိံ တေဒဝေါစ "ယဿ ဒေဝ ဇာနေယျာသိ၊ ဒိဗ္ဗံ တေ စက္ကရတနံ သြသက္ကိတံ ဌာနာ စုတ"န္တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ဒဠ္ဍနေမိ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ကုမာရံ အာမန္တာပေတ္မာ[1] တေဒဝေါစ "ဒိဗ္ဗံ ကိရ မေ တာတ ကုမာရ စက္ကရတနံ သြသက္ကိတံ ဌာနာ စုတံ။ သုတံ ခေါ် ပန မေတံ 'ယဿ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ သြသက္ကတိ ဌာနာ စဝတိ၊ နဒါနိ တေန ရညာ စိရံ ဇီဝိတဗ္ဗံ ဟောတိ'တိ။ ဘုတ္တာ ခေါ် ပန မေ မာနုသကာ ကာမာ၊ သမယော ဒါနိ မေ ဒိဗ္ဗေ ကာမေ ပရိယေသိတုံ။ ဧဟိ တွံ တာတ ကုမာရ ဣမံ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝိံ ပဋိပဇ္ဇ၊ အဟံ ပန ကေသမဿုံ သြဟာရေတ္မာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္မာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ"တိ။

၈၃။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ဒဠ္ဍနေမိ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ကုမာရံ သာဓုကံ ရဇ္ဇေ သမနုသာသိတ္မာ ကေသမဿုံ သြဟာရေတ္မာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္မာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ၊ သတ္တာဟပဗ္ဗဇိတေ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ ရာဇိသိမှ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ အန္တရဓာယိ။

အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ အညတရော ပုရိသော ယေန ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော[2] တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ ရာဇာနံ ခတ္တိယံ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တံ တေဒဝေါစ "ယဿ ဒေဝ ဇာနေယျာသိ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ အန္တရဟိတ"န္တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော ဒိဗ္ဗေ စက္ကရတနေ အန္တရဟိတေ အနတ္တမနော အဟောသိ၊ အနတ္တမနတ္ထေ ပဋိသံဝေဒေသိ။ သော ယေန ရာဇိသိ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ ရာဇိသိံ တေဒဝေါစ "ယဿ ဒေဝ ဇာနေယျာသိ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ အန္တရဟိတ"န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘိက္ခဝေ ရာဇိသိ ရာဇာနံ ခတ္တိယံ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တံ တေဒဝေါစ "မာ ခေါ် တွံ တာတ

၁–အာမန္တေတ္မာ (သျှာ၊က) ၂–မုဒ္ဓါဝသိတ္တော (သီ၊သျှာ၊ဇ) ဧဝမုပရိပိ၊

ဒိဗ္ဗေ စက္ကရတနေ အန္တရဟိတေ အနတ္တမနော အဟောသိ၊ မာ အနတ္တ-မနတဥ္ဆ ပဋိသံဝေဒေသိ၊ န ဟိ တေ တာတ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပေတ္တိကံ ဒါယဇ္ဇံ၊ ဇ္ဈဃ် တွံ တာတ အရိယေ စက္ကဝတ္တိဝတ္တေ ဝတ္တာဟိ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ တေ အရိယေ စက္ကဝတ္တိဝတ္တေ ဝတ္တမာနသ တဒဟုပေါသထေ ပန္ဒရသေ သီသံနှာတသ[၁] ဥပေါသထိကသ ဥပရိပါသာဒဝရဂတသ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုဘဝိဿတိ သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပူရ"န္တိ။

စက္ကဝတ္တိအရိယဝတ္တ

၈၄။ ကတမံ ပန တံ ဒေဝ အရိယံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တန္တိ။ တေန ဟိ တွံ တာတ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော[၂] ဓမ္မံ မာနေန္တော ဓမ္မံ ပူဇေန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟဿု အန္တောဇနသ္မိံ ဗလကာယသ္မိံ ခတ္တိယေသု အနုယန္တေသု[၃] ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု နေဂမ-ဇာနပဒေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု မိဂပက္ခီသု။ မာ စ တေ တာတ ဝိဇိတေ အဓမ္မကာရော ပဝတ္တိတ္ထ။ ယေ စ တေ တာတ ဝိဇိတေ အဓနာ အဿု၊ တေသဥ္ဆ ဓနမနုပ္ပဒေယျာသိ[၄]။ ယေ စ တေ တာတ ဝိဇိတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မဒပ္ပမာဒါ ပဋိဝိရတာ ခန္တိသောရစ္စေ နိဝိဋ္ဌာ ဧကမတ္တာနံ ဒမေန္တိ၊ ဧကမတ္တာနံ သမေန္တိ၊ ဧကမတ္တာနံ ပရိနိဗ္ဗာပေန္တိ။ တေ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပရိပုစ္ဆေယျာသိ ပရိဂ္ဂဏ္ဍေယျာသိ "ကိံ ဘန္တေ ကုသလံ ကိံ အကုသလံ၊ ကိံ သာဝဇ္ဇံ ကိံ အနဝဇ္ဇံ၊ ကိံ သေဝိတဗ္ဗံ ကိံ န သေဝိတဗ္ဗံ၊ ကိံ မေ ကရီယမာနံ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ အဿ၊ ကိံ ဝါ ပန မေ ကရီယမာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ အဿာ"တိ။ တေသံ သုတ္ဝာ ယံ အကုသလံ တံ အဘိနိဝဇ္ဇေယျာသိ၊ ယံ ကုသလံ တံ သမာဒါယ ဝတ္တေယျာသိ။ ဇ္ဈဒံ ခေါ တာတ တံ အရိယံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တန္တိ။

စက္ကရတနပါတုဘာဝ

၈၅။ "ဧဝံ ဒေဝါ"တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော ရာဇိသိသ ပဋိသုတ္ဝာ အရိယေ စက္ကဝတ္တိဝတ္တေ[၅] ဝတ္တိ။ တသ အရိယေ စက္ကဝတ္တိဝတ္တေ ဝတ္တမာနသ တဒဟုပေါသထေ ပန္ဒရသေ သီသံနှာတသ

၁-သီသံ နဟာတသ (သီ၊ဇ္ဈ)၊ သီသနှာတသ (သျာ) ၂-ဂရုကရောန္တော (သီ၊သျာ၊ဇ္ဈ)
၃-အနုယုတ္တေသု (သီ၊ဇ္ဈ) ၄-ဓနမနုပ္ပဒဇ္ဇေယျာသိ (သီ၊သျာ၊ဇ္ဈ)
၅-အရိယံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ (က)

ဥပေါသထိကသ ဥပရိပါသာဒဝရဂတသ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုရဟောသိ သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ။ ဒိသ္မာန ရညော ခတ္တိယသ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တသ တေဒဟောသိ "သုတံ ခေါ ပန မေတံ 'ယသ ရညော ခတ္တိယသ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တသ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ သီသံနှာတသ ဥပေါသထိကသ ဥပရိပါသာဒဝရဂတသ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုဘဝတိ သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ၊ သော ဟောတိ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ'တိ၊ အသံ နု ခေါ အဟံ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ"တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတ္တာ ဝါမေန ဟတ္ထေန ဘိက္ခာရံ ဂဟေတ္တာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန စက္ကရတနံ အဗ္ဘုက္ကိရိ "ပဝတ္တတု ဘဝံ စက္ကရတနံ၊ အဘိဝိဇိနာတု ဘဝံ စက္ကရတန"န္တိ။

အထ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ စက္ကရတနံ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ပဝတ္တိ၊ အန္တရေဝ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယတ္ထ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပဒေသေ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တတ္ထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဧဝမာဟံသု "ဟေ ခေါ မဟာရာဇ၊ သ္မာဂတံ တေ[1] မဟာရာဇ၊ သကံ တေ မဟာရာဇ၊ အနုသာသ မဟာရာဇာ"တိ။ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဧဝမာဟ "ပါဏော နှ ဟန္တဗ္ဗော၊ အဒိန္နံ နာဒါတဗ္ဗံ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ နှ စရိတဗ္ဗာ၊ မုသာ နှ ဘာသိတဗ္ဗာ၊ မဇ္ဇံ နှ ပါတဗ္ဗံ၊ ယထာဘုတ္တဉ္စ ဘုဉ္ဇထာ"တိ။ ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရညော စက္ကဝတ္တိသ အနုယန္တာ[2] အဟေသုံ။

၈၆။ အထ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ စက္ကရတနံ ပုရတ္ထိမံ သမုဒ္ဒံ အဇ္ဈောဂါဟေတ္တာ[3] ပစ္စုတ္တရိတ္တာ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပဝတ္တိ။ပ။ ဒက္ခိဏံ သမုဒ္ဒံ အဇ္ဈောဂါဟေတ္တာ ပစ္စုတ္တရိတ္တာ ပစ္ဆိမံ ဒိသံ ပဝတ္တိ၊ အန္တရေဝ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယတ္ထ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပဒေသေ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တတ္ထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဧဝမာဟံသု "ဟေ ခေါ မဟာရာဇ၊ သ္မာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ သကံ တေ မဟာရာဇ၊ အနုသာသ မဟာရာဇာ"တိ။ ရာဇာ

၁–သ္မာဂတံ (သီ၊ ဇ) ၂–အနုယုတ္တာ (သီ၊ ဇ) ၃–အဇ္ဈောဂဟေတ္တာ (သီ၊ သျာ၊ ဇ)

စက္ကဝတ္တီ ဧဝမာဟ "ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော၊ အဒိန္ဒံ နာဒါတဗ္ဗံ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ န စရိတဗ္ဗာ၊ မုသာ န ဘာသိတဗ္ဗာ၊ မဇ္ဇံ န ပါတဗ္ဗံ၊ ယထာဘုတ္တဉ္ဇ ဘုဉ္ဇထာ"တိ။ ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ အနုယန္တာ အဟေသုံ။

၈၇။ အထ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ စက္ကရတနံ ပစ္ဆိမံ သမုဒ္ဒံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဥတ္တရံ ဒိသံ ပဝတ္တိ၊ အန္ဒဒေဝ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ သဒ္ဒိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယသ္မိံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပဒေသေ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တတ္ထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ သဒ္ဒိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု "ဧဟိ ခေါ မဟာရာဇ၊ သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ သကံ တေ မဟာရာဇ၊ အနုသာသ မဟာရာဇာ"တိ။ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဧဝမာဟ "ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော၊ အဒိန္ဒံ နာဒါတဗ္ဗံ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ န စရိတဗ္ဗာ၊ မုသာ န ဘာသိတဗ္ဗာ၊ မဇ္ဇံ န ပါတဗ္ဗံ၊ ယထာဘုတ္တဉ္ဇ ဘုဉ္ဇထာ"တိ။ ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ အနုယန္တာ အဟေသုံ။

အထ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ စက္ကရတနံ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝိံ အဘိဝိဇိနိတွာ တမေဝ ရာဇဓာနိံ ပစ္စာဂန္တာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ အန္တေပုရဒ္ဒါရေ အတ္ထကရဏပမုခေ[၁] အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ အန္တေပုရံ ဥပသောဘယမာနံ။

ဒုတိယာဒိစက္ကဝတ္တိကထာ

၈၈။ ဒုတိယောပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ တတိယောပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ။ စတုတ္ထောပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ။ ပဉ္ဇမောပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ။ ဆဋ္ဌောပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ။ သတ္တမောပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဗဟုန္ဒံ ဝဿာနံ ဗဟုန္ဒံ ဝဿသတာနံ ဗဟုန္ဒံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ "ယဒါ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ ပဿေယျာသိ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ဩသက္ကိတံ ဌာနာ စုတံ၊ အထ မေ အာရောစေယျာသီ"တိ။ "ဧဝံ ဒေဝါ"တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ပုရိသော ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ပစ္စဿောသိ။ အဒ္ဒသာ

၁–အဋ္ဌကရဏပမုခေ (က)

ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ပုရိသော ဗဟုန္ဒံ ဝဿာနံ ဗဟုန္ဒံ ဝဿသတာနံ ဗဟုန္ဒံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ဩသက္ကိတံ ဌာနာ စုတံ၊ ဒိသွာန ယေန ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဧတဒဝေါစ "ယဿ ဒေဝ ဇာနေယျာသိ၊ ဒိဗ္ဗံ တေ စက္ကရတနံ ဩသက္ကိတံ ဌာနာ စုတ"န္တိ။

၈၉။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ကုမာရံ အာမန္တာပေတ္ဝာ ဧတဒဝေါစ "ဒိဗ္ဗံ ကိရ မေ တာတ ကုမာရ စက္ကရတနံ ဩသက္ကိတံ ဌာနာ စုတံ၊ သုတံ ခေါ ပန မေတံ 'ယဿ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ဩသက္ကတိ၊ ဌာနာ စဝတိ၊ န ဒါနိ တေန ရညာ စိရံ ဇီဝိတဗ္ဗံ ဟောတီ'တိ၊ ဘုတ္တာ ခေါ ပန မေ မာနုသကာ ကာမာ၊ သမယောဒါနိ မေ ဒိဗ္ဗေ ကာမေ ပရိယေသိတုံ၊ ဧဟိ တွံ တာတ ကုမာရ ဇ္ဇမံ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝိံ ပဋိပဇ္ဇ၊ အဟံ ပန ကေသမဿုံ ဩဟာရေတ္ဝာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမီ"တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ကုမာရံ သာဓုကံ ရဇ္ဇေ သမနုသာသိတ္ဝာ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတ္ဝာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။ သတ္တာဟပဗ္ဗဇိတေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ရာဇိသိမှိ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ အန္တရဓာယိ။

၉၀။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရော ပုရိသော ယေန ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ရာဇာနံ ခတ္တိယံ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တံ ဧတဒဝေါစ "ယဿ ဒေဝ ဇာနေယျာသိ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ အန္တရဟိတ"န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော ဒိဗ္ဗေ စက္ကရတနေ အန္တရ-ဟိတေ အနတ္တမနော အဟောသိ၊ အနတ္တမနတဉ္ဇ ပဋိသံဝေဒေသိ၊ နော စ ခေါ ရာဇိသိံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အရိယံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ပုစ္ဆိ၊ သော သမတေနေဝ သုဒံ ဇနပဒံ ပသာသတိ၊ တဿ သမတေန ဇနပဒံ ပသာသတော ပုဗ္ဗေနာပရံ ဇနပဒါ န ပဗ္ဗန္တိ၊ ယထာ တံ ပုဗ္ဗကာနံ ရာဇူနံ အရိယေ စက္ကဝတ္တိဝတ္တေ ဝတ္တမာနာနံ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ဂဏကမဟာမတ္တာ အနီကဋ္ဌာ ဒေါဝါရိကာ မန္တဿာဇီဝိနော သန္ဒိပတိတ္ဝာ ရာဇာနံ ခတ္တိယံ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တံ ဧတဒဝေါစုံ "န ခေါ တေ ဒေဝ သမတေန (သုဒံ) ဇနပဒံ ပသာသတော

ပုဗ္ဗေနာပရံ ဇနပဒါ ပဗ္ဗန္တိ၊ ယထာ တံ ပုဗ္ဗကာနံ ရာဇူနံ အရိယေ စက္ကဝတ္တိ-ဝတ္တေ ဝတ္တမာနာနံ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ခေါ တေ ဒေဝ ဝိဇိတေ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ဂဏကမဟာမတ္တာ အနီကဋ္ဌာ ဒေါဝါရိကာ မန္တသာဇီဝိနော မယဉ္ဉေ အညေ စ ယေ မယံ အရိယံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ဝါရေမ၊ ဣဒံ တွံ ဒေဝ အမှေ အရိယံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ပုစ္ဆ၊ တဿ တေ မယံ အရိယံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ပုဋ္ဌာ ဗျာကရိဿာမာ''တိ။

အာယုဝဏ္ဏာဒိပရိဟာနိကထာ

၉၁။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော အမစ္စေ ပါရိသဇ္ဇေ ဂဏကမဟာမတ္တေ အနီကဋ္ဌေ ဒေါဝါရိကေ မန္တသာဇီဝိနော သန္ဓိပါတေတွာ အရိယံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ပုစ္ဆိ။ တဿ တေ အရိယံ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ပုဋ္ဌာ ဗျာကရိ[1]သု။ တေသံ သုတွာ ဓမ္မိကဋ္ဌိ ခေါ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ[2] သံဝိဒဟိ၊ နော စ ခေါ အဓနာနံ ဓနမနုပ္ပဒါသိ။ အဓနာနံ ဓနေ အနနုပ္ပဒိယမာနေ ဒါလိဒ္ဒိယံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ။ ဒါလိဒ္ဒိယေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ အညတရော ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယိ။ တမေနံ အဂ္ဂဟေသုံ။ ဂဟေတွာ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ ဒဿေသုံ''အယံ ဒေဝ ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယီ''တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော တံ ပုရိသံ ဧတဒဝေါစ ''သစ္စံ ကိရ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယီ''တိ[3]။ သစ္စံ ဒေဝါတိ။ ကိံ ကာရဏာတိ။ နာ ဟိ ဒေဝ ဇီဝါမီတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော တဿ ပုရိသဿ ဓနမနုပ္ပဒါသိ "ဣမိနာ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ ဓနေန အတ္တနာ စ ဇီဝါဟိ၊ မာတာပိတရော စ ပေါသေဟိ၊ ပုတ္တဒါရဉ္စ ပေါသေဟိ၊ ကမ္မန္တေ စ ပယောဇေဟိ၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု[4] ဥဒ္ဓဂ္ဂိကံ ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပေဟိ သောဝဂ္ဂိကံ သုခဝိပါကံ သဂ္ဂသံဝတ္တနိက''န္တိ။ ''ဧဝံ ဒေဝါ''တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ပုရိသော ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ ပစ္စဿောသိ။

အညတရောပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယိ။ တမေနံ အဂ္ဂဟေသုံ။ ဂဟေတွာ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ ဒဿေသုံ''အယံ ဒေဝ ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယီ''တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော တံ ပုရိသံ ဧတဒဝေါစ

၁–အညေ စ ပဏ္ဍိတေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆေယ္ယာသိ (က) ၂–သမဏေသု ဗြာဟ္မဏေသု (ဗဟူသု)

၃–အာဒိယသီတိ (သျာ)

"သစ္စံ ကိရ တွံ အမ္ဘောဝ ပုရိသ ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယျသခ်ါတံ အာဒိယီ"တိ။သစ္စံ ဒေဝါတိ။ ကိံ ကာရဏာတိ။ နဟိ ဒေဝ ဇီဝါမီတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော တဿ ပုရိသဿ ဓနမနုပ္ပဒါသိ "ဣမိနာ တွံ အမ္ဘောဝ ပုရိသ ဓနေန အတ္တနာ စ ဇီဝါဟိ၊ မာတာပိတရော စ ပေါသေဟိ၊ ပုတ္တဒါရဉ္ဇ ပေါသေဟိ၊ ကမ္မန္တေ စ ပယောဇေဟိ၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဥဒ္ဓဂ္ဂိကံ ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပေဟိ သောဝဂ္ဂိကံ သုခဝိပါကံ သဂ္ဂသံဝတ္တနိက"န္တိ။ "ဧဝံ ဒေဝါ"တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ပုရိသော ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ ပစ္စဿောသိ။

၉၂။ အဿောသုံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မနုဿာ "ယေ ကိရ ဘော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယျသခ်ါတံ အာဒိယန္တိ၊ တေသံ ရာဇာ ဓနမနုပ္ပဒေတီ"တိ၊ သုတ္ဝာန တေသံ ဧတဒဟောသိ "ယံနူန မယံပိ ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယျသခ်ါတံ အာဒိယေယျာ-မာ"တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရော ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယျ-သခ်ါတံ အာဒိယိ။ တမေနံ အဂ္ဂဟေသုံ။ ဂဟေတ္ဝာ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ ဒဿေသုံ"အယံ ဒေဝ ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယျသခ်ါတံ အာဒိယီ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော တံ ပုရိသံ ဧတဒဝေါစ "သစ္စံ ကိရ တွံ အမ္ဘောဝ ပုရိသ ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယျသခ်ါတံ အာဒိယီ"တိ။ သစ္စံ ဒေဝါတိ။ ကိံ ကာရဏာတိ။ နဟိ ဒေဝ ဇီဝါမီတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ ဧတဒဟောသိ "သစေ ခေါ အဟံ ယော ယော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယျသခ်ါတံ အာဒိယိဿတိ၊ တဿ တဿ ဓနမနုပ္ပဒဿာမိ၊ ဧဝမိဒံ အဒိန္နာဒါနံ ပဝဍိုဿတိ၊ ယံနူနာဟံ ဣမံ ပုရိသံ သုနိသေဓံ နိသေဓေယျံ၊ မူလဃစ္စံ[၁] ကရေယျံ၊ သီသမဿ ဆိန္ဒေယျ"န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော ပုရိသေ အာဏာပေသိ "တေန ဟိ ဘဏေ ဣမံ ပုရိသံ ဒဋ္ဌာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္ဆာဗာဟံ[၂] ဂါဋ္ဌဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတ္ဝာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိဃ်ာဋကေန သိဃ်ာဋကံ ပရိနေတ္ဝာ ဒက္ခိဏေန ဒ္ဝါရေန နိက္ခမိတ္ဝာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ သုနိသေဓံ နိသေဓေထ၊ မူလဃစ္စံ ကရောထ၊ သီသမဿ ဆိန္ဒထာ"တိ။ "ဧဝံ ဒေဝါ"တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တေ ပုရိသာ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ ပဋိ-ဿုတ္ဝာ တံ ပုရိသံ ဒဋ္ဌာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဂါဋ္ဌဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတ္ဝာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိဃ်ာဋကေန သိဃ်ာဋကံ

၁–မူလဃစ္စံ (သျာ)၊ မူလဆေဇ္ဇံ (က)　　၂–ပစ္ဆာဗာဟုံ (သျာ)

ပရိနေတ္တာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခမိတ္တာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ သုနိသေဓံ နိသေဓေသုံ၊ မူလဃစ္စံ အကံသု၊ သီသမဿ ဆိန္ဒိံသု။

၉၃။ အသောသုံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မနုဿာ "ယေ ကိရ ဘောဘ ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယန္တိ၊ တေ ရာဇာ သုနိသေဓံ နိသေဓေတိ၊ မူလဃစ္စံ ကရောတိ၊ သီသာနိ တေသံ ဆိန္ဒတီ"တိ၊ သုတ္တာန တေသံ ဘေဒဟောသိ "ယံနူန မယံပိ တိဏ္ဍာနိ သဏ္ဌာနိ ကာရာပေဿာမ[1]၊ တိဏ္ဍာနိ သဏ္ဌာနိ ကာရာပေတ္တာ ယေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယိဿာမ၊ တေ သုနိသေဓံ နိသေဓေဿာမ၊ မူလဃစ္စံ ကရိဿာမ၊ သီသာနိ တေသံ ဆိန္ဒိဿာမာ"တိ။ တေ တိဏ္ဍာနိ သဏ္ဌာနိ ကာရာပေသုံ၊ တိဏ္ဍာနိ သဏ္ဌာနိ ကာရာပေတ္တာ ဂါမဃာတံပိ ဥပက္ကမိံသု ကာတုံ၊ နိဂမဃာတံပိ ဥပက္ကမိံသု ကာတုံ၊ နဂရဃာတံပိ ဥပက္ကမိံသု ကာတုံ၊ ပန္ထဒူဟနံပိ[2] ဥပက္ကမိံသု ကာတုံ၊ ယေသံ တေ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယန္တိ၊ တေ သုနိသေဓံ နိသေဓေန္တိ၊ မူလဃစ္စံ ကရောန္တိ၊ သီသာနိ တေသံ ဆိန္ဒန္တိ။

၉၄။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓနာနံ ဓနေ အနနုပ္ပဒိယမာနေ ဒါလိဒ္ဒိယံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ ဒါလိဒ္ဒိယေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ အဒိန္နာဒါနံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ အဒိန္နာဒါနေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ သတ္ထံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ သတ္ထေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ ပါဏာတိပါတော ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ ပါဏာတိပါတေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ တေသံ သတ္တာနံ အာယုပိ ပရိဟာယိ၊ ဝဏ္ဏောပိ ပရိဟာယိ။ တေသံ အာယုနာပိ ပရိဟာယမာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ပရိဟာယမာနာနံ အသီတိဝဿသဟဿာ-ယုကာနံ မနုဿာနံ စတ္တာရီသဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ အဟေသုံ။

စတ္တာရီသဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု အညတရော ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယိ။ တမေနံ အဂ္ဂဟေသုံ။ ဂဟေတ္တာ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ ဒဿေသုံ "အယံ ဒေဝ ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယီ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော တံ ပုရိသံ ဘေဒဝေါစ "သစ္စံ ကိရ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယီ"တိ။ "နာ ဟိ ဒေဝါ"တိ သမ္ပဇာနမုသာ အဘာသိ။

၁-ကာရာပေယျာမ (သျာ၊ ဇ) ကာရာပေယျာမာတိ (က-သီ) ၂-ပန္ထဒူဟနံပိ (သီ၊ သျာ၊ ဇ)

၉၅။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓနာနံ ဓနေ အနနုပ္ပဒိယမာနေ ဒါလိဒ္ဒိယံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ ဒါလိဒ္ဒိယေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ အဒိန္နာဒါနံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ အဒိန္နာဒါနေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ သတ္ထံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ သတ္ထေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ ပါဏာတိပါတော ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ ပါဏာတိပါတေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ မုသာဝါဒေါ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ မုသာဝါဒေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ တေသံ သတ္တာနံ အာယုပိ ပရိဟာယိ၊ ဝဏ္ဏောပိ ပရိဟာယိ။ တေသံ အာယုနာပိ ပရိဟာယ-မာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ပရိဟာယမာနာနံ စတ္တာရိသဝဿသဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ ဒိသတိဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ အဟေသုံ။

ဒိသတိဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု အညတရော ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယိ။ တမေနံ အညတရော ပုရိသော ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ အာရောစေသိ "ဣတ္ထန္နာမော ဒေဝ ပုရိသော ပရေသံ အဒိန္နံ ထေယ္ယသင်္ခါတံ အာဒိယီ"တိ ပေသုညမကာသိ။

၉၆။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓနာနံ ဓနေ အနနုပ္ပဒိယမာနေ ဒါလိဒ္ဒိယံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ ဒါလိဒ္ဒိယေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ အဒိန္နာဒါနံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ အဒိန္နာဒါနေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ သတ္ထံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ သတ္ထေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ ပါဏာတိပါတော ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ ပါဏာတိပါတေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ မုသာဝါဒေါ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ မုသာဝါဒေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ ပိသုဏာ ဝါစာ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေပုလ္လံ ဂတာယ တေသံ သတ္တာနံ အာယုပိ ပရိဟာယိ၊ ဝဏ္ဏောပိ ပရိဟာယိ။ တေသံ အာယုနာပိ ပရိဟာယ-မာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ပရိဟာယမာနာနံ ဒိသတိဝဿသဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ ဒသဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ အဟေသုံ။

ဒသဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ဧကိဒံ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဧကိဒံ သတ္တာ ဒုမ္မဏ္ဏာ။ တတ္ထ ယေ တေ သတ္တာ ဒုမ္မဏ္ဏာ၊ တေ ဝဏ္ဏဝန္တေ သတ္တေ အဘိဏှာယန္တာ ပရေသံ ဒါရေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇိံသု။

၉၇။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓနာနံ ဓနေ အနနုပ္ပဒိယမာနေ ဒါလိဒ္ဒိယံ ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ ဒါလိဒ္ဒိယေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ။ပ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော ဝေပုလ္လမဂမာသိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ ဝေပုလ္လံ ဂတေ တေသံ သတ္တာနံ အာယုပိ ပရိဟာယိ၊ ဝဏ္ဏောပိ ပရိဟာယိ။ တေသံ အာယုနာပိ ပရိဟာယမာနာနံ

ဝဏ္ဏေနပိ ပရိဟာယမာနာနံ ဒသဝဿသဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ ပဉ္စဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ အဟေသုံ။

၉၇။ ပဉ္စဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ဒွေ ဓမ္မာ ဝေပုလ္ လ-မဂမံသု၊ ဖရုသာဝါစာ သမ္ဖပ္ပလာပေါ စ။ ဒ္ဝိသု ဓမ္မေသု ဝေပုလ္လံ ဂတေသု တေသံ သတ္တာနံ အာယုပိ ပရိဟာယိ၊ ဝဏ္ဏောပိ ပရိဟာယိ။ တေသံ အာယုနာပိ ပရိဟာယမာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ပရိဟာယမာနာနံ ပဉ္စဝဿသဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ အပ္ပေကစ္စေ အမုတေယျဝဿသဟဿာယုကာ၊ အပ္ပေကစ္စေ ဒွေ-ဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ အဟေသုံ။

၉၈။ အမုတေယျဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု အဘိဇ္ဈာ-ဗျာပါဒါ ဝေပုလ္လမဂမံသု၊ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒေသု ဝေပုလ္လံ ဂတေသု တေသံ သတ္တာနံ အာယုပိ ပရိဟာယိ၊ ဝဏ္ဏောပိ ပရိဟာယိ။ တေသံ အာယုနာပိ ပရိဟာယမာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ပရိဟာယမာနာနံ အမုတေယျဝဿသဟဿာ-ယုကာနံ မနုဿာနံ ဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ အဟေသုံ။

၁၀၀။ ဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝေပုလ္ လ-မဂမာသိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝေပုလ္လံ ဂတာယ တေသံ သတ္တာနံ အာယုပိ ပရိဟာယိ၊ ဝဏ္ဏောပိ ပရိဟာယိ။ တေသံ အာယုနာပိ ပရိဟာယမာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ပရိဟာယမာနာနံ ဝဿသဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ ပဉ္စဝဿသတာယုကာ ပုတ္တာ အဟေသုံ။

၁၀၁။ ပဉ္စဝဿသတာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု တယော ဓမ္မာ ဝေပုလ္လမဂမံသု၊ အဓမ္မရာဂေါ ဝိသမလောဘော မိစ္ဆာဓမ္မော။ တီသု ဓမ္မေသု ဝေပုလ္လံ ဂတေသု တေသံ သတ္တာနံ အာယုပိ ပရိဟာယိ၊ ဝဏ္ဏောပိ ပရိဟာယိ။ တေသံ အာယုနာပိ ပရိဟာယမာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ပရိဟာယမာနာနံ ပဉ္စဝဿသတာယုကာနံ မနုဿာနံ အပ္ပေကစ္စေ အမုတေယျဝဿသတာယုကာ၊ အပ္ပေကစ္စေ ဒွေဝဿသတာယုကာ ပုတ္တာ အဟေသုံ။

အမုတေယျဝဿသတာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ဇုမေ ဓမ္မာ ဝေပုလ္ လ-မဂမံသု၊ အမဇ္ဇေယျတာ အပေဇ္ဇေယျတာ အသာမညတာ အဗြဟ္မညတာ နကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိတာ။

၁၀၂။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓနာနံ ဓနေ အနနုပ္ပဒိယမာနေ ဒါလိဒ္ဒိယံ ဝေပุလ္လမဂမာသိ။ ဒါလိဒ္ဒိယေ ဝေပุလ္လံ ဂတေ အဒိန္နာဒါနံ ဝေပุလ္လမဂမာသိ။ အဒိန္နာဒါနေ ဝေပุလ္လံ ဂတေ သတ္တံ ဝေပุလ္လမဂမာသိ။ သတ္တေ ဝေပุလ္လံ ဂတေ ပါဏာတိပါတော ဝေပุလ္လမဂမာသိ။ ပါဏာတိပါတေ ဝေပุလ္လံ ဂတေ မုသာဝါဒေါ ဝေပุလ္လမဂမာသိ။ မုသာဝါဒေ ဝေပุလ္လံ ဂတေ ပိသุဏာ ဝါစာ ဝေပุလ္လမဂမာသိ။ ပိသุဏာယ ဝါစာယ ဝေပุလ္လံ ဂတာယ ကာမေသု-မိစ္ဆာစာရော ဝေပุလ္လမဂမာသိ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ ဝေပุလ္လံ ဂတေ ဒွေ ဓမ္မာ ဝေပุလ္လမဂမံသု၊ ဖရုသာ ဝါစာ သမ္ဖပ္ပလာပေါ စ။ ဒ္ဝိသု ဓမ္မေသု ဝေပุလ္လံ ဂတေသု အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါ ဝေပุလ္လမဂမံသု။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒေသု ဝေပุလ္လံ ဂတေသု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝေပุလ္လမဂမာသိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝေပุလ္လံ ဂတာယ တယော ဓမ္မာ ဝေပุလ္လမဂမံသု၊ အဓမ္မရာဂေါ ဝိသမလောဘော မိစ္ဆာဓမ္မော။ တီသု ဓမ္မေသု ဝေပุလ္လံ ဂတေသု ဣမေ ဓမ္မာ ဝေပุလ္လမဂမံသု၊ အမဇ္ဇေယျတာ အပေဇ္ဇေယျတာ အသာမညတာ အဗြဟ္မညတာ နု ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိတာ။ ဣမေသု ဓမ္မေသု ဝေပุလ္လံ ဂတေသု တေသံ သတ္တာနံ အာယုပိ ပရိဟာယိ၊ ဝဏ္ဏောပိ ပရိဟာယိ။ တေသံ အာယုနာပိ ပရိဟာယမာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ပရိဟာယမာနာနံ အနုတေယျဝဿသတာယုကာနံ မနုဿာနံ ဝဿသတာ-ယုကာ ပုတ္တာ အဟေသုံ။

ဒသဝဿာယုကသမယ

၁၀၃။ ဘဝိဿတိ ဘိက္ခဝေ သော သမယော၊ ယံ ဣမေသံ မနုဿာနံ ဒသဝဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ ဒသဝဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ပဏ္ဍဝဿိကာ[1] ကုမာရိကာ အလံပတေယျာ ဘဝိဿန္တိ။ ဒသဝဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ဣမာနိ ရသာနိ အန္တရဓာယိဿန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိ နဝနီတံ တေလံ မဓု ဖာဏိတံ လောဏံ။ ဒသဝဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ကုဋ္ဌိသကော အဂ္ဂံ ဘောဇနာနံ[2] ဘဝိဿတိ၊ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဇေတရဟိ သာလိမံသောဒနော အဂ္ဂံ ဘောဇနာနံ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒသဝဿာယုကေသု မနုဿေသု ကုဋ္ဌိသကော အဂ္ဂံ ဘောဇနာနံ ဘဝိဿတိ။

ဒသဝဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ဒသ ကုသလကမ္မပထာ သမ္ဘေန သမ္ဘံ အန္တရဓာယိဿန္တိ၊ ဒသ အကုသလကမ္မပထာ အတိဗျာဒိပ္ပိဿန္တိ[3]။

1–ပဏ္ဍမာသိကာ (က-သီ) 2–အဂ္ဂဘောဇနံ (သျာ)

3–အတိဝိယ ဒိပ္ပိဿန္တိ (သျာ၊ ဒ)၊ အတိဗျာဒိပ္ပိဿန္တိ (သီ)

ဒသဝဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ကုသလန္တိပိ နဘဝိဿတိ၊ ကုတော ပန ကုသလဿ ကာရကော။ ဒသဝဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ယေ တေ ဘဝိဿန္တိ အမတ္တေယျာ အပေတ္တေယျာ အသာမညာ အဗြဟ္မညာ နကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ တေ ပုဇ္ဇာ စ ဘဝိဿန္တိ ပါသံသာ စ၊ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာ-ပစာယိနော ပုဇ္ဇာ စ ပါသံသာ စ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒသဝဿာယုကေသု မနုဿေသု ယေ တေ ဘဝိဿန္တိ အမတ္တေယျာ အပေတ္တေယျာ အသာမညာ အဗြဟ္မညာ နကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ တေ ပုဇ္ဇာ စ ဘဝိဿန္တိ ပါသံသာ စ။

ဒသဝဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု နဘဝိဿတိ မာတာတိ ဝါ မာတုစ္ဆာတိ ဝါ မာတုလာနီတိ ဝါ အာစရိယဘရိယာတိ ဝါ ဂရုနံ ဒါရာတိ ဝါ၊ သမ္ဘေဒံ လောကော ဂမိဿတိ ယထာ အဇေဋ္ဌကာ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ သောဏသိင်္ဂါလာ[၁]။

ဒသဝဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု တေသံ သတ္တာနံ အညမညမှိ တိဗ္ဗော အာဃာတော ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဘဝိဿတိ တိဗ္ဗော ဗျာပါဒေါ တိဗ္ဗော မနောပဒေါသော တိဗ္ဗံ ဝဓကစိတ္တံ။ မာတုပိ ပုတ္တမှိ ပုတ္တဿပိ မာတရိ၊ ပိတုပိ ပုတ္တမှိ ပုတ္တဿပိ ပိတရိ၊ ဘာတုပိ ဘဂိနိယာ ဘဂိနိယာပိ ဘာတရိ တိဗ္ဗော အာဃာတော ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဘဝိဿတိ တိဗ္ဗော ဗျာပါဒေါ တိဗ္ဗော မနောပဒေါသော တိဗ္ဗံ ဝဓကစိတ္တံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မာဂဝိကဿ မိဂံ ဒိသ္ဝာ တိဗ္ဗော အာဃာတော ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ တိဗ္ဗော ဗျာပါဒေါ တိဗ္ဗော မနောပဒေါသော တိဗ္ဗံ ဝဓကစိတ္တံ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒသဝဿာယုကေသု မနုဿေသု တေသံ သတ္တာနံ အညမညမှိ တိဗ္ဗော အာဃာတော ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဘဝိဿတိ တိဗ္ဗော ဗျာပါဒေါ တိဗ္ဗော မနောပဒေါသော တိဗ္ဗံ ဝဓကစိတ္တံ။ မာတုပိ ပုတ္တမှိ ပုတ္တဿပိ မာတရိ၊ ပိတုပိ ပုတ္တမှိ ပုတ္တဿပိ ပိတရိ၊ ဘာတုပိ ဘဂိနိယာ ဘဂိနိယာပိ ဘာတရိ တိဗ္ဗော အာဃာတော ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဘဝိဿတိ တိဗ္ဗော ဗျာပါဒေါ တိဗ္ဗော မနောပဒေါသော တိဗ္ဗံ ဝဓကစိတ္တံ။

၁၀၄။ ဒသဝဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု သတ္တာဟံ သတ္ထန္တရ-ကပ္ပေါ ဘဝိဿတိ။ တေ အညမညမှိ မိဂသည်ပဋိလဘိဿန္တိ။ တေသံ တိဏာနိ

၁-သောဏသိဂါလာ (သီ၊ ဋ)

သတ္တာနိ ဟတ္တေသု ပါတုဘဝိဿန္တိ။ တေ တိဏ္ဍေန သတ္တေန "ဧသ မိဂေါ ဧသ မိဂေါ"တိ အညမည် ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဿန္တိ။

အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧကစ္စာနံ ဧဝံ ဘဝိဿတိ "မာ စ မယံ ကဋ္ဌိ[၁]၊ မာ စ အမှေ ကောစိ၊ ယံနူန မယံ တိဏဂဟနံ ဝါ ဝနဂဟနံ ဝါ ရုက္ခဂဟနံ ဝါ နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ဝါ ပဗ္ဗတဝိသမံ ဝါ ပဝိသိတ္ဝာ ဝနမူလဖလာဟာရာ ယာပေယျာမာ"တိ။ တေ တိဏဂဟနံ ဝါ ဝနဂဟနံ ဝါ ရုက္ခဂဟနံ ဝါ နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ဝါ ပဗ္ဗတဝိသမံ ဝါ[၂] ပဝိသိတ္ဝာ သတ္တာဟံ ဝနမူလဖလာဟာရာ ယာပေဿန္တိ။ တေ တဿ သတ္တာဟဿ အစ္စယေန တိဏဂဟနာ ဝနဂဟနာ ရုက္ခဂဟနာ နဒီဝိဒုဂ္ဂါ ပဗ္ဗတဝိသမာ နိက္ခမိတ္ဝာ အညမည် အာလိဂိတ္ဝာ သဘာဂါယိဿန္တိ သမဿာသိဿန္တိ "ဒိဋ္ဌာ ဘော သတ္တာ ဇီဝသိ၊ ဒိဋ္ဌာ ဘော သတ္တာ ဇီဝသီ"တိ။

အာယုဝဏ္ဏာဒိဝဖုနကထာ

၁၀၅။ အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဘဝိဿတိ "မယံ ခေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု ဧဝရူပံ အာယတံ ဥတိက္ခယံ ပတ္တာ၊ ယံနူန မယံ ကုသလံ ကရေယျာမ၊ ကိံ ကုသလံ ကရေယျာမ၊ ယံနူန မယံ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမေယျာမ၊ ဣဒံ ကုသလံ ဓမ္မံ သမာဒါယ ဝတ္တေယျာမာ"တိ။ တေ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမိဿန္တိ၊ ဣဒံ ကုသလံ ဓမ္မံ သမာဒါယ ဝတ္တိဿန္တိ။ တေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု အာယုနာပိ ဝဖိုဿန္တိ၊ ဝဏ္ဏေနပိ ဝဖိုဿန္တိ။ တေသံ အာယုနာပိ ဝဖုမာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ဝဖုမာနာနံ ဒသဝဿာယုကာနံ မနုဿာနံ ဝီသတိဝဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။

အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဧဝံ ဘဝိဿတိ "မယံ ခေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု အာယုနာပိ ဝဖုာမ၊ ဝဏ္ဏေနပိ ဝဖုာမ၊ ယံနူန မယံ ဘိယျောသော မတ္တာယ ကုသလံ ကရေယျာမ၊ ကိံ ကုသလံ ကရေယျာမ၊ ယံနူန မယံ အဒိန္နာဒါနာ ဝိရမေယျာမ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝိရမေယျာမ။ မုသာဝါဒါ ဝိရမေယျာမ။ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝိရမေယျာမ။ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝိရမေယျာမ။ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝိရမေယျာမ။ အဘိဇ္ဈံ ပဇဟေယျာမ။ ဗျာပါဒံ ပဇဟေယျာမ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပဇဟေယျာမ။ တယော ဓမ္မေ ပဇဟေယျာမ၊ အဓမ္မရာဂံ ဝိသမလောဘံ မိစ္ဆာဓမ္မံ။ ယံနူန မယံ မတ္တေယျာ အဿာမ ပေတ္တေယျာ သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဣဒံ ကုသလံ ဓမ္မံ သမာဒါယ ဝတ္တေယျာမာ"တိ။ တေ မတ္တေယျာ ဘဝိဿန္တိ ပေတ္တေယျာ

၁–ကိဋ္ဌိ (က)　　၂–တေ တိဏဂဟနံ ဝနဂဟနံ ရုက္ခဂဟနံ နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ပဗ္ဗတဝိသမံ (သီ၊ ဣ)

သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဣဒံ ကုသလံ ဓမ္မံ သမာဒါယ ဝတ္တိဿန္တိ။

တေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု အာယုနာပိ ဝမိုဿန္တိ၊ ဝဏ္ဏေနပိ ဝမိုဿန္တိ။ တေသံ အာယုနာပိ ဝမုမာနာနံ ဝဏ္ဏေနပိ ဝမုမာနာနံ ဒိသတိ-ဝဿာယုကာနံ မနုဿာနံ စတ္တာရိသဝဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ စတ္တာရိသဝဿာယုကာနံ မနုဿာနံ အသီတိဝဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ အသီတိဝဿာယုကာနံ မနုဿာနံ သဋ္ဌိဝဿသတာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ သဋ္ဌိဝဿသတာယုကာနံ မနုဿာနံ ဒိသတိ-တိဝဿသတာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ ဒိသတိ-တိဝဿသတာယုကာနံ မနုဿာနံ စတ္တာရိသ-ဆဠဿသတာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ စတ္တာရိသ-ဆဠဿသတာယုကာနံ မနုဿာနံ ဒွေဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ ဒွေဝဿသဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ စတ္တာရိဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ စတ္တာရိဝဿ-သဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ အဋ္ဌဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ အဋ္ဌဝဿသဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ ဒိသတိဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ ဒိသတိဝဿသဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ စတ္တာရိသဝဿ-သဟဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ စတ္တာရိသဝဿသဟဿာယုကာနံ မနုဿာနံ အသီတိဝဿသဟဿာယုကာ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ အသီတိဝဿ-သဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ပဉ္စဝဿသတိကာ ကုမာရိကာ အလံပတေယ္ယာ ဘဝိဿန္တိ။

သန်ရာဇဥပမာ

၁၀၆။ အသီတိဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု တယော အာဗာဓာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဣဒ္ဓာ အနသနံ ဇရာ။ အသီတိဝဿသဟဿာ-ယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု အယံ ဇမ္ဗုဒီပေါ ဣဒ္ဓေါ စေဝ ဘဝိဿတိ ဖီတော စ၊ ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာတိကာ ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော[1]။ အသီတိဝဿ-သဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု အယံ ဇမ္ဗုဒီပေါ အဝိဝိ မညေ ဖုဋ္ဌော ဘဝိဿတိ မနုဿေဟိ၊ သေယ္ယထာပိ နဠဝနံ ဝါ သရဝနံ[2] ဝါ။ အသီတိဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု အယံ ဗာရာဏသီ ကေတုမတီ နာမ ရာဇဓာနီ ဘဝိဿတိ ဣဒ္ဓါ စေဝ ဖီတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ အသီတိဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ

၁–ဂါမနိဂမဇနပဒါ ရာဇဓာနိယော (က) ၂–သာရဝနံ (သျာ)

မနုဿေသု ဣမသ္မိံ ဇမ္ဗုဒီပေ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ဘဝိဿန္တိ ကေတုမတီရာဇဓာနိပမုခါနိ။ အသီတိဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု ကေတုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ သင်္ခေါ နာမ ရာဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တ ရတနာနိ ဘဝိဿန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ پုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ၊ သော ဣမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသိဿတိ။

မေတ္တေယျဗုဒ္ဓပြါဒ

၁၀၇။ အသီတိဝဿသဟဿာယုကေသု ဘိက္ခဝေ မနုဿေသု မေတ္တေယျော နာမ ဘဂဝါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏ-သမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော پုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သေယျထာပါဟမေတရဟိ လောကေ ဥပ္ပန္နော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော پုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္မာ ပဝေဒေဿတိ၊ သေယျထာပါဟမေတရဟိ ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္မာ ပဝေဒေမိ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေဿတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေဿတိ၊ သေယျထာပါဟမေတ-ရဟိ ဓမ္မံ ဒေသေမိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေမိ။ သော အနေကသဟဿံ[1] ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရိဿတိ၊ သေယျထာပါဟမေတရဟိ အနေကသတံ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရာမိ။

၁၀၈။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သင်္ခေါ နာမ ရာဇာ ယော သော ယူပေါ ရညာ မဟာပနာဒေန ကာရာပိတော၊ တံ ယူပံ ဥဿာပေတ္မာ အဇ္ဈာဝသိတ္မာ တံ

၁–အနေကသတသဟဿံ (က)

ဒတ္တာ ဝိဿဇ္ဇိတ္တာ သမဏဗြာဟ္မဏကပဏ္ဍိကဝဏိမ္မကယာစကာနံ ဒါနံ ဒတ္တာ မေတ္တေယျသ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတ္တာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္တာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဧကော ဝူပကट္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေव ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေव အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္တာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ။

၁၀၉။ အတ္တာဒီပါ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရထ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ ဓမ္မဒီပါ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အတ္တာဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော အနညသရဏော။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယ္ယ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ။ပ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ။ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယ္ယ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အတ္တာဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော အနညသရဏော။

ဘိက္ခုနောအာယုဝဏ္ဏာဒိဝုဒ္ဓိကထာ

၁၁၀။ ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရထ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ။ ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရန္တာ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ အာယုနာပိ ဝုဍ္ဎိယထ၊ ဝဏ္ဏေနပိ ဝုဍ္ဎိယထ၊ သုခေနပိ ဝုဍ္ဎိယထ၊ ဘောဂေနပိ ဝုဍ္ဎိယထ၊ ဗလေနပိ ဝုဍ္ဎိယထ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အာယုသ္မိံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိ-ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣद္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ၊ ဝိရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရ-သမန္နာဂတံ ဣद္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ၊ စိတ္တသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣद္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ၊ ဝိမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣद္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ သော ဣမေသံ စတုန္နံ ဣद္ဓိပါဒါနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလီကတတ္တာ အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိट्ठेယ्ယ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အာယုသ္မိံ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏသ္မိံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု

ဝဏ္ဏေသု ဘယဒဿာဝီ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏသ္မိံ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော သုခသ္မိံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ တတိယံ ဈာနံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော သုခသ္မိံ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘောဂသ္မိံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တာ-သဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္တာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သမ္ဗဓိ သမ္ဗတ္တတာယ သမ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗ္ယာပဇ္ဇေန ဖရိတ္တာ ဝိဟရတိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္တာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သမ္ဗဓိ သမ္ဗတ္တတာယ သမ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗ္ယာပဇ္ဇေန ဖရိတ္တာ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘောဂသ္မိံ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဗလသ္မိံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္တာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဗလသ္မိံ။

နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဝလံဝိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဒုပ္ပသဟံ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မာရဗလံ။ ကုသလာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု ဧဝမိဒံ ပုညံ ပဝဍ္ဎတိတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

စက္ကဝတ္တိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄–အဂ္ဂညသုတ္တ

ဝါသေဋ္ဌ ဘာရဒ္ဝါဇ

၁၁၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဝါဇာ ဘိက္ခူသု ပရိဝသန္တိ ဘိက္ခုဘာဝံ အာကခ်မာနာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ပါသာဒါ ဩရောဟိတ္ဝာ ပါသာဒပစ္ဆာ-ယာယံ[၁] အဗ္ဘောကာသေ စက်မတိ။

၁၁၂။ အဒ္ဒသာ ခေါ ဝါသေဋ္ဌော ဘဂဝန္တံ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတံ ပါသာဒါ ဩရောဟိတ္ဝာ ပါသာဒပစ္ဆာယာယံ အဗ္ဘောကာသေ စက်မန္တံ၊ ဒိသ္ဝာန ဘာရဒ္ဝါဇံ အာမန္တေသိ "အယံ အာဝုသော ဘာရဒ္ဝါဇ ဘဂဝါ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ပါသာဒါ ဩရောဟိတ္ဝာ ပါသာဒပစ္ဆာယာယံ အဗ္ဘောကာသေ စက်မတိ။ အာယာမာဝုသော ဘာရဒ္ဝါဇ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသက်မိဿာမ၊ အပ္ပေဝ နာမ လဘေယျာမ ဘဂဝတော သန္တိကာ[၂] ဓမ္မိံ ကထံ သဝနာယာ"တိ။ "ဧဝမာဝုသော"တိ ခေါ ဘာရဒ္ဝါဇော ဝါသေဋ္ဌဿ ပစ္စဿောသိ။

၁၁၃။ အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဝါဇာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပ-သက်မိံသု၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ စက်မန္တံ အနုစက်မိံသု။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝါသေဋ္ဌံ အာမန္တေသိ "တုမှေ ခွတ္ထ ဝါသေဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏဇစ္စာ ဗြာဟ္မဏကုလီနာ ဗြာဟ္မဏကုလာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ကစ္စိ ဝေါ ဝါသေဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏာ န အက္ကောသန္တိ န ပရိဘာသန္တီ"တိ။ တဋ္ဌ နော ဘန္တေ ဗြာဟ္မဏာ အက္ကောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ အတ္တရူပါယ ပရိဘာသာယ ပရိပုဏ္ဏာယ နော အပရိပုဏ္ဏာယာတိ။ ယထာ ကထံ ပန ဝေါ ဝါသေဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏာ အက္ကောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ အတ္တရူပါယ ပရိဘာသာယ ပရိပုဏ္ဏာယ နော အပရိပုဏ္ဏာယာတိ။ ဗြာဟ္မဏာ ဘန္တေ ဧဝမာဟံသု "ဗြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော၊ဟီနာ အညေ ဝဏ္ဏာ[၃]။ ဗြာဟ္မဏောဝ သုက္ကော

၁–ပါသာဒစ္ဆာယာယံ (က) ၂–သမ္မုခါ (သျာ၊က)

၃–ဟီနော အညော ဝဏ္ဏော (သီ၊ဗ္ဂ၊မ–၂၊ မဓုရသုတ္တ)

ဝဏ္ဏော၊ ကဏ္ဍာ အညေ ဝဏ္ဏာ[၁]။ ဗြာဟ္မဏာဝ သုဇ္ဈန္တိ၊ နော အဗြာဟ္မဏာ။ ဗြာဟ္မဏာဝ[၂] ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇာတာ ဗြဟ္မဇာ ဗြဟ္မနိမ္မိတာ ဗြဟ္မဒါယာဒါ။ တေ တုမှေ သေဋ္ဌံ ဝဏ္ဏံ ဟိတ္ဝာ ဟီနမတ္ထ ဝဏ္ဏံ အဇ္ဈုပဂတာ ယဒိဒံ မုဏ္ဍကေ သမဏကေ ဇုဒ္ဓေ ကဏ္ဍေ ဗန္ဓုပါဒါပစ္စေ။ တယိဒံ နု သာဓု၊ တယိဒံ နပ္ပတိရူပံ၊ ယံ တုမှေ သေဋ္ဌံ ဝဏ္ဏံ ဟိတ္ဝာ ဟီနမတ္ထ ဝဏ္ဏံ အဇ္ဈုပဂတာ ယဒိဒံ မုဏ္ဍကေ သမဏကေ ဇုဒ္ဓေ ကဏ္ဍေ ဗန္ဓုပါဒါပစ္စေတိ။ ဧဝံ ခေါ နော ဘန္တေ ဗြာဟ္မဏာ အက္ကောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ အတ္တရူပါယ ပရိဘာသာယ ပရိပုဏ္ဏာယ၊ နော အပရိပုဏ္ဏာယာတိ။

၁၁၄။ တဋ္ဌ ဝေါ ဝါသေဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏာ ပေါရာဏံ အဿရန္တာ ဧဝမာဟံသု "ဗြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော၊ ဟီနာ အညေ ဝဏ္ဏာ။ ဗြာဟ္မဏောဝ သုက္ကော ဝဏ္ဏော၊ ကဏ္ဍာ အညေ ဝဏ္ဏာ။ ဗြာဟ္မဏာဝ သုဇ္ဈန္တိ၊ နော အဗြာဟ္မဏာ။ ဗြာဟ္မဏာဝ ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇာတာ ဗြဟ္မဇာ ဗြဟ္မနိမ္မိတာ ဗြဟ္မဒါယာဒါ"တိ။ ဒိဿန္တိ ခေါ ပန ဝါသေဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏာနံ ဗြာဟ္မဏိယော ဥတုနိယောပိ ဂဒ္ဓိနိယောပိ ဝိဇာယမာနာပိ ပါယမာနာပိ။ တေ စ ဗြာဟ္မဏာ ယောနိဇာဝ သမာနာ ဧဝမာဟံသု "ဗြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော၊ ဟီနာ အညေ ဝဏ္ဏာ။ ဗြာဟ္မဏောဝ သုက္ကော ဝဏ္ဏော၊ ကဏ္ဍာ အညေ ဝဏ္ဏာ။ ဗြာဟ္မဏာဝ သုဇ္ဈန္တိ၊ နော အဗြာဟ္မဏာ။ ဗြာဟ္မဏာဝ ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇာတာ ဗြဟ္မဇာ ဗြဟ္မနိမ္မိတာ ဗြဟ္မဒါယာဒါ"တိ။ တေ[၃] ဗြဟ္မာနဉ္ဇေဝ အဒ္ဒာစိက္ခန္တိ၊ မုသာ စ ဘာသန္တိ၊ ဗဟုဉ္ဇ အပုညံ ပသဝန္တိ။

စတုဝဏ္ဏသုဒ္ဒိ

၁၁၅။ စတ္တာရောမေ ဝါသေဋ္ဌ ဝဏ္ဏာ ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဿာ သုဒ္ဒါ။ ခတ္တိယောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ဇုဓေကစ္စော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ အဒိန္ဒာဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစော ဖရုသဝါစော သမ္ဖပ္ပလာပီ အဘိဇ္ဈာလု ဗျာပန္နစိတ္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီ။ ဇုတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ယေမေ ဓမ္မာ အကုသလာ အကုသလသခ်ါတာ သာဝဇ္ဇာ သာဝဇ္ဇသခ်ါတာ အသေဝိတဗ္ဗာ အသေဝိတဗ္ဗသခ်ါတာ နအလမရိယာ နအလမရိယသခ်ါတာ ကဏ္ဍာ ကဏ္ဍ-ဝိပါကာ ဝိညုဂရဟိတာ၊ ခတ္တိယေပိ တေ[၄] ဇုဓေကစ္စေ သန္ဒိဿန္တိ။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ပ။ ဝေဿောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ပ။ သုဒ္ဒေါပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ

၁–ကဏ္ဍော အညော ဝဏ္ဏော (သီ၊ ဇု၊ မ–၂၊ မဓုရသုတ္တ)
၂–ဗြာဟ္မဏာ (သျာ)
၃–တေ စ (သျာ၊က)
၄–ခေါ ဝါသေဋ္ဌ (က)

ဣမေကစ္စော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ အဒိန္နာဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစော ဖရုသဝါစော သမ္ဖပ္ပလာပီ အဘိဇ္ဈာလု ဗျာပန္နစိတ္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီ။ ဣတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ယေမေ ဓမ္မာ အကုသလာ အကုသလသခ်ါတာ။ပ။ ကဏ္ဍာ ကဏ္ဍဝိပါကာ ဝိညုဂရဟိတာ၊ သုဒ္ဒေပိ တေ ဣမေကစ္စေ သန္ဒိဿန္တိ။

ခတ္တိယောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ဣမေကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော၊ အနဘိဇ္ဈာလု၊ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌီ။ ဣတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ယေမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ကုသလသခ်ါတာ အနဝဇ္ဇာ အနဝဇ္ဇသခ်ါတာ သေဝိတဗ္ဗာ သေဝိတဗ္ဗသခ်ါတာ အလမရိယာ အလမရိယသခ်ါတာ သုက္ကာ သုက္ကဝိပါကာ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ၊ ခတ္တိယေပိ တေ ဣမေကစ္စေ သန္ဒိဿန္တိ။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ပ။ ဝေဿောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ပ။ သုဒ္ဒေါပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ဣမေကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ အနဘိဇ္ဈာလု၊ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌီ။ ဣတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ယေမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ကုသလသခ်ါတာ အနဝဇ္ဇာ အနဝဇ္ဇသခ်ါတာ သေဝိတဗ္ဗာ သေဝိတဗ္ဗသခ်ါတာ အလမရိယာ အလမရိယသခ်ါတာ သုက္ကာ သုက္ကဝိပါကာ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ၊ သုဒ္ဒေပိ တေ ဣမေကစ္စေ သန္ဒိဿန္တိ။

၁၁၆။ ဣမေသု ခေါ ဝါသေဋ္ဌ စတူသု ဝဏ္ဏေသု ဧဝံ ဥဘယဝေါကိဏ္ဏေသု ဝတ္တမာနေသု ကဏ္ဍသုက္ကေသု ဓမ္မေသု ဝိညုဂရဟိတေသု စေဝ ဝိညုပ္ပသတ္ထေသု စ ယဒေတ္ထ ဗြာဟ္မဏာ ဧဝမာဟံသု "ဗြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော၊ ဟီနာ အညေ ဝဏ္ဏာ။ ဗြာဟ္မဏောဝ သုက္ကော ဝဏ္ဏော၊ ကဏ္ဍာ အညေ ဝဏ္ဏာ။ ဗြာဟ္မဏာဝ သုဇ္ဈန္တိ၊ နော အဗြာဟ္မဏာ။ ဗြာဟ္မဏာဝ ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇာတာ ဗြဟ္မဇာ ဗြဟ္မနိမ္မိတာ ဗြဟ္မဒါယာဒါ"တိ။ တံ တေသံ ဝိညူ နာနုဇာနန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဣမေသံ ဟိ ဝါသေဋ္ဌ စတုန္နံ ဝဏ္ဏာနံ ယော ဟောတိ ဘိက္ခု အရဟံ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာ-ဝိမုတ္တော၊ သော နေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ ဓမ္မေနေဝ၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ ဝါသေဋ္ဌ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ။

၁၁၇။ တဒမိနာပေတံ ဝါသေဋ္ဌ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဓမ္မောဝ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ။

ဇာနာတိ ခေါ[၁] ဝါသေဋ္ဌ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော "သမဏော ဂေါတမော အနန္တရာ[၂] သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော"တိ။ သကျာ ခေါ ပန ဝါသေဋ္ဌ ရညော ပသေနဒိဿ ကောသလဿ အနုယုတ္တာ[၃] ဘဝန္တိ။ ကရောန္တိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သကျာ ရညေ ပသေနဒိမှိ ကောသလေ နိပစ္စကာရံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မံ။ ဣတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ယံ ကရောန္တိ သကျာ ရညေ ပသေနဒိမှိ ကောသလေ နိပစ္စကာရံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မံ။ ကရောတိ တံ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော တထာဂတေ နိပစ္စကာရံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မံ၊ နနံ[၄] "သုဇာတော သမဏော ဂေါတမော၊ ဒုဇ္ဇာတောဟမသ္မိ။ ဗလဝါ သမဏော ဂေါတမော၊ ဒုဗ္ဗလောဟမသ္မိ။ ပါသာဒိကော သမဏော ဂေါတမော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဟမသ္မိ။ မဟေသက္ခော သမဏော ဂေါတမော၊ အပ္ပေသက္ခောဟမသ္မီ"တိ။ အထ ခေါ နံ ဓမ္မံယေဝ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ မာနေန္တော ဓမ္မံ ပူဇေန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဧဝံ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော တထာ-ဂတေ နိပစ္စကာရံ ကရောတိ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မံ။ ဣမိနာပိ ခေါ ဧတံ ဝါသေဋ္ဌ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဓမ္မောဝ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ။

၁၁၈။ တုမှေ ခွတ္ထ ဝါသေဋ္ဌ နာနာဇစ္စာ နာနာနာမာ နာနာဂေါတ္တာ နာနာကုလာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ၊ "ကေ တုမှေ"တိ ပုဋ္ဌာ သမာနာ "သမဏာ သကျပုတ္တိယာမှာ"တိ ပဋိဇာနာထ။ ယဿ ခေါ ပနဿ ဝါသေဋ္ဌ တထာဂတေ သဒ္ဓါ နိဝိဋ္ဌာ မူလဇာတာ ပတိဋ္ဌိတာ ဒဋ္ဌာ အသံဟာရိယာ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ၊ တဿေတံ ကလ္လံ ဝစနာယ "ဘဂဝတောမှိ ပုတ္တော ဩရသော မုခတော ဇာတော ဓမ္မဇော ဓမ္မနိမ္မိတော ဓမ္မဒါယာဒေါ"တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ တထာဂတဿ ဟေတံ ဝါသေဋ္ဌ အဓိဝစနံ "ဓမ္မကာယော" ဣတိပိ "ဗြဟ္မကာယော" ဣတိပိ "ဓမ္မဘူတော" ဣတိပိ "ဗြဟ္မဘူတော" ဣတိပိ။

၁၁၉။ ဟောတိ ခေါ သော ဝါသေဋ္ဌ သမယော ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန အယံ လောကော သံဝဋ္ဌတိ၊ သံဝဋ္ဌမာနေ လောကေ ယေဘုယျေန သတ္တာ အာဘဿရသံဝတ္တနိကာ ဟောန္တိ။ တေ တတ္ထ

၁–ခေါ ပန (က)　　၂–အနုတ္တရော (ဗဟူသု)

၃–အနန္တရာ အနုယန္တာ (သျာ)၊ အနန္တရာ အနုယုတ္တာ (က)　　၄–နနု (ဗဟူသု)

ဟောန္တိ မနောမယာ ပီတိဘက္ခာ သယံပဘာ အန္တလိက္ခစရာ သုဘဋ္ဌာယိနော စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

ဟောတိ ခေါ သော ဝါသေဋ္ဌ သမယော ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန အယံ လောကော ဝိဝဋ္ဌတိ၊ ဝိဝဋ္ဌမာနေ လောကေ ယေဘုယျေန သတ္တာ အာဘဿရကာယာ စဝိတ္ဝာ ဋ္ဌတ္တံ အာဂစ္ဆန္တိ။ တေဓ ဟောန္တိ မနောမယာ ပီတိဘက္ခာ သယံပဘာ အန္တလိက္ခစရာ သုဘဋ္ဌာယိနော စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

ရသပထဝိပါတုဘာဝ

၁၂၀။ ဧကောဒကီဘူတံ ခေါ ပန ဝါသေဋ္ဌ တေန သမယေန ဟောတိ အန္ဓကာရော အန္ဓကာရတိမိသာ။ န စန္ဒိမသူရိယာ ပညာယန္တိ၊ န နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပညာယန္တိ၊ န ရတ္တိန္ဒိဝါ ပညာယန္တိ၊ န မာသဇုမာသာ ပညာယန္တိ၊ န ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပညာယန္တိ၊ န ဋ္ဌတ္တိပုမာ ပညာယန္တိ၊ သတ္တာ သတ္တာတွေဝ သဒ္ဒိံ ဂစ္ဆန္တိ။ အထ ခေါ တေသံ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာနံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန ရသပထဝီ ဥဒကသ္မိံ သမတနိ[၁]၊ သေယျထာပိ နာမ ပယသော တတ္တဿ[၂] နိဗ္ဗာယမာနဿ ဥပရိ သန္တာနကံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ပါတုရဟောသိ။ သာ အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ ဂန္ဓသမ္ပန္နာ ရသသမ္ပန္နာ၊ သေယျထာပိ နာမ သမ္ပန္နံ ဝါ သပ္ပိ သမ္ပန္နံ ဝါ နဝနီတံ ဧဝံဝဏ္ဏာ အဟောသိ။ သေယျထာပိ နာမ ခုဒ္ဒမဓုံ[၃] အနေဋ္ဌကံ[၄]၊ ဧဝမဿာဒါ အဟောသိ။ အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အညတရော သတ္တော လောလ-ဇာတိကော "အမ္ဘော ကိမေဝိဒံ ဘဝိဿတီ"တိ ရသပထဝိံ အဂ်လိယာ သာယိ။ တဿ ရသပထဝိံ အဂ်လိယာ သာယတော အစ္ဆာဒေသိ၊ တဏ္ဍာ စဿ ဩက္ကမိ။ အညေပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ တဿ သတ္တဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇမာနာ ရသပထဝိံ အဂ်လိယာ သာယိံသု။ တေသံ ရသပထဝိံ အဂ်လိယာ သာယတံ အစ္ဆာဒေသိ၊ တဏ္ဍာ စ တေသံ ဩက္ကမိ။

စန္ဒိမသူရိယာဒိပါတုဘာဝ

၁၂၁။ အထ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ ရသပထဝိံ ဟတ္ထေဟိ အာလုပ္ပကာရကံ ဥပက္ကမိံသု ပရိဘုဥ္ဇိတုံ။ ယတော ခေါ တေ[၅] ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ

၁–သမတာနိ (ဗဟူသု) ၂–ပယတတ္တဿ (သျာ) ၃–ခုဒ္ဒံ မဓုံ (က-သီ)
၄–အနေလကံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၅–ယတော ခေါ (သီ၊သျာ၊ဋ္ဌ)

ရသပထဝိ ဟတ္ထေဟိ အာလုပ္ပကာရကံ ဥပက္ကမိ်သု ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ အထ တေသံ သတ္တာနံ သယံပဘာ အန္တရဓာယိ။ သယံပဘာယ အန္တရဟိတာယ စန္ဒိမ-သူရိယာ ပါတုရဟေသုံ။ စန္ဒိမသူရိယေသု ပါတုဘူတေသု နက္ခတ္တာနိ တာရက-ရူပါနိ ပါတုရဟေသုံ။ နက္ခတ္တေသု တာရကရူပေသု ပါတုဘူတေသု ရတ္တိန္ဒိဝါ ပညာယိ်သု။ ရတ္တိန္ဒိဝေသု ပညာယမာနေသု မာသဃုမာသာ ပညာယိ်သု။ မာသဃုမာသေသု ပညာယမာနေသု ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပညာယိ်သု။ တ္တောဝတာ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အယံ လောကော ပုန ဝိဝဋ္ဇော ဟောတိ။

၁၂၂။ အထ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ ရသပထဝိ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ[၁] တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌံသု။ ယထာ ယထာ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ ရသပထဝိ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌံသု၊ တထာ တထာ တေသံ သတ္တာနံ (ရသပထဝိ ပရိဘုဉ္ဇန္တာနံ)[၂] ခရတ္တဉ္ဇေဝ ကာယသ္မိ် ဩက္ကမိ၊ ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ[၃] စ ပညာယိတ္ထ။ ဧကိဒံ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဧကိဒံ သတ္တာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ တတ္ထ ယေ တေ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ တေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သတ္တေ အတိမညန္တိ "မယမေတေဟိ ဝဏ္ဏဝန္တတရာ၊ အမှေဟေတေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတရာ"တိ။ တေသံ ဝဏ္ဏာတိမာနပစ္စယာ မာနာတိမာနဇာတိကာနံ ရသပထဝိ အန္တရဓာယိ၊ ရသပထဝိယာ အန္တရ-ဟိတာယ သန္ဒိပတိ်သု၊ သန္ဒိပတိတ္ဂာ အနုတ္ထုနိ်သု "အဟောရသံ အဟော-ရသ"န္တိ။ တဒေတရဟိပိ မနုဿာ ကဋ္ဌိဒေဝ သုရသံ[၄] လဘိတ္ဂာ ဧဝမာဟံသု "အဟောရသံ အဟောရသ"န္တိ။ တဒေဝ ပေါရာဏံ အဂ္ဂညံ အက္ခရံ အနုသရန္တိ၊ န တ္ဂေဝဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။

ဘူမိပပ္ပဋကပါတုဘာဝ

၁၂၃။ အထ ခေါ တေသံ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာနံ ရသာယ ပထဝိယာ အန္တရဟိတာယ ဘူမိပပ္ပဋကော ပါတုရဟောသိ။ သေယျထာပိ နာမ အဟိစ္ဆတ္တကော၊ ဧဝမေဝ ပါတုရဟောသိ။ သော အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဒော ဂန္ဓသမ္ပန္ဒော ရသသမ္ပန္ဒော၊ သေယျထာပိ နာမ သမ္ပန္ဒံ ဝါ သပ္ပိ သမ္ပန္ဒံ ဝါ နဝနီတံ ဧဝံဝဏ္ဏော အဟောသိ။ သေယျထာပိ နာမ ခုဒ္ဒမဓုံ အနေဋ္ဌကံ၊ ဧဝမဿာဒေါ အဟောသိ။

၁–တမ္ဘက္ခာ (သျာ)　၂–(　)သီ-သျာ-ဗ္ဗ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ၊　၃–ဝဏ္ဏဝေဝဇ္ဇတာ (ဋီကာ)
၄–သာဓုရသံ (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)

အထ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ ဘူမိပပ္ပဋကံ ဥပက္ကမိံသု ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ တေ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌံသု။ ယထာ ယထာ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ ဘူမိပပ္ပဋကံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌံသု၊ တထာ တထာ တေသံ သတ္တာနံ ဘိယျောသော မတ္တာယ ခရတ္တဉ္ဇေဝ ကာယသ္မိံ ဩက္ကမိ၊ ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏ-တာ စ ပညာယိတ္ထ။ ဧကိဒံ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဧကိဒံ သတ္တာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ တတ္ထ ယေ တေ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ တေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သတ္တေ အတိမညန္တိ "မယမေတေဟိ ဝဏ္ဏဝန္တတရာ၊ အမှေဟေတေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတရာ"တိ။ တေသံ ဝဏ္ဏာတိမာနပစ္စယာ မာနာတိမာနဇာတိကာနံ ဘူမိပပ္ပဋကော အန္တရဓာယိ။

ပဒါလတာပါတုဘာဝ

၁၂၄။ ဘူမိပပ္ပဋကေ အန္တရဟိတေ ပဒါလတာ[၁] ပါတုရဟောသိ၊ သေယျ-ထာပိ နာမ ကလမ္ဗုကာ[၂]၊ ဧဝမေဝ ပါတုရဟောသိ။ သာ အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ ဂန္ဓသမ္ပန္နာ ရသသမ္ပန္နာ၊ သေယျထာပိ နာမ သမ္ပန္နံ ဝါ သပ္ပိ သမ္ပန္နံ ဝါ နဝနီတံ ဧဝံဝဏ္ဏာ အဟောသိ။ သေယျထာပိ နာမ ခုဒ္ဒမဓုံ အနေဋ္ဌကံ၊ ဧဝမဿာဒါ အဟောသိ။

အထ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ ပဒါလတံ ဥပက္ကမိံသု ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ တေ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌံသု။ ယထာ ယထာ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ ပဒါလတံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌံသု၊ တထာ တထာ တေသံ သတ္တာနံ ဘိယျောသော မတ္တာယ ခရတ္တဉ္ဇေဝ ကာယသ္မိံ ဩက္ကမိ၊ ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ စ ပညာယိတ္ထ။ ဧကိဒံ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဧကိဒံ သတ္တာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ တတ္ထ ယေ တေ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ တေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သတ္တေ အတိမညန္တိ "မယမေတေဟိ ဝဏ္ဏဝန္တတရာ၊ အမှေဟေတေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတရာ"တိ။ တေသံ ဝဏ္ဏာတိမာနပစ္စယာ မာနာတိမာနဇာတိကာနံ ပဒါလတာ အန္တရဓာယိ။

ပဒါလတာယ အန္တရဟိတာယ သန္ဒိပတိံသု၊ သန္ဒိပတိတ္ဝာ အနုတ္ထုနိံသု "အဟု ဝတ နော၊ အဟာယိ ဝတ နော ပဒါလတာ"တိ။ တဒေတရဟိပိ မနုဿာ ကေနစိ[၃] ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌာ ဧဝမာဟံသု "အဟု ဝတ နော၊

၁–ဘဒ္ဒါလတာ (သီ) ၂–ကလမ္ဗကာ (သျာ) ၃–ကေနစိဒေဝ (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)

အဟာယိ ဝတ နော"တိ။ တဒေဝ ပေါရာဏံ အဂ္ဂညံ အက္ခရံ အနုသရန္တိ၊ နဲ တွေဝသ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။

အကဋ္ဌပါကသာလိပါတုဘာဝ

၁၂၅။ အထ ခေါ တေသံ ဝါသေट्ठ သတ္တာနံ ပဒါလတာယ အန္တရဟိတာယ အကဋ္ဌပါကေ သာလိ ပါတုရဟောသိ အကဏ္ဏော အထုသော သုဠော သုဂန္ဓော တဏ္ဍုလပ္ဖလေ။ ယံ တံ သာယံ သာယမာသာယ အာဟရန္တိ၊ ပါတော တံ ဟောတိ ပဏ္ဍံ ပဋ္ဌိဝိရူဠ္ဍံ။ ယံ တံ ပါတော ပါတရာသာယ အာဟရန္တိ၊ သာယံ တံ ဟောတိ ပဏ္ဍံ ပဋ္ဌိဝိရူဠ္ဍံ၊ နာပဒါနံ ပညာယတိ။ အထ ခေါ တေ ဝါသေट्ठ သတ္တာ အကဋ္ဌပါကံ သာလိံ ပရိဘုञ္ဇန္တာ တမ္ဟာ ကမ္မာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌံသု။

ဇုတ္ထိပုရိသလိင်္ဂပါတုဘာဝ

၁၂၆။ ယထာ ယထာ ခေါ တေ ဝါသေट्ठ သတ္တာ အကဋ္ဌပါကံ သာလိံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဟာ ကမ္မာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌံသု၊ တထာ တထာ တေသံ သတ္တာနံ ဘိယ္ယောသော မတ္တာယ ခရတ္တဿ ကာယသ္မိံ ဩက္ကမိ၊ ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ စ ပညာယိတ္ထ၊ ဇုတ္ထိယာ စ ဇုတ္ထိလိင်္ဂံ ပါတုရဟောသိ ပုရိသဿ စ ပုရိသလိင်္ဂံ၊ ဇုတ္ထိ စ ပုရိသံ အတိဝေလံ ဥပနိဗ္ဗာယတိ ပုရိသော စ ဇုတ္ထိံ။ ဟေသံ အတိဝေလံ အညမညံ ဥပနိဗ္ဗာယတံ သာရာဂေါ ဥဒပါဒိ၊ ပရိဠာဟော ကာယသ္မိံ ဩက္ကမိ။ တေ ပရိဠာဟပစ္စယာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိံသု။

ယေ ခေါ ပန တေ ဝါသေट्ठ တေန သမယေန သတ္တာ ပဿန္တိ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တေ၊ အညေ ပံသုံ ခိပန္တိ၊ အညေ သေဋ္ဌံ ခိပန္တိ၊ အညေ ဂေါမယံ ခိပန္တိ "နဿ အသုစိ[1] နဿ အသုစိ[1]"တိ၊ "ကထံ ဟိ နာမ သတ္တော သတ္တဿ ဝေရုပံ ကရိဿတိ"တိ။ တဒေတရဟိပိ မနုဿာ ကေစ္စေသု ဇနပဒေသု ဝဇ္ဇယာ နိဗ္ဗုယ္ဟမာနာယ[2] အညေ ပံသုံ ခိပန္တိ၊ အညေ သေဋ္ဌံ ခိပန္တိ၊ အညေ ဂေါမယံ ခိပန္တိ။ တဒေဝ ပေါရာဏံ အဂ္ဂညံ အက္ခရံ အနုသရန္တိ၊ နဲ တွေဝသ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။

၁–ဝသလိ (သျှာ)၊ ဝသလိ (က) ၂–နိဝယ္ဟမာနာယ၊ နိဗ္ဗယ္ဟမာနာယ (က)

မေထုနဓမ္မသမာစာရ

၁၂၇။ အဓမ္မသမ္မတံ ခေါ ပန[၁] ဝါသေဋ္ဌ တေန သမယေန ဟောတိ၊ တဒေတရဟိ ဓမ္မသမ္မတံ။ ယေ ခေါ ပန ဝါသေဋ္ဌ တေန သမယေန သတ္တာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တိ၊ တေ မာသမ္ပိ ဒွေမာသမ္ပိ န လဘန္တိ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပဝိသိတုံ။ ယတော ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ တသ္မိံ အသဒ္ဓမ္မေ အတိဝေလံ ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇိံသု။ အထ အဂါရာနိ ဥပက္ကမိံသု ကာတုံ တသေဝ အသဒ္ဓမ္မသ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ။ အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အညတရသ သတ္တသ အလသဇာတိကသ ဇေဒဟောသိ "အမ္ဘောဝ ကိမေဝါဟံ ဝိဟညာမိ သာလိံ အာဟရန္တောဝ သာယံ သာယမာသာယ ပါတော ပါတရာသာယ၊ ယံနူနာဟံ သာလိံ အာဟရေယျံ သကိဒေဝ[၂] သာယပါတရာသာယာ"တိ။

အထ ခေါ သော ဝါသေဋ္ဌ သတ္တော သာလိံ အာဟာသိ သကိဒေဝ သာယပါတရာသာယ။ အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အညတရော သတ္တော ယေန သော သတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ တံ သတ္တံ ဇေဒဝေါစ "ဧဟိ ဘော သတ္တ သာလာဟာရံ ဂမိဿာမာ"တိ။ အလံ ဘော သတ္တ အာဟတော[၃] မေ သာလိ သကိဒေဝ သာယပါတရာသာယာတိ။ အထ ခေါ သော ဝါသေဋ္ဌ သတ္တော တဿ သတ္တဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇမာနော သာလိံ အာဟာသိ သကိဒေဝ ဒ္ဒိဟာယ။ ဧဝံပိ ကိရ ဘော သာဓူတိ။

အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အညတရော သတ္တော ယေန သော သတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ တံ သတ္တံ ဇေဒဝေါစ "ဧဟိ ဘော သတ္တ သာလာဟာရံ ဂမိဿာမာ"တိ။ အလံ ဘော သတ္တ အာဟတော မေ သာလိ သကိဒေဝ ဒ္ဒိဟာယာတိ။ အထ ခေါ သော ဝါသေဋ္ဌ သတ္တော တဿ သတ္တဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇမာနော သာလိံ အာဟာသိ သကိဒေဝ စတူဟာယ၊ ဧဝံပိ ကိရ ဘော သာဓူတိ။

အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အညတရော သတ္တော ယေန သော သတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ တံ သတ္တံ ဇေဒဝေါစ "ဧဟိ ဘော သတ္တ သာလာဟာရံ ဂမိဿာမာ"တိ။ အလံ ဘော သတ္တ အာဟတော မေ သာလိ သကိဒေဝ စတူဟာယာတိ။ အထ ခေါ သော ဝါသေဋ္ဌ သတ္တော တဿ

၁–အဓမ္မသမ္မတံ တံ ခေါ ပန (သျာ)၊ အဓမ္မသမ္မတံ ခေါ ပန တံ (?) ၂–သကိံဒေဝ (က)
၃–အာဟရွော (သျာ)

သတ္တဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇမာနော သာလိံ အာဟာသိ သကိဒေဝ အဋ္ဌာဟာယ၊ ဧဝံပိ ကိရ ဘော သာဓူတိ။

ယတော ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ သန္ဒိဓိကာရကံ သာလိံ ဥပက္ကမိံသု ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ အထ ကဏောပိ တဏ္ဍုလံ ပရိယောနန္ဓိ၊ ထုသောပိ တဏ္ဍုလံ ပရိယောနန္ဓိ၊ လူနမ္ပိ နပ္ပဋိဝိရူဋ္ဌံ၊ အပဒါနံ ပညာယိတ္ထ၊ သဏ္ဍသဏ္ဍာ သာလယော အဋ္ဌံသု။

သာလိဝိဘာဂ

၁၂၈။ အထ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ သန္ဒိပတိံသု၊ သန္ဒိပတိတ္ဝာ အနုတ္ထုနိံသု "ပါပကာ ဝတ ဘော ဓမ္မာ သတ္တေသု ပါတုဘူတာ၊ မယံ ဟိ ပုဗ္ဗေ မနောမယာ အဟုမှာ ပီတိဘက္ခာ သယံပဘာ အန္တလိက္ခစရာ သုဘဋ္ဌာယိနော၊ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌမှာ၊ တေသံ နော အမှာကံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန ရသပထဝီ ဥဒကသ္မိံ သမတနိ၊ သာ အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓာ ဂန္ဓသမ္ပန္ဓာ ရသသမ္ပန္ဓာ။ တေ မယံ ရသပထဝိံ ဟတ္ထေဟိ အာလုပ္ပကာရကံ ဥပက္ကမိမှ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ တေသံ နော ရသပထဝိံ ဟတ္ထေဟိ အာလုပ္ပကာရကံ ဥပက္ကမတံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သယံပဘာ အန္တရဓာယိ၊ သယံပဘာယ အန္တရဟိတာယ စန္ဒိမသူရိယာ ပါတုရဟေသုံ၊ စန္ဒိမသူရိယေသု ပါတုဘူတေသု နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပါတုရဟေသုံ၊ နက္ခတ္တေသု တာရကရူပေသု ပါတုဘူတေသု ရတ္တိန္ဒိဝါ ပညာယိံသု၊ ရတ္တိန္ဒိဝေသု ပညာယမာနေသု မာသဃုမာသာ ပညာယိံသု၊ မာသဃုမာသေသု ပညာယမာနေသု ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပညာယိံသု။ တေ မယံ ရသပထဝိံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌမှာ။ တေသံ နော ပါပကာနံယေဝ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပါတုဘာဝါ ရသပထဝီ အန္တရဓာယိ၊ ရသပထဝိယာ အန္တရဟိတာယ ဘူမိပပ္ပဋကော ပါတုရဟောသိ၊ သော အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓော ဂန္ဓသမ္ပန္ဓော ရသသမ္ပန္ဓော။ တေ မယံ ဘူမိပပ္ပဋကံ ဥပက္ကမိမှ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ တေ မယံ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌမှာ။ တေသံ နော ပါပကာနံယေဝ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပါတုဘာဝါ ဘူမိပပ္ပဋကော အန္တရဓာယိ၊ ဘူမိပပ္ပဋကေ အန္တရဟိတေ ပဒါလတာ ပါတုရဟောသိ၊ သာ အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓာ ဂန္ဓသမ္ပန္ဓာ ရသသမ္ပန္ဓာ။ တေ မယံ ပဒါလတံ ဥပက္ကမိမှ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ တေ မယံ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌမှာ၊ တေသံ နော ပါပကာနံယေဝ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ

ပါတုဘာဝါ မဒါလတာ အန္တရဓာယိ၊ ပဒါလတာယ အန္တရဟိတာယ အကဋ္ဌပါကော သာလိ ပါတုရဟောသိ အကဏော အထုသော သုဒ္ဓေါ သုဂန္ဓော တဏ္ဍုလပ္ပလော။ ယံ တံ သာယံ သာယမာသာယ အာဟရာမ၊ ပါတော တံ ဟောတိ ပက္ကံ ပဋိဝိရူဠ္ဇံ။ ယံ တံ ပါတော ပါတရာသာယ အာဟရာမ၊ သာယံ တံ ဟောတိ ပက္ကံ ပဋိဝိရူဠ္ဇံ။ နာပဒါနံ ပညာယိတ္ထ။ တေ မယံ အကဋ္ဌပါကံ သာလိံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တမ္ဘက္ခာ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ အဋ္ဌမှာ။ တေသံ နော ပါပကာနံယေဝ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပါတုဘာဝါ ကဏောပိ တဏ္ဍုလံ ပရိယောနန္ဓိ၊ ထုသောပိ တဏ္ဍုလံ ပရိယောနန္ဓိ၊ လူနမ္ပိ နပ္ပဋိဝိရူဠ္ဇံ၊ အပဒါနံ ပညာယိတ္ထ၊ သဏ္ဍသဏ္ဍာ သာလယော ဌိတာ။ ယံနူန မယံ သာလိံ ဝိဘဇေယျာမ၊ မရိယာဒံ ဌပေယျာမာ”တိ။ အထ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ သာလိံ ဝိဘဇိံသု၊ မရိယာဒံ ဌပေသုံ။

၁၂၉။ အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အညတရော သတ္တော လောလဇာတိကော သကံ ဘာဂံ ပရိရက္ခန္တော အညတရံ[1] ဘာဂံ အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ၊ တမေနံ အဂ္ဂဟေသုံ၊ ဂဟေတွာ ဧတဒဝေါစုံ “ပါပကံ ဝတ ဘော သတ္တ ကရောသိ၊ ယတြ ဟိ နာမ သကံ ဘာဂံ ပရိရက္ခန္တော အညတရံ ဘာဂံ အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ ပရိဘုဉ္ဇသိ၊ မာသု ဘော သတ္တ ပုနပိ ဧဝရူပမကာသီ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သော သတ္တော တေသံ သတ္တာနံ ပစ္စဿောသိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သော သတ္တော။ပ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သော သတ္တော သကံ ဘာဂံ ပရိရက္ခန္တော အညတရံ ဘာဂံ အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ၊ တမေနံ အဂ္ဂဟေသုံ၊ ဂဟေတွာ ဧတဒဝေါစုံ “ပါပကံ ဝတ ဘော သတ္တ ကရောသိ၊ ယတြ ဟိ နာမ သကံ ဘာဂံ ပရိရက္ခန္တော အညတရံ ဘာဂံ အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ ပရိဘုဉ္ဇသိ၊ မာသု ဘော သတ္တ ပုနပိ ဧဝရူပမကာသီ”တိ။ အညေ ပါဏိနာ ပဟရိံသု၊ အညေ လေဋ္ဌုနာ ပဟရိံသု၊ အညေ ဒဏ္ဍေန ပဟရိံသု။ တဒဂ္ဂေ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အဒိန္နာဒါနံ ပညာယတိ၊ ဂရဟာ ပညာယတိ၊ မုသာဝါဒေါ ပညာယတိ၊ ဒဏ္ဍာဒါနံ ပညာယတိ။

မဟာသမ္မတရာဇာ

၁၃၀။ အထ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ သန္ဓိပတိံသု၊ သန္ဓိပတိတွာ အနုတ္ထုနိံသု “ပါပကာ ဝတ ဘော ဓမ္မာ သတ္တေသု ပါတုဘူတာ၊ ယတြ ဟိ

၁–အညဿ (?)

နာမ အဒိန္ဒာဒါနံ ပညာယိဿတိ၊ ဂရဟာ ပညာယိဿတိ၊ မုသာဝါဒေါ ပညာယိဿတိ၊ ဒဏ္ဍာဒါနံ ပညာယိဿတိ။ ယံနူန မယံ ဧကံ သတ္တံ သမ္မန္ဒေယျာမ၊ ယော နော သမ္မာ ခီယိတဗ္ဗံ ခီယေယျ၊ သမ္မာ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဂရဟေယျ၊ သမ္မာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ ပဗ္ဗာဇေယျ။ မယံ ပနဿ သာလီနံ ဘာဂံ အနုပ္ပဒဿာမာ"တိ။

အထ ခေါ တေ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာ ယော နေသံ သတ္တော အဘိရူပတရော စ ဒဿနီယတရော စ ပါသာဒိကတရော စ မဟေသက္ခတရော စ။ တံ သတ္တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧတဒဝေါစုံ "ဧဟိ ဘော သတ္တ သမ္မာ ခီယိတဗ္ဗံ ခီယ၊ သမ္မာ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဂရဟ၊ သမ္မာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ ပဗ္ဗာဇေဟိ။ မယံ ပန တေ သာလီနံ ဘာဂံ အနုပ္ပဒဿာမာ"တိ။ "ဧဝံ ဘော"တိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သော သတ္တော တေသံ သတ္တာနံ ပဋိဿုဏိတ္ဝာ သမ္မာ ခီယိတဗ္ဗံ ခီယိ၊ သမ္မာ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဂရဟိ၊ သမ္မာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ တေ ပနဿ သာလီနံ ဘာဂံ အနုပ္ပဒံသု။

၁၃၁။ မဟာဇနသမ္မတောတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ "မဟာသမ္မတော မဟာ-သမ္မတော"တ္ဝေဝ ပဌမံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ခေတ္တာနံ အဓိပတီတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ "ခတ္တိယော ခတ္တိယော"တ္ဝေဝ ဒုတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဓမ္မေန ပရေ ရဉ္ဇေတီတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ "ရာဇာ ရာဇာ"တ္ဝေဝ တတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဣတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ဧဝမေတဿ ခတ္တိယမဏ္ဍလဿ ပေါရာဏေန အဂ္ဂညေန အက္ခရေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ တေသံယေဝ သတ္တာနံ၊ အနညေသံ။ သဒိသာနံယေဝ၊ နော အသဒိသာနံ။ ဓမ္မေနေဝ၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ ဝါသေဋ္ဌ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ။

ဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလ

၁၃၂။ အထ ခေါ တေသံ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာနံယေဝ[၁] ဧကစ္စာနံ ဧတဒဟောသိ "ပါပကာ ဝတ ဘော ဓမ္မာ သတ္တေသု ပါတုဘူတာ၊ ယတြ ဟိ နာမ အဒိန္ဒာဒါနံ ပညာယိဿတိ၊ ဂရဟာ ပညာယိဿတိ မုသာဝါဒေါ ပညာယိဿတိ၊ ဒဏ္ဍာဒါနံ ပညာယိဿတိ၊ ပဗ္ဗာဇနံ ပညာယိဿတိ။ ယံနူန မယံ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဝါဟေယျာမာ"တိ။ တေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဝါဟေသုံ။ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဝါဟေန္တီတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ "ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏာ"တ္ဝေဝ ပဌမံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ တေ အရညာယတနေ

၁–တေသံ ယေဝ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာနံ (သီ၊ ဣ)

ပဏ္ဏကုဋ္ဌိယော ကရိတွာ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိသု ဈာယန္တိ ဝိတင်ါရာ ဝိတဓူမာ ပန္ဒမုသလာ သာယံ သာယမာသာယ ပါတော ပါတရာသာယ ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော ဩသရန္တိ ဃာသမေသမာနာ[၁]။ တေ ဃာသံ ပဋိလဘိတွာ ပုနဒေဝ အရညာ-ယတနေ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိသု ဈာယန္တိ။ တမေနံ မနုဿာ ဒိသွာ ဧဝမာဟံသု "ဣမေ ခေါ ဘော သတ္တာ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိယော ကရိတွာ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိသု ဈာယန္တိ၊ ဝိတင်ါရာ ဝိတဓူမာ ပန္ဒမုသလာ သာယံ သာယမာသာယ ပါတော ပါတရာသာယ ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော ဩသရန္တိ ဃာသမေသမာနာ။ တေ ဃာသံ ပဋိလဘိတွာ ပုနဒေဝ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိသု ဈာယန္တိ"တိ၊ ဈာယန္တိတိ ခေါ[၂] ဝါသေဋ္ဌ "ဈာယကာ ဈာယကာ" တွေဝ ဒုတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ တေသံယေဝ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာနံ ဧကစ္စေ သတ္တာ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိသု တံ ဈာနံ အနဘိသမ္ဘုဏမာနာ[၃] ဂါမသာမန္တံ နိဂမသာမန္တံ ဩသရိတွာ ဂန္ဓေ ကရောန္တာ အစ္ဆန္တိ။ တမေနံ မနုဿာ ဒိသွာ ဧဝမာဟံသု "ဣမေ ခေါ ဘော သတ္တာ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိသု တံ ဈာနံ အနဘိ-သမ္ဘုဏမာနာ ဂါမသာမန္တံ နိဂမသာမန္တံ ဩသရိတွာ ဂန္ဓေ ကရောန္တာ အစ္ဆန္တိ၊ န ဒါနိမေ ဈာယန္တိ"တိ။ န ဒါနိမေ[၄] ဈာယန္တိတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ "အဇ္ဈာယကာ အဇ္ဈာယကာ"တွေဝ တတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဟိနသမ္မတံ ခေါ ပန ဝါသေဋ္ဌ တေန သမယေန ဟောတိ၊ တဒေတရဟိ သေဋ္ဌသမ္မတံ။ ဣတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ဧဝမေတဿ ဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလဿ ပေါရာဏေန အဂ္ဂညေန အက္ခရေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ တေသံယေဝ သတ္တာနံ၊ အနညေသံ။ သဒိသာနံယေဝ၊ နော အသဒိသာနံ။ ဓမ္မေနေဝ၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ ဝါသေဋ္ဌ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ။

ဝေဿမဏ္ဍလ

၁၃၃။ တေသံယေဝ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာနံ ဧကစ္စေ သတ္တာ မေထုနံ ဓမ္မံ သမာဒါယ ဝိသုကမ္မန္တေ[၅] ပယောဇေသုံ။ မေထုနံ ဓမ္မံ သမာဒါယ ဝိသု-ကမ္မန္တေ ပယောဇေန္တိတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ "ဝေဿာ ဝေဿာ"တွေဝ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဣတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ဧဝမေတဿ ဝေဿမဏ္ဍလဿ ပေါရာဏေန အဂ္ဂညေန အက္ခရေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ တေသံယေဝ သတ္တာနံ၊ အနညေသံ။

၁–ဃာသမေသနာ (သီ၊ သျာ၊ဣ)
၂–ပဏ္ဏကုဋ္ဌိသု ဈာယန္တိ ဈာယန္တိတိ ခေါ (သီ၊ဣ)၊ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိသု ဈာယန္တိတိ ခေါ (က)
၃–အနဘိသံဘူနမာနာ (ကတ္ထစိ)
၄–န ဒါနိမေ ဈာယန္တိ န ဒါနိမေ (သီ၊ ဣ၊ က)
၅–ဝိဿုတကမ္မန္တေ (သီ၊ ဣ)၊ ဝိဿုကမ္မန္တေ (က-သီ)၊ ဝိသုံ ကမ္မန္တေ (သျာ၊ က)

သဒ္ဒိသာနံယေဝ၊ နော အသဒ္ဒိသာနံ။ ဓမ္မေနေဝ၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ ဝါသေ္ဌ သေ္ဌော ဇနေတသ္မိं ဒ္ဒေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ဘရာယ္ဟ။

သုဒ္ဒမ္ကာလ

၁၃၄။ တေသံယေဝ ခေါ ဝါသေ္ဌ သတ္တာနံ ယေ တေ သတ္တာ အဝသေသာ၊ တေ လုဒ္ဒါစာရာ ခုဒ္ဒါစာရာ အဟေသုံ။ လုဒ္ဒါစာရာ ခုဒ္ဒါစာရာတိ ခေါ ဝါသေ္ဌ "သုဒ္ဒါ သုဒ္ဒါ"တ္ဝေ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဣတိ ခေါ ဝါသေ္ဌ ဝေမေတသ သုဒ္ဒမ္ကာလသ ပေါရာဏေန အဂ္ဂညေန အက္ခရေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ တေသံယေဝ သတ္တာနံ၊ အနညေသံ။ သဒ္ဒိသာနံယေဝ၊ နော အသဒ္ဒိသာနံ။ ဓမ္မေနေဝ၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ ဝါသေ္ဌ သေ္ဌော ဇနေတသ္မိं ဒ္ဒေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ဘရာယ္ဟ။

၁၃၅။ အဟု ခေါ သော ဝါသေ္ဌ သမယော၊ ယံ ခတ္တိယောပိ သကံ ဓမ္မံ ဂရဟမာနော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ "သမဏော ဘဝိဿာမီ"တိ။ ပြာဟ္မဏောပိ ခေါ ဝါသေ္ဌ။ပ။ ဝေဿောပိ ခေါ ဝါသေ္ဌ။ပ။ သုဒ္ဒောပိ ခေါ ဝါသေ္ဌ သကံ ဓမ္မံ ဂရဟမာနော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ "သမဏော ဘဝိဿာမီ"တိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဝါသေ္ဌ စတူဟိ မဏ္ဍလေဟိ သမဏမဏ္ဍလသ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ တေသံယေဝ သတ္တာနံ၊ အနညေသံ။ သဒ္ဒိသာနံယေဝ၊ နော အသဒ္ဒိသာနံ။ ဓမ္မေနေဝ၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ ဝါသေ္ဌ သေ္ဌော ဇနေတသ္မိं ဒ္ဒေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ဘရာယ္ဟ။

ဒုစ္စရိတာဒိကထာ

၁၃၆။ ခတ္တိယောပိ ခေါ ဝါသေ္ဌ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မ-သမာဒါနော[1] မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဟေတု ကာယသ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိं ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ပြာဟ္မဏောပိ ခေါ ဝါသေ္ဌ။ပ။ ဝေဿောပိ ခေါ ဝါသေ္ဌ။ သုဒ္ဒောပိ ခေါ ဝါသေ္ဌ။ သမဏောပိ ခေါ ဝါသေ္ဌ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါန-ဟေတု ကာယသ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိं ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

၁–ဣဒံ ပဒံ သီ-ဣပေါဏ္ဍကေသု နတ္ထိ၊

ခတ္တိယောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ကာယေန သုစရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ သုစရိတံ စရိတ္ဝာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မ-သမာဒါနော[၁] သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဟေတု ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ပ။ ဝေဿောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ သုဒ္ဒေါပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ သမဏောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ကာယေန သုစရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ သုစရိတံ စရိတ္ဝာ သမ္မာ-ဒိဋ္ဌိကော သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနော သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဟေတု ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။

၁၃၇။ ခတ္တိယောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ကာယေန ဒွယကာရီ၊ ဝါစာယ ဒွယကာရီ၊ မနသာ ဒွယကာရီ၊ ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဟေတု[၂] ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုခဒုက္ခပ္ပဋိ-သံဝေဒီ ဟောတိ။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ပ။ ဝေဿောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ သုဒ္ဒေါပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ သမဏောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ကာယေန ဒွယကာရီ၊ ဝါစာယ ဒွယကာရီ၊ မနသာ ဒွယကာရီ၊ ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မ-သမာဒါနော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဟေတု ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဟောတိ။

ဗောဓိပက္ခိယဘာဝနာ

၁၃၈။ ခတ္တိယောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ကာယေန သံဝုတော ဝါစာယ သံဝုတော မနသာ သံဝုတော သတ္တန္ဒံ ဗောဓိပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနမန္ဓာယ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ[၃]။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ပ။ ဝေဿောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ သုဒ္ဒေါပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ သမဏောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ကာယေန သံဝုတော ဝါစာယ သံဝုတော မနသာ သံဝုတော သတ္တန္ဒံ ဗောဓိပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနမန္ဓာယ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။

၁၃၉။ ဣမေသံ ဟိ ဝါသေဋ္ဌ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ ယော ဟောတိ ဘိက္ခု အရဟံ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော

၁–ဣဒံ ပဒံ သီ-ဣ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ၊

၂–ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကော ဝိမိဿကမ္မသမာဒါနော ဝိမိဿကမ္မသမာဒါနဟေတု (သျာ)၊
ဝိတိမိဿဒိဋ္ဌိကော ဝိတိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဟေတု (သီ၊ ဣ)

၃–ပရိနိဗ္ဗာတိ (က)

ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော။ သော နေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ ဓမ္မေနေဝ၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ ဝါသေဋ္ဌ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ။

၁၄၀။ ဗြဟ္မုနာပေသာ ဝါသေဋ္ဌ သနက်ုမာရေန ဂါထာ ဘာသိတာ—

"ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊ ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သော သေဋ္ဌော ဒေဝမာနုသေ"တိ။

သာ ခေါ ပနေသာ ဝါသေဋ္ဌ ဗြဟ္မုနာ သနက်ုမာရေန ဂါထာ သုဂီတာ၊ နော ဒုဂ္ဂီတာ။ သုဘာသိတာ၊ နော ဒုဗ္ဘာသိတာ။ အတ္ထသံဟိတာ၊ နော အနတ္ထသံဟိတာ။ အနုမတာ မယာ။ အဟမ္ပိ ဝါသေဋ္ဌ ဧဝံ ဝဒါမိ—

"ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊ ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သော သေဋ္ဌော ဒေဝမာနုသေ"တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဓါဇာ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

အဂ္ဂညသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅—သမ္ဘသာဒနိယသုတ္တ

သာရိပုတ္တသီဟနာဒ

၁၄၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကေ သမယံ ဘဂဝါ နာဠန္ဒာယံ ဝိဟရတိ ပါဝါရိကမ္ဗဝနေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္တာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဘဝေါစ ''ဧဝံပသန္နော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ၊ နစာဟု နစ ဘဝိဿတိ နစ စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယ္ယော-ဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္ဘောမိယ''န္တိ။

၁၄၂။ ဥဒ္ဒါရာ ခေါ တေ အယံ သာရိပုတ္တ အာသဘီ ဝါစာ ဘာသိတာ၊ ဧကံသော ဂဟိတော၊ သီဟနာဒေါ နဒိတော၊ ဧဝံပသန္နော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ၊ နစာဟု နစ ဘဝိဿတိ နစ စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယ္ယောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္ဘောမိယန္တိ။ ကိံ တေ[1] သာရိပုတ္တ ယေ တေ အဟေသုံ အတီတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သမ္ဘေ တေ ဘဂဝန္တော စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဝိဒိတာ ''ဧဝံသီလာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ'' ဣတိပိ၊ ''ဧဝံဓမ္မာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ'' ဣတိပိ၊ ''ဧဝံပညာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ'' ဣတိပိ၊ ''ဧဝံဝိဟာရီ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ'' ဣတိပိ၊ ''ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ'' ဣတိပိတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ကိံ ပန တေ[2] သာရိပုတ္တ ယေ တေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သမ္ဘေ တေ ဘဂဝန္တော စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဝိဒိတာ၊ ''ဧဝံသီလာ တေ ဘဂဝန္တော ဘဝိဿန္တိ'' ဣတိပိ၊ ''ဧဝံဓမ္မာ။ ဧဝံပညာ။ ဧဝံဝိဟာရီ။ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော ဘဝိဿန္တိ'' ဣတိပိတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ကိံ ပန တေ[3] သာရိပုတ္တ အဟံ တေရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဝိဒိတော ''ဧဝံသီလော ဘဂဝါ'' ဣတိပိ၊ ''ဧဝံဓမ္မော။

၁–ကိံ နု (သီ၊ဣ)၊ ကိံ နု ခေါ တေ (သျာ) ၂–ကိံ ပန (သီ၊ဣ)

ဝေံပညော။ ဝေံဝိဟာရီ။ ဝေံဝိမုတ္တော ဘဂဝါ" ဣတိပိတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ဧတ္တေ စ ဟိ တေ သာရိပုတ္တ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္ဒေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု စေတောပရိယဉ္ဇာဏံ နတ္ထိ။ အထ ကိဉ္စရဟိ တေ အယံ သာရိပုတ္တ ဥဋ္ဌာရာ အာသဘီ ဝါစာ ဘာသိတာ၊ ဧကံသော ဂဟိတော၊ သီဟနာဒေါ နဒိတော "ဝေံပသန္ဒော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ၊ န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္ဗောဓိယ"န္တိ။

၁၄၃။ န ခေါ မေ[၁] ဘန္တေ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္ဒေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု စေတောပရိယဉ္ဇာဏံ အတ္ထိ။ အပိ စ မေ[၂] ဓမ္မန္ဒယော ဝိဒိတော။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ရညော ပစ္စန္တိမံ နဂရံ ဒဋ္ဌုဒ္ဓါပံ[၃] ဒဋ္ဌ-ပါကာရတောရဏံ ဧကဒ္ဒါရံ။ တတြဿ ဒေါဝါရိကော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော မေဓာဝီ အညာတာနံ နိဝါရေတာ၊ ဉ္ဇတာနံ ပဝေသေတာ။ သော တဿ နဂရဿ သမန္တာ အနုပရိယာယပထံ အနုက္ကမမာနော န ပဿေယျ ပါကာရသန္ဓိံ ဝါ ပါကာရဝိဝရံ ဝါ အန္တမသော ဗိဋ္ဌာရနိက္ခမနမတ္တမ္ပိ။ တဿ ဝေမဿ "ယေ ခေါ ကေစိ ဩဋ္ဌာရိကာ ပါဏာ ဣမံ နဂရံ ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမိနာဝ ဒ္ဒါရေန ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ"တိ။ ဝေမေဝ ခေါ မေ ဘန္တေ ဓမ္မန္ဒယော ဝိဒိတော။ ယေ တေ ဘန္တေ အဟေသုံ အတီတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေ တေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ သတ္တ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတ္ဝာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိံသု။ ယေပိ တေ ဘန္တေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေ တေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ သတ္တ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတ္ဝာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိဿန္တိ။ ဘဂဝါပိ ဘန္တေ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု

၁–န ခေါ ပနေတံ (သျာ၊က) ၂–မေ ဘန္တေ (သီ၊ဣ၊က) ၃–ဒဋ္ဌုဒ္ဓါပံ (သီ၊ဣ၊က)

သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တော သတ္တ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတ္ဝာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။

၁၄၄။ ဧဓာဟံ ဘန္တေ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံ ဓမ္မဿဝနာယ။ တဿ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဥတ္တရုတ္တရံ ပဏီတပဏီတံ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂံ။ ယထာ ယထာ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေသိ ဥတ္တရုတ္တရံ ပဏီတပဏီတံ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂံ၊ တထာ တထာဟံ တသ္မိံ ဓမ္မေ အဘိညာ ဧဓေကစ္စံ ဓမ္မံ ဓမ္မေသု နိဋ္ဌမဂမံ သတ္တရိ ပသီဒိံ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ သုပ္ပဋိပန္နော သာဝကသံဃော"တိ။

ကုသလဓမ္မဒေသနာ

၁၄၅။ အပရံ ပန ဘန္တေ ဧတဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ တတြိမေ ကုသလာ ဓမ္မာ။ သေယျထိဒံ၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ဧဓ ဘန္တေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧတဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ တံ ဘဂဝါ အသေသမဘိဇာနာတိ၊ တံ ဘဂဝတော အသေသမဘိဇာနတော ဥတ္တရိ အဘိညေယျံ နတ္ထိ၊ ယဒဘိဇာနံ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော အဿ ယဒိဒံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

အာယတနပဏ္ဏတ္တိဒေသနာ

၁၄၆။ အပရံ ပန ဘန္တေ ဧတဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာယတနပဏ္ဏတ္တီသု။ ဆယိမာနိ ဘန္တေ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ။ စက္ခုဥ္စေဝ ရူပါ[၁] စ၊ သောတဥ္စေဝ သဒ္ဒါ စ၊ ဃာနဥ္စေဝ ဂန္ဓာ စ၊ ဇိဝှါ စေဝ ရသာ စ၊ ကာယော စေဝ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ၊ မနော စေဝ ဓမ္မာ စ။ ဧတဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ အာယတနပဏ္ဏတ္တီသု။ တံ ဘဂဝါ အသေသမဘိဇာနာတိ၊ တံ ဘဂဝတော အသေသမဘိဇာနတော ဥတ္တရိ အဘိညေယျံ နတ္ထိ၊ ယဒဘိဇာနံ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော အဿ ယဒိဒံ အာယတနပဏ္ဏတ္တီသု။

၁–ရူပါနိ (က)

ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိဒေသနာ

၁၄၇။ အပရံ ပန ဘန္တေ ဘေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိသု။ စတသော ဣမာ ဘန္တေ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိယော။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကစ္စော အသမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမတိ၊ အသမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ဌာတိ၊ အသမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ အယံ ပဌမာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။

ပုန စပရံ ဘန္တေ ဣဓေကစ္စော သမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမတိ၊ အသမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ဌာတိ၊ အသမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ အယံ ဒုတိယာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။

ပုန စပရံ ဘန္တေ ဣဓေကစ္စော သမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမတိ၊ သမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ဌာတိ၊ အသမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ အယံ တတိယာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။

ပုန စပရံ ဘန္တေ ဣဓေကစ္စော သမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမတိ၊ သမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ဌာတိ၊ သမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ အယံ စတုတ္ထာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။ ဘေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိသု။

အာဒေသနဝိဓာဒေသနာ

၁၄၈။ အပရံ ပန ဘန္တေ ဘေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒေသနဝိဓာသု။ စတသော ဣမာ ဘန္တေ အာဒေသနဝိဓာ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကစ္စော နိမိတ္တေန အာဒိသတိ "ဝေမ္ပိ တေ မနော၊ ဣတ္ထံပိ တေ မနော၊ ဣတိပိ တေ စိတ္တ"န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ၊ နော အညထာ။ အယံ ပဌမာ အာဒေသနဝိဓာ။

ပုန စပရံ ဘန္တေ ဣဓေကစ္စော န ဟေဝ ခေါ နိမိတ္တေန အာဒိသတိ။ အပိ စ ခေါ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ "ဝေမ္ပိ တေ မနော၊ ဣတ္ထံပိ တေ မနော၊ ဣတိပိ တေ စိတ္တ"န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ၊ နော အညထာ။ အယံ ဒုတိယာ အာဒေသနဝိဓာ။

ပုန စပရံ ဘန္တေ ဣဓေကစ္စော န ဟေဝ ခေါ နိမိတ္တေန အာဒိသတိ၊ နာပိ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ။ အပိ စ ခေါ ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒံ သုတ္ဝာ

အာဒိသတိ "ဧဝမ္ပိ တေ မနော၊ ဣတ္ထံပိ တေ မနော၊ ဣတိပိ တေ စိတ္တ"န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ၊ နော အညထာ။ အယံ တတိယာ အာဒေသနာ ဝိဓာ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခေ ဣဓေကစ္စော န ဟေဝ ခေါ နိမိတ္တေန အာဒိသတိ၊ နာပိ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတ္တာ အာဒိသတိ၊ နာပိ ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒံ သုတ္တာ အာဒိသတိ။ အပိ စ ခေါ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိ သမာပန္နဿ[1] စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ "ယထာ ဣမဿ ဘောတော မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာ။ တထာ ဣမဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ဣမံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿတီ"တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ၊ နော အညထာ။ အယံ စတုတ္ထာ အာဒေသနာ ဝိဓာ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘိက္ခေ အာဒေသနာ ဝိဓာသု။

ဒဿနသမာပတ္တိဒေသနာ

၁၄၉။ အပရံ ပန ဘိက္ခေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဒဿနသမာပတ္တိသု။ စတသ္သော ဣမာ ဘိက္ခေ ဒဿနသမာပတ္တိယော။ ဣဓ ဘိက္ခေ ကေစ္စော သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ အာတပ္ပမန္ဒာယ ပဓာနမန္ဒာယ အနုယောဂမန္ဒာယ အပ္ပမာဒမန္ဒာယ သမ္မာမနသိကာရမန္ဒာယ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္ထကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ "အတ္ထိ ဣမস্মিং ကာယေ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ဖါသံ အန္တံ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရီသံ ပိတ္တံ သေမ္ဟံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ အဿု ဝသာ ခေဠော သိင်္ဃာနိကာ လသိကာ မုတ္တ"န္တိ။ အယံ ပဌမာ ဒဿနသမာပတ္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခေ ဣဓေကစ္စော သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ အာတပ္ပ-မန္ဒာယ။ပ။ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္ထကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ "အတ္ထိ ဣမস্মিং ကာယေ

၁-ဝိတက္ကဝိစာရသမာဓိသမာပန္နဿ (သျာ၊က) အံ ၁-၁၇၁-ဝိဒ္ဓေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကေသာ လောမာ။ပ။ လသိကာ မုတ္တ”န္တိ။ အတိက္ကမ္မ စ ပုရိသဿ ဆဝိမံသ-လောဟိတံ အဋ္ဌိံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ အယံ ဒုတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ။

ပုန စပရံ ဘန္တေ ဣမေကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပ-မန္ဒာယ။ပ။ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္ထကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ။ပ။ လသိကာ မုတ္တ”န္တိ။ အတိက္ကမ္မ စ ပုရိသဿ ဆဝိမံသ-လောဟိတံ အဋ္ဌိံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ပုရိသဿ စ ဝိညာဏသောတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတော အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ ဣဓ လောကေ ပတိဋ္ဌိတဉ္ဇ ပရလောကေ ပတိဋ္ဌိတဉ္ဇ။ အယံ တတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ။

ပုန စပရံ ဘန္တေ ဣမေကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္ဒာယ။ပ။ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္ထကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ။ပ။ လသိကာ မုတ္တ”န္တိ။ အတိက္ကမ္မ စ ပုရိသဿ ဆဝိမံသ-လောဟိတံ `အဋ္ဌိံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ပုရိသဿ စ ဝိညာဏသောတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတော အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ ဣဓ လောကေ အပ္ပတိဋ္ဌိတဉ္ဇ ပရလောကေ အပ္ပတိဋ္ဌိတဉ္ဇ။ အယံ စတုတ္ထာ ဒဿနသမာပတ္တိ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ဒဿနသမာပတ္တီသု။

ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိဒေသနာ

၁၅၀။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တီသု။ သတ္တိမေ ဘန္တေ ပုဂ္ဂလာ။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ပညာဝိမုတ္တော ကာယသက္ခီ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဓမ္မာနုသာရီ သဒ္ဓါနုသာရီ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တီသု။

ပဓာနဒေသနာ

၁၅၁။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ပဓာနေသု။ သတ္တိမေ ဘန္တေ သမ္ဗောဇ္ဈင်ါ။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ေါ ဓမ္မဝိစယ-သမ္ဗောဇ္ဈင်ေါ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ေါ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ေါ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ေါ

သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ပဓာနေသု။

ပဋိပဒါဒေသနာ

၁၅၂။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ပဋိပဒါသု။ စတသ္သော ဣမာ ဘန္တေ ပဋိပဒါ။ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ သုခါပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာတိ။ တတြ ဘန္တေ ယာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ဒန္ဓာဘိညာ၊ အယံ ဘန္တေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနေဝ ဟီနာ အက္ခာယတိ ဒုက္ခတ္တာ စ ဒန္ဓတ္တာ စ။ တတြ ဘန္တေ ယာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ခိပ္ပါဘိညာ၊ အယံ ပန ဘန္တေ ပဋိပဒါ ဒုက္ခတ္တာ ဟီနာ အက္ခာယတိ။ တတြ ဘန္တေ ယာယံ ပဋိပဒါ သုခါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ အယံ ပန ဘန္တေ ပဋိပဒါ ဒန္ဓတ္တာ ဟီနာ အက္ခာယတိ။ တတြ ဘန္တေ ယာယံ ပဋိပဒါ သုခါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ အယံ ပန ဘန္တေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနေဝ ပဏီတာ အက္ခာယတိ သုခတ္တာ စ ခိပ္ပတ္တာ စ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ပဋိပဒါသု။

ဘဿသမာစာရုဒ်ဒေသနာ

၁၅၃။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဘဿသမာစာရေ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကစ္စော နေ စဝ ဟသာဝါဒုပသဋ္ဌိတံ ဝါစံ ဘာသတိ နေ စ ဝေဘူတိယံ နေ စ ပေသုဏ္ဏိယံ နေ စ သာရမ္ဘဇံ ဇယာပေက္ခော၊ မန္တာ မန္တာ စ ဝါစံ ဘာသတိ နိဓာနဝတိံ ကာလေန။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ဘဿသမာစာရေ။

အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ, ပုရိသသီလသမာစာရေ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကစ္စော သစ္စော စသ သဒ္ဓေါ စ၊ နေ စ ကုဟကော၊ နေ စ လပကော၊ နေ စ နေမိတ္တိကော၊ နေ စ နိပ္ပေသိကော၊ နေ စ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသနကော[1]၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဒါရော၊ ဘောဇနေ မတ္တညူ၊ သမကာရီ၊ ဇာဂရိယာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ အတန္ဒိတော၊ အာရဒ္ဓ-ဝီရိယော၊ ဗျာယီ၊ သတိမာ၊ ကလ္ယာဏပဋိဘာနော၊ ဂတိမာ၊ ဓိတိမာ၊ မတိမာ၊ နေ စ ကာမေသု ဂိဒ္ဓေါ၊ သတော စ နိပကော စ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ပုရိသသီလသမာစာရေ။

၁–နိဇိဂိံသနကော (သျာ)၊ နိဇိဂိံသိတာ (သီ၊ဋ)

အနုသာသနဝိဓာဒေသနာ

၁၅၄။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုသာသနဝိဓာသု။ စတသ္သော ဣမာ ဘန္တေ အနုသာသနဝိဓာ။ ဇာနာတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ အပရံ ပုဂ္ဂလံ ပစ္စတ္တံ ယောနိသောမနသိကာရာ "အယံ ပုဂ္ဂလော ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဘဝိဿတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယ-ဏော"တိ။ ဇာနာတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပရံ ပုဂ္ဂလံ ပစ္စတ္တံ ယောနိသောမနသိကာရာ "အယံ ပုဂ္ဂလော ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဘဝိဿတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တ္မာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ"တိ။ ဇာနာတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပရံ ပုဂ္ဂလံ ပစ္စတ္တံ ယောနိသောမနသိကာရာ "အယံ ပုဂ္ဂလော ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဉ္စန္နံ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သြပပါတိကော ဘဝိဿတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ"တိ။ ဇာနာတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပရံ ပုဂ္ဂလံ ပစ္စတ္တံ ယောနိသောမနသိကာရာ "အယံ ပုဂ္ဂလော ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတော-ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ၊ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္တာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ"တိ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ အနုသာသနဝိဓာသု။

ပရပုဂ္ဂလဝိမုတ္တိဉာဏဒေသနာ

၁၅၅။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ပရပုဂ္ဂလဝိမုတ္တိဉာဏော။ ဇာနာတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပရံ ပုဂ္ဂလံ ပစ္စတ္တံ ယောနိသော-မနသိကာရာ "အယံ ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဘဝိဿတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော"တိ၊ ဇာနာတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပရံ ပုဂ္ဂလံ ပစ္စတ္တံ ယောနိသောမနသိကာရာ "အယံ ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဘဝိဿတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တ္မာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ"တိ။ ဇာနာတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပရံ ပုဂ္ဂလံ ပစ္စတ္တံ ယောနိသောမနသိကာရာ "အယံ ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္နံ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သြပပါတိကော ဘဝိဿတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ"တိ။ ဇာနာတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပရံ ပုဂ္ဂလံ ပစ္စတ္တံ ယောနိသော-မနသိကာရာ "အယံ ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ

ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိ-ဿတီ''တိ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ပရပုဂ္ဂလဝိမုတ္တိဉ္ဇဏေ။

သဿတဝါဒဒေသနာ

၁၅၆။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ သဿတဝါဒေသု။ တယောမေ ဘန္တေ သဿတဝါဒါ။ ဇ္ဇဓ ဘန္တေ ကေစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္ဒာယ။ပ။ တထာရူပံ စေတော-သမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကေပိ ဇာတိံ ဒ္ဒေပိ ဇာတိယော တိသောပိ ဇာတိယော စတသောပိ ဇာတိယော ပဉ္ဇပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝီသံပိ ဇာတိယော တိံသံပိ ဇာတိယော စတ္တာလီသံပိ ဇာတိယော ပညာသံပိ ဇာတိယော ဇာတိသတံပိ ဇာတိသဟဿံပိ ဇာတိသတသဟဿံပိ အနေကာနိပိ ဇာတိသတာနိ အနေကာနိပိ ဇာတိသဟဿာနိ အနေကာနိပိ ဇာတိသတသဟဿာနိ၊ ''အမုတြာသိံ ဝေံနာမော ဝေံဂေါတ္တော ဝေံဝဏ္ဏော ဝေမာဟာရော ဝေံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဝေမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိံ၊ တတြာပါသိံ ဝေံနာမော ဝေံဂေါတ္တော ဝေံ-ဝဏ္ဏော ဝေမာဟာရော ဝေံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဝေမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော ဇ္ဇဓူပပန္နော''တိ။ ဇ္ဇတိ သာကာရံ သဥဒ္ဒေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သော ဝေမာဟ ''အတီတံပါဟံ အဒ္ဓါနံ ဇာနာမိ၊ 'သံဝဋ္ဌိ ဝါ လောကော ဝိဝဋ္ဌိ ဝါ'တိ။ အနာဂတံပါဟံ အဒ္ဓါနံ ဇာနာမိ 'သံဝဋ္ဌိဿတိ ဝါ လောကော ဝိဝဋ္ဌိဿတိ ဝါ'တိ။ သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ ဝဉ္ဇျော ကူဋ္ဌဋ္ဌော သေိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော။ တေ စ သတ္တာ သန္ဓာဝန္တိ သံသရန္တိ စဝန္တိ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အတ္ထိတ္ဒေဝ သဿတိသမ''န္တိ။ အယံ ပဌမော သဿတဝါဒေါ။

ပုန စပရံ ဘန္တေ ဇ္ဇဓေကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္ဒာယ။ပ။ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကေပိ သံဝဋ္ဌ-ဝိဝဋ္ဌံ ဒ္ဒေပိ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌာနိ တီဏိပိ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌာနိ စတ္တာရိပိ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌာနိ ပဉ္ဇပိ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌာနိ ဒသပိ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌာနိ၊ ''အမုတြာသိံ ဝေံနာမော ဝေံ-ဂေါတ္တော ဝေံဝဏ္ဏော ဝေမာဟာရော ဝေံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဝေမာယုပရိ-ယန္တော၊ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိံ၊ တတြာပါသိံ ဝေံနာမော

ဝေဝေါဇ္ဇော ဝေဝဏ္ဏော ဝေမာဟာရော ဝေသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဝေမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော''တိ။ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇေသိ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သော ဝေမာဟ "အတီတံပါဟံ အဋ္ဌါနံ ဇာနာမိ 'သံဝဋ္ဋ ဝါ လောကော ဝိဝဋ္ဋ ဝါ'တိ။ အနာဂတံပါဟံ အဋ္ဌါနံ ဇာနာမိ 'သံဝဋ္ဋသတိ ဝါ လောကော ဝိဝဋ္ဋသတိ ဝါ'တိ။ သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ ဝဉ္ဇော ကူဋဋ္ဌော သေကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော၊ တေ စ သတ္တာ သန္ဓာဝန္တိ သံသရန္တိ စဝန္တိ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အတ္ထိတ္ဝေव သဿတိသမ''န္တိ။ အယံ ဒုတိယော သဿတဝါဒေါ။

ပုန စပရံ ဘန္တေ ဣဓေကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္နာယ။ပ။ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယ္ယထိဒံ၊ ဒသပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋာနိ ဝီသံပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋာနိ တိံသံပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋာနိ စတ္တာလီသံပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋာနိ၊ ''အမုတြာသိံ ဇံနာမော ဇံဝေဝေါဇ္ဇော ဇံဝဏ္ဏော ဇေမာဟာရော ဇံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဇေမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိံ၊ တတြာပါသိံ ဇံနာမော ဇံဝေဝေါဇ္ဇော ဇံဝဏ္ဏော ဇေမာဟာရော ဇံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဇေမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော ဣဓူပ-ပန္နောတိ။ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇေသိ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သော ဝေမာဟ ''အတီတံပါဟံ အဋ္ဌါနံ ဇာနာမိ 'သံဝဋ္ဋဝိ လောကော ဝိဝဋ္ဋဝိ'တိ၊ အနာဂတံပါဟံ အဋ္ဌါနံ ဇာနာမိ 'သံဝဋ္ဋသတိဝိ လောကော ဝိဝဋ္ဋသတိဝိ'တိ၊ သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ ဝဉ္ဇော ကူဋဋ္ဌော သေကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော၊ တေ စ သတ္တာ သန္ဓာဝန္တိ သံသရန္တိ စဝန္တိ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အတ္ထိတ္ဝေဝ သဿတိသမ''န္တိ။ အယံ တတိယော သဿတဝါဒေါ၊ တေဒါ-နုတ္တရိယံ ဘန္တေ သဿတဝါဒေသု။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဒေသနာ

၁၅၇။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္နာယ။ပ။ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာ-ဟိတေ စိတ္တေ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယ္ယထိဒံ၊ ဧကံပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော တိသောပိ ဇာတိယော စတသောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝီသံပိ ဇာတိယော တိံသံပိ ဇာတိယော

စတ္တာလီသံပိ ဇာတိယော ပညာသံပိ ဇာတိယော ဇာတိသတံပိ ဇာတိ-သဟဿံပိ ဇာတိသတသဟဿံပိ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ "အမုတြာသိံ ဝေံနာမော ဝေံဂေါတ္တော ဝေံဝဏ္ဏော ဝေမာဟာရော ဝေံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဝေမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိံ၊ တတြာပါသိံ ဝေံနာမော ဝေံဂေါတ္တော ဝေံဝဏ္ဏော ဝေမာဟာရော ဝေံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဝေမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော ဣမူပပန္နော"တိ။ ဣတိ သာကာရံ သဥဒ္ဒေသံ အနေက-ဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သန္တိ ဘန္တေ ဒေဝါ[၁]၊ ယေသံ နဲ သက္ကာ ဂဏနာယ ဝါ သခ်ါနေန ဝါ အာယု သခ်ါတုံ။ အပိ စ ယသ္မိံ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အဘိနိဝုဋ္ဌပုဗ္ဗော[၂] ဟောတိ ယဒိ ဝါ ရူပီသု ယဒိ ဝါ အရူပီသု ယဒိ ဝါ သညီသု ယဒိ ဝါ အသညီသု ယဒိ ဝါ နေဝသညီနာသညီသု။ ဣတိ သာကာရံ သဥဒ္ဒေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ-နိဝါသာနုဿတိဉာဏေ။

စုတူပပါတဉာဏဒေသနာ

၁၅၈။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏေ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္ဒာယ။ပ။ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာ-သမာဟိတေ စိတ္တေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ "ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ"တိ။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ

၁–သတ္တာ (သျာ) ၂–အဘိနိဝုတ္တပုဗ္ဗော (သီ၊သျာ၊ဣ)

ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉ္ဒဏေ။

ဣဒ္ဓိပိဓဒေသနာ

၁၅၉။ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယံ၊ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဣဒ္ဓိပိဓာသု။ ဒွေမာ ဘန္တေ ဣဒ္ဓိပိဓာယော။ အတ္ထိ ဘန္တေ ဣဒ္ဓိ ''သာသဝါ သဥပဓိကာ နော အရိယာ''တိ ဝုစ္စတိ၊ အတ္ထိ ဘန္တေ ဣဒ္ဓိ ''အနာသဝါ အနုပဓိကာ အရိယာ''တိ ဝုစ္စတိ။ ကတမာ စ ဘန္တေ ဣဒ္ဓိ "သာသဝါ သဥပဓိကာ နော အရိယာ"တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္ဒာယ။ပ။ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိပိဓံ ပစ္စနုဘောတိ။ ဧကောပိ ဟုတ္ဝာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတ္ဝာ ဧကော ဟောတိ၊ အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ တိရောကုဋ္ဌံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေ။ ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ သေယျထာပိ ဥဒကေ။ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ ပထဝိယံ။ အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ သေယျထာပိ ပက္ခီ သကုဏော။ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ပါဏိနာ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ အယံ ဘန္တေ ဣဒ္ဓိ "သာသဝါ သဥပဓိကာ နော အရိယာ''တိ ဝုစ္စတိ။

ကတမာ ပန ဘန္တေ ဣဒ္ဓိ ''အနာသဝါ အနုပဓိကာ အရိယာ''တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဘိက္ခု သစေ အာကခ်တိ "ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယျ"န္တိ၊ အပ္ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကခ်တိ "အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလ-သညီ ဝိဟရေယျ"န္တိ၊ ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကခ်တိ "ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယျ"န္တိ၊ အပ္ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကခ်တိ ''ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရေယျ"န္တိ၊ ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကခ်တိ "ပဋိကူလဉ္စ အပ္ပဋိကူလဉ္စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတ္ဝာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရေယျံ သတော သမ္ပဇာနော"တိ၊ ဥပေက္ခကော တတ္ထ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ အယံ ဘန္တေ ဣဒ္ဓိ ''အနာသဝါ အနုပဓိကာ အရိယာ"တိ ဝုစ္စတိ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ဣဒ္ဓိပိဓာသု။ တံ ဘဂဝါ အသေသမဘိဇာနာတိ၊ တံ ဘဂဝတော အသေသမဘိဇာနတော ဥတ္တရိ အဘိညေယျံ နတ္ထိ၊ ယဒဘိဇာနံ အညော

သမဏောဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော အသ ယဒိဒံ ဣဒ္ဓိဝိဓာသု။

ဏညထာသတ္ထုဂုဏဒဿန

၁၆၀။ ယံ တံ ဘန္တေ သဒ္ဓေန ကုလပုတ္တေန ပတ္တမ္ဘံ အာရဒ္ဓဝီရိယေန ထာမဝတာ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝီရိယေန ပုရိသပရက္ကမေန ပုရိသဓောရယ္ဟေန၊ အနုပ္ပတ္တံ တံ ဘဂဝတာ။ နစ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာ-နုယောဂမနုယုတ္တော ဟီနံ ဂမ္မံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ နစ အတ္တကိလမထာနုယောဂမနုယုတ္တော ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ။ စတုန္နဉ္စ ဘဂဝါ ဈာနာနံ အာဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ အကိ၊ ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ။

အနုယောဂဝါနုပ္ပကာရ

၁၆၁။ သစေ မံ ဘန္တေ ဇေဝံ ပုစ္ဆေယ္ယု "ကိံ နု ခေါ အာဝုသော သာရိပုတ္တ အဟေသုံ အတီတမဒ္ဓါနံ အညေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရာ သမ္ဗောဓိယ"န္တိ၊ ဇေဝံ ပုဋ္ဌော အဟံ ဘန္တေ "နော"တိ ဝဒေယ္ယံ။ ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အညေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရာ သမ္ဗောဓိယန္တိ၊ ဇေဝံ ပုဋ္ဌော အဟံ ဘန္တေ "နော"တိ ဝဒေယ္ယံ။ ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ အဇ္ဇေတရဟိ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျော-ဘိညတရော သမ္ဗောဓိယန္တိ၊ ဇေဝံ ပုဋ္ဌော အဟံ ဘန္တေ "နော"တိ ဝဒေယ္ယံ။

သစေ ပန မံ ဘန္တေ ဇေဝံ ပုစ္ဆေယ္ယု "ကိံ နု ခေါ အာဝုသော သာရိပုတ္တ အဟေသုံ အတီတမဒ္ဓါနံ အညေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဘဂဝတာ သမသမာ သမ္ဗောဓိယ"န္တိ၊ ဇေဝံ ပုဋ္ဌော အဟံ ဘန္တေ "ဇေ"န္တိ ဝဒေယ္ယံ။ ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အညေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဘဂဝတာ သမသမာ သမ္ဗောဓိယန္တိ၊ ဇေဝံ ပုဋ္ဌော အဟံ ဘန္တေ "ဇေ"န္တိ ဝဒေယ္ယံ။ ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ အဇ္ဇေတရဟိ အညေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဘဂဝတာ သမသမာ သမ္ဗောဓိယန္တိ၊ ဇေဝံ ပုဋ္ဌော အဟံ ဘန္တေ "နော"တိ ဝဒေယ္ယံ။

သစေ ပန မံ ဘန္တေ ဇေဝံ ပုစ္ဆေယ္ယု "ကိံ ပနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဇေကစ္စံ အဇ္ဈနုဇာနာတိ၊ ဇေကစ္စံ နအဇ္ဈနုဇာနာတိ"တိ။ ဇေဝံ ပုဋ္ဌော အဟံ ဘန္တေ ဇေဝံ

ဗျာကရေယျံ ''သမ္မုခါ မေတံ အာဝုသော ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အဟေသုံ အတီဘမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓါ မယာ သမသမာ သမ္ဒောဓိယ'န္တိ။ သမ္မုခါ မေတံ အာဝုသော ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓါ မယာ သမသမာ သမ္ဒောဓိယ'န္တိ။ သမ္မုခါ မေတံ အာဝုသော ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အဌာနမေတံ အနဝကာသော ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဒွေ အရဟန္တော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ'တိ''။

ကစ္စာဟံ ဘန္တေ ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဧဝံ ဗျာကရမာနော ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ ဘဂဝတော ဟောမိ၊ နစ ဘဂဝန္တံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခာမိ၊ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရောမိ၊ နစ ကောစိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ[1] ဂါရယ္ဟံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတီတိ။ တဋ္ဌ တွံ သာရိပုတ္တ ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဧဝံ ဗျာကရမာနော ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ မေ ဟောသိ၊ နစ မံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခသိ၊ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရောသိ၊ နစ ကောစိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ ဂါရယ္ဟံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတီတိ။

အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတ

၁၆၂။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ ဥဒါယီ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ''အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဘုတံ ဘန္တေ၊ တထာဂတဿ အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ သလ္လေခတာ။ ယတြ ဟိ နာမ တထာဂတော ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ၊ အထ စ ပန နေဝတ္တာနံ ပါတုကရိဿတိ။ ဧကမေကဥ္ဇေပိ ဗ္ဗတော ဘန္တေ ဓမ္မံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ အတ္တနိ သမနုပဿေယျုံ၊ တေ တာဝတကေနေဝ ပဋာကံ ပရိဟရေယျုံ။ အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဘုတံ ဘန္တေ၊ တထာဂတဿ အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ သလ္လေခတာ။ ယတြ ဟိ နာမ တထာဂတော ဧဝံ-မဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ၊ အထ စ ပန နေဝတ္တာနံ ပါတုကရိဿတီ''တိ။

ပဿ ခေါ တွံ ဥဒါယိ တထာဂတဿ အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ သလ္လေ-ခတာ။ ယတြ ဟိ နာမ တထာဂတော ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ၊ အထ စ ပန နေဝတ္တာနံ ပါတုကရိဿတိ။ ဧကမေကဥ္ဇေပိ ဗ္ဗတော ဥဒါယိ ဓမ္မံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ အတ္တနိ သမနုပဿေယျုံ၊ တေ တာဝတကေနေဝ

၁–ဝါဒါနုပါတော (သီ)

ပဋ္ဌာကံ ပရိဟရေယျုံ။ ပဿ ခေါ တွံ ဥဒါယိ တထာဂတဿ အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ သလ္လေခတာ။ ယတြ ဟိ နာမ တထာဂတော ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ၊ အထ စ ပန နေဝတ္တာနံ ပါတုကရိဿတီတိ။

၁၆၃။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အာမန္တေသိ ''တဿာ တိဟ တွံ သာရိပုတ္တ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ အဘိက္ခဏံ ဘာသေယျာသိ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနိနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ။ ယေသံပိ ဟိ သာရိပုတ္တ မောဃပုရိသာနံ ဘဝိဿတိ တထာဂတေ ကङ္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ တေသမိမံ ဓမ္မပရိယာယံ သုတ္ဝာ တထာဂတေ ကङ္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သာ ပဟီယိဿတီ''တိ။ ဣတိ ဟိဒံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝတော သမ္မုခါ သမ္မသာဒံ ပဋေဒေသိ၊ တဿာ ဣမဿ ဝေယျာကရဏဿ သမ္မသာဒနိယန္တေ အဓိဝစနန္တိ။

သမ္မသာဒနိယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၆–ပါသာဒိကသုတ္တ

၁၆၄။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ဝေဓညာ နာမ သက္ျာ၊ တေသံ အမ္ဗဝနေ ပါသာဒေ။

နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တကာလင်္ကိရိယာ

တေန ခေါ ပန သမယေန နိဂဏ္ဌော နာဋပုတ္တော[၁] ပါဝါယံ အဓုနာကာလင်္ကတော ဟောတိ။ တဿ ကာလင်္ကိရိယာယ ဘိန္နာ နိဂဏ္ဌာ ဒွေဓိကဇာတာ ဘဏ္ဍနဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပန္နာ အညမညံ မုခသတ္တီဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ "န တွံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ၊ အဟံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာမိ၊ ကိံ တွံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနိဿသိ။ မိစ္ဆာပဋိပန္နော တွမသိ၊ အဟမသ္မိ သမ္မာပဋိပန္နော။ သဟိတံ မေ၊ အသဟိတံ တေ။ ပုရေဝစနီယံ ပစ္ဆာ အဝစ၊ ပစ္ဆာဝစနီယံ ပုရေ အဝစ။ အဓိစိဏ္ဏံ တေ ဝိပရာဝတ္တံ၊ အာရောပိတော တေ ဝါဒေါ၊ နိဂ္ဂဟိတော တွမသိ၊ စရ ဝါဒပ္ပမောက္ခာယ၊ နိဗ္ဗေဌေဟိ ဝါ သစေ ပဟောသီ"တိ။ ဝဓောယေဝ ခေါ[၂] မညေ နိဂဏ္ဌေသု နာဋပုတ္တိယေသု ဝတ္တတိ[၃]။ ယေပိ နိဂဏ္ဌဿ နာဋပုတ္တဿ သာဝကာ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ၊ တေပိ[၄] နိဂဏ္ဌေသု နာဋပုတ္တိယေသု နိဗ္ဗိန္နရူပါ[၅] ဝိရတ္တရူပါ ပဋိဝါနရူပါ၊ ယထာ တံ ဒုရက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ဒုပ္ပဝေဒိတေ အနိယ္ဍာနိကေ အနုပသမသံဝတ္တနိကေ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ ဘိန္နထူပေ အပ္ပဋိသရဏေ။

၁၆၅။ အထ ခေါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဒေသော ပါဝါယံ ဝဿံဝုဋ္ဌော[၆] ယေန သာမဂါမော၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဒေသော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ "နိဂဏ္ဌော ဘန္တေ နာဋပုတ္တော ပါဝါယံ အဓုနာကာလင်္ကတော။ တဿ ကာလင်္ကိရိယာယ ဘိန္နာ နိဂဏ္ဌာ ဒွေဓိကဇာတာ။ပ။ ဘိန္နထူပေ အပ္ပဋိသရဏေ"တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော စုန္ဒံ သမဏုဒ္ဒေသံ ဧတဒဝေါစ "အတ္ထိ ခေါ ဣဒံ အာဝုသော စုန္ဒ ကထာပါဘတံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။

၁–နာထပုတ္တော (သီ၊ဣ) ၂–ဝဓောယေဝေကော (က) ၃–အနုဝတ္တတိ (သျာ၊က)
၄–တေ တေသု (က) ၅–နိဗ္ဗိန္ဒရူပါ (က) ၆–ဝဿံဝုတ္တော (သီ၊သျာ၊ဣ)

အာယာမာဝုသော စုန္ဒ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသ္သာမ၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝတော အာရောစေဿာမာ"တိ[1]။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဒေသော အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ပစ္စဿောသိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ စ အာနန္ဒော စုန္ဒော စ သမဏုဒ္ဒေသော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္မာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "အယံ ဘန္တေ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဒေသော ဧဝမာဟ၊ နိဂဏ္ဌော ဘန္တေ နာဋပုတ္တော ပါဝါယံ အဓုနာကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာလင်္ကိရိယာယ ဘိန္နာ နိဂဏ္ဌာ။ပ။ ဘိန္နထူပေ အပ္ပဋိသရဏော"တိ။

အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယ

၁၆၆။ ဧဝံ ဟေတံ စုန္ဒ ဟောတိ ဒုရက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ဒုပ္ပဝေဒိတေ အနိယ္မာနိကေ အနုပသမသံဝတ္တနိကေ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ။ ဣဓ စုန္ဒ သတ္ထာ စ ဟောတိ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ ဒုရက္ခာတော ဒုပ္ပဝေဒိတော အနိယ္မာနိကော အနုပသမသံဝတ္တနိကော အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပ-ဝေဒိတော၊ သာဝကော စ တသ္မိံ ဓမ္မေ နဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရတိ၊ နသာမီစိပ္ပဋိပန္နော၊ နအနုဓမ္မစာရီ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ တမှာ ဓမ္မာ ဝတ္တတိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော "တဿ တေ အာဝုသော လာဘာ၊ တဿ တေ သုလဒ္ဓံ၊ သတ္ထာ စ တေ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ ဒုရက္ခာတော ဒုပ္ပဝေဒိတော အနိယ္မာနိကော အနုပသမသံဝတ္တနိကော အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပ-ဝေဒိတော။ တ္ဝဉ္စ တသ္မိံ ဓမ္မေ နဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရသိ၊ နသာမီစိပ္ပဋိပန္နော၊ နအနုဓမ္မစာရီ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ တမှာ ဓမ္မာ ဝတ္တသီ"တိ။ ဣတိ ခေါ စုန္ဒ သတ္ထာပိ တတ္ထ ဂါရယှော၊ ဓမ္မောပိ တတ္ထ ဂါရယှော၊ သာဝကော စ တတ္ထ ဧဝံ ပါသံသော။ ယော ခေါ စုန္ဒ ဧဝရူပံ သာဝကံ ဧဝံ ဝဒေယ္ယ "ဧတောယသ္မာ တထာ ပဋိပဇ္ဇတု၊ ယထာ တေ သတ္ထာရာ ဓမ္မော ဒေသိတော ပညတ္တော"တိ။ ယော စ သမာဒပေတိ[2]၊ ယဉ္စ သမာဒပေတိ၊ ယော စ သမာဒပိတော[3] တထတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇတိ။ သမ္မေ တေ ဗဟုံ အပုညံ ပသဝန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဧဝဉ္ဧေတံ စုန္ဒ ဟောတိ ဒုရက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ဒုပ္ပဝေဒိတေ အနိယ္မာနိကေ အနုပသမသံဝတ္တနိကေ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ။

၁–အာရောစေယ္ယာမာတိ (သျာ) ၂–သမာဒါပေတိ (သီ-ဌ)

၃–သမာဒါပိတော (သီ-ဌ)

၁၆၇။ ဣဓ ပန စုန္ဒ သတ္ထာ စ ဟောတိ အသမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ ဒုရက္ခာတော ဒုပ္ပဝေဒိတော အနိယ္ယာနိကော အနုပသမသံဝတ္တနိကော အသမ္မာသမ္မုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော၊ သာဝကော စ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရတိ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သမာဒါယ တံ ဓမ္မံ ဝတ္တတိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော "တဿ တေ အာဝုသော အလာဘာ၊ တဿ တေ ဒုလ္လဒ္ဓံ၊ သတ္ထာ စ တေ အသမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ ဒုရက္ခာတော ဒုပ္ပဝေဒိတော အနိယ္ယာနိကော အနုပသမသံဝတ္တနိကော အသမ္မာသမ္မုဒ္ဓပ္ပ-ဝေဒိတော။ တ္ဝဉ္စ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရသိ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သမာဒါယ တံ ဓမ္မံ ဝတ္တသိ"တိ။ ဣတိ ခေါ စုန္ဒ သတ္ထာပိ တတ္ထ ဂါရယ္ဟော၊ ဓမ္မောပိ တတ္ထ ဂါရယ္ဟော၊ သာဝကောပိ တတ္ထ ဧဝံ ဂါရယ္ဟော။ ယော ခေါ စုန္ဒ ဧဝရူပံ သာဝကံ ဧဝံ ဝဒေယ္ယ "အဒ္ဓါယသ္မာ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဉာယမာရာဓေသေတီ"တိ။ ယော စ ပသံသတိ၊ ယဉ္စ ပသံသတိ၊ ယော စ ပသံသိတော ဘိယ္ယောသော မတ္တာယ ဝိရိယံ အာရဘတိ။ သမ္ဘေ တေ ဗဟုံ အပုညံ ပသဝန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဧဝဥ္ဧတံ စုန္ဒ ဟောတိ ဒုရက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ဒုပ္ပဝေဒိတေ အနိယ္ယာနိကေ အနုပသမသံဝတ္တနိကေ အသမ္မာ-သမ္မုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ။

သမ္မာသမ္မုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယ

၁၆၈။ ဣဓ ပန စုန္ဒ သတ္ထာ စ ဟောတိ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ သွာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယ္ယာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာ-သမ္မုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော၊ သာဝကော စ တသ္မိံ ဓမ္မေ နုဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရတိ၊ နုသာမီစိပ္ပဋိပန္နော၊ နုအနုဓမ္မစာရီ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ တမှာ ဓမ္မာ ဝတ္တတိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော "တဿ တေ အာဝုသော အလာဘာ၊ တဿ တေ ဒုလ္လဒ္ဓံ၊ သတ္ထာ စ တေ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ သွာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယ္ယာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော။ တ္ဝဉ္စ တသ္မိံ ဓမ္မေ နုဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရသိ၊ နုသာမီစိပ္ပဋိပန္နော၊ နုအနုဓမ္မစာရီ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ တမှာ ဓမ္မာ ဝတ္တသိ"တိ။ ဣတိ ခေါ စုန္ဒ သတ္ထာပိ တတ္ထ ပါသံသော၊ ဓမ္မောပိ တတ္ထ ပါသံသော၊ သာဝကော စ တတ္ထ ဧဝံ ဂါရယ္ဟော။ ယော ခေါ စုန္ဒ ဧဝရူပံ သာဝကံ ဧဝံ ဝဒေယ္ယ "တောယသ္မာ တထာ ပဋိပဇ္ဇတု၊ ယထာ တေ သတ္ထာရာ ဓမ္မော ဒေသိတော ပညတ္တော"တိ။ ယော စ သမာဒပေတိ၊ ယဉ္စ သမာဒပေတိ၊ ယော စ သမာဒပိတော တထတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇတိ။ သမ္ဘေ တေ ဗဟုံ ပုညံ ပသဝန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊

ဧဝဥ္ဍေတံ စုန္ဒ ဟောတိ သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ သုပ္ပဝေဒိတေ နိယျာနိကေ ဥပသမသံဝတ္တနိကေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ။

၁၆၉။ ဣဓ ပန စုန္ဒ သတ္ထာ စ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ သွာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယျာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော၊ သာဝကော စ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရတိ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သမာဒါယ တံ ဓမ္မံ ဝတ္တတိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော "တဿ တေ အာဝုသော လာဘာ၊ တဿ တေ သုလဒ္ဓံ၊ သတ္ထာ စ တေ[၁] သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ သွာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယျာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော။ တွဉ္စ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဓမ္မာနု-ဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဝိဟရသိ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သမာဒါယ တံ ဓမ္မံ ဝတ္တသီ"တိ။ ဣတိ ခေါ စုန္ဒ သတ္ထာပိ တတ္ထ ပါသံသော၊ ဓမ္မောပိ တတ္ထ ပါသံသော၊ သာဝကောပိ တတ္ထ ဧဝံ ပါသံသော။ ယော ခေါ စုန္ဒ ဧဝရူပံ သာဝကံ ဧဝံ ဝဒေယျ "အဒ္ဓါယသ္မာ ဥယပ္ပဋိပန္နော ဥယမာရာဓေဿတီ"တိ။ ယော စ ပသံသတိ၊ ယဉ္စ ပသံသတိ၊ ယော စ ပသံသိတော[၂] ဘိယျောသော မတ္တာယ ဝီရိယံ အာရဘတိ။ သဗ္ဗေ တေ ဗဟုံ ပုညံ ပသဝန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဧဝဥ္ဍေတံ စုန္ဒ ဟောတိ သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ သုပ္ပဝေဒိတေ နိယျာနိကေ ဥပသမသံဝတ္တနိကေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ။

သာဝကာနုတပ္ပသတ္ထု

၁၇၀။ ဣဓ ပန စုန္ဒ သတ္ထာ စ လောကေ ဥဒပါဒိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ သွာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယျာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော၊ အဝိညာပိတတ္ထာ စဿ ဟောန္တိ သာဝကာ သဒ္ဓမ္မေ၊ န စ တေသံ ကေဝလံ ပရိပူရံ ဗြဟ္မစရိယံ အာဝိကတံ ဟောတိ ဥတ္တာနီကတံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟပဒကတံ သပ္ပါဋိဟီရကတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ အထ နေသံ သတ္ထုနော အန္တရဓာနံ ဟောတိ။ ဧဝရူပေါ ခေါ စုန္ဒ သတ္ထာ သာဝကာနံ ကာလင်္ကတော အနုတပ္ပေါ ဟောတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ သတ္ထာ စ နော လောကေ ဥဒပါဒိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ သွာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယျာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော၊ အဝိညာပိတတ္ထာ စမှ သဒ္ဓမ္မေ၊ န စ နော ကေဝလံ ပရိပူရံ ဗြဟ္မစရိယံ အာဝိကတံ

၁–သတ္ထာ စ တေ အရဟံ (သျာ) ၂–ပသတ္ထော (သျာ)

ဟောတိ ဥတ္တာနိကတံ သမ္ဘသင်္ဂါဟပဒကတံ သပ္ပါဋိဟိရကတံ ယာဝ ဒေဝ-
မနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ အထ နော သတ္ထုနော အန္တရဓာနံ ဟောတိတိ။
ဧဝရူပေါ ခေါ စုန္ဒ သတ္ထာ သာဝကာနံ ကာလင်္ကတော အနုတပ္ပေါ ဟောတိ။

သာဝကာနုတပ္ပသုတ္တ

၁၇၁။ ဣဓ ပန စုန္ဒ သတ္ထာ စ လောကေ ဥဒပါဒိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
ဓမ္မော စ သ္ဝာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယ္ယာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော၊ ဝိညာပိတတ္ထာ စသ ဟောန္တိ သာဝကာ သဒ္ဓမ္မေ၊
ကေဝလ္ဟ တေသံ ပရိပူရံ ဗြဟ္မစရိယံ အာဝိကတံ ဟောတိ ဥတ္တာနိကတံ
သမ္ဘသင်္ဂါဟပဒကတံ သပ္ပါဋိဟိရကတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။
အထ နေသံ သတ္ထုနော အန္တရဓာနံ ဟောတိ။ ဧဝရူပေါ ခေါ စုန္ဒ သတ္ထာ
သာဝကာနံ ကာလင်္ကတော အနနုတပ္ပေါ ဟောတိ။ တံ ကိသ ဟေတု၊ သတ္ထာ
စ နော လောကေ ဥဒပါဒိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ သ္ဝာက္ခာတော
သုပ္ပဝေဒိတော နိယ္ယာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော၊
ဝိညာပိတတ္ထာ စမ္ဘ သဒ္ဓမ္မေ၊ ကေဝလ္ဟ နော ပရိပူရံ ဗြဟ္မစရိယံ အာဝိကတံ
ဟောတိ ဥတ္တာနိကတံ သမ္ဘသင်္ဂါဟပဒကတံ သပ္ပါဋိဟိရကတံ ယာဝ ဒေဝ-
မနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ အထ နော သတ္ထုနော အန္တရဓာနံ ဟောတိတိ။
ဧဝရူပေါ ခေါ စုန္ဒ သတ္ထာ သာဝကာနံ ကာလင်္ကတော အနနုတပ္ပေါ ဟောတိ။

ဗြဟ္မစရိယအပရိပူရာဒိကထာ

၁၇၂။ ဧတေဟိ စေပိ စုန္ဒ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဗြဟ္မစရိယံ ဟောတိ၊ နော
စ ခေါ သတ္ထာ ဟောတိ ထေရော ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတော အဒ္ဓဂတော ဝယော-
အနုပ္ပတ္တော။ ဧဝံ တံ ဗြဟ္မစရိယံ အပရိပူရံ ဟောတိ တေနင်္ဂေန။

ယတော စ ခေါ စုန္ဒ ဧတေဟိ စေဝ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဗြဟ္မစရိယံ
ဟောတိ၊ သတ္ထာ စ ဟောတိ ထေရော ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတော အဒ္ဓဂတော
ဝယောအနုပ္ပတ္တော။ ဧဝံ တံ ဗြဟ္မစရိယံ ပရိပူရံ ဟောတိ တေနင်္ဂေန။

၁၇၃။ ဧတေဟိ စေပိ စုန္ဒ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဗြဟ္မစရိယံ ဟောတိ၊
သတ္ထာ စ ဟောတိ ထေရော ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတော အဒ္ဓဂတော ဝယော-
အနုပ္ပတ္တော၊ နော စ ခ္ဝသ ထေရာ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ ဝိယတ္တာ
ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ပတ္တယောဂက္ခေမာ၊ အလံ သမက္ခာတုံ သဒ္ဓမ္မဿ၊ အလံ

ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေဟိ သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ။ ဧဝံ တံ ဖြဟ္မစရိယံ အပရိပူရံ ဟောတိ တေနဂေန။

ယတော စ ခေါ စုန္ဒ ဧတေဟိ စေဝ အဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဖြဟ္မစရိယံ ဟောတိ၊ သတ္ထာ စ ဟောတိ ထေရော ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ထေရာ စဿ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ပတ္တယောဂက္ခေမာ၊ အလံ သမက္ခာတုံ သဒ္ဓမ္မဿ၊ အလံ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေဟိ သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ။ ဧဝံ တံ ဖြဟ္မစရိယံ ပရိပူရံ ဟောတိ တေနဂေန။

၁၇၄။ ဧတေဟိ စေပိ စုန္ဒ အဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဖြဟ္မစရိယံ ဟောတိ၊ သတ္ထာ စ ဟောတိ ထေရော ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ထေရာ စဿ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ပတ္တ-ယောဂက္ခေမာ၊ အလံ သမက္ခာတုံ သဒ္ဓမ္မဿ၊ အလံ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေဟိ သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ။ နော စ ခွဿ မဇ္ဈိမာ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ။ပ။ မဇ္ဈိမာ စဿ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ၊ နော စ ခွဿ နဝါ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ။ပ။ နဝါ စဿ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ၊ နော စ ခွဿ ထေရာ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ ဟောန္တိ။ပ။ ထေရာ စဿ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ ဟောန္တိ၊ နော စ ခွဿ မဇ္ဈိမာ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ ဟောန္တိ။ပ။ မဇ္ဈိမာ စဿ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ ဟောန္တိ၊ နော စ ခွဿ နဝါ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ ဟောန္တိ။ပ။ နဝါ စဿ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ ဟောန္တိ၊ နော စ ခွဿ ဥပါသကာ သာဝကာ ဟောန္တိ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ ဖြဟ္မစာရိနော။ပ။ ဥပါသကာ စဿ သာဝကာ ဟောန္တိ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ ဖြဟ္မစာရိနော၊ နော စ ခွဿ ဥပါသကာ သာဝကာ ဟောန္တိ ဂိဟီ ဩဒါတ-ဝသနာ ကာမဘောဂိနော။ပ။ ဥပါသကာ စဿ သာဝကာ ဟောန္တိ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ ကာမဘောဂိနော၊ နော စ ခွဿ ဥပါသိကာ သာဝိကာ ဟောန္တိ ဂိဟိနိယော ဩဒါတဝသနာ ဖြဟ္မစာရိနိယော။ပ။ ဥပါသိကာ စဿ သာဝိကာ ဟောန္တိ ဂိဟိနိယော ဩဒါတဝသနာ ဖြဟ္မစာရိနိယော၊ နော စ ခွဿ ဥပါသိကာ သာဝိကာ ဟောန္တိ ဂိဟိနိယော ဩဒါတဝသနာ ကာမဘောဂိ-နိယော။ပ။ ဥပါသိကာ စဿ သာဝိကာ ဟောန္တိ ဂိဟိနိယော ဩဒါတဝသနာ ကာမဘောဂိနိယော၊ နော စ ခွဿ ဖြဟ္မစရိယံ ဟောတိ ဇုဒ္ဓဆ္ဇေဝ ဖီတဆ္ဆ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇည် ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ပ။ ဖြဟ္မစရိယဆ္ဆဿ ဟောတိ ဇုဒ္ဓဆ္ဇေဝ ဖီတဆ္ဆ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇည် ပုထုဘူတံ

ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ၊ နော စ ခေါ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တံ။ ဧဝံ တံ ဖြဟ္မစရိယံ အပရိပူရံ ဟောတိ တေနဂေ်နဿ။

ယတော စ ခေါ စုန္ဒ ဧတေဟိ စေဝ အဂေ်ဟိ သမန္နာဂတံ ဖြဟ္မစရိယံ ဟောတိ၊ သတ္ထာ စ ဟောတိ ထေရော ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ထေရာ စဿ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ပတ္တယောဂက္ခေမာ၊ အလံ သမက္ခာတုံ သဒ္ဓမ္မဿ၊ အလံ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေဟိ သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတ္ဝာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ။ မဇ္ဈိမာ စဿ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ။ နဝါ စဿ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ။ ထေရာ စဿ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ ဟောန္တိ။ မဇ္ဈိမာ စဿ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ ဟောန္တိ။ နဝါ စဿ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ ဟောန္တိ။ ဥပါသကာ စဿ သာဝကာ ဟောန္တိ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ ဖြဟ္မစာရိနော။ ဥပါသကာ စဿ သာဝကာ ဟောန္တိ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ ကာမဘောဂိနော။ ဥပါသိကာ စဿ သာဝိကာ ဟောန္တိ ဂိဟိနိယော ဩဒါတဝသနာ ဖြဟ္မစာရိနိယော။ ဥပါသိကာ စဿ သာဝိကာ ဟောန္တိ ဂိဟိနိယော ဩဒါတဝသနာ ကာမဘောဂိနိယော။ ဖြဟ္မစရိယဉ္ဆဿ ဟောတိ ဣဒ္ဓဉ္ဆေဝ ဇီတဉ္ဆ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ၊ လာဘဂ္ဂပ္ပတ္တဉ္ဆ ယသဂ္ဂပ္ပတ္တဉ္ဆ။ ဧဝံ တံ ဖြဟ္မစရိယံ ပရိပူရံ ဟောတိ တေနဂေ်နဿ။

၁၇၅။ အဟံ ခေါ ပန စုန္ဒ ဧတရဟိ သတ္ထာ လောကေ ဥပ္ပန္နော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ သွာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယျာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော၊ ဝိညာပိတတ္ထာ စ မေ သာဝကာ သဒ္ဓမ္မေ၊ ကေဝလဉ္ဆ တေသံ ပရိပူရံ ဖြဟ္မစရိယံ အာဝိကတံ ဥတ္တာနီကတံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟပဒကတံ သပ္ပါဋိဟီရကတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ အဟံ ခေါ ပန စုန္ဒ ဧတရဟိ သတ္ထာ ထေရော ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော။

သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ ဧတရဟိ ထေရာ ဘိက္ခူ သာဝကာ ဟောန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ပတ္တယောဂက္ခေမာ၊ အလံ သမက္ခာတုံ သဒ္ဓမ္မဿ၊ အလံ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေဟိ သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတ္ဝာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ။ သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ ဧတရဟိ မဇ္ဈိမာ ဘိက္ခူ သာဝကာ။ သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ ဧတရဟိ နဝါ ဘိက္ခူ သာဝကာ။ သန္တိ

ခေါ ပန မေ စုန္ဒ တေရဟိ ထေရာ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ။ သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ တေရဟိ မဇ္ဈိမာ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ။ သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ တေရဟိ နဝါ ဘိက္ခုနိယော သာဝိကာ။ သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ တေရဟိ ဥပါသကာ သာဝကာ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ ဗြဟ္မစာရိနော။ သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ တေရဟိ ဥပါသကာ သာဝကာ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ ကာမဘောဂိနော။ သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ တေရဟိ ဥပါသိကာ သာဝိကာ ဂိဟိနိယော ဩဒါတဝသနာ ဗြဟ္မစာရိနိယော။ သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ တေရဟိ ဥပါသိကာ သာဝိကာ ဂိဟိနိယော ဩဒါတဝသနာ ကာမဘောဂိနိယော။ တေရဟိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ ဗြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓဩ္ဇေဝ ဖီတဩ္ဇ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝ-မနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။

၁၇၆။ ယာဝတာ ခေါ စုန္ဒ တေရဟိ သတ္ထာရော လောကေ ဥပ္ပန္နာ၊ နာဟံ စုန္ဒ အညံ ကေသတ္ထာရမ္ပိ သမနုပဿာမိ ဧဝံလာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တံ ယထရိဝါဟံ။ ယာဝတာ ခေါ ပန စုန္ဒ တေရဟိ သံဃော ဝါ ဂဏော ဝါ လောကေ ဥပ္ပန္နော၊ နာဟံ စုန္ဒ အညံ ကေသံဃမ္ပိ သမနုပဿာမိ ဧဝံ-လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တံ ယထရိဝါယံ စုန္ဒ ဘိက္ခုသံဃော။ ယံ ခေါ တံ စုန္ဒ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သမ္မာကာရသမ္ပန္နံ သမ္မာကာရပရိပူရံ အနူနမနဓိကံ သွာက္ခာတံ ကေဝလံ ပရိပူရံ ဗြဟ္မစရိယံ သုပ္ပကာသိတ"န္တိ။ ဣဒမေဝ တံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သမ္မာကာရသမ္ပန္နံ။ပ။ သုပ္ပကာသိတ"န္တိ။

ဥဒကော[၁] သုဒံ စုန္ဒ ရာမပုတ္တော ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိ "ပဿံ န ပဿတီ"တိ။ ကိဩ္ဇ ပဿံ န ပဿတီတိ။ ခုရဿ သာဓုနိသိတဿ တလမဿ ပဿတိ၊ ဓာရဩ္ဇ ခွဿ န ပဿတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ "ပဿံ န ပဿတီ"တိ။ ယံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဥဒကေန ရာမပုတ္တေန ဘာသိတံ ဟိနံ ဂမ္မံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ ခုရမေဝ သန္ဓာယ။ ယဩ္ဇ တံ[၂] စုန္ဒ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "ပဿံ န ပဿတီ"တိ။ ဣဒမေဝ တံ[၃] သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "ပဿံ န ပဿတီ"တိ။ ကိဩ္ဇ ပဿံ န ပဿတီတိ။ ဧဝံ သမ္မာကာရသမ္ပန္နံ သမ္မာကာရပရိပူရံ အနူနမနဓိကံ သွာက္ခာတံ ကေဝလံ ပရိပူရံ ဗြဟ္မစရိယံ သုပ္ပကာသိတန္တိ၊ ဣတိ ဟေတံ ပဿတိ[၄]။ ဣဒမေတ္ထ အပကဓေယျ၊ ဧဝံ တံ ပရိသုဒ္ဓတရံ အဿာတိ၊ ဣတိ ဟေတံ န ပဿတိ[၅]။ ဣဒမေတ္ထ ဥပကဓေယျ၊ ဧဝံ တံ ပရိပူရံ[၆] အဿာတိ၊

၁–ဥဒ္ဒကော (သီ၊သျာ၊ဣ)
၂–ဣဒ္ဓေတံ (သျာ၊က)
၃–ဣဒမေဝေတံ (က)
၄–သုပ္ပကာသိတံ၊ ဣတိ ဟေတံ န ပဿတီတိ (သျာ၊က)
၅–န ပဿတီတိ (သျာ၊က)
၆–ပရိသုဒ္ဓတရံ (သျာ၊က)၊ ပရိပူရတရံ (?)

ဣတိ ဟေတံ နဝဿတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ စုန္ဒ "ပဿံ နပဿတီ"တိ။ ယံ ခေါ တံ စုန္ဒ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ။ပ။ ဗြဟ္မစရိယံ သုပ္ပကာသိတ''န္တိ။ ဣဒမေဝ တံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ အနူနမနဓိကံ သွာက္ခာတံ ကေဝလံ ပရိပူရံ ဗြဟ္မစရိယံ သုပ္ပကာသိတ''န္တိ။

သင်္ဂါယိတဗ္ဗဓမ္မ

၁၇၇။ တသ္မာတိဟ စုန္ဒ ယေ ဝေါ မယာ ဓမ္မာ အဘိညာ ဒေသိတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂမ္မ သမာဂမ္မ အတ္ထေန အတ္ထံ ဗျဉ္ဇနေန ဗျဉ္ဇနံ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ န ဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ စ တေ စုန္ဒ ဓမ္မာ မယာ အဘိညာ ဒေသိတာ၊ ယတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂမ္မ သမာဂမ္မ အတ္ထေန အတ္ထံ ဗျဉ္ဇနေန ဗျဉ္ဇနံ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ န ဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ သေယျထိဒံ၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ဣမေ ခေါ တေ စုန္ဒ ဓမ္မာ မယာ အဘိညာ ဒေသိတာ၊ ယတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂမ္မ သမာဂမ္မ အတ္ထေန အတ္ထံ ဗျဉ္ဇနေန ဗျဉ္ဇနံ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ န ဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

သညာပေတဗ္ဗဝိဓိ

၁၇၈။ တေသဉ္စ ဝေါ စုန္ဒ သမဂ္ဂါနံ သမ္မောဒမာနာနံ အဝိဝဒမာနာနံ သိက္ခတံ[၁] အညတရော သဗြဟ္မစာရီ သံဃေ ဓမ္မံ ဘာသေယျ။ တတြ စေ တုမှာကံ ဧဝမဿ "အယံ ခေါ အာယသ္မာ အတ္ထဉ္စေဝ မိဆ္ဆာ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဗျဉ္ဇနာနိ စ မိဆ္ဆာ ရောပေတီ"တိ။ တဿ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ န ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္ဝာ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော "ဣမဿ နု ခေါ အာဝုသော အတ္ထဿ ဣမာနိ ဝါ ဗျဉ္ဇနာနိ ဧတာနိ ဝါ ဗျဉ္ဇနာနိ ကတမာနိ ဩပါယိကတရာနိ၊ ဣမေသဉ္စ[၂] ဗျဉ္ဇနာနံ အယံ ဝါ အတ္ထော ဧသော ဝါ

၁–သိက္ခိတဗ္ဗံ (ဗဟုသု)　　၂–ဣမေသံ ဝါ (သျာ၊ဣ၊က)၊ ဣမေသံ (သီ)

အတ္ထော ကတမော ဩပါယိကတရော''တိ။ သော စေ ဧဝံ ဝဒေယျ "ဣမဿ ခေါ အာဝုသော အတ္ထဿ ဣမာနေဝ ဗျဉ္ဇနာနိ ဩပါယိကတရာနိ၊ ယာ စေဝ[၁] တောနိ၊ ဣမေသဉ္ဇ[၂] ဗျဉ္ဇနာနံ အယမေဝ အတ္ထော ဩပါယိကတရော၊ ယာ စေဝ[၁] သောတိ။ သော နေဝ ဥဿာဒေတဗ္ဗော နဲ အပသာဒေတဗ္ဗော၊ အနုဿာ-ဒေတ္ဝာ အနပသာဒေတ္ဝာ သ္ဝေဝ သာဓုကံ သညာပေတဗ္ဗော တဿ စ အတ္ထဿ တေသဉ္ဇ ဗျဉ္ဇနာနံ နိသန္တိယာ။

၁၇၉။ အပရောပိ စေ စုန္ဒ သဗြဟ္မစာရီ သံဃေ ဓမ္မံ ဘာသေယျ။ တတြ စေ တုမှာကံ ဧဝမဿ "အယံ ခေါ အာယသ္မာ အတ္ထံ ဟိ ခေါ မိဆ္ဆာ ဂဏ္ဍာတိ ဗျဉ္ဇနာနိ သမ္မာ ရောပေတီ''တိ။ တဿ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နဲ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္ဝာ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော "ဣမေသံ နု ခေါ အာဝုသော ဗျဉ္ဇနာနံ အယံ ဝါ အတ္ထော သော ဝါ အတ္ထော ကတမော ဩပါယိကတရော''တိ။ သော စေ ဧဝံ ဝဒေယျ "ဣမေသံ ခေါ အာဝုသော ဗျဉ္ဇနာနံ အယမေဝ အတ္ထော ဩပါယိကတရော၊ ယာ စေဝ သော''တိ။ သော နေဝ ဥဿာဒေတဗ္ဗော နဲ အပသာဒေတဗ္ဗော၊ အနုဿာ-ဒေတ္ဝာ အနပသာဒေတ္ဝာ သ္ဝေဝ သာဓုကံ သညာပေတဗ္ဗော တသေဝ အတ္ထဿ နိသန္တိယာ။

၁၈၀။ အပရောပိ စေ စုန္ဒ သဗြဟ္မစာရီ သံဃေ ဓမ္မံ ဘာသေယျ။ တတြ စေ တုမှာကံ ဧဝမဿ "အယံ ခေါ အာယသ္မာ အတ္ထံ ဟိ ခေါ သမ္မာ ဂဏ္ဍာတိ ဗျဉ္ဇနာနိ မိဆ္ဆာ ရောပေတီ''တိ။ တဿ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နဲ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္ဝာ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော "ဣမဿ နု ခေါ အာဝုသော အတ္ထဿ ဣမာနိ ဝါ ဗျဉ္ဇနာနိ တောနိ ဝါ ဗျဉ္ဇနာနိ ကတမာနိ ဩပါယိကတရာနီ''တိ။ သော စေ ဧဝံ ဝဒေယျ "ဣမဿ ခေါ အာဝုသော အတ္ထဿ ဣမာနေဝ ဗျဉ္ဇနာနိ ဩပါယိကတရာနိ၊ ယာ စေဝ တောနီ''တိ။ သော နေဝ ဥဿာဒေတဗ္ဗော နဲ အပသာဒေတဗ္ဗော၊ အနုဿာ-ဒေတ္ဝာ အနပသာဒေတ္ဝာ သ္ဝေဝ သာဓုကံ သညာပေတဗ္ဗော တေသညေဝ ဗျဉ္ဇနာနံ နိသန္တိယာ။

၁၈၁။ အပရောပိ စေ စုန္ဒ သဗြဟ္မစာရီ သံဃေ ဓမ္မံ ဘာသေယျ။ တတြ စေ တုမှာကံ ဧဝမဿ "အယံ ခေါ အာယသ္မာ အတ္ထဉ္ဇေဝ သမ္မာ ဂဏ္ဍာတိ

၁–ယဉ္ဇေဝ (သီ၊က)၊ ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ ၂–ဣမေသံ (သဗ္ဗတ္ထ)

ဗျဉ္ဇနာနိ စ သမ္မာ ရောပေတီ”တိ။ တဿ သာဓူတိ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊ တဿ သာဓူတိ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော “လာဘာ နော အာဝုသော သုလဒ္ဓံ နော အာဝုသော၊ ယေ မယံ အာယသ္မန္တံ တာဒိသံ သဗြဟ္မစာရိံ ပဿာမ ဧဝံ အတ္ထုပေတံ ဗျဉ္ဇနုပေတ”န္တိ။

ပစ္စယာနုညာတကာရဏ

၁၈၂။ န ဝေါ အဟံ စုန္ဒ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံယေဝ အာသဝါနံ သံဝရာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ၊ န ပနာဟံ စုန္ဒ သမ္ပရာယိကာနံယေဝ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနဉ္ဇေဝါဟံ စုန္ဒ အာသဝါနံ သံဝရာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ၊ သမ္ပရာယိကာနဉ္ဇ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယ။ တသ္မာတိဟ စုန္ဒ ယံ ဝေါ မယာ စီဝရံ အနုညာတံ၊ အလံ ဝေါ တံ ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိဃာတာယ၊ ဥဏ္ဍဿ ပဋိဃာတာယ၊ ဒံသ မကသ ဝါတာတပ သရီသပ[၁] သမ္ဖဿာနံ ပဋိဃာ-တာယ၊ ယာဝဒေဝ ဟိရိကောပီန ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ။ ယော ဝေါ မယာ ပိဏ္ဍပါတော အနုညာတော၊ အလံ ဝေါ သော ယာဝဒေဝ ဋမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ ဝိဟိံသူပရတိယာ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ ဋတိ ပုရာဏဉ္ဇ ဝေဒနံ ပဋိဟခိမိ၊ နဝဉ္ဇ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စ[၂]။ ယံ ဝေါ မယာ သေနာသနံ အနုညာတံ၊ အလံ ဝေါ တံ ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိဃာတာယ၊ ဥဏ္ဍဿ ပဋိဃာတာယ၊ ဒံသမကသ-ဝါတာတပသရီသပသမ္ဖဿာနံ ပဋိဃာတာယ ယာဝဒေဝ ဥတုပရိဿယ-ဝိနောဒန ပဋိသလ္လာနာရာမတ္ထံ။ ယော ဝေါ မယာ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရော အနုညာတော၊ အလံ ဝေါ သော ယာဝဒေဝ ဥပ္ပန္ဓာနံ ဝေယျာဗာဓိ-ကာနံ ဝေဒနာနံ ပဋိဃာတာယ အဗျာပဇ္ဇပရမတာယ[၃]။

သုခလ္လိကာနုယောဂ

၁၈၃။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျုံ “သုခလ္လိကာနုယောဂမနုယုတ္တာ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ ဝိဟရန္တီ”တိ။ ဧဝံဝါဒိနော[၄] စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝမဿု ဝစနီယာ “ကတမော

၁–သိရိံသပ (သျာ)　　၂–စာတိ (ဗဟုသု)
၃–အဗျာပဇ္ဇပရမတာယာတိ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)၊ အဗျာဗဇ္ဇပရမတာယ (?)　　၄–ဝဒမာနာ (သျာ)

သော အာဝုသော သုခလ္လိကာနုယောဂေါ။ သုခလ္လိကာနုယောဂါ ဟိ ဗဟူ အနေကဝိဟိတာ နာနပ္ပကာရကာ”တိ။

စတ္တာရောမေ စုန္ဒ သုခလ္လိကာနုယောဂါ ဟီနာ ဂမ္မာ ပေါထုဇ္ဇနိကာ အနရိယာ အနတ္ထသံဟိတာ နဲ နိဗ္ဗိဒါယ နဲ ဝိရာဂါယ နဲ နိရောဓာယ နဲ ဥပသမာယ နဲ အဘိညာယ နဲ သမ္ဗောဓာယ နဲ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော။

ဣဓ စုန္ဒ ဧကစ္စော ဗာလော ပါဏေ ဝဓိတ္ဝာ ဝဓိတ္ဝာ အတ္တာနံ သုခေတိ ပီဏေတိ၊ အယံ ပဌမော သုခလ္လိကာနုယောဂေါ။

ပုန စပရံ စုန္ဒ ဣဓေကစ္စော အဒိန္နံ အာဒိယိတ္ဝာ အာဒိယိတ္ဝာ အတ္တာနံ သုခေတိ ပီဏေတိ၊ အယံ ဒုတိယော သုခလ္လိကာနုယောဂေါ။

ပုန စပရံ စုန္ဒ ဣဓေကစ္စော မုသာ ဘဏိတ္ဝာ ဘဏိတ္ဝာ အတ္တာနံ သုခေတိ ပီဏေတိ၊ အယံ တတိယော သုခလ္လိကာနုယောဂေါ။

ပုန စပရံ စုန္ဒ ဣဓေကစ္စော ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂီဘူတော ပရိစာရေတိ၊ အယံ စတုတ္ထော သုခလ္လိကာနုယောဂေါ။

ဣမေ ခေါ စုန္ဒ စတ္တာရော သုခလ္လိကာနုယောဂါ ဟီနာ ဂမ္မာ ပေါထုဇ္ဇနိကာ အနရိယာ အနတ္ထသံဟိတာ နဲ နိဗ္ဗိဒါယ နဲ ဝိရာဂါယ နဲ နိရောဓာယ နဲ ဥပသမာယ နဲ အဘိညာယ နဲ သမ္ဗောဓာယ နဲ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျုံ “ဣမေ စတ္တာရော သုခလ္လိကာနုယောဂေ အနုယုတ္တာ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ ဝိဟရန္တီ”တိ။ တေ ဝေါ[၁] “မာဟေဝ”န္တိသု ဝစနီယာ။ နဲ တေ ဝေါ သမ္မာ ဝဒမာနာ ဝဒေယျုံ၊ အဗ္ဘာစိက္ခေယျုံ အသတာ အဘူတေန။

၁၈၄။ စတ္တာရောမေ စုန္ဒ သုခလ္လိကာနုယောဂါ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော။

ဣဓ စုန္ဒ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဌမော သုခလ္လိကာနုယောဂေါ။

၁–တေ (သီ၊ဣ)

ပုန စပရံ စုန္ဒ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဒုတိယော သုခလ္လိကာနုယောဂေါ။

ပုန စပရံ စုန္ဒ ဘိက္ခု ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ။ ပ။ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ တတိယော သုခလ္လိကာနုယောဂေါ။

ပုန စပရံ စုန္ဒ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ စတုတ္ထော သုခလ္လိကာနုယောဂေါ။

ဣမေ ခေါ စုန္ဒ စတ္တာရော သုခလ္လိကာနုယောဂါ ကေန္ဓနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယ္ယုံ "ဣမေ စတ္တာရော သုခလ္လိကာနုယောဂေ အနုယုတ္တာ သမဏာ သက္ကျပုတ္တိယာ ဝိဟရန္တိ"တိ။ တေ ဝေါ "ဧဝ" န္တိသု ဝစနီယာ။ သမ္မာ တေ ဝေါ ဝဒမာနာ ဝဒေယ္ယုံ၊ နု တေ ဝေါ အဇ္ဇာစိက္ခေယ္ယုံ အသတာ အဘူတေန။

သုခလ္လိကာနုယောဂါနိသံသ

၁၇၅။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယ္ယုံ "ဣမေ ပနာဝုသော စတ္တာရော သုခလ္လိကာနုယောဂေ အနုယုတ္တာနံ ဝိဟရတံ ကတိ ဖလာနိ ကတာနိသံသာ ပါဋိကင်္ခါ"တိ။ ဧဝံဝါဒိနော စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝမဿု ဝစနီယာ "ဣမေ ခေါ အာဝုသော စတ္တာရော သုခလ္လိကာနုယောဂေ အနုယုတ္တာနံ ဝိဟရတံ စတ္တာရိ ဖလာနိ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဋိကင်္ခါ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယဏော၊ ဣဒံ ပဌမံ ဖလံ ပဌမော အာနိသံသော။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တ္မာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ၊ ဣဒံ ဒုတိယံ ဖလံ ဒုတိယော အာနိသံသော။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဉ္စန္နံ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သြပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ၊ ဣဒံ တတိယံ ဖလံ တတိယော အာနိသံသော။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္တာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ ဖလံ စတုတ္ထော အာနိသံသော။

ဗ္ဗမေ ခေါ အာဝုသော စတ္တာရော သုခလ္လိကာနုယောဂေ အနုယုတ္တာနံ ဝိဟရတံ ဗ္ဗမာနိ စတ္တာရိ ဖလာနိ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဋိကခိ"တိ။

ခီဏာသဝအဘဗ္ဗဌာန

၁၈၆။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျုံ "အဠိတဓမ္မာ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ ဝိဟရန္တီ"တိ။ ဧဝံဝါဒိနော စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝမဿု ဝစနီယာ "အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ ယာဝဇီဝံ အနတိက္ကမနီယာ။ သေယျထာပိ အာဝုသော ဗ္ဗန္ဒခီလော ဝါ အယောခီလော ဝါ ဂမ္ဘီရနေမော သုနိခါတော အစလော အသမ္ပဝေဓီ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ ယာဝဇီဝံ အနတိက္ကမနီယာ။ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု အရဟံ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏ-ဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော၊ အဘဗ္ဗော သော နဝ ဌာနာနိ အဇ္ဈာ-စရိတုံ။ အဘဗ္ဗော အာဝုသော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု သဉ္ဇိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု အဒိန္ဒံ ထေယျသခိတံ အာဒိယိတုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု သန္ဓိဓိကာရကံ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သေယျထာပိ ပုဗ္ဗေ အာဂါရိကဘူတော၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ဆန္ဒာဂတိံ ဂန္တုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ဒေါသာဂတိံ ဂန္တုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု မောဟာဂတိံ ဂန္တုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ဘယာဂတိံ ဂန္တုံ။ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု အရဟံ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတ-ကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော၊ အဘဗ္ဗော သော ဗ္ဗမာနိ နဝ ဌာနာနိ အဇ္ဈာစရိတု"န္တိ။

ပဥ္ဘာဗျာကရဏ

၁၈၇။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျုံ "အတီတံ ခေါ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ သမဏော ဂေါတမော အတီရကံ ဥဏဒဿနံ ပညပေတိ၊ နော စ ခေါ အနာဂတံ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ အတီရကံ ဥဏဒဿနံ ပညပေတိ၊ တယိဒံ ကိံသု တယိဒံ ကထံသူ"တိ။ တေ စ

အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ အညဝိဟိတကေန ဉာဏဒဿနေန အညဝိဟိတက် ဉာဏဒဿနံ ပညပေတဗ္ဗံ မညန္တိ ယထရိဝ ဗာလာ အဗျတ္တာ။ အတီတံ ခေါ စုန္ဒ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ တထာဂတဿ သတာနုသာရိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ သော ယာဝတက် အာကခ်တိ တာဝတက် အနုဿရတိ။ အနာဂတဉ္ဇ ခေါ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ တထာဂတဿ ဗောဓိဇံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ "အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"တိ။ အတီတံ စေပိ စုန္ဒ ဟောတိ အဘူတံ အတစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ န တံ တထာဂတော ဗျာကရောတိ။ အတီတံ စေပိ စုန္ဒ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ တမ္ပိ တထာဂတော န ဗျာကရောတိ။ အတီတံ စေပိ စုန္ဒ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ အတ္ထသံဟိတံ၊ တတြ ကာလညူ တထာဂတော ဟောတိ တဿ ပဥ္ဘဿ ဝေယျာကရဏာယ။ အနာဂတံ စေပိ စုန္ဒ ဟောတိ အဘူတံ အတစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ န တံ တထာဂတော ဗျာကရောတိ။ပ။ တဿ ပဥ္ဘဿ ဝေယျာကရဏာယ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ စေပိ စုန္ဒ ဟောတိ အဘူတံ အတစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ န တံ တထာဂတော ဗျာကရောတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ စေပိ စုန္ဒ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ တမ္ပိ တထာဂတော န ဗျာကရောတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ စေပိ စုန္ဒ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ အတ္ထသံဟိတံ၊ တတြ ကာလညူ တထာဂတော ဟောတိ တဿ ပဥ္ဘဿ ဝေယျာကရဏာယ။

၁၈၈။ ဣတိ ခေါ စုန္ဒ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု တထာဂတော ကာလဝါဒီ[၁] ဘူတဝါဒီ အတ္ထဝါဒီ ဓမ္မဝါဒီ ဝိနယဝါဒီ၊ တသ္မာ "တထာဂတော"တိ ဝုစ္စတိ။ ယဉ္ဇ ခေါ စုန္ဒ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ သဗ္ဗံ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ တသ္မာ "တထာဂတော"တိ ဝုစ္စတိ။ ယဉ္ဇ စုန္ဒ ရတ္တိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္ဇ ရတ္တိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဘာသတိ လပတိ နိဒ္ဒိသတိ။ သဗ္ဗံ တံ တထေဝ ဟောတိ နော အညထာ၊ တသ္မာ "တထာဂတော"တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဝါဒီ စုန္ဒ တထာဂတော တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ။ ဣတိ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ၊ တသ္မာ "တထာဂတော"တိ ဝုစ္စတိ။ သဒေဝကေ လောကေ စုန္ဒ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ တထာဂတော အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထုဒသော ဝသဝတ္တီ၊ တသ္မာ "တထာဂတော"တိ ဝုစ္စတိ။

၁-ကာလဝါဒီ သစ္စဝါဒီ (သျာ)

အဗျာကတဌာန

၁၀၉။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယ္မုံ ''ကိံ နု ခေါ အာဝုသော ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ''။ ဧဝံဝါဒိနော စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''အဗျာကတံ ခေါ ဧတံ အာဝုသော ဘဂဝတာ 'ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ'န္တိ''။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယ္မုံ ''ကိံ ပနာဝုသော နု ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ''။ ဧဝံဝါဒိနော စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''တေမှိ ခေါ အာဝုသော ဘဂဝတာ အဗျာကတံ 'နု ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ'န္တိ''။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယ္မုံ ''ကိံ ပနာဝုသော ဟောတိ စ နု စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ''။ ဧဝံဝါဒိနော စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''အဗျာကတံ ခေါ ဧတံ အာဝုသော ဘဂဝတာ 'ဟောတိ စ နု စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ'န္တိ''။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယ္မုံ ''ကိံ ပနာဝုသော နေဝ ဟောတိ နု နု ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ''။ ဧဝံဝါဒိနော စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''တေမှိ ခေါ အာဝုသော ဘဂဝတာ အဗျာကတံ 'နေဝ ဟောတိ နု နု ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ'န္တိ''။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယ္မုံ ''ကသ္မာ ပနေတံ အာဝုသော သမဏေန ဂေါတမေန အဗျာကတ''န္တိ။ ဧဝံဝါဒိနော စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''နု ဟေတံ အာဝုသော အတ္ထသံဟိတံ နု ဓမ္မသံဟိတံ နု အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ နု နိဗ္ဗိဒါယ နု ဝိရာဂါယ နု နိရောဓာယ နု ဥပသမာယ နု အဘိညာယ နု သမ္ဗောဓာယ နု နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ တံ ဘဂဝတာ အဗျာကတ''န္တိ။

ဗျာကတဋ္ဌာန

၁၉၀။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧवं ဝဒေယျုံ "ကိံ ပနာဝုသော သမဏေန ဂေါတမေန ဗျာကတ"န္တိ။ ဧवံ-ဝါဒိနော စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧवမဿု ဝစနီယာ "ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ခေါ အာဝုသော ဘဂဝတာ ဗျာကတံ၊ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ ခေါ အာဝုသော ဘဂဝတာ ဗျာကတံ၊ အယံ ဒုက္ခနိရောဓောတိ ခေါ အာဝုသော ဘဂဝတာ ဗျာကတံ၊ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါတိ ခေါ အာဝုသော ဘဂဝတာ ဗျာကတ"န္တိ။

ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧवं ဝဒေယျုံ "ကသ္မာ ပနေတံ အာဝုသော သမဏေန ဂေါတမေန ဗျာကတ"န္တိ။ ဧवံဝါဒိနော စုန္ဒ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧवမဿု ဝစနီယာ "တေဏ္ဍိ အာဝုသော အတ္ထသံဟိတံ တေ ဓမ္မသံဟိတံ တေ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိญ္ဉာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ တံ ဘဂဝတာ ဗျာကတ"န္တိ။

ပုဗ္ဗန္တသဟဂတဒိဋ္ဌိနိဿယ

၁၉၁။ ယေပိ တေ စုန္ဒ ပုဗ္ဗန္တသဟဂတာ ဒိဋ္ဌိနိဿယာ၊ တေပိ ဝေါ မယာ ဗျာကတာ၊ ယထာ တေ ဗျာကာတဗ္ဗာ။ ယထာ စ တေ နဗျာကာတဗ္ဗာ၊ ကိံ ဝေါ အဟံ တေ တထာ[1] ဗျာကရိဿာမိ။ ယေပိ တေ စုန္ဒ အပရန္တသဟ-ဂတာ ဒိဋ္ဌိနိဿယာ၊ တေပိ ဝေါ မယာ ဗျာကတာ၊ ယထာ တေ ဗျာကာတဗ္ဗာ။ ယထာ စ တေ နဗျာကာတဗ္ဗာ၊ ကိံ ဝေါ အဟံ တေ တထာ ဗျာကရိဿာမိ။ ကတမေ စ တေ စုန္ဒ ပုဗ္ဗန္တသဟဂတာ ဒိဋ္ဌိနိဿယာ၊ ယေ ဝေါ မယာ ဗျာကတာ၊ ယထာ တေ ဗျာကာတဗ္ဗာ။ (ယထာ စ တေ နဗျာကာတဗ္ဗာ၊ ကိံ ဝေါ အဟံ တေ တထာ ဗျာကရိဿာမိ)[2] သန္တိ ခေါ စုန္ဒ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧवံဝါဒိနော ဧवံဒိဋ္ဌိနော "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေव သစ္စံ မောဃမညန္တိ"။ သန္တိ ပန စုန္ဒ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧवံဝါဒိနော ဧवံဒိဋ္ဌိနော "အသဿတော အတ္တာ စ လောကော စ။ ပ။ သဿတော စ အသဿတော စ အတ္တာ စ လောကော စ။ နေव သဿတော နာသဿတော အတ္တာ စ လောကော စ။ သယံကတော အတ္တာ စ လောကော စ။ ပရံကတော အတ္တာ စ လောကော စ။ သယံကတော

---

[1] - (ယထာ စ တေ နဗျာကာတဗ္ဗာ) သမ္ဗတ္ထ။

[2] - (ယထာ စ တေ နဗျာကာတဗ္ဗာ) သမ္ဗတ္ထ။

ရံစ ပကတော စ အတ္တာ စ လောကော စ။ အသယံကာရော အပရံကာရော အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည"န္တိ။ သဿတံ သုခဒုက္ခံ။ အသဿတံ သုခဒုက္ခံ။ သဿတဉ္ဇ အသဿတဉ္ဇ သုခဒုက္ခံ။ နေဝသဿတံ နာသဿတံ သုခဒုက္ခံ။ သယံကတံ သုခဒုက္ခံ။ ပရံကတံ သုခဒုက္ခံ။ သယံကတဉ္ဇ ပရံကတဉ္ဇ သုခဒုက္ခံ။ အသယံကာရံ အပရံကာရံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ သုခဒုက္ခံ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည''န္တိ။

၁၉၂။ တတြ စုန္ဒ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည"န္တိ။ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒါမိ ''အတ္ထိ နု ခေါ ဣဒံ အာဝုသော၊ ဝုစ္စတိ 'သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ'တိ"။ ယဉ္ဇ ခေါ တေ ဧဝမာဟံသု "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည''န္တိ။ တံ တေသံ နာနုဇာနာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အညထာ-သညိနောပိ ဟေတ္ထ စုန္ဒ သန္တေကေ သတ္တာ။ ဣမာယပိ ခေါ အဟံ စုန္ဒ ပညတ္တိယာ နေဝ အတ္တနာ သမသမံ သမနုပဿာမိ ကုတော ဘိယျော၊ အထ ခေါ အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျော ယဒိဒံ အဓိပညတ္တိ။

၁၉၃။ တတြ စုန္ဒ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "အသဿတော အတ္တာ စ လောကော စ။ သဿတော စ အသဿတော စ အတ္တာ စ လောကော စ။ နေဝသဿတော နာသဿတော အတ္တာ စ လောကော စ။ သယံကတော အတ္တာ စ လောကော စ။ ပရံကတော အတ္တာ စ လောကော စ။ သယံကတော စ ပရံကတော စ အတ္တာ စ လောကော စ။ အသယံကာရော အပရံကာရော အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော အတ္တာ စ လောကော စ။ သဿတံ သုခဒုက္ခံ။ အသဿတံ သုခဒုက္ခံ။ သဿတဉ္ဇ အသဿတဉ္ဇ သုခဒုက္ခံ။ နေဝသဿတံ နာသဿတံ သုခဒုက္ခံ။ သယံကတံ သုခဒုက္ခံ။ ပရံကတံ သုခဒုက္ခံ။ သယံကတဉ္ဇ ပရံကတဉ္ဇ သုခဒုက္ခံ။ အသယံကာရံ အပရံကာရံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ သုခဒုက္ခံ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည''န္တိ။ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒါမိ "အတ္ထိ နု ခေါ ဣဒံ အာဝုသော၊ ဝုစ္စတိ 'အသယံကာရံ အပရံကာရံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ သုခဒုက္ခ'န္တိ"။ ယဉ္ဇ ခေါ တေ ဧဝမာဟံသု ''ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည''န္တိ။ တံ တေသံ နာနုဇာနာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အညထာ-သညိနောပိ ဟေတ္ထ စုန္ဒ သန္တေကေ သတ္တာ။ ဣမာယပိ ခေါ အဟံ စုန္ဒ ပညတ္တိယာ နေဝ အတ္တနာ သမသမံ သမနုပဿာမိ ကုတော ဘိယျော။ အထ ခေါ အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျော ယဒိဒံ အဓိပညတ္တိ။ ဣမေ ခေါ တေ စုန္ဒ ပုဗ္ဗန္တသဟဂတာ ဒိဋ္ဌိနိဿယာ၊ ယေ ဝေါ မယာ ဗျာကတာ၊ ယထာ တေ

ဗျာကာတဗ္ဗာ။ ယထာ စ တေ နု ဗျာကာတဗ္ဗာ၊ ကိံ ဝေါ အဟံ တေ တထာ ဗျာကရိဿာမိ[1]။

အပရန္တသဟဂတဒိဋ္ဌိနိဿယ

၁၉၄။ ကတမေ စ တေ စုန္ဒ အပရန္တသဟဂတာ ဒိဋ္ဌိနိဿယာ၊ ယေ ဝေါ မယာ ဗျာကတာ၊ ယထာ တေ ဗျာကာတဗ္ဗာ။ (ယထာ စ တေ နု ဗျာကာတဗ္ဗာ၊ ကိံ ဝေါ အဟံ တေ တထာ ဗျာကရိဿာမိ)[2]။ သန္တိ စုန္ဒ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည"္တိ။ သန္တိ ပန စုန္ဒ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "အရူပီ အတ္တာ ဟောတိ။ ရူပီ စ အရူပီ စ အတ္တာ ဟောတိ။ နေဝရူပီ နာရူပီ အတ္တာ ဟောတိ။ သညီ အတ္တာ ဟောတိ။ အသညီ အတ္တာ ဟောတိ။ နေဝသညီနာသညီ အတ္တာ ဟောတိ။ အတ္တာ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနသ္သတိ နု ဟောတိ ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည"္တိ။ တတြ စုန္ဒ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည"္တိ။ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဧဝံ ဝဒါမိ "အတ္ထိ နု ခေါ ဣဒံ အာဝုသော၊ ဝုစ္စတိ 'ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ'တိ"။ ယဉ္စ ခေါ တေ ဧဝမာဟံသု "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည"္တိ။ တံ တေသံ နာနုဇာနာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အညထာသညိနောပိ ဟေတ္ထ စုန္ဒ သန္တေကေ သတ္တာ။ ဣမာယပိ ခေါ အဟံ စုန္ဒ ပညတ္တိယာ နေဝ အတ္တနာ သမသမံ သမနုပဿာမိ ကုတော ဘိယ္ယော၊ အထ ခေါ အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယ္ယော ယဒိဒံ အမိပညတ္တိ။

၁၉၅။ တတြ စုန္ဒ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "အရူပီ အတ္တာ ဟောတိ။ ရူပီ စ အရူပီ စ အတ္တာ ဟောတိ။ နေဝရူပီနာရူပီ အတ္တာ ဟောတိ။ သညီ အတ္တာ ဟောတိ။ အသညီ အတ္တာ ဟောတိ။ နေဝသညီနာသညီ အတ္တာ ဟောတိ။ အတ္တာ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနသ္သတိ နု ဟောတိ ပရံ မရဏာ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည"္တိ။ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဧဝံ ဝဒါမိ "အတ္ထိ နု ခေါ ဣဒံ အာဝုသော၊ ဝုစ္စတိ 'အတ္တာ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနသ္သတိ နု ဟောတိ ပရံ မရဏာ'တိ"။ ယဉ္စ ခေါ တေ စုန္ဒ ဧဝမာဟံသု "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃ-မည"္တိ။ တံ တေသံ နာနုဇာနာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အညထာသညိနောပိ ဟေတ္ထ စုန္ဒ သန္တေကေ သတ္တာ။ ဣမာယပိ ခေါ အဟံ စုန္ဒ ပညတ္တိယာ နေဝ

၁-ဗျာကရိဿာမိတိ (သီ၊ က) ၂-( ) ဇေတ္ထရေ ပါဠေါ သမ္ဘတ္တပိ ပရိပုဏ္ဏော ဒိဿတိ။

အတ္တနာ သမသမံ သမနုပဿာမိ ကုတော ဘိယျော၊ အထ ခေါ အဟမေဝ တတ္တ ဘိယျော ယဒိဒံ အဓိပညတ္တိ။ ဣမေ ခေါ တေ စုန္ဒ အပရန္တသဟဂတာ ဒိဋ္ဌိနိဿယာ၊ ယေ ဝေါ မယာ ဗျာကတာ၊ ယထာ တေ ဗျာကာတမ္ဘာ။ ယထာ စ တေ နု ဗျာကာတမ္ဘာ၊ ကိံ ဝေါ အဟံ တေ တထာ ဗျာကရိဿာမိ[1]။

•

၁၉၆။ ဣမေသဉ္စ စုန္ဒ ပုဗ္ဗန္တသဟဂတာနံ ဒိဋ္ဌိနိဿယာနံ ဣမေသဉ္စ အပရန္တသဟဂတာနံ ဒိဋ္ဌိနိဿယာနံ ပဟာနာယ သမတိက္ကမာယ ဧဝံ မယာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ဣဓ စုန္ဒ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ။ ပ ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ။ ပ ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဣမေသဉ္စ စုန္ဒ ပုဗ္ဗန္တသဟဂတာနံ ဒိဋ္ဌိနိဿယာနံ ဣမေသဉ္စ အပရန္တသဟဂတာနံ ဒိဋ္ဌိနိဿယာနံ ပဟာနာယ သမတိက္ကမာယ ဧဝံ မယာ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဒေသိတာ ပညတ္တာတိ။

၁၉၇။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဘဂဝတော ပိဋ္ဌိတော ဋ္ဌိတော ဟောတိ ဘဂဝန္တံ ဗီဇယမာနော။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ အဗ္ဘုတံ ဘန္တေ၊ ပါသာဒိကော ဝတာယံ ဘန္တေ ဓမ္မပရိယာယော၊ သုပါသာဒိကော ဝတာယံ ဘန္တေ ဓမ္မပရိယာယော၊ ကောနာမာယံ ဘန္တေ ဓမ္မပရိယာယော"တိ။ တသ္မာတိဟ တွံ ဥပဝါဏ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ ပါသာဒိကော တ္တေဝ နံ ဓာရေဟိတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတိ။

ပါသာဒိကသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

၁–ဗျာကရိဿာမိတိ (သီ၊က)

၇-လက္ခဏာသုတ္တ

ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ

၁၉၇။ ဧवံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ''တိ။ ''ဘဒ္ဒန္တေ''တိ[1] တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

၁၉၉။ ဒွတ္တိံသိမာနိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။ သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တ ရတနာနိ ဘဝန္တိ၊ သေယ္ယထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေव သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ پုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ၊ သော ဣမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသတိ။ သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝဋ္ဋဆဒေါ[2]။

၂၀၀။ ကတမာနိ စ တာနိ ဘိက္ခဝေ ဒွတ္တိံသ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသ-လက္ခဏာနိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။ သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝဋ္ဋဆဒေါ။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသော သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ ဟောတိ၊ ယမ္မိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသော သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ ဟောတိ၊ ဣဒမ္မိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ ဟေဋ္ဌာပါဒတလေသု စက္ကာနိ ဇာတာနိ ဟောန္တိ သဟဿာရာနိ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ[3]၊

၁-ဘဒ္ဒန္တေတိ (သီ၊သျာ၊ဗျ) ၂-ဝိဝဋ္ဋဆဒေါ (သျာ၊က)၊ ဝိဝတ္တဆဒေါ (သီ၊ဗျ)
၃-သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ သုဝိဘတ္တန္တရာနိ (သီ၊ဗျ)

ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ ဟေဋ္ဌာပါဒတလေသု စက္ကာနိ ဇာတာနိ ဟောန္တိ သဟဿာရာနိ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ၊ ဣဒမ္ပိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသော အာယတပဏ္ဍိ ဟောတိ။ပ။ ဒီဃင်္ဂုလိ ဟောတိ။ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒေါ ဟောတိ။ ဇာလဟတ္ထပါဒေါ ဟောတိ။ ဥဿခ်ပါဒေါ ဟောတိ။ ဧဏိဇဃော် ဟောတိ။ ဌိတကောဝ အနောနမန္တော ဥဘောဟိ ပါဏိတလေဟိ ဇဏ္ဏုကာနိ ပရိမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ။ ကောသော-ဟိတဝတ္ထဂုယ္ဟော ဟောတိ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟောတိ ကဉ္ဇနသန္ဓိဘတ္တစော။ သုခုမစ္ဆဝိ ဟောတိ၊ သုခုမတ္တာ ဆဝိယာ ရဇောဇလ္လံ ကာယေ န ဥပလိမ္ပတိ။ ဧကေကလောမော ဟောတိ၊ ဧကေကာနိ လောမာနိ လောမကူပေသု ဇာတာနိ။ ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမော ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓဂ္ဂါနိ လောမာနိ ဇာတာနိ နီလာနိ အဉ္ဇနဝဏ္ဏာနိ ကုဏ္ဍလာဝဋ္ဌာနိ[၁] ဒက္ခိဏာဝဋ္ဌကဇာတာနိ[၂]။ ဗြဟ္မုဇုဂတ္တော ဟောတိ။ သတ္တုဿဒေါ ဟောတိ။ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော ဟောတိ။ စိတန္တရံသော[၃] ဟောတိ။ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော ဟောတိ၊ ယာဝတက္ခဿ ကာယော တာဝတက္ခဿ ဗျာမော၊ ယာဝတက္ခဿ ဗျာမော တာဝတက္ခဿ ကာယော။ သမဝဋ္ဌက္ခန္ဓော ဟောတိ။ ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ ဟောတိ။ သီဟဟနု ဟောတိ။ စတ္တာလီသဒန္တော ဟောတိ။ သမဒန္တော ဟောတိ။ အဝိရဋ္ဌဒန္တော ဟောတိ။ သုသုက္ကဒါဌော ဟောတိ။ ပဟူတဇိဝှေါ ဟောတိ။ ဗြဟ္မဿရော ဟောတိ ကရဝီကဘာဏီ။ အဘိနီလနေတ္တော ဟောတိ။ ဂေါပခုမော ဟောတိ။ ဥဏ္ဏာ ဘမုကန္တရေ ဇာတာ ဟောတိ ဩဒါတာ မုဒုတူလသန္ဓိဘာ၊ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ ဥဏ္ဏာ ဘမုကန္တရေ ဇာတာ ဟောတိ ဩဒါတာ မုဒုတူလသန္ဓိဘာ၊ ဣဒမ္ပိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသော ဥဏ္ဍီသသီသော ဟောတိ၊ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသော ဥဏ္ဍီသသီသော ဟောတိ၊ ဣဒမ္ပိ ဘိက္ခဝေ မဟာ-ပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။

ဣမာနိ ခေါ တာနိ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဒတ္တိံသ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊ ယေဟိ သမန္ဓာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒ္ဒေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။

၁–ကုဏ္ဍလာဝတ္တာနိ (ဗဟုသု) ၂–ဒက္ခိဏာဝတ္တကဇာတာနိ (သီ၊သျာ၊ဣ)
၃–ပိတန္တရံသော (သျာ)

သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝန္နဿ ဒေါ။

ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဝတ္တိံသ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ဗာဟိရကာဝိ ဣသယော ဓာရေန္တိ၊ နော စ ခေါ တေ ဇာနန္တိ "ဣမဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ ဣဒံ လက္ခဏံ ပဋိလဘတိ"တိ။

သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာလက္ခဏံ (၁)

၂၀၁။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော ဒဋ္ဌသမာဒါနော အဟောသိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု အဝတ္ထိတသမာဒါနော ကာယသုစရိတေ ဝစီသုစရိတေ မနောသုစရိတေ ဒါနသံဝိဘာဂေ သီလသမာဒါနေ ဥပေါသထုပဝါသေ မတ္တေယျတာယ . ပေတ္တေယျတာယ သာမညတာယ ဗြဟ္မညတာယ ကုလေ ဇေ္ဌာပစာယိတာယ အညတရညတရေသု စ အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဥဿန္နတ္တာ ဝိပုလတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သော တတ္ထ အညေ ဒေဝေ ဒဿဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂ္ဂဏှာတိ ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ ဒိဗ္ဗေန ဝဏ္ဏေန ဒိဗ္ဗေန သုခေန ဒိဗ္ဗေန ယသေန ဒိဗ္ဗေန အာဓိပတေယ္ယေန ဒိဗ္ဗေဟိ ရူပေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ သဒ္ဒေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ဂန္ဓေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ရသေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟိ။ သော တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဣမံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ပဋိလဘတိ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ ဟောတိ၊ သမံ ပါဒံ ဘူမိယံ နိက္ခိပတိ၊ သမံ ဥဒ္ဓရတိ၊ သမံ သမ္ဘာဝေန္တော ပါဒတလေဟိ ဘူမိံ ဖုသတိ။

၂၀၂။ သော တေန လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တ ရတနာနိ ဘဝန္တိ၊ သေယ္ယထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ پုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရသေ-နပ္ပမဒ္ဒနာ၊ သော ဣမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယ

အဇ္ဈာဝသတိ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အက္ခမ္ဘိယော[၁] ဟောတိ ကေနစိ မနုဿဘူတေန ပစ္စတ္ထိကေန ပစ္စာမိတ္တေန။ ရာဇာ သမာနော ဇ္ဇဒံ လဘတိ။ သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အက္ခမ္ဘိယော ဟောတိ အဗ္ဘန္တရေဟိ ဝါ ဗာဟိရေဟိ ဝါ ပစ္စတ္ထိကေဟိ ပစ္စာမိတ္တေဟိ ရာဂေန ဝါ ဒေါသေန ဝါ မောဟေန ဝါ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဇ္ဇဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၀၃။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

သစ္စေ စ ဓမ္မေ စ ဒမေ စ သံယမေ၊
သောစေယျသီလာလယုပေါသထေသု စ။
ဒါနေ အဟိံသာယ အသာဟသေ ရတော၊
ဒဋ္ဌံ သမာဒါယ သမတ္တမာစရိ[၂]။

သော တေန ကမ္မေန ဒိဝံ သမက္ကမိ[၃]၊
သုခဉ္စ ခိဋ္ဌာရတိယော စ အန္ဒဘိ[၄]။
တတော စဝိတ္ဝာ ပုနရာဂတော ဇ္ဇဓ၊
သမေဟိ ပါဒေဟိ ဖုသီ ဝသုန္ဓရံ။

ဗျာကံသု ဝေယျဉ္စနိကာ သမာဂတာ၊
သမပ္ပတိဋ္ဌဿ န ဟောတိ ခမ္ဘနာ။
ဂိဟိဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ ပုန[၅]၊
တံ လက္ခဏံ ဘဝတိ တဒတ္ထဇောတကံ။

အက္ခမ္ဘိယော ဟောတိ အဂါရမာဝသံ၊
ပရာဘိဘူ သတ္တုဘိ နပ္ပမဒ္ဒနော။
မနုဿဘူတေနိဓ ဟောတိ ကေနစိ၊
အက္ခမ္ဘိယော တဿ ဖလေန ကမ္မုနော။

၁–အဝိက္ခမ္ဘိယော (သီ၊ဇ္ဇ) ၂–သမန္တမာစရိ (သျာ၊က) ၃–အပက္ကမိ (သျာ၊က)
၄–အံန္ဒဘိ (ဋီကာ) ၅–ပန (သျာ)

သစေ စ ပဗ္ဗဇ္ဇမုပေတိ တာဒိသော၊
နေက္ခမ္မဆန္ဒာဘိရတော ဝိစက္ခဏောဿ။
အဂ္ဂေါ နု သော ဂ၊ဆ္ဆတိ ဇာတု ခမ္ဘနံ၊
နရုတ္တမော ဒေ သ ဟိ တသ ခမ္ဘတာတိ။

ပါဒတလစက္ကလက္ခဏံ (၂)

၂၀၄။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော ဗဟုဇနဿ သုခါဝဟော အဟောသိ၊ ဥဗ္ဗေဂဥတ္တာသဘယံ အပနုဒိတာ၊ ဓမ္မိကဿ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဓာတာ၊ သပရိဝါရဿ ဒါနံ အဒါသိ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဥဿန္နတ္တာ ဝိပုလတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ပ။ သော တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဣမံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ပဋိလဘတိ။ ဟေဋ္ဌာပါဒတလေသု စက္ကာနိ ဇာတာနိ ဟောန္တိ သဟဿာရာနိ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ သုဝိဘတ္တန္တရာနိ။

သော ဇေန လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိं လဘတိ။ မဟာပရိဝါရော ဟောတိ၊ မဟာဿ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမဇာနပဒါ ဂဏကမဟာမတ္တာ အနီကဋ္ဌာ ဒေါဝါရိကာ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ရာဇာနော ဘောဂိယာ ကုမာရာ။ ရာဇာ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝဋ္ဋဆဒေါ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိं လဘတိ။ မဟာပရိဝါရော ဟောတိ၊ မဟာဿ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ ဇေတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၀၅။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

ပုရေ ပုရတ္ထာ ပုရိမာသု ဇာတိသု၊
မနုဿဘူတော ဗဟုနံ သုခါဝဟော။
ဥဗ္ဗေဂဥတ္တာသဘယာပနုဒနော၊
ဂုတ္တိသု ရက္ခာဝရဏေသု ဥဿုကော။

သော တေန ကမ္မေန ဒိဝံ သမက္ကမိ၊
သုခဿ ဒိဋ္ဌာရတိယော စ အန္ဓဘိ။
တတော စ ဝိတ္ဘာ ပုနရာဂတော ဣဓ၊
စက္ကာနိ ပါဒေသု ဒုဝေသု ဝိန္ဒတိ။

သမန္တနေမိနိ သဟဿရာနိ စ၊
ဗျာကံသု ဝေယျဂ္ဃနိကာ သမာဂတာ။
ဒိသ္မာ ကုမာရံ သတပုညလက္ခဏံ၊
ပရိဝါရဝါ ဟေဿတိ သတ္တုမဒ္ဒနော။

တထာ ဟိ စက္ကာနိ သမန္တနေမိနိ၊
သစေ နု ပဇ္ဇုမ္ဘပေတိ တာဒိသော။
ဝတ္ဘေတိ စက္ကံ ပထဝိ ပသာသတိ၊
တဿာနုယန္တာ ဘ ၁ ဘဝန္တိ ခတ္တိယာ။

မဟာယသံ သံပရိဝါရယန္တိ နံ၊
သစေ စ ပဇ္ဇုမ္ဘပေတိ တာဒိသော။
နေက္ခမ္မဆန္ဒာဘိရတော ဝိစက္ခဏော၊
ဒေဝါ မနုဿာသုရသက္ကရက္ခသာ ၂။

ဂန္ဓဗ္ဗနာဂါ ဝိဟဂါ စတုပ္ပဒါ၊
အနုတ္တရံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
မဟာယသံ သံပရိဝါရယန္တိ နန္တိ။

အာယတပဏ္ဍိတာဒိတိလက္ခဏ (၃-၅)

၂၀၆။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိ-ပါတာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော လဇ္ဇီ ဒယာပန္နော၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ ဝိဟာသိ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဥဿန္နတ္တာ ဝိပုလတ္တာ။။ပ။။ သော တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဣမာနိ တီဏိ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ။ အာယတပဏ္ဍိ စ ဟောတိ ဒီဃဂ္ဂလိ စ မြဟ္ဘုဇဂတ္တော စ။

၁-တဿာနုယုတ္တာ ဣဓ (သီ၊ဣ)၊ တဿာနုယန္တာ ဣဓ(သျာ၊က)
၂-သတ္တရက္ခသာ (က) သီ–သျာအဋ္ဌကထာ ဩလောကေတမ္ဘာ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ ဒီဃာယုကော ဟောတိ စိရဋ္ဌိတိကော၊ ဒီဃမာယုံ ပါလေတိ၊ နဿ သက္ကာ ဟောတိ အန္တရာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ ကေနစိ မနုဿဘူတေန ပစ္စတ္ထိကေန ပစ္စာမိတ္တေန။ ရာဇာ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ ဒီဃာယုကော ဟောတိ စိရဋ္ဌိတိကော၊ ဒီဃမာယုံ ပါလေတိ၊ နဿ သက္ကာ ဟောတိ အန္တရာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ ပစ္စတ္ထိကေဟိ ပစ္စာမိတ္တေဟိ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၀၇။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

မာရဏဝဓဘယတ္တနော[၁] ဝိဒိတ္ဝာ၊
ပဋိဝိရတော ပရံ မာရဏာယဟောသိ။
တေန သုစရိတေန သဂ္ဂမဂမာ[၂]၊
သုကတဖလဝိပါကမနုဘောသိ။

စဝိယ ပုနရိဓာဂတော သမာနော၊
ပဋိလဘတိ ဣဓ တီဏိ လက္ခဏာနိ။
ဘဝတိ ဝိပုလဒီဃပါသဏ္ဍိကော၊
ဗြဟ္မာဝ သုဇု သုဘော သုဇာတဂတ္တော။

သုဘုဇော သုသု သုသဏ္ဌိတော သုဇာတော၊
မုဒုတလုနဂ်လိယဿ ဟောန္တိ။
ဒီဃာ တီဘိ ပုရိသဝရဂ္ဂလက္ခဏေဟိ၊
စိရယပနာယ[၃] ကုမာရမာဒိသန္တိ။

ဘဝတိ ယဒိ ဂိဟီ စိရံ ယပေတိ၊
စိရတရံ ပဗ္ဗဇတိ ယဒိ တတော ဟိ။
ယာပယတိ စ ဝသိဒ္ဓိဘာဝနာယ၊
ဣတိ ဒီဃာယုကတာယ တံ နိမိတ္တန္တိ။

၁–မရဏဝဓဘယတ္တနော (သီ၊ဣ၊က)၊ မရဏဝဓဘယမတ္တနော (သျာ)
၂–တေန သော သုစရိတေန သဂ္ဂမဂမာသိ (သျာ)
၃–စိရယာပနာယ (သျာ)

သတ္တုဿဒတာလက္ခဏံ (၆)

၂၀၈။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော ဒါတာ အဟောသိ ပဏီတာနံ ရသိတာနံ ခါဒနီယာနံ ဘောဇနီယာနံ သာယနီယာနံ လေဟနီယာနံ ပါနာနံ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဇုတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဇုမံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ပဋိလဘတိ။ သတ္တုဿဒေါ ဟောတိ၊ သတ္တဿ ဥဿဒါ ဟောန္တိ၊ ဥဘောသု ဟတ္ထေသု ဥဿဒါ ဟောန္တိ၊ ဥဘောသု ပါဒေသု ဥဿဒါ ဟောန္တိ၊ ဥဘောသု အံသကူဋ္ဌေသု ဥဿဒါ ဟောန္တိ၊ ခန္ဓေ ဥဿဒေါ ဟောတိ။

သော တေန လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ လာဘီ ဟောတိ ပဏီတာနံ ရသိတာနံ ခါဒနီယာနံ ဘောဇနီယာနံ သာယနီယာနံ လေဟနီယာနံ ပါနာနံ။ ရာဇာ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ လာဘီ ဟောတိ ပဏီတာနံ ရသိတာနံ ခါဒနီယာနံ ဘောဇနီယာနံ သာယနီယာနံ လေဟနီယာနံ ပါနာနံ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၀၉။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

ခဇ္ဇဘောဇ္ဇမထ လေယျ သာယိယံ၊
ဥတ္တမဂ္ဂရသဒါယကော အဟု။
တေန သော သုစရိတေန ကမ္မုနာ၊
နန္ဒနေ စိရမဘိပ္ပမောဒတိ။

သတ္တ စုဿဒေ ဇုဓာဓိဂစ္ဆတိ၊
ဟတ္ထပါဒမုဒုတဉ္ဇ ဝိန္ဒတိ။
အာဟု ဗျဉ္ဇနနိမိတ္တကောဝိဒါ၊
ခဇ္ဇဘောဇ္ဇရသလာဘိတာယ နံ။

ယံ ဂိဟိဿပိ[၁] တဒတ္ထဇောတကံ၊
ပဗ္ဗဇမ္ပိ စ တဒါဓိဂစ္ဆတိ။
ခဇ္ဇဘောဇ္ဇရသလာဘိရုတ္တမံ၊
အာဟု သဗ္ဗဂိဟိဗန္ဓနစ္ဆိဒန္တိ။

၁–နတံ ဂိဟိဿာပိ (သျာ)

ကရစရဏာမုဒုဇာလတာလက္ခဏာနိ (၇-၈)

၂၁၀။ ယမ္မိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထူဟိ ဇနံ သင်္ဂါဟကော အဟောသိ ဒါနေန ပေယျဝဇ္ဇေန[1] အတ္ထစရိယာယ သမာနတ္တ-တာယ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဣမာနိ ဒ္ဝေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ။ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒေါ စ ဟောတိ ဇာလဟတ္ထပါဒေါ စ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ သုသင်္ဌိတ-ပရိဇနော ဟောတိ၊ သုသင်္ဌိတာဿ ဟောန္တိ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမ-ဇာနပဒါ ဂဏကမဟာမတ္တာ အနိကဋ္ဌာ ဒေါဝါရိကာ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ရာဇာနော ဘောဂိယာ ကုမာရာ။ ရာဇာ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ သုသင်္ဌိတပရိဇနော ဟောတိ၊ သုသင်္ဌိတာဿ ဟောန္တိ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ တေမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၁၁။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

ဒါနမ္မိ စတ္ထစရိယတ္ထ[2]၊
ဝိယဝါဒိတ္ထ သမာနတ္တတ္ထ[3]။
ကရိယစရိယသုသင်္ဌိတံ ဗဟူနံ၊
အနဝမတေန ဂုဏေန ယာတိ သဂ္ဂံ။

စဝိယ ပုနရိဓဂတော သမာနော၊
ကရစရဏာမုဒုတတ္ထ ဇာလိနော စ။
အတိရုစိရသုဝဏ္ဏဒဿနေယ္ယော၊
ပဋိလဘတိ ဒဟရော သုသု ကုမာရော။

၁–ဝိယဝါစေန (သျာ၊က) ၂–ဒါနမ္မိ စ အတ္ထစရိယတမ္မိ စ (သီ၊ဋ)
၃–ဝိယဝဒတ္ထ သမာနဆန္ဒတ္ထ (သီ၊ဋ)

ဘဝတိ ပရိဇနဿဝေါ ဝိဓေယျော၊
မဟိမံ အာဝသိတော သုသင်္ဂဟိတော။
ပိယဝဒူ ဟိတသုခတံ ဇိဂီသမာနော[၁]၊
အဘိရုစိတာနိ ဂုဏာနိ အာစရတိ။

ယဒိ စ ဇဟတိ သဗ္ဗကာမဘောဂံ၊
ကထယတိ ဓမ္မကထံ ဇိနော ဇနဿ။
ဝစနပဋိကရဿာဘိပ္ပသန္နာ၊
သုတ္ဘာန ဓမ္မာနုဓမ္မမာစရန္တိတိ။

ဥဿခ်ပါဒ-ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမတာလက္ခဏာနိ (၉-၁၀)

၂၁၂။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော[၂] အတ္ထူပသံဟိတံ ဓမ္မူပသံဟိတံ ဝါစံ ဘာသိတာ အဟောသိ၊ ဗဟုဇနံ နိဒံသေသိ၊ ပါဏိနံ ဟိတသုခါဝဟော ဓမ္မယာဂီ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဇုတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဇုမာနိ ဒ္ဒေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ။ ဥဿခ်ပါဒေါ စ ဟောတိ ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမော စ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အဂ္ဂေါ စ ဟောတိ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ ကာမဘောဂီနံ။ ရာဇာ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အဂ္ဂေါ စ ဟောတိ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ သဗ္ဗသတ္တာနံ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၁၃။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

အတ္ထဓမ္မသဟိတံ[၃] ပုရေ ဂိရံ၊
ဧရယံ ဗဟုဇနံ နိဒံသယိ။
ပါဏိနံ ဟိတသုခါဝဟော အဟု၊
ဓမ္မယာဂမယဇီ[၄] အမစ္ဆရီ။

၁–ဇိဂိံသမာနော (သီ၊သျာ၊ ဇု)
၂–သမာနော ဗဟုနော ဇနဿ (သီ၊ဇု)
၃–အတ္ထဓမ္မသံဟိတံ (က-သီ၊ဇု)၊ အတ္ထဓမ္မူပသံဟိတံ (က)
၄–ဓမ္မယာဂံ အဿဇိ (က)

တေန သော သုစရိတေန ကမ္မုနာ၊
သုဂ္ဂတိ ဝဇတိ တတ္ထ မောဒတိ။
လကွဏာနိ စ ဒုဝေ ဣဟဝဂတော၊
ဥတ္တမပ္ပမုခတာယ[1] ဝိန္ဒတိ။

ဥဒ္ဓမုပ္ပတိတလောမဝါ သသော၊
ပါဒဂဏ္ဍိရဟု သာဓုသဏ္ဌိတာ။
မံသလောဟိတာစိတာ တစောတ္ထတာ၊
ဥပရိစရဏသောဘနာ[2] အဟု။

ဂေဟမာဝသတိ စေ တထာဝိဓော၊
အဂ္ဂတံ ဝဇတိ ကာမဘောဂိနံ။
တေန ဥတ္တရိတရော နု ဝိဇ္ဇတိ၊
ဇမ္ဗုဒီပမဘိဘုယျ ဣရိယတိ။

ပဗ္ဗဇမ္မိ စ အနောမနိက္ခမော၊
အဂ္ဂတံ ဝဇတိ သမ္ဗပါဏိနံ။
တေန ဥတ္တရိတရော နု ဝိဇ္ဇတိ၊
သမ္ဗလောကမဘိဘုယျ ဝိဟရတိတိ။

ကေဏ္ဍလကွဏ် (၁၁)

၂၁၄။ ယမ္မိ ဘိက္ခဝေ ထထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော သက္ကစ္စံ ဝါစေတာ အဟောသိ သိပ္ပံ ဝါ ဝိဇ္ဇံ ဝါ စရဏံ ဝါ ကမ္မံ ဝါ "ကိန္တိ မေ ခိပ္ပံ ဝိဇာနေယျုံ၊ ခိပ္ပံ ပဋိပဇ္ဇေယျုံ၊ နု စ ဟိ ကိလိဿေယျု"န္တိ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဣမံ မဟာပုရိသ-လကွဏံ ပဋိလဘတိ။ ကေဏ္ဍော ဟောတိ။

သော တေန လကွဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ ယာနိ တာနိ ရာဇာရဟာနိ ရာဇဂ်ါနိ ရာဇူပဘောဂါနိ ရာဇာနုဗ္ဗဝိကာနိ၊ တာနိ ခိပ္ပံ ပဋိလဘတိ။ ရာဇာ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။

၁–ဥတ္တမသုခတာယ (သျှာ)၊ ဥတ္တမပမုက္ခတာယ (က)

၂–ဥပရိဇာနုသောဘနာ (သျှာ)၊ ဥပရိ စ ပန သောဘနာ (သီ၊ ဋ)

ယာနိ တာနိ သမဏာရဟာနိ သမဏာဂ်ါနိ သမဏူပဘောဂါနိ သမဏာ-နုဿရိကာနိ၊ တာနိ ခ်ိပ်ပ် ပဋိလဘတိ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၁၅။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

သိပ္ပေသု ဝိဇ္ဇာစရဏေသု ကမ္မေသု[1]၊
ကထံ ဝိဇာနေယ္ယုံ[2] လဟုန္တိ ဣဿတိ။
ယဒုပဃာတာယ နဟောတိ ကဿစိ၊
ဝါစေတိ ခ်ိပ်ပ် နဲ စိရံ ကိလိဿတိ။

တံ ကမ္မံ ကတ္တာ ကုသလံ သုခုဒ္ဒြယံ[3]၊
ဇယ်ာ မနုညာ လဘတေ သုသဏ္ဌိတာ။
ဝဏ္ဏာ သုဇာတာ အနုပုဗ္ဗမုဂ္ဂတာ၊
ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမာ သုခုမတ္တစောတ္ထတာ။

ဧဏေယ္ယဇယ်ောတိ တမာဟု ပုဂ္ဂလံ၊
သမ္ပတ္တိယာ ခ်ိပ္ပမိဝေါဟု[4] လက္ခဏံ။
ဂေဟာနုလောမာနိ ယဒါဘိကခ်ံတိ၊
အပမ္ဘံ ခ်ိပ္ပမိဝေါမဂ္ဂတိ[5]။

သစေ စ ပမ္ဘဏ္ဍမုပေတိ တာဒိသော၊
နေကဂ္ဂမ္ဗဆန္ဒာဘိရတော ဝိစက္ခဏော။
အနုဿရိကသ ယဒါနုလောမိကံ၊
တံ ဝိန္ဒတိ ခ်ိပ္ပမနောမဝိက္ကမော[6]တိ။

သုခုမ္ဗဿ ဝိလက္ခဏံ (၁၂)

၂၁၆။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ပရိပုစ္ဆိတာ အဟောသိ "ကိံ ဘန္တေ ကုသလံ ကိံ အကုသလံ၊ ကိံ သာဝဇ္ဇံ ကိံ အနဝဇ္ဇံ၊ ကိံ သေဝိတဗ္ဗံ ကိံ နဲ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ကိံ မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ အဿ၊ ကိံ ဝါ ပန မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ

၁-ကမ္မသု(သီ၊ဋ) ၂-ဝိဇာနေယ္ယု (သီ၊ဋ)၊ ဝိဇာနေယ္ယု (သျာ) ၃-သုခ်ိဒ္ဒြယံ (က)
၄-ခ်ိပ္ပမိဒါဟု (?) ၅-ခ်ိပ္ပမိဒါမိဂ္ဂတိ (?) ၆-နိက္ကမော (သီ၊ သျာ၊ ဋ)

သုခါယ အသာ"တိ။ သော တသ္မ သမ္မသ္မ ကဋ္ဌတ္ထာ။ပ။ သော တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဣမံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ပဋ္ဌလဘတိ။ သုခုမ္ဆဝိ ဟောတိ၊ သုခုမတ္ထာ ဆဝိယာ ရဇောဇလ္လံ ကာယေ နဥပလိမ္ပတိ။

သော တေန လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ မဟာပညော ဟောတိ၊ နာသ္သ ဟောတိ ကောစိ ပညာယ သဒိသော ဝါ သေဋ္ဌော ဝါ ကာမဘောဂိနံ။ ရာဇာ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ မဟာပညော ဟောတိ ပုထုပညော ဟာသပညော[1] ဇဝနပညော တိက္ခပညော နိဗ္ဗေဓိကပညော၊ နာသ္သ ဟောတိ ကောစိ ပညာယ သဒိသော ဝါ သေဋ္ဌော ဝါ သမ္မသတ္ထာနံ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ တေမတ္တံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၁၇။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

ပုရေ ပုရတ္ထာ ပုရိမာသု ဇာတိသု၊
အညာတုကာမော ပရိပုစ္ဆိတာ အဟု။
သုဿူသိတာ ပမ္ဘဇိတံ ဥပါသိတာ၊
အတ္ထန္ဟရော အတ္ထကထံ နိသာမယိ။

ပညာပဋ္ဌိလာဘဂတေန[2] ကမ္မုနာ၊
မနုဿဘူတော သုခုမ္ဆဝိ အဟု။
ဗျာကံသု ဥပ္ပါဒနိမိတ္တကောဝိဒါ၊
သုခုမာနိ အတ္ထာနိ အဝေစ္ဆု ဒက္ခိတိ။

သစေ နု ပမ္ဘဇ္ဇမုပေတိ တာဒိသော၊
ဝတ္ထေတိ စက္ကံ ပထဝိံ ပသာသတိ။
အတ္ထာနုသိဋ္ဌိသု ပရိဂ္ဂဟေသု စ၊
နု တေန သေယ္ယော သဒိသော စ ဝိဇ္ဇတိ။

သစေ စ ပမ္ဘဇ္ဇမုပေတိ တာဒိသော၊
နေက္ခမ္မဆန္ဒာဘိရတော ဝိစက္ခဏော။
ပညာဝိသိဋ္ဌံ လဘတေ အနုတ္ထရံ၊
ပပ္ပေါတိ ဗောဓိံ ဝရဘူရိမေဓသောတိ။

၁–ဟာသုပညော (သီ၊ဗျ) ၂–ပညာပဋ္ဌိလာဘကတေန (သီ၊ဗျ) ဋီကာ ဩလောကေတမ္ပာ။

သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏလက္ခဏံ (၁၃)

၂၁၈။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိं ပုရိမံ ဘဝं ပုရိမံ နိကေတံ ပဋ္ဌေ မနုဿဘူတော သမာနော အဏ္ဍောဝနော အဟောသိ အနုပါယာသဗဟုလော၊ ဗဟုဒ္ဓိ ဝုဏ္ဏော သမာနော နာဘိသဒ္ဓိ နဂ္ဂပ္ပ နမ္ပာပဒ္ဓိ နပတိတ္ထိယိ၊ နကောပဠ္ဆ ဒေါသဠ္ဆ အပ္ပစ္ဆယဠ္ဆ ပါတ္ပာကာသိ။ ဒါတာ စ အဟောသိ သုခုမာနံ မုဒုကာနံ အတ္ထရဏာနံ ပါဝုရဏာနံ[1] ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပါသိကသုခုမာနံ ကောသေယ္ယသုခုမာနံ ကမ္ဗလသုခုမာနံ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္ပာ ဥပစိတတ္ပာ။ပ။ သော တတော စုတော ဋ္ဌတ္ထံ အာဂတော သမာနော ဋ္ဌမံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ပဋိလဘတိ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟောတိ ကဉ္ဇနသန္နိဘတ္ပစောဝ။

သော တေန လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိं လဘတိ။ လာဘီ ဟောတိ သုခုမာနံ မုဒုကာနံ အတ္ထရဏာနံ ပါဝုရဏာနံ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပါသိကသုခုမာနံ ကောသေယ္ယသုခုမာနံ ကမ္ဗလသုခုမာနံ။ ရာဇာ သမာနော ဋ္ဌံ လဘတိ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိं လဘတိ။ လာဘီ ဟောတိ သုခုမာနံ မုဒုကာနံ အတ္ထရဏာနံ ပါဝုရဏာနံ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပါသိကသုခုမာနံ ကောသေယ္ယသုခုမာနံ ကမ္ဗလသုခုမာနံ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဋ္ဌံ လဘတိ။ တေမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၁၉။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

အဏ္ဍောဝဠ္ဆ အမိဋ္ဌဟိ အဒါသိ[2]၊
ဒါနဠ္ဆ ဝတ္ထာနိ သုခုမာနိ သုဋ္ဌုဒိနိ။
ပုရိမတရဘဝေ ဋ္ဌတော အာဘိဝိသဒ္ဓိ၊
မဟိမိဝ သုရော အာဘိဝသိ။

တံ ကတ္ပာန ဋ္ဌတော စုတော ဒိဗ္ဗံ၊
ဥပပဒ္ဓိ[3] သုကတဖလဝိပါကမနုဘုတ္ပာ။
ကနကတနုသန္နိဘော ဋ္ဌဝါဘိဘဝတိ၊
သုရဝရတရောရိဝ ဋ္ဌန္ဒော။

၁–ပါဝုရဏာနံ (သီ၊သျာ၊ဋ) ၂–အဒါသိ စ (သီ၊ဋ) ၃–ဥပပဒ္ဓ (သီ၊ဋ)

ဂေဟဋ္ဌာဝသတိ နရော အပဗ္ဗဇ္ဇ၊
မိဒ္ဓံ မဟတိမဟိ အနုသာသတိ [1]။
ပသယ္ဟသဟိဓ သတ္တရတနံ [2]၊
ပဋ္ဌိလဘတိ ဝိပုလ [3] သုခုမ္ဘဝိ သုစိဘူ။

လာဘီ အဋ္ဌာဒနဝတ္ထုမောက္ခပါဝုရဏာနံ၊
ဘဝတိ ယဒိ အနာဂါရိယတံ ဥပေတိ။
သဟိတော [4] ပုရိမကတဖလံ အနုဘဝတိ။
နု ဘဝတိ ကတသ ပနာသောတိ။

ကောသောဟိတဝတ္ထုဂုယ္ဟလက္ခဏံ (၁၄)

၂၂၀။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော စိရပ္ပနဋ္ဌေ သုစိရပ္ပဝါသိနော ဉာတိမိတ္တေ သုဟဇ္ဇေ သခိနော သမာနေတာ အဟောသိ။ မာတရမ္ပိ ပုတ္တေန သမာနေတာ အဟောသိ၊ ပုတ္တမ္ပိ မာတရာ သမာနေတာ အဟောသိ၊ ပိတရမ္ပိ ပုတ္တေန သမာနေတာ အဟောသိ၊ ပုတ္တမ္ပိ ပိတရာ သမာနေတာ အဟောသိ၊ ဘာတရမ္ပိ ဘာတရာ သမာနေတာ အဟောသိ၊ ဘာတရမ္ပိ ဘဂိနိယာ သမာနေတာ အဟောသိ၊ ဘဂိနိမ္ပိ ဘာတရာ သမာနေတာ အဟောသိ၊ ဘဂိနိမ္ပိ ဘဂိနိယာ သမာနေတာ အဟောသိ၊ သမ္ဘိကတ္တာ [5] စ အဇ္ဈနမောဒိတာ အဟောသိ။ သော တသ ကမ္မသ ကဋ္ဌတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဣမံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ပဋ္ဌိလဘတိ။ ကောသောဟိတဝတ္ထုဂုယ္ဟော ဟောတိ။

သော တေန လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ ပဟူတပုတ္တော ဟောတိ၊ ပရောသဟသဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ။ ရာဇာ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ ပဟူတ-ပုတ္တော ဟောတိ၊ အနေကသဟသဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ တေမတ္တံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၁–ဗဟာသတိ (သျှာ) ၂–ပသယ္ဟ အဘိဝသန-ဝရတရံ (သီ၊ဋီ)
၃–ဝိပုလ (သျှာ)၊ ဝိပုလံ (သီ၊ဋီ) ၄–သုဟိတ (သျှာ)၊ သ ဟိ (သီ၊ဋီ)
၅–သမ္ဘိ ကတ္တာ (သီ၊ သျှာ၊ ဋီ)

၂၂၁။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

ပုရေ ပုရတ္ထာ ပုရိမာသု ဇာတိသု၊
စိရပ္ပနဋ္ဌေ သုစိရပ္ပဝါသိနော။
ဉာတီ သုဟဇ္ဇေ သခိနော သမာနယိ၊
သမဂ်ိကတ္ဒာ အနုမောဒိတာ အဟု။

သော တေန[၁] ကမ္မေန ဒိဝံ သမက္ကမိ၊
သုခဥ္ဇ ခိဋ္ဌာရတိယော စ အန္ဒဘိ။
တတော စဝိတ္ဒာ ပုနရာဂတော ဣဓ၊
ကောသောဟိတံ ဝိန္ဒတိ ဝတ္ထဆာဒိယံ။

ပဟူတပုတ္တော ဘဝတီ တထာဝိဓော၊
ပရောသဟဿံ စ[၂] ဘဝန္တိ အတြဇာ။
သူရာ စ ဝီရာ စ[၃] အမိတ္တတာပနာ၊
ဂိဟိဿ ပီတိံ ဇနနာ ပိယံဝဒါ။

ဗဟူတရာ ပဗ္ဗဇိတဿ ဣရိယတော၊
ဘဝန္တိ ပုတ္တာ ဝစနာနုသာရိနော။
ဂိဟိဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ ပုန၊
တံ လက္ခဏံ ဇာယတိ တဒတ္ထဇောတကန္တိ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ပရိမဏ္ဍလ-အနောနမဇဏ္ဍပရိမသနလက္ခဏာနိ (၁၅-၁၆)

၂၂၂။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော မဟာဇနသင်္ဂဟံ[၄] သမေက္ခမာနော[၅] သမံ ဇာနာတိ သာမံ ဇာနာတိ၊ ပုရိသံ ဇာနာတိ ပုရိသဝိသေသံ ဇာနာတိ "အယမိဒမရဟတိ အယမိဒမရဟတီ"တိ။ တတ္ထ တတ္ထ ပုရိသဝိသေသကရော အဟောသိ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော

၁–သ တေန (က)
၂–ပရောသဟဿဿ (သီ၊ ဣ)
၃–သူရာ စ ဝီရင်္ဂရူပါ (က)
၄–မဟာဇနသင်္ဂါဟကံ (က)
၅–သမပေက္ခမာနော (က)

ဗုတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဗုမာနိ ဒွေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ။ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော စ ဟောတိ၊ ဌိတကောယေဝ စ အနောနမန္တော ဥဘောဟိ ပါဏိတလေဟိ ဇဏ္ဍုကာနိ ပရိမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အဓုာ ဟောတိ မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ ပဟူတဇာတရူပရဇတော ပဟူတဝိတ္တူပကရဏော ပဟူတဓနဓညော ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော။ ရာဇာ သမာနော ဗုဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အဓုာ ဟောတိ မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ။ တသိမာနိ ဓနာနိ ဟောန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ သဒ္ဓါဓနံ သီလဓနံ ဟိရိဓနံ ဩတ္တပ္ပဓနံ သုတဓနံ စာဂဓနံ ပညာဓနံ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဗုဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၂၃။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

တုလိယ ပဋိဝိစယ စိန္တယိတ္ဌာ၊
မဟာဇနသင်္ဂဟနံ[၁] သမေက္ခမာနော။
အယမိဒမရဟတိ တတ္ထ တတ္ထ၊
ပုရိသဝိသေသကရော ပုရေ အဟောသိ။

မဟိံ စ ပန[၂] ဌိတော အနောနမန္တော၊
ဖုသတိ ကရေဟိ ဥဘောဟိ ဇဏ္ဍုကာနိ။
မဟိရုဟပရိမဏ္ဍလော အဟောသိ၊
သုစရိတကမ္မဝိပါကသေသကေန။

ဗဟုဝိဝိဓနိမိတ္တလက္ခဏညူ၊
အတိနိပုဏာ မနုဇာ ဗျာကရိံသု။
ဗဟုဝိဝိဓာ ဂိဟီနံ အရဟာနိ၊
ပဋိလဘတိ ဒဟရော သုသု ကုမာရော။

ဗ္ဗဓ စ မဟီပတိဿ ကာမဘောဂီ၊
ဂိဟိပတိရူပကာ ဗဟူ ဘဝန္တိ။
ယဒိ စ ဇဟတိ သဗ္ဗကာမဘောဂံ၊
လဘတိ အနုတ္တရံ ဥတ္တမဓနဂ္ဂန္တိ။

၁–မဟာဇနံ သင်္ဂါဟကံ (က)　　၂–သမာ စ ပန (သျာ)၊ သ ဟိ စ ပန (သီ၊ ဗ္ဗ)

သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယာဒိတိလက္ခဏံ (၁၇-၁၉)

၂၂၄။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော ဗဟုဇနဿ အတ္ထကာမော အဟောသိ ဟိတကာမော ဖာသုကာမော ယောဂက္ခေမကာမော "ကိန္တိမေ သဒ္ဓါယ ဝနေယျုံ၊ သီလေန ဝနေယျုံ၊ သုတေန ဝနေယျုံ[၁]၊ စာဂေန ဝနေယျုံ၊ ဓမ္မေန ဝနေယျုံ၊ ပညာယ ဝနေယျုံ၊ ဓနဓညေန ဝနေယျုံ၊ ခေတ္တဝတ္ထုနာ ဝနေယျုံ၊ ဒ္ဝိပဒစတုပ္ပဒေဟိ ဝနေယျုံ၊ ပုတ္တဒါရေဟိ ဝနေယျုံ၊ ဒါသကမ္မကရ-ပေါရိသေဟိ ဝနေယျုံ၊ ဉာတီဟိ ဝနေယျုံ၊ မိတ္တေဟိ ဝနေယျုံ၊ ဗန္ဓဝေဟိ ဝနေ-ယျု"န္တိ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဇုတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဇုမာနိ တီဏိ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ၊ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော စ ဟောတိ စိတန္တရံသော စ သမဝဋ္ဌက္ခန္ဓော စ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္ဒာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အပရိဟာန-ဓမ္မော ဟောတိ၊ န ပရိဟာယတိ ဓနဓညေန ခေတ္တဝတ္ထုနာ ဒ္ဝိပဒစတုပ္ပဒေဟိ ပုတ္တဒါရေဟိ ဒါသကမ္မကရပေါရိသေဟိ ဉာတီဟိ မိတ္တေဟိ ဗန္ဓဝေဟိ၊ န ပရိဟာယတိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ။ ရာဇာ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အပရိဟာနဓမ္မော ဟောတိ၊ န ပရိဟာယတိ သဒ္ဓါယ သီလေန သုတေန စာဂေန ပညာယ၊ န ပရိဟာယတိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၂၅။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

သဒ္ဓါယ သီလေန သုတေန ဗုဒ္ဓိယာ၊
စာဂေန ဓမ္မေန ဗဟူဟိ သာဓုဟိ။
ဓနေန ဓညေန စ ခေတ္တဝတ္ထုနာ၊
ပုတ္တေဟိ ဒါရေဟိ စတုပ္ပဒေဟိ စ။

ဉာတီဟိ မိတ္တေဟိ စ ဗန္ဓဝေဟိ စ၊
ဗလေန ဝဏ္ဏေန သုခေန စူဘယံ။
ကထံ န ဟာယေယျုံ ပရေတိ ဇုစ္ဆတိ၊
အတ္ထဿ မိဒ္ဓိ စ[၂] ပနာဘိကခ်တိ။

၁–သုတေန ဝနေယျုံ၊ ဗုဒ္ဓိယာ ဝနေယျုံ (သျာ) ၂–ဇုဒံ သမိဒ္ဓဋ္ဌ (က)၊ အဒ္ဓံ သမိဒ္ဓဋ္ဌ (သျာ)

သ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓသုသဏ္ဌိတော အဟု၊
သမဝဋ္ဌခန္ဓော စ စိတန္တရံသော။
ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဍေန ကတေန ကမ္မုနာ၊
အဟာနိယံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တမဿ တံ။

ဂိဟိပိ ဓညေန ဓနေန ဝမုတိ၊
ပုတ္တေဟိ ဒါရေဟိ စတုပ္ပဒေဟိ စ။
အကိဉ္ဆနော ပဗ္ဗဇိတော အနုတ္တရံ၊
ပပ္ပေါတိ ဗောဓိံ အသဟာနဓမ္မတန္တိ[၁]။

ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတာလက္ခဏံ (၂၀)

၂၂၆။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော သတ္တာနံ အဝိဟေဌကဇာတိကော အဟောသိ ပါဏိနာ ဝါ လေဋ္ဌုနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္ထေန ဝါ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ ဥပစိတတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဇုတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဇုမံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ပဋိလဘတိ၊ ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓဂ္ဂါဿ ရသ-ဟရဏိယော ဂီဝါယ ဇာတာ ဟောန္တိ သမာဘိဝါဟိနိယော[၂]။

သော တေန လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ အပ္ပါတင်္ကော သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ သမန္နာဂတော နာတိသီတာယ နာစ္စုဏ္ဍာယ။ ရာဇာ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ အပ္ပါတင်္ကော သမဝေပါ-ကိနိယာ ဂဟဏိယာ သမန္နာဂတော နာတိသီတာယ နာစ္စုဏ္ဍာယ မဇ္ဈိမာယ ပဓာနက္ခမာယ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၂၇။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

န ပါဏိဒဏ္ဍေဟိ ပနာထ လေဋ္ဌုနာ၊
သတ္ထေန ဝါ မရဏဝဓေန[၃] ဝါ ပန။
ဥဗ္ဗာဓနာယ ပရိတဇ္ဇနာယ ဝါ၊
န ဟေဌယီ ဇနတမဟေဌကော အဟု။

၁–သမ္ဗောဓိမဟာနဓမ္မတန္တိ (သျာ၊က)　　၂–သမဝါဟရသဟရဏိယော (သျာ)
ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။　　၃–မာရဏဝဓေန (က)

တေနေဝ သော သုဂတိမုပေစ္စ မောဒတိ၊
သုခပ္ပလံ ကရိယ သုခါနိ ဝိန္ဒတိ။
သမောဇသာ[၁] ရသဟရဏီ သုသဏ္ဌိတာ၊
ဗ္ဗမာဂတော လဘတိ ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတံ။

တေနာဟု နံ အတိနိပုဏာ ဝိစက္ခဏာ၊
အယံ နရော သုခဗဟုလော ဘဝိဿတိ။
ဂိဟိဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ ပုန[၂]၊
တံ လက္ခဏံ ဘဝတိ တဒတ္ထဇောတကန္တိ။

အဘိနီလနေတ္တ-ဂေါပခုမလက္ခဏာနိ (၂၁-၂၂)

၂၂၈။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော န စ ဝိသဋ္ဌံ၊ န စ ဝိသာစိ[၃]၊ န စ ပန ဝိစေယျ ပေက္ခိတာ၊ ဥဇုံ တထာ ပသဋ္ဌမုဇုမနော၊ ပိယစက္ခုနာ ဗဟုဇနံ ဥဒိက္ခိတာ အဟောသိ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဗ္ဗတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဗ္ဗမာနိ ဒွေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ၊ အဘိနီလနေတ္တော စ ဟောတိ ဂေါပခုမော စ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ ပိယဒဿနော ဟောတိ ဗဟုနော ဇနဿ၊ ပိယော ဟောတိ မနာပေါ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ နေဂမဇာနပဒါနံ ဂဏကမဟာမတ္တာနံ အနီကဋ္ဌာနံ ဒေါဝါရိကာနံ အမစ္စာနံ ပါရိသဇ္ဇာနံ ရာဇူနံ ဘောဂိယာနံ ကုမာရာနံ။ ရာဇာ သမာနော ဗ္ဗဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ ပိယဒဿနော ဟောတိ ဗဟုနော ဇနဿ၊ ပိယော ဟောတိ မနာပေါ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ ဒေဝါနံ မနုဿာနံ အသုရာနံ နာဂါနံ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဗ္ဗဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၂၉။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

န စ ဝိသဋ္ဌံ န စ ဝိသာစိ[၄]၊ န စ ပန ဝိစေယျပေက္ခိတာ။
ဥဇုံ တထာ ပသဋ္ဌမုဇုမနော၊ ပိယစက္ခုနာ ဗဟုဇနံ ဥဒိက္ခိတာ။

၁–သမ္ပဇ္ဇသာ (သီ၊ ဗ္ဗ)၊ ပါမုဇ္ဇသာ (သျာ)၊ သာမဇ္ဇ သာ (က) ၂–ပန (သျာ)
၃–န စ ဝိသာစိတံ (သီ၊ ဗ္ဗ)၊ န စ ဝိသာဝိ (သျာ) ၄–ဝိသာစိတံ (သီ၊ဗ္ဗ)၊ ဝိသာဝိ (သျာ)

သုဂတီသု သော ဖလဝိပါကံ၊
အနုဘဝတိ တတ္ထ မောဒတိ။
ဋ္ဌမ စ ပန ဘဝတိ ဂေါပခုမော၊
အဘိနီလနေတ္တနယနော သုဒဿနော။

အဘိယောဂိနော စ နိပုဏာ၊
ဗဟူ ပန နိမိတ္တကောဝိဒါ။
သုခုမနယနကုသလာ မနုဇာ၊
ပိယဒဿနောတိ အဘိနိဒ္ဒိသန္တိ နံ။

ပိယဒဿနော ဂိဟီပိ သန္တော စ၊
ဘဝတိ ဗဟုဇနပိယာယိတော။
ယဒိ စ နဘဝတိ ဂိဟီ သမဏော ဟောတိ၊
ပိယော ဗဟူနံ သောကနာသနောတိ။

ဥဏ္ဍီသသီသလက္ခဏံ (၂၃)

၂၃၀။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော ဗဟုဇနပုဗ္ဗင်္ဂမော အဟောသိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ဗဟုဇနပါမောက္ခော ကာယသုစရိတေ ဝစီသုစရိတေ မနောသုစရိတေ ဒါနသံဝိဘာဂေ သီလသမာဒါနေ ဥပေါသထုပဝါသေ မတ္တေယျတာယ ပေတ္တေယျတာယ သာမညတာယ ဖြဟ္မညတာယ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိတာယ အညတရညတရေသု စ အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဋ္ဌတ္တံ အာဂတော သမာနော ဋ္ဌမံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ပဋိလဘတိ၊ ဥဏ္ဍီသသီသော ဟောတိ။

သော တေန လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ မဟာဿ ဇနော အန္ဓာယိကော ဟောတိ၊ ဖြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမဇာနပဒါ ဂဏကမဟာမတ္တာ အနီကဋ္ဌာ ဒေါဝါရိကာ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ရာဇာနော ဘောဂိယာ ကုမာရာ။ ရာဇာ သမာနော ဋ္ဌဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ မဟာဿ ဇနော အန္ဓာယိကော ဟောတိ၊ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ဒေဝါ၊ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဋ္ဌဒံ လဘတိ။ တေမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၃၁။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

ပုဗ္ဗဂ်မော သုစရိတေသု အဟု၊
ဓမ္မေသု ဓမ္မစရိယာဘိရတော။
အန္ဓာယိကော ဗဟုဇနသ အဟု၊
သဂ္ဂေသု ဝေဒယိတ္ထ ပုညဖလံ။

ဝေဒိတ္ဝာ သော သုစရိတသ ဖလံ၊
ဥဏ္ဍီသသီသတ္တမိဇ္ဈေဂမာ။
ဗျာကံသု ဗျဉ္ဇနနိမိတ္တဓရာ၊
ပုဗ္ဗဂ်မော ဗဟုဇနံ ဟေသတိ။

ပဋိဘောဂိယာ မနုဇေသု ဇုဓ၊
ပုဗ္ဗေဝ တသ အဘိဟရန္တိ တဒါ။
ယဒိ ခတ္တိယော ဘဝတိ ဘူမိပတိ၊
ပဋိဟာရကံ ဗဟုဇနေ လဘတိ။

အထ စေပိ ပဗ္ဗဇတိ သော မနုဇော၊
ဓမ္မေသု ဟောတိ ပဂုဏော ဝိသဝီ။
တသာနုသာသနိဂုဏာဘိရတော၊
အန္ဓာယိကော ဗဟုဇနော ဘဝတီတိ။

ဧကေကလောမတာ-ဥဏ္ဏာလက္ခဏာနိ (၂၄-၂၅)

၂၃၂။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုသဘူတော သမာနော မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော အဟောသိ၊ သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္ဓော ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒကော လောကသ။ သော တသ ကမ္မသ ကဋ္ဌတ္တာ ဥပစိတတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဇုတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဇုမာနိ ဒွေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ၊ ဧကေကလောမော စ ဟောတိ၊ ဥဏ္ဏာ စ ဘမုကန္တရေ ဇာတာ ဟောတိ ဩဒါတာ မုဒုတူလသန္ဓိဘာ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္ဓာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ မဟာသ ဇနော ဥပဝတ္တတိ၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမဇာနပဒါ ဂဏကမဟာမတ္တာ အနီကဋ္ဌာ ဒေါဝါရိကာ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ရာဇာနော ဘောဂိယာ ကုမာရာ။

ရာဇာ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ မဟာသ ဇနော ဥပဝတ္တတိ၊ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၃၃။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

သစ္စပ္ပဋိညော ပုရိမာသု ဇာတိသု၊
အဒ္ဒေဇ္ဈဝါစော အလိကံ ဝိဝဇ္ဇယိ။
န သော ဝိသံဝါဒယိတာပိ ကဿစိ၊
ဘူတေန တစ္ဆေန တထေန ဘာသယိ[၁]။

သေတာ သုသုက္ကာ မုဒုတူလသန္ဒိဘာ၊
ဥဏ္ဏာ သုဇာတာ[၂] ဘမုကန္တရေ အဟု။
န လောမကူပေသု ဒုဝေ အဇာယိသုံ၊
ဧကေကလောမူပစိတင်ဝါ အဟု။

တံ လက္ခဏညူ ဗဟဝေါ သမာဂတာ၊
ဗျာကံသု ဥပ္ပါဒနိမိတ္တကောဝိဒါ။
ဥဏ္ဏာ စ လောမာ စ ယထာ သုသဏ္ဌိတာ၊
ဥပဝတ္တတီ ဤဒိသကံ ဗဟုဇ္ဇနော။

ဂိဟိမ္ဗိ သန္တံ ဥပဝတ္တတီ ဇနော၊
ဗဟု ပုရတ္ထာပကတေန ကမ္မုနာ။
အကိဉ္ဇနံ ပဗ္ဗဇိတံ အနုတ္တရံ၊
ဗုဒ္ဓံပိ သန္တံ ဥပဝတ္တတိ ဇနောတိ။

စတ္တာလီသ-အဝိရဋ္ဌဒန္တလက္ခဏာနိ (၂၆-၂၇)

၂၃၄။ ယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော ပိသုဏံ ဝါစံ ပဟာယ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော အဟောသိ၊ ဇုတော သုတ္ဆာ န အမုတြ အက္ခာတာ ဇုမေသံ ဘေဒါယ၊ အမုတြ ဝါ သုတ္ဆာ န ဇုမေသံ အက္ခာတာ အမူသံ

၁–တောသယိ (သီ၊ ဇု)　　၂–ဥဏ္ဏာသ ဇာတာ (က-သီ)

ဘေဒါယ၊ ဇ္ဇတိ ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ၊ သဟိတာနံ ဝါ အနုပ္ပဒါတာ၊ သမဂ္ဂါရာမော သမဂ္ဂရတော သမဂ္ဂနန္ဒီ သမဂ္ဂကရဏိံ ဝါစံ ဘာသိတာ အဟောသိ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဇ္ဇတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဇ္ဇမာနိဒ္ဓေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ၊ စတ္တာလီသဒန္တော စ ဟောတိ အဝိရဋ္ဌဒန္တော စ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အဘေဇ္ဇပရိသော ဟောတိ၊ အဘေဇ္ဇာဿ ဟောန္တိ ပရိသာ၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမ-ဇာနပဒါ ဂဏကမဟာမတ္တာ အနီကဋ္ဌာ ဒေါဝါရိကာ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ရာဇာနော ဘောဂိယာ ကုမာရာ။ ရာဇာ သမာနော ဇ္ဇဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အဘေဇ္ဇပရိသော ဟောတိ၊ အဘေဇ္ဇာဿ ဟောန္တိ ပရိသာ၊ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဇ္ဇဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၃၅။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

ဝေဘူတိယံ သဟိတဘေဒကာရိံ၊
ဘေဒပ္ပဝမုနဝိဝါဒကာရိံ။
ကလဟပ္ပဝမုနအကိစ္စကာရိံ၊
သဟိတာနံ ဘေဒဇနနိံ နဘဏိ။

အဝိဝါဒဝမုနကရိံ သုဂိရံ၊
ဘိန္နာနုသန္ဓိဇနနိံ အဘဏိ။
ကလဟံ ဇနဿ ပနုဒီ သမဂ္ဂီ၊
သဟိတေဟိ နန္ဒတိ ပမောဒတိ စ။

သုဂတီသု သော ဖလဝိပါကံ၊
အနုဘဝတိ တတ္ထ မောဒတိ။
ဒန္တာ ဇ္ဇဓ ဟောန္တိ အဝိရဋ္ဌာ သဟိတာ၊
စတုရော ဒသဿ မုခဇာ သုသဏ္ဌိတာ။

ယဒိ ခတ္တိယော ဘဝတိ ဘူမိပတိ၊
အဝိဘေဒိယာဿ ပရိသာ ဘဝတိ။
သမဏော စ ဟောတိ ဝိရဇော ဝိမလော၊
ပရိသာဿ ဟောတိ အနုဂတာ အစလာတိ။

ပဟူတဇိဝှါ-ဗြဟ္မဿရလက္ခဏာနိ (၂၈-၂၉)

၂၃၆။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိံ ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော ဖရုသံ ဝါစံ ပဟာယ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဏသုခါ ပေမနီယာ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရီ ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာပါ၊ တထာရူပိံ ဝါစံ ဘာသိတာ အဟောသိ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ ဥပစိတတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဇုတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဇုမာနိ ဒွေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ၊ ပဟူတဇိဝှေါ စ ဟောတိ ဗြဟ္မဿရော စ ကရဝီကဘာဏီ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အာဒေယျဝါစော ဟောတိ၊ အာဒိယန္တိဿ ဝစနံ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမဇာနပဒါ ဂဏက-မဟာမတ္တာ အနီကဋ္ဌာ ဒေါဝါရိကာ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ရာဇာနော ဘောဂိယာ ကုမာရာ။ ရာဇာ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ အာဒေယျဝါစော ဟောတိ၊ အာဒိယန္တိဿ ဝစနံ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဇုဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၃၇။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

အက္ကောသဘဏ္ဍနဝိဟေသကာရိံ၊
ဥဗ္ဗာဓိကံ[၁] ဗဟုဇနပ္ပမဒ္ဒနံ။
အဗာဋ္ဌံ ဂိရံ သော နဘဏိ ဖရုသံ၊
မဓုရံ ဘဏိ သုသံဟိတံ[၂] သခိလံ။

၁–ဥဗ္ဗာဓကရံ (သျာ)　　၂–သုသဟိတံ (သျာ)

မနသော ဝိယာ ဟဒယဂါမိနိယော၊
ဝါစာ သော ရေယတိ ကဏ္ဏသုခါ။
ဝါစာသုစိဏ္ဏဖလမနုဘဝိ၊
သဂ္ဂေသု ဝေဒယတ[1] ပုညဖလံ။

ဝေဒိတ္ဝာ သော သုစရိတသ ဖလံ၊
ပြဟ္မသ္မိရတ္ဓမိမဇ္ဈဂမာ။
ဇိဂ္ဂါသ ဟောတိ ဝိပုလာ ပုထုလာ၊
အာဒေယ္ယဝါက္ကဝစနော ဘဝတိ။

ဂိဟိနောပိ ဧဏ္ဍတိ ယထာ ဘဏတော၊
အထ စေ ပမ္ဘဇတိ သော မနုဇော။
အာဒိယန္တိသ ဝစနံ ဇနတာ၊
ဗဟုနော ဗဟုံ သုဘဏိတံ ဘဏတောတိ။

သီဟဟနုလက္ခဏံ (၃၀)

၂၃၀။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိं ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော သမ္မပ္ပလာပံ ပဟာယ သမ္မပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော အဟောသိ ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ အတ္ထဝါဒီ ဓမ္မဝါဒီ ဝိနယဝါဒီ၊ နိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိတာ အဟောသိ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိံ အတ္ထသံဟိတံ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ။ပ။ သော တတော စုတော ဧဏ္ဍတ္တံ အာဂတော သမာနော ဧမံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ပဋိလဘတိ၊ သီဟဟနု ဟောတိ။

သော တေန လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ။ပ။ ရာဇာ သမာနော ကိं လဘတိ။ အပ္ပဋိသိယော ဟောတိ ကေနစိ မနုဿဘူတေန ပစ္စတ္ထိကေန ပစ္စာမိတ္တေန။ ရာဇာ သမာနော ဧဒံ လဘတိ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိं လဘတိ။ အပ္ပဋိသိယော ဟောတိ အဇ္ဈတ္တိကေဟိ ဝါ ဗာဟိရေဟိ ဝါ ပစ္စတ္ထိကေဟိ ပစ္စာမိတ္တေဟိ၊ ရာဂေန ဝါ ဒေါသေန ဝါ မောဟေန ဝါ သမဏေန ဝါ ပြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ပြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဧဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၁—ဝေဒယတိ (?) ဋီကာ ဩလောကေတမ္ဘာ။

၂၃၉။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

နိ သမ္ဘပ္ပလာပံ နိ မုဠ္ဠတံ[1]၊
အဝိကိဏ္ဏဝစနမ္ပျပ္ပထော အဟောသိ။
အဟိတမပိ စ အပနုဒိ၊
ဟိတမပိ စ ဗဟုဇနသုခ္ခ အာဘဏိ။

တံ ကတ္ဝာ ဇ္ဈတော စုတော ဒိဝမုပပဇ္ဇိ၊
သုကတဖလဝိပါကမနုဘောသိ။
စဝိယ ပုနရိဟဂတော သမာနော၊
ဒ္ဒိဒ္ဓဂမဝရတရဟနုတ္တမလတ္ထ။

ရာဇာ ဟောတိ သုဒ္ဒပ္ပဓံသိယော၊
မနုဇိန္ဒော မနုဇာမိပတိ မဟာနုဘာဝေါ။
တိဒိဝပုရဝရသမော ဘဝတိ၊
သုရဝရတရောရိဝ ဇ္ဈန္ဒော။

ဂန္ဓဗ္ဗာသုရယက္ခရက္ခသေဘိ[2]၊
သုရေဟိ နိ ဟိ ဘဝတိ သုပ္ပဓံသိယော။
တထဇ္ဇော ယဒိ ဘဝတိ တထာဝိဓော၊
ဇ္ဈ ဒိသာ စ ပဋ္ဌိဒိသာ စ ဝိဒိသာ စာတိ။

သမဒန္တ-သုသုက္ကဒါဠာလက္ခဏာနိ (၃၁-၃၂)

၂၄၀။ ယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုရိမံ ဇာတိं ပုရိမံ ဘဝံ ပုရိမံ နိကေတံ ပုမ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော မိဿာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ၊ တုလာကူဋ ကံသကူဋ မာနကူဋ ဥက္ကောဋနေ ဝဉ္စေန နိကတိ သာစိ-ယောဂ ဆေဒန ဝဓ ဗန္ဓန ဝိပရာမောသ အာလောပ သဟသာကာရ[3] ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ သော တဿ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဥဿန္နတ္တာ ဝိပုလတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိं သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သော တတ္ထ အညေ ဒေဝေ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အဘိဝဏ္ဏာတိ ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ ဒိဗ္ဗေန ဝဏ္ဏေန ဒိဗ္ဗေန သုခေန ဒိဗ္ဗေန ယသေန ဒိဗ္ဗေန အာဓိပတေယ္ယေန ဒိဗ္ဗေဟိ ရူပေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ သဒ္ဒေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ဂန္ဓေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ

၁–ဗုဒ္ဓတန္တိ (က) ၂–သုရသက္ကရက္ခသေဘိ (သျာ) ၃–သာဟသာကာရ (သီ၊သျာ၊ဇ)

ရသေဟိ ဒိမ္ဖေဟိ ဖောဋ္ဌမ္ဖေဟိ။ သော တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂတော သမာနော ဣမာနိ ဒွေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ၊ သမဒန္တော စ ဟောတိ သုသုက္ကဒါဋ္ဌော စ။

သော တေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တ ရတနာနိ ဘဝန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ။ သော ဣမံ ပထဝိံ သာဂရပရိယန္တံ အခိလမနိမိတ္တမကဏ္ဍကံ ဣဒ္ဓံ ဖီတံ ခေမံ သိဝံ နိရဗ္ဗုဒံ အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသတိ။ ရာဇာ သမာနော ကိံ လဘတိ။ သုစိပရိဝါရော ဟောတိ သုစိဿ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမဇာနပဒါ ဂဏကမဟာမတ္တာ အနီကဋ္ဌာ ဒေါဝါရိကာ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ရာဇာနော ဘောဂိယာ ကုမာရာ။ ရာဇာ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။

သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ကိံ လဘတိ။ သုစိပရိဝါရော ဟောတိ၊ သုစိဿ ဟောန္တိ ပရိဝါရာ၊ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ။ ဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဣဒံ လဘတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။

၂၄၁။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

မိစ္ဆာဇီဝဉ္ဇ အဝဿဇိ သမေန ဝုတ္တိံ၊
သုစိနာ သော ဇနယိတ္ထ ဓမ္မိကေန။
အဟိတမပိ စ အပနုဒိ၊
ဟိတမပိ စ ဗဟုဇနသုခဉ္ဇ အစရိ။

သဂ္ဂေ ဝေဒယတိ နရော သုခပ္ပလာနိ၊
ကရိတ္ဝာ နိပုဏေဘိ ဝိဒူဟိ သဗ္ဘိ။
ဝဏ္ဏိတာနိ တိဒိဝပုရဝရသမော၊
အဘိရမတိ ရတိခိဋ္ဌာသမင်္ဂီ။

လဒ္ဓါန မာနုသကံ ဘဝံ တတော၊
စဝိတ္ဌာန သုကတဖလဝိပါကံ။
သေသကေန ပဋိလဘတိ လပနဇံ၊
သမမပိ သုစိသုသုက္ကံ[၁]။

တံ ဝေယျဉ္ဇနိကာ သမာဂတာ ဗဟဝေါ၊
ဗျာကံသု နိပုဏသမ္မတာ မနုဇာ။
သုစိဇနပရိဝါရဂဏော ဘဝတိ၊
ဒိဇသမသုက္ကသုစိသောဘနဒန္တော။

ရညော ဟောတိ ဗဟုဇနော၊
သုစိပရိဝါရော မဟတိံ မဟိံ အနုသာသတော။
ပသယှ န စ ဇနပဒတုဒနံ၊
ဟိတမပိ စ ဗဟုဇန သုခဉ္ဇ စရန္တိ။

အထ စေ ပဗ္ဗဇတိ ဘဝတိ ဝိပါပေါ၊
သမဏော သမိတရဇော ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ။
ဝိဂတဒရထကိလမထော၊
ဇ္ဇမမပိ စ ပရမပိ စ[၂] ပဿတိ လောကံ။

တသောဝါဒကရာ ဗဟုဂိဟီ စ ပဗ္ဗဇိတာ စ၊
အသုစိံ ဂရဟိတံ ဓုနန္တိ ပါပံ။
သ ဟိ သုစိဘိ ပရိဝုတော ဘဝတိ၊
မလခိလကလိကိလေသေ ပနုဒေဟီတိ[၃]။

ဇ္ဇဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

လက္ခဏသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၁–လဒ္ဓါန မနုဿကံ ဘဝံ တတော စဝိယ၊ ပုန သုကတဖလဝိပါကသေသကေန။
ပဋိလဘတိ လပနဇံ သမမပိ၊ သုစိ စ သုဝိသုဒ္ဓသုသုက္ကံ။ (သျာ)

၂–ဇ္ဇမဒ္ဓိ စ ပရမ္ဓိ စ (ဇ္ဇ)၊ ပရံပိ ပရမံပိ စ (သျာ)

၃–တသောဝါဒကရာ ဗဟုဂိဟီ စ၊ ပဗ္ဗဇိတာ စ အသုစိဝိဂရဟိတ။
ပနုဒိပါပဿ ဟိ သုစိဘိပရိဝုတော၊ ဘဝတိ မလခိလကကိလေသေ ပနုဒေတိ။ (သျာ)

၈–သိင်္ဂါလသုတ္တ

၂၄၂။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သိင်္ဂါလကော[1] ဂဟပတိပုတ္တော ကာလသေဿ ဥဋ္ဌာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတ္ဝာ အလ္လဝတ္ထော အလ္လကေသော ပဉ္ဇလိကော ပုထုဒိသာ[2] နမဿတိ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပစ္ဆိမံ ဒိသံ ဥတ္တရံ ဒိသံ ဟေဋ္ဌိမံ ဒိသံ ဥပရိမံ ဒိသံ။

၂၄၃။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏ္ဏသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ ဘဂဝါ သိင်္ဂါလကံ ဂဟပတိပုတ္တံ ကာလသေဿ ဥဋ္ဌာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတ္ဝာ အလ္လဝတ္ထံ အလ္လကေသံ ပဉ္ဇလိကံ ပုထုဒိသာ နမဿန္တံ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပစ္ဆိမံ ဒိသံ ဥတ္တရံ ဒိသံ ဟေဋ္ဌိမံ ဒိသံ ဥပရိမံ ဒိသံ၊ ဒိသ္မာ သိင်္ဂါလကံ ဂဟပတိပုတ္တံ တေဒဝေါစ "ကိံ နု ခေါ တွံ ဂဟပတိပုတ္တ ကာလသေဿ ဥဋ္ဌာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတ္ဝာ အလ္လဝတ္ထော အလ္လကေသော ပဉ္ဇလိကော ပုထုဒိသာ နမဿသိ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပစ္ဆိမံ ဒိသံ ဥတ္တရံ ဒိသံ ဟေဋ္ဌိမံ ဒိသံ ဥပရိမံ ဒိသ''န္တိ။ ဝိတာ မံ ဘန္တေ ကာလံ ကရောန္တော ဧဝံ အဝစ ''ဒိသာ တာတ နမဿေယျာသီ''တိ။ သော ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဝိတုဝစနံ သက္ကရောန္တော ဂရုံ ကရောန္တော မာနေန္တော ပူဇေန္တော ကာလသေဿ ဥဋ္ဌာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတ္ဝာ အလ္လဝတ္ထော အလ္လကေသော ပဉ္ဇလိကော ပုထုဒိသာ နမဿာမိ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပစ္ဆိမံ ဒိသံ ဥတ္တရံ ဒိသံ ဟေဋ္ဌိမံ ဒိသံ ဥပရိမံ ဒိသန္တိ။

ဆ ဒိသာ

၂၄၄။ နု ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ အရိယဿ ဝိနယေ ဧဝံ ဆ ဒိသာ[3] နမဿိတဗ္ဗာတိ။ ယထာ ကထံ ပန ဘန္တေ အရိယဿ ဝိနယေ ဆ ဒိသာ[3] နမဿိတဗ္ဗာ၊ သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယထာ အရိယဿ ဝိနယေ ဆ ဒိသာ[3] နမဿိတဗ္ဗာတိ။

တေန ဟိ ဂဟပတိပုတ္တ သုဏောဟိ သာဓုကံ မနသိကရောဟိ ဘာသိဿာ-မိတိ။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ သိင်္ဂါလကော ဂဟပတိပုတ္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

၁–သိဂါလကော (သီ)　　၂–ပုထုဒ္ဒိသာ (သီ၊သျာ၊ဇ)　　၃–ဆဒ္ဒိသာ (သီ၊ဇ)

ယတော ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ အရိယသာဝကဿ စတ္တာရော ကမ္မကိလေ-သာ ပဟီနာ ဟောန္တိ၊ စတူဟိ စ ဌာနေဟိ ပါပကမ္မံ နဲ ကရောတိ၊ ဆ စ ဘောဂါနံ အပါယမုခါနိ နဲ သေဝတိ။ သော ဧဝံ စုဒ္ဒသ=ပါပကာပဂတော ဆဒ္ဒိသာပဋိစ္ဆာဒီ[၁] ဥဘောလောကဝိဇယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ တဿ အယဉ္ဇေဝ လောကော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ ပရော စ လောကော၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။

စတ္တာရောကမ္မကိလေသာ

၂၄၅။ ကတမဿ စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာ ပဟီနာ ဟောန္တိ။ ပါဏာတိပါတော ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ကမ္မကိလေသော၊ အဒိန္နာဒါနံ ကမ္မကိလေသော၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော ကမ္မကိလေသော၊ မုသာဝါဒေါ ကမ္မကိလေသော။ ဇုမဿ စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာ ပဟီနာ ဟောန္တီတိ။ ဇုဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဇုဒံ ဝတ္ဝာန[၂] သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ—

ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ၊ မုသာဝါဒေါ စ ဝုစ္စတိ။
ပရဒါရဂမနဉ္ဇေဝ၊ နပ္ပသံသန္တိ ပဏ္ဍိတာတိ။

စတုဌာနံ

၂၄၆။ ကတမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ပါပကမ္မံ နဲ ကရောတိ။ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရောတိ၊ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရောတိ၊ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရောတိ၊ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရောတိ။ ယတော ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ အရိယသာဝကော နေဝ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ နဲ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ နဲ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ နဲ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ။ ဇုမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ပါပကမ္မံ နဲ ကရောတီတိ။ ဇုဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဇုဒံ ဝတ္ဝာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ—

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္တတိ။
နိဟီယတိ ယသော တဿ[၃]၊ ကာဋ္ဌပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ။
အာပူရတိ ယသော တဿ[၃]၊ သုက္ကပက္ခေဝ[၄] စန္ဒိမာတိ။

၁–ပဋိစ္ဆာဒီ ဟောတိ (သျာ)
၂–ဇုဒံ ဝတ္ဝာ (သီ၊ဇု) ဧဝမီဒိသေသု ဌာနေသု။
၃–တဿ ယသော (ဗဟူသု၊ ဝိနယေပိ)
၄–ဇုဏ္ဍပက္ခေဝ (က)

ဆ အပါယမုခါနိ

၂၄၇။ ကတမာနိ ဆ ဘောဂါနံ အပါယမုခါနိ နသေဝတိ။ သုရာမေရယ-မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေါ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ ဝိကာလဝိသိခါစရိယာနုယောဂေါ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ သမဇ္ဇာဘိစရဏံ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေါ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ ပါပမိတ္တာနုယောဂေါ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ အာလသျာနုယောဂေါ[၁] ဘောဂါနံ အပါယမုခံ။

သုရာမေရယဿ ဆ အာဒီနဝါ

၂၄၈။ ဆ ခေါမေ ဂဟပတိပုတ္တ အာဒီနဝါ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာ-ဒဋ္ဌာနာနုယောဂေ။ သန္ဒိဋ္ဌိကာ ဓနဇာနိ[၂]၊ ကလဟပ္ပဝနိ၊ ရောဂါနံ အာယတနံ၊ အကိတ္တိသဉ္ဇနနီ၊ ကောပီနနိဒံသနီ၊ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏီတွေဝ ဆဋ္ဌံ ပဒံ ဘဝတိ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဆ အာဒီနဝါ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာ-ဒဋ္ဌာနာနုယောဂေ။

ဝိကာလစရိယာယ ဆ အာဒီနဝါ

၂၄၉။ ဆ ခေါမေ ဂဟပတိပုတ္တ အာဒီနဝါ ဝိကာလဝိသိခါစရိယာ-နုယောဂေ။ အတ္တာပိဿ အဂုတ္တော အရက္ခိတော ဟောတိ၊ ပုတ္တဒါရောပိဿ အဂုတ္တော အရက္ခိတော ဟောတိ၊ သာပတေယျံပိဿ အဂုတ္တံ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ သင်္ကိယော စ ဟောတိ ပါပကေသု ဌာနေသု[၃]၊ အဘူတဝစနံ စ တသ္မိံ ရူဟတိ၊ ဗဟူနဉ္ဇ ဒုက္ခဓမ္မာနံ ပုရက္ခတော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဆ အာဒီနဝါ ဝိကာလဝိသိခါစရိယာနုယောဂေ။

သမဇ္ဇာဘိစရဏဿ ဆ အာဒီနဝါ

၂၅၀။ ဆ ခေါမေ ဂဟပတိပုတ္တ အာဒီနဝါ သမဇ္ဇာဘိစရဏေ။ ကွ[၄] နစ္စံ၊ ကွ ဂီတံ၊ ကွ ဝါဒိတံ၊ ကွ အက္ခာနံ၊ ကွ ပါဏိဿရံ၊ ကွ ကုမ္ဘထုနန္တိ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဆ အာဒီနဝါ သမဇ္ဇာဘိစရဏေ။

၁–အာလဿာနုယောဂေါ (သီ၊သျာ၊ဣ)
၂–ဓနဉ္ဇာနိ (သီ၊ဣ)
၃–တေသု တေသု ဌာနေသု (သျာ)
၄–ကုဝံ (က–သီ၊ ဣ)

ဇူတပ္ပမာဒဿ ဆ အာဒီနဝါ

၂၅၁။ ဆ ခေါမေ ဂဟပတိပုတ္တ အာဒီနဝါ ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေ။ ဇယံ ဝေရံ ပသဝတိ၊ ဇိနော ဝိတ္တမနုသောစတိ၊ သန္ဒိဋ္ဌိကာ ဓနဇာနိ၊ သဘာဂ-တဿ[1] ဝစနံ န ရူဟတိ၊ မိတ္တာမစ္စာနံ ပရိဘူတော ဟောတိ၊ အာဝါဟ-ဝိဝါဟကာနံ အပတ္ထိတော ဟောတိ "အက္ခဓုတ္တော အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော နာလံ ဒါရဘရဏာယာ"တိ။ ဇုမေ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဆ အာဒီနဝါ ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေ။

ပါပမိတ္တတာယ ဆ အာဒီနဝါ

၂၅၂။ ဆ ခေါမေ ဂဟပတိပုတ္တ အာဒီနဝါ ပါပမိတ္တာနုယောဂေ။ ယေ ဓုတ္တာ၊ ယေ သောဏ္ဍာ၊ ယေ ပိပါသာ၊ ယေ နေကတိကာ၊ ယေ ဝဉ္ဇနိကာ၊ ယေ သာဟသိကာ။ တျာဿ မိတ္တာ ဟောန္တိ တေ သဟာယာ။ ဇုမေ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဆ အာဒီနဝါ ပါပမိတ္တာနုယောဂေ။

အာလသျဿ ဆ အာဒီနဝါ

၂၅၃။ ဆ ခေါမေ ဂဟပတိပုတ္တ အာဒီနဝါ အာလသျာနုယောဂေ။ အတိသီတန္တိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိဥဏ္ဍန္တိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိသာယန္တိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိပါတောတိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိဆာတောသ္မီတိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိဓာတောသ္မီတိ ကမ္မံ န ကရောတိ။ တဿ ဧဝံ ကိစ္စာ-ပဒေသဗဟုလဿ ဝိဟရတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ဘောဂါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ဘောဂါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဇုမေ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဆ အာဒီနဝါ အာလသျာ-နုယောဂေတိ။ ဇုဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဇုဒံ ဝတ္ဝာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ—

"ဟောတိ ပါနသခါ နာမ၊
ဟောတိ သမ္မိယသမ္မိယော။
ယော စ အတ္ထေသု ဇာတေသု၊
သဟာယော ဟောတိ သော သခါ။

၁–သဘာယေ တဿ (က)

ဥသူရသေယျာ ပရဒါရသေဝနာ၊
ဝေရပ္ပသဝေါ[၁] စ အနတ္ထတာ စ။
ပါပါ စ မိတ္တာ သုကဒရိယတာ စ၊
ဧတေ ဆ ဌာနာ ပုရိသံ ဓံသယန္တိ။

ပါပမိတ္တော ပါပသခေါ၊
ပါပအာစာရဂေါစရော။
အသ္မာ လောကာ ပရမှာ စ၊
ဥဘယာ ဓံသတေ နရော။

အက္ခိတ္ထိယော ဝါရုဏီ နစ္စဂီတံ၊
ဒိဝါ သောပ္ပံ ပါရိစရိယာ အကာလေ။
ပါပါ စ မိတ္တာ သုကဒရိယတာ စ၊
ဧတေ ဆ ဌာနာ ပုရိသံ ဓံသယန္တိ။

အက္ခေဟိ ဒိဗ္ဗန္တိ သုရံ ပိဝန္တိ၊
ယန္တိတ္ထိယော ပါဏသမာ ပရေသံ။
နိဟီနသေဝီ န စ ဝုဒ္ဓသေဝီ[၂]၊
နိဟီယတေ ကာဋ္ဌပက္ခေဝ စန္ဒော။

ယော ဝါရုဏီ အဒ္ဓနော အကိဉ္ဇနော၊
ပိပါသော ပိဝံ ပပါဂတော[၃]။
ဥဒကမိဝ ဇုဏံ ဝိဂါဟတိ၊
အကုလံ[၄] ကာဟိတိ ခိပ္ပမတ္တနော။

န ဒိဝါ သောပ္ပသီလေန၊ ရတ္တိမုဌာနဒေသိနာ[၅]။
နိစ္စံ မတ္တေန သောဏ္ဍေန၊ သက္ကာ အာဝသိတုံ ဃရံ။

အတိသီတံ အတိဥဏ္ဍံ၊ အတိသာယမိဒံ အဟု။
ဇုတိ ဝိဿဋ္ဌကမ္မန္တေ၊ အတ္ထာ အစ္စေန္တိ မာဏဝေ။

၁–ဝေရပ္ပသင်္ဂေါ (သီ၊ သျာ၊ ဇု)
၂–ဝုဒ္ဓိသေဝီ (သျာ)၊ ဗုဒ္ဓိသေဝီ (က)
၃–ပိပါသောသိ အတ္ထပါဂတော (သျာ)၊ ပိပါသောပိ သမပ္ပပါဂတော (က)
၄–အာကုလံ (သျာ၊ က)
၅–ရတ္တိနုဌာနဒဿိနာ (သီ၊ ဇု)၊ ရတ္တိနုဌာနသီလိနာ (?)

ယောဓ သီတဉ္ဆ ဥဏ္ဍဉ္ဆ၊ တိဏာ ဘိယျော နမညတိ။
ကရံ ပုရိသကိစ္စာနိ၊ သော သုခံ[1] နဝိဟာယတီ"တိ။

မိတ္တပတိရူပက

၂၅၄။ စတ္တာရောမေ ဂဟပတိပုတ္တ အမိတ္တာ မိတ္တပတိရူပကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အညဒတ္ထုဟရော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝစီပရမော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အနုပ္ပိယဘာဏီ အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပါယသဟာယော အမိတ္တော မိတ္တပတိ-ရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၅၅။ စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ အညဒတ္ထုဟရော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အညဒတ္ထုဟရော ဟောတိ၊ အပ္ပေန ဗဟုမိစ္ဆတိ။
ဘယဿ ကိစ္စံ ကရောတိ၊ သေဝတိ အတ္ထကာရဏာ။

ဇူမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ စတူဟိ ဌာနေဟိ အညဒတ္ထုဟရော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၅၆။ စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ ဝစီပရမော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတီတေန ပဋိသန္ဆရတိ[2]၊ အနာဂတေန ပဋိသန္ဆရတိ၊ နိရတ္ထကေန သင်္ဂဏ္ဍာတိ၊ ပစ္စုပ္ပန္ဇေသု ကိစ္စေသု ဗျသနံ ဒဿေတိ။ ဇူမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဝစီပရမော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၅၇။ စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ အနုပ္ပိယဘာဏီ အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပါပကံပိဿ[3] အနုဇာနာတိ၊ ကလျာဏံပိဿ အနုဇာနာတိ၊ သမ္မုခါဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ ပရမ္မုခါဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဇူမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ စတူဟိ ဌာနေဟိ အနုပ္ပိယဘာဏီ အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁–သုခါ (သမ္မတ္ထ) အဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။　　၂–ပဋိသန္ဆရတိ (က)
၃–ပါပကမ္မံပိဿ (သျာ)

၂၅၈။ စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ အပါယသဟာယော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတမ္မော။ သုရာ မေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ နုယောဂေ သဟာယော ဟောတိ၊ ဝိကာလ ဝိသိခါ စရိယာ နုယောဂေ သဟာယော ဟောတိ၊ သမဇ္ဇာဘိစရဏေ သဟာယော ဟောတိ၊ ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေ သဟာယော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ စတူဟိ ဌာနေဟိ အပါယသဟာယော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတမ္မောတိ။

၂၅၉။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္ဝာန သုဂတော အထာပရံ တေဒဝေါစ သတ္ထာ—

"အညဒတ္ထုဟရော မိတ္တော၊ ယော စ မိတ္တော ဝစီပရော[1]။
အနုပ္ပိယဘဏီ ယော အာဟ၊ အပါယေသု စ ယော သခါ။
ဧတေ အမိတ္တေ စတ္တာရော၊ ဣတိ ဝိညာယ ပဏ္ဍိတော။
အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယ္ယ၊ မဂ္ဂံ ပဋိဘယံ ယထာ"တိ။

သုဟဒမိတ္တ

၂၆၀။ စတ္တာရောမေ ဂဟပတိပုတ္တ မိတ္တာ သုဟဒါ ဝေဒိတမ္မာ။ ဥပကာရော[2] မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတမ္မော၊ သမာနသုခဒုက္ခော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတမ္မော၊ အတ္ထက္ခာယီ မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတမ္မော၊ အနုကမ္ပကော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတမ္မော။

၂၆၁။ စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ ဥပကာရော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတမ္မော။ ပမတ္တံ ရက္ခတိ၊ ပမတ္တဿ သာပတေယ္ယံ ရက္ခတိ၊ ဘီတဿ သရဏံ ဟောတိ၊ ဥပဒ္ဒေသု ကိစ္စကရဏီယေသု တဒ္ဒိဂုဏံ ဘောဂံ အနုပ္ပဒေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဥပကာရော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတမ္မော။

၂၆၂။ စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ သမာနသုခဒုက္ခော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတမ္မော။ ဂုယ္ဟမဿ အာစိက္ခတိ၊ ဂုယ္ဟမဿ ပရိဂူဟတိ၊ အာပဒါသု နဝိဇဟတိ၊ ဇီဝိတံပိဿ အတ္ထာယ ပရိစ္စတ္တံ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိ-ပုတ္တ စတူဟိ ဌာနေဟိ သမာနသုခဒုက္ခော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတမ္မော။

---

[1] ဝစီပရမော (သျှာ) [2] ဥပကာရကော (သျှာ)

၂၆၃။ စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ အတ္ထက္ခာယီ မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပါပါ နိဝါရေတိ၊ ကလျာဏေ နိဝေသေတိ၊ အသုတံ သာဝေတိ၊ သဂ္ဂဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ စတူဟိ ဌာနေဟိ အတ္ထက္ခာယီ မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၆၄။ စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ အနုကမ္ပကော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဘဝေနဿ နန္ဒတိ၊ ဘဝေနဿ နန္ဒတိ၊ အဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ နိဝါရေတိ၊ ဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ ပသံသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ စတူဟိ ဌာနေဟိ အနုကမ္ပကော မိတ္တော သုဟဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

၂၆၅။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္ဝာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ—

"ဥပကာရော စ ယော မိတ္တော၊ သုခေ ဒုက္ခေ[၁] စ ယော သခါ[၂]။
အတ္ထက္ခာယီ စ ယော မိတ္တော၊ ယော စ မိတ္တာနုကမ္ပကော။

ဧတေပိ မိတ္တေ စတ္တာရော၊ ဣတိ ဝိညာယ ပဏ္ဍိတော။
သက္ကစ္စံ ပယိရုပါသေယျ၊ မာတာ ပုတ္တံဝ ဩရသံ။
ပဏ္ဍိတော သီလသမ္ပန္နော၊ ဇလံ အဂ္ဂိဝ ဘာသတိ။

ဘောဂေ သံဟရမာနဿ၊ ဘမရဿေဝ ဣရီယတော။
ဘောဂါ သန္နိစယံ ယန္တိ၊ ဝမ္မိကောဝုပစီယတိ။

ဧဝံ ဘောဂေ သမာဟတ္ဝာ[၃]၊ အလမတ္တော ကုလေ ဂိဟီ။
စတုဓာ ဝိဘဇေ ဘောဂေ၊ သ ဝေ မိတ္တာနိ ဂန္ဆတိ။

ဧကေန ဘောဂေ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ဒ္ဝီဟိ ကမ္မံ ပယောဇယေ။
စတုတ္ထဉ္ဇ နိဓာပေယျ၊ အာပဒါသု ဘဝိဿတီ"တိ။

ဆဒ္ဒိသာပဋိစ္ဆာဒနကဏ္ဍ

၂၆၆။ ကထဉ္ဇ ဂဟပတိပုတ္တ အရိယသာဝကော ဆဒ္ဒိသာပဋိစ္ဆာဒီ ဟောတိ။ ဆ ဣမာ ဂဟပတိပုတ္တ ဒိသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ မာတာပိတရော ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ အာစရိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပစ္ဆိမာ

၁–သုခဒုက္ခော (သျာ၊က)　၂–ယော စ မိတ္တော သုခေ ဒုက္ခေ (သီ၊ဣ)　၃–သမာဟရိတ္ဝာ (သျာ)

ဒိသာ ပုတ္တဒါရာ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ ဥတ္တရာ ဒိသာ မိတ္တာမစ္စာ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ ဟေဋ္ဌိမာ ဒိသာ ဒါသကမ္မကရာ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ ဥပရိမာ ဒိသာ သမဏာ၊ပြာဟ္မဏာ ဝေဒိတမ္ဘာ။

၂၆၇။ ပဋ္ဌမေ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ ပုတ္တေန ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ မာတာပိတရော ပစ္စုပဋ္ဌာတမ္ဘာ "ဘတော နေ[1] ဘရိဿာမိ၊ ကိစ္စံ နေသံ ကရိဿာမိ၊ ကုလဝံသံ ဌပေဿာမိ၊ ဒါယဇ္ဇံ ပဋိပဇ္ဇာမိ၊ အထ ဝါ ပန ပေတာနံ ကာလကံတာနံ ဒက္ခိဏံ အနုပ္ပဒဿာမီတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဋ္ဌမေဟိ ဌာနေဟိ ပုတ္တေန ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ မာတာပိတရော ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ပဋ္ဌမေဟိ ဌာနေဟိ ပုတ္တံ အနုကမ္ပန္တိ၊ ပါပါ နိဝါရေန္တိ၊ ကလျာဏေ နိဝေသေန္တိ၊ သိပ္ပံ သိက္ခာပေန္တိ၊ ပတိရူပေန ဒါရေန သံယောဇေန္တိ၊ သမယေ ဒါယဇ္ဇံ နိယျာတေန္တိ[2]။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဋ္ဌမေဟိ ဌာနေဟိ ပုတ္တေန ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ မာတာပိတရော ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဣမေဟိ ပဋ္ဌမေဟိ ဌာနေဟိ ပုတ္တံ အနုကမ္ပန္တိ။ ဝေမသ သော ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ။

၂၆၈။ ပဋ္ဌမေ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိနာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ အာစရိယာ ပစ္စုပဋ္ဌာတမ္ဘာ ဥဋ္ဌာနေန ဥပဋ္ဌာနေန သုသုသာယ ပါရိစရိယာယ သက္ကစ္စံ သိပ္ပပဋိဂ္ဂဟဏေန[3]။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဋ္ဌမေဟိ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိနာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ အာစရိယာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ပဋ္ဌမေဟိ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိံ အနုကမ္ပန္တိ၊ သုပိနိတံ ဝိနေန္တိ၊ သုဂ္ဂဟိတံ ဂါဟာပေန္တိ၊ သမ္မသိပ္ပသုတံ သမက္ခာယိနော ဘဝန္တိ၊ မိတ္တာမစ္စေသု ပဋိယာဒေန္တိ[4]၊ ဒိသာသု ပရိတ္တာဏံ ကရောန္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဋ္ဌမေဟိ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိနာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ အာစရိယာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဣမေဟိ ပဋ္ဌမေဟိ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိံ အနုကမ္ပန္တိ။ ဝေမသ သော ဒက္ခိဏာ ဒိသာ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ။

၂၆၉။ ပဋ္ဌမေ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ သာမိကေန ပစ္ဆိမာ ဒိသာ ဘရိယာ ပစ္စုပဋ္ဌာတမ္ဘာ သမ္မာနနာယ အနဝမာနနာယ[5] အနတိစရိယာယ ဣဿရိယဝေါဿဂ္ဂေန အလင်္ကာရာနုပ္ပဒါနေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဋ္ဌမေဟိ ဌာနေဟိ သာမိကေန ပစ္ဆိမာ ဒိသာ ဘရိယာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ပဋ္ဌမေဟိ

၁–နေသံ (ဗဟူသု) ၂–နိယျာတေန္တိ (က-သီ)
၃–သိပ္ပံ ပဋိဂ္ဂဟဏေန (သျာ)၊ သိပ္ပဥ္ဥဂ္ဂဟဏေန (က) ၄–ပဋိဝေဒေန္တိ (သျာ)
၅–အဝိမာနနာယ (သျာ၊ ဣ)

ဌာနေဟိ သာမိကံ အနုကမ္ပတိ၊ သုသံဝိဟိတကမ္မန္တာ စ ဟောတိ၊ သဂ်ဟိတပရိစ္စာ[1] စ၊ အနတိစာရိနိ စ၊ သမ္ဘတံ စ အနုရက္ခတိ၊ ဒက္ခာ စ ဟောတိ အနလသာ သမ္ဘကိစ္စေသု။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ သာမိကေန ပစ္ဆိမာ ဒိသာ ဘရိယာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဣမေဟိ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ သာမိကံ အနုကမ္ပတိ။ ဧဝမဿ သော ပစ္ဆိမာ ဒိသာ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ။

၂၇၀။ ပဠုဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥတ္တရာ ဒိသာ မိတ္တာမစ္စာ ပစ္စုပဋ္ဌာတဗ္ဗာ ဒါနေန ပေယ္ယဝဇ္ဇေန[2] အတ္ထစရိယာယ သမာနတ္တတာယ အဝိသံဝါဒနတာယ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥတ္တရာ ဒိသာ မိတ္တာမစ္စာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တံ အနုကမ္ပန္တိ၊ ပမတ္တံ ရက္ခန္တိ၊ ပမတ္တဿ သာပတေယ္ယံ ရက္ခန္တိ၊ ဘီတဿ သရဏံ ဟောန္တိ၊ အာပဒါသု န ဝိဇဟန္တိ၊ အပရပဇာ စဿ ပဋိပူဇေန္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥတ္တရာ ဒိသာ မိတ္တာမစ္စာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဣမေဟိ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တံ အနုကမ္ပန္တိ။ ဧဝမဿ သော ဥတ္တရာ ဒိသာ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ။

၂၇၁။ ပဠုဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ အယျိရကေန[3] ဟေဋ္ဌိမာ ဒိသာ ဒါသကမ္မကရာ ပစ္စုပဋ္ဌာတဗ္ဗာ ယထာဗလံ ကမ္မန္တသံဝိဓာနေန ဘတ္တဝေတနာနုပ္ပဒါနေန ဂိလာနုပဋ္ဌာနေန အစ္ဆရိယာနံ ရသာနံ သံဝိဘာဂေန သမယေ ဝေါဿဂ္ဂေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ အယျိ-ရကေန ဟေဋ္ဌိမာ ဒိသာ ဒါသကမ္မကရာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ အယျိရကံ အနုကမ္ပန္တိ၊ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိနော စ ဟောန္တိ၊ ပစ္ဆာ နိပါတိနော စ၊ ဒိန္နာဒါယိနော စ၊ သုကတကမ္မကရာ စ၊ ကိတ္တိဝဏ္ဏဟရာ စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ အယျိရကေန ဟေဋ္ဌိမာ ဒိသာ ဒါသကမ္မကရာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဣမေဟိ ပဠုဟိ ဌာနေဟိ အယျိရကံ အနုကမ္ပန္တိ။ ဧဝမဿ သော ဟေဋ္ဌိမာ ဒိသာ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ။

၂၇၂။ ပဠုဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥပရိမာ ဒိသာ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ ပစ္စုပဋ္ဌာတဗ္ဗာ မေတ္တေန ကာယကမ္မေန မေတ္တေန ဝစီကမ္မေန

---

[1]–သုသဂ်ဟိတပရိစ္စာ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)
[2]–ပိယဝဇ္ဇေန (သျာ၊ က)
[3]–အယျိရကေန (သီ၊ သျာ၊ ဋ)

မေတ္တေန မနောကမ္မေန အနာဝဋ္ဌဒ္ဓါရတာယ အာမိသာနုပ္ပဒါနေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥပရိမာ ဒိသာ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဆဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တံ အနုကမ္ပန္တိ၊ ပါပါ နိဝါရေန္တိ၊ ကလ္လာဏေ နိဝေသေန္တိ၊ ကလ္လာဏေန မနသာ အနုကမ္ပန္တိ၊ အဿုတံ သာဝေန္တိ၊ သုတံ ပရိယောဒါပေန္တိ၊ သဂ္ဂဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥပရိမာ ဒိသာ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဣမေဟိ ဆဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တံ အနုကမ္ပန္တိ။ ဧဝမဿ သော ဥပရိမာ ဒိသာ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာတိ။

၂၇၃။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္ဝာန သုဂတော အထာပရံ တေဒဝေါစ သတ္ထာ—

"မာတာပိတာ ဒိသာ ပုဗ္ဗာ၊ အာစရိယာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ။
ပုတ္တဒါရာ ဒိသာ ပစ္ဆာ၊ မိတ္တာမစ္စာ စ ဥတ္တရာ။

ဒါသကမ္မကရာ ဟေဋ္ဌာ၊ ဥဋ္ဌံ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
တေ ဒိသာ နမဿေယ္ယ၊ အလမတ္တော ကုလေ ဂိဟီ။

ပဏ္ဍိတော သီလသမ္ပန္နော၊ သဏ္ဌော စ ပဋိဘာနဝါ။
နိဝါတဝုတ္တိ အတ္ထဒ္ဓေါ၊ တာဒိသော လဘတေ ယသံ။

ဥဋ္ဌာနကော အနလသော၊ အာပဒါသု န ဝေဓတိ။
အစ္ဆိန္နဝုတ္တိ မေဓာဝီ၊ တာဒိသော လဘတေ ယသံ။

သင်္ဂါဟကော မိတ္တကရော၊ ဝဇ္ဇာ ဝိတမစ္ဆရော။
နေတာ ဝိနေတာ အနုနေတာ၊ တာဒိသော လဘတေ ယသံ။

ဒါနဉ္စ ပေယ္ယဝဇ္ဇဉ္စ၊ အတ္ထစရိယာ စ ယာ ဣဓ။
သမာနတ္တတာ စ ဓမ္မေသု၊ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ။
တေ ခေါ သင်္ဂဟာ လောကေ၊ ရထသ္သာဏီဝ ယာယတော။

တေ စ သင်္ဂဟာ နာသ္သု၊ န မာတာ ပုတ္တကာရဏာ။
လဘေထ မာနံ ပူဇံ ဝါ၊ ပိတာ ဝါ ပုတ္တကာရဏာ။

ယသ္မာ စ သင်္ဂဟာ[1] တေ၊ သမ္မပေက္ခန္တိ[2] ပဏ္ဍိတာ။
တသ္မာ မဟတ္တံ ပပ္ပေါန္တိ၊ ပါသံသာ စ ဘဝန္တိ တေ"တိ။

၁-သင်္ဂဟေ (က) အဋ္ဌကထာယံ ဣစ္ဆိတပါဋ္ဌော။ ၂-သမဝေက္ခန္တိ (သီ၊ဣ၊က)

၂၇၄။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သိဂ်ါလကော ဂဟပတိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠ္ဌဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ "စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ"တိ၊ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ သောဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတ"န္တိ။

သိဂ်ါလသုတ္တံ[၁] နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၁–သိဂ်ါလောဝါဒသုတ္တန်း (ဇ)

၉—အာဒုဗာနာဒိယသုတ္တ

ပဋ္ဌမဘာဏဝါရ

၂၇၅။ ဧवं မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ။ အထ ခေါ စတ္တာရော မဟာရာဇာ[1] မဟတိယာ စ ယက္ခသေနာယ မဟတိယာ စ ဂန္ဓဗ္ဗသေနာယ မဟတိယာ စ ကုမ္ဘဏ္ဍသေနာယ မဟတိယာ စ နာဂသေနာယ စတုဒ္ဒိသံ ရက္ခံ ဌပေတ္မာ စတုဒ္ဒိသံ ဂုမ္ဗံ ဌပေတ္မာ စတုဒ္ဒိသံ သြဝရဏံ ဌပေတ္မာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေवလကပ္ပံ ဂိဇ္ဈကူဋံ ပဗ္ဗတံ သြဘာသေတ္မာ[2] ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္မာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ တေ ခေါ ယက္ခာ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္မာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္မာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ယေန ဘဂဝါ တေနဥ္ဇလိံ ပဏာမေတ္မာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတ္မာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ တုဏ္ဍီဘူတာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။

၂၇၆။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝေသဝဏ္ဏော မဟာရာဇာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "သန္တိ ဟိ ဘန္တေ ဥဋ္ဌာရာ ယက္ခာ ဘဂဝတော အပ္ပသန္နာ၊ သန္တိ ဟိ ဘန္တေ ဥဋ္ဌာရာ ယက္ခာ ဘဂဝတော ပသန္နာ၊ သန္တိ ဟိ ဘန္တေ မဇ္ဈိမာ ယက္ခာ ဘဂဝတော အပ္ပသန္နာ၊ သန္တိ ဟိ ဘန္တေ မဇ္ဈိမာ ယက္ခာ ဘဂဝတော ပသန္နာ၊ သန္တိ ဟိ ဘန္တေ နီစာ ယက္ခာ ဘဂဝတော အပ္ပသန္နာ၊ သန္တိ ဟိ ဘန္တေ နီစာ ယက္ခာ ဘဂဝတော ပသန္နာ။ ယေဘုယ္ယေန ခေါ ပန ဘန္တေ ယက္ခာ အပ္ပသန္နာယေव ဘဂဝတော။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဘဂဝါ ဟိ ဘန္တေ ပါဏာတိ-ပါတာ ဝေရမဏိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ယေဘုယ္ယေန ခေါ ပန ဘန္တေ ယက္ခာ အပ္ပဋိဝိရတာယေव ပါဏာတိပါတာ၊ အပ္ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ၊ အပ္ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ အပ္ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ၊ အပ္ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ။ တေသံ တံ ဟောတိ အပ္ပိယံ အမနာပံ။ သန္တိ ဟိ ဘန္တေ ဘဂဝတော သာဝကာ အရညဝနပတ္ထာနိ

၁–မဟာရာဇာနော (က) ၂–ဂိဇ္ဈကူဋံ သြဘာသေတ္မာ (သီ၊သျာ၊ဇ)

ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝန္တိ အပ္ပသဒ္ဒါနိ အပ္ပနိဂ္ဃေါသာနိ ဝိဇနဝါတာနိ မနုဿရာဟသေယျကာနိ[၁] ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပါနိ။ တတ္ထ သန္တိ ဥဋ္ဌာရာ ယက္ခာ နိဝါသိနော၊ ယေ ဇုမသ္မိံ ဘဂဝတော ပါဝစနေ အပ္ပသန္ဒာ၊ တေသံ ပသာဒါယ ဥဂ္ဂဏ္ဍာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ အာဋာနာဋိယံ ရက္ခံ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ ဂုတ္တိယာ ရက္ခာယ အဝိဟိံသာယ ဖာသုဝိဟာရာယာတိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏ္ဍီဘာဝေန။

အထ ခေါ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတ္ဝာ တာယံ ဝေလာယံ ဇုမံ အာဋာနာဋိယံ ရက္ခံ အဘာသိ—

၂၇၇။ ဝိပဿိဿ စ[၂] နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။
သိခိဿပိ စ[၂] နမတ္ထု၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော။

ဝေဿဘုဿ စ[၂] နမတ္ထု၊ နှာတကဿ တပဿိနော။
နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊ မာရသေနာပမဒ္ဒိနော။

ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
ကဿပဿ စ[၂] နမတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗဓိ။

အဂ်ီရသဿ နမတ္ထု၊ သကျပုတ္တဿ သိရီမတော။
ယော ဇုမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ[၃]၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပနူဒနံ။

ယေ စာပိ နိဗ္ဗုတာ လောကေ၊ ယထာဘူတံ ဝိပဿိသုံ။
တေ ဇနာ အပိသုဏာထ[၄]၊ မဟန္တာ ဝီတသာရဒါ။

ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္ဒံ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

၂၇၈။ ယတော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ သူရိယော[၅]၊ အာဒိစ္စော မဏ္ဍလီ မဟာ။
ယဿ စုဂ္ဂစ္ဆမာနဿ၊ သံဝရီပိ နိရုဇ္ဈတိ။
ယဿ စုဂ္ဂတေ သူရိယေ၊ ဒိဝသောတိ ပဝုစ္စတိ။

၁–မနုဿရာဟသေယျကာနိ (သီ၊ သျာ၊ ဇု)
၂–ဇုမေ စကာရာ ပေါရာဏပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။
၃–ဓမ္မမဒေသေသိ (သီ၊သျာ၊ဇု)၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ (?)
၄–အပိသုဏာ (သီ၊သျာ၊ဇု)
၅–သုရိယော (သီ၊ သျာ၊ ဇု)

ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဂမ္ဘီရော၊ သမုဒ္ဒေါ သရိတောဒကော။
ဧဝံ တံ တတ္ထ ဇာနန္တိ၊ သမုဒ္ဒေါ သရိတောဒကော။

ဣတော သာ ပုရိမာ ဒိသာ၊ ဣတိ နံ အာစိက္ခတီ ဇနော။
ယံ ဒိသံ အဘိပါလေတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိ သော။

ဂန္ဓဗ္ဗာနံ အဓိပတိ[၁]၊ ဓတရဋ္ဌောတိ နာမသော။
ရမတီ နစ္စဂီတေဟိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗေဟိ ပုရက္ခတော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဧကနာမာတိ မေ သုတံ။
အသီတိ ဒသ ဧကော စ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။

တေ စာပိ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္ဝာန၊ ဗုဒ္ဓံ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။
ဒူရတောဝ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ကုသလေန သမေက္ခသိ၊ အမနုဿာပိ တံ ဝန္ဒန္တိ။
သုတံ နေတံ အဘိဏ္ဍသော၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝဒေမသေ။

ဇိနံ ဝန္ဒထ ဂေါတမံ၊ ဇိနံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္ဒံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။

၂၇၉။ ယေန ပေတာ ပဝုစ္စန္တိ၊ ပိသုဏာ ပိဋ္ဌိမံသိကာ။
ပါဏာတိပါတိနော လုဒ္ဒါ[၂]၊ စောရာ နေကတိကာ ဇနာ။

ဣတော သာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ၊ ဣတိ နံ အာစိက္ခတီ ဇနော။
ယံ ဒိသံ အဘိပါလေတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိ သော။

ကုမ္ဘဏ္ဍာနံ အဓိပတိ၊ ဝိရူဋ္ဌောဣတိ နာမသော။
ရမတီ နစ္စဂီတေဟိ၊ ကုမ္ဘဏ္ဍေဟိ ပုရက္ခတော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဧကနာမာတိ မေ သုတံ။
အသီတိ ဒသ ဧကော စ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။

တေ စာပိ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္ဝာန၊ ဗုဒ္ဓံ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။
ဒူရတောဝ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

၁–အာဓိပတိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)ဧဝမုပရိပိ၊ ၂–လုဒ္ဓါ (ဣ၊က)

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ကုသလေန သမေက္ခသိ၊ အမနုဿာပိ တံ ဝန္ဒန္တိ။
သုတံ နေတံ အဘိဏ္ဍသော၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝဒေမသေ။

ဇိနံ ဝန္ဒထ ဂေါတမံ၊ ဇိနံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။

၂၈၀။ ယတ္ထ စောဂ္ဂစ္ဆတိ သူရိယော၊ အာဒိစ္စော မဏ္ဍလီ မဟာ။
ယဿ စောဂ္ဂစ္ဆမာနဿ၊ ဒိဝသောပိ နိရုဇ္ဈတိ။
ယဿ စောဂ္ဂတေ သူရိယေ၊ သံဝရီတိ ပဝုစ္စတိ။

ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဂမ္ဘီရော၊ သမုဒ္ဒေါ သရိတောဒကော။
ဧဝံ တံ တတ္ထ ဇာနန္တိ၊ သမုဒ္ဒေါ သရိတောဒကော။

ဣတော သာ ပစ္ဆိမာ ဒိသာ၊ ဣတိ နံ အာစိက္ခတီ ဇနော။
ယံ ဒိသံ အဘိပါလေတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိ သော။

နာဂါနဉ္စ အဓိပတိ၊ ဝိရူပက္ခောတိ နာမသော။
ရမတီ နစ္စဂီတေဟိ၊ နာဂေဟေဝ ပုရက္ခတော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဧကနာမာတိ မေ သုတံ။
အသီတိ ဒသ ဧကော စ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။

တေ စာပိ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္ဝာန၊ ဗုဒ္ဓံ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။
ဒူရတောဝ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ကုသလေန သမေက္ခသိ၊ အမနုဿာပိ တံ ဝန္ဒန္တိ။
သုတံ နေတံ အဘိဏ္ဍသော၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝဒေမသေ။

ဇိနံ ဝန္ဒထ ဂေါတမံ၊ ဇိနံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။

၂၈၁။ ယေန ဥတ္တရကုရုဝေါ[1]၊ မဟာနေရု သုဒဿနော။
မနုဿာ တတ္ထ ဇာယန္တိ၊ အမမာ အပရိဂ္ဂဟာ။

၁–ဥတ္တရကုရု ရမ္မာ (သီ၊သျာ၊ဣ)

နဲ တေ ဗိဇ် ပဝပန္တိ၊ နပိ နိယန္တိ နင်္ဂလာ။
အကဋ္ဌပါကိမံ သာလိ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ မာနုသာ။

အကဏ်ံ အထုသံ သုဒ္ဓံ၊ သုဝန္တံ တဏ္ဍုလပ္ဖလံ။
တုဏ္ဍိကီရေ ပစိတ္ဝာန၊ တတော ဘုဉ္ဇန္တိ ဘောဇနံ။

ဂါဝိ ကေခုရံ ကတ္ဝာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။
ပသုံ ကေခုရံ ကတ္ဝာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။

ဇုတ္တိ ဝါ ဝါဟနံ[1] ကတ္ဝာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။
ပုရိသံ ဝါဟနံ ကတ္ဝာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။

ကုမာရိ ဝါဟနံ ကတ္ဝာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။
ကုမာရံ ဝါဟနံ ကတ္ဝာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။

တေ ယာနေ အဘိရုဟိတ္ဝာ၊
သမ္မာ ဒိသာ အနုပရိယာယန္တိ[2]။
ပစာရာ တသ ရာဇိနော။

ဟတ္ထိယာနံ အသ္သယာနံ၊ ဒိဗ္ဗံ ယာနံ ဥပဋ္ဌိတံ။
ပါသာဒါ သိဝိကာ စေဝ၊ မဟာရာဇသ ယသသိနော။

တသ စ နဂရာ အဟု၊
အန္တလိက္ခေ သုမာပိတာ။
အာဋာနာဋာ ကုသိနာဋာ ပရကုသိနာဋာ၊
နာဋသုရိယာ[3] ပရကုသိဋနာဋာ။

ဥတ္တရေန ကသိဝန္တော[4]၊
ဇနောဃမပရေန စ။
နဝနဝုတိယော အမ္ဗရအမ္ဗရဝတိယော၊
အာဋကမန္ဒာ နာမ ရာဇဓာနီ။

ကုဝေရသ ခေါ ပန မာရိသ မဟာရာဇသ ဝိသာဏာ နာမ ရာဇဓာနီ၊
တသ္မာ ကုဝေရော မဟာရာဇာ၊ ဝေသဝဏ္ဏောတိ ပဝုစ္စတိ။

၁–ဇုတ္တိ-ဝါဟနံ (သီ၊ ဇ)၊ ဇုတ္တိ ဝါဟနံ (သျာ)
၂–နာဋသုရိယာ (သီ၊ ဇ)၊ နာဋ္ဌရိယာ (သျာ)
၂–အနုပရိယန္တိ (သျာ)
၄–ကသိဝန္တော (သီ၊ သျာ၊ ဇ)

ပစ္စေသန္တော ပကာသေန္တိ၊ တတောလာ တတ္တလာ တတောတလာ။
ဩဇသိ တေဇသိ တတောဇသီ၊ သူရော ရာဇာ အရိဋ္ဌော နေမိ။

ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဓရဏီ နာမ၊ ယတော မေဃာ ပဝဿန္တိ။
ဝဿာ ယတော ပတာယန္တိ၊ သဘာပိ တတ္ထ သာလဝတီ[၁] နာမ။

ယတ္ထ ယက္ခာ ပယိရုပါသန္တိ၊ တတ္ထ နိစ္စဖလာ ရုက္ခာ။
နာနာ ဒိဇဂဏာ ယုတာ၊ မယူရကောဥ္စာဘိရုဒါ။
ကောကိလာဒီဟိ ဝဂ္ဂုဟိ။

ဇီဝဉ္ဇီဝကသဒ္ဒေတ္ထ၊ အထော ဩဋ္ဌဝစိတ္တကာ။
ကုက္ကုဋ္ဌကာ[၂] ကုဋ္ဌီရကာ၊ ဝနေ ပေါက္ခရသာတကာ။

သုကသာဋ္ဌိကသဒ္ဒေတ္ထ၊ ဒဏ္ဍမာဏဝကာနိ စ။
သောဘတိ သဗ္ဗကာလံ သာ၊ ကုဝေရနဋ္ဌိနီ သဒါ။

ဇုတော သာ ဥတ္တရာ ဒိသာ၊ ဇုတိ နံ အာစိက္ခတီ ဇနော။
ယံ ဒိသံ အဘိပါလေတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိ သော။

ယက္ခာနဉ္စ အဓိပတိ၊ ကုဝေရော ဇုတိ နာမသော။
ရမတိ နစ္စဂီတေဟိ၊ ယက္ခေဟေဝ ပုရက္ခတော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဧကနာမာတိ မေ သုတံ။
အသီတိ ဒသ ဧကော စ၊ ဇုန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။

တေ စာပိ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္ဝာန၊ ဗုဒ္ဓံ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။
ဒူရတောဝ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ကုသလေန သမေက္ခသိ၊ အမနုဿာပိ တံ ဝန္ဒန္တိ။
သုတံ နေတံ အဘိဏ္ဍသော၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝဒေမသေ။

ဇိနံ ဝန္ဒထ ဂေါတမံ၊ ဇိနံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမန္တိ။

အယံ ခေါ သာ မာရိသ အာဋ္ဌာနာဋိယာ ရက္ခာ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ ဂုတ္တိယာ ရက္ခာယ အဝိဟိ သာယ ဖာသုဝိဟာရာယ။

၁–ဘဂလဝတီ (သီ၊ သျာ၊ ဇု)　　၂–ကုကုတ္ထကာ (သီ၊ ဇု)

၂၈၂။ ယဿ ကဿစိ မာရိသ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဥပါသကဿ ဝါ ဥပါသိကာယ ဝါ အယံ အာဋာနာဋိယာ ရက္ခာ သုဂ္ဂဟိတာ ဘဝိဿတိ သမတ္တာ ပရိယာပုတာ[၁]။ တံ စေ အမနုဿော ယက္ခော ဝါ ယက္ခိနီ ဝါ ယက္ခပေါတကော ဝါ ယက္ခပေါတိကာ ဝါ ယက္ခမဟာမတ္တော ဝါ ယက္ခ-ပါရိသဇ္ဇော ဝါ ယက္ခပစာရော ဝါ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗီ ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗပေါတကော ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗပေါတိကာ ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗမဟာမတ္တော ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗပါရိသဇ္ဇော ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗပစာရော ဝါ၊ ကုမ္ဘဏ္ဍော ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍီ ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍပေါတကော ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍပေါတိကာ ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍမဟာမတ္တော ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍပါရိသဇ္ဇော ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍပစာရော ဝါ၊ နာဂေါ ဝါ နာဂီ ဝါ နာဂပေါတကော ဝါ နာဂပေါတိကာ ဝါ နာဂမဟာ-မတ္တော ဝါ နာဂပါရိသဇ္ဇော ဝါ နာဂပစာရော ဝါ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော ဘိက္ခုံ ဝါ ဘိက္ခုနိံ ဝါ ဥပါသကံ ဝါ ဥပါသိကံ ဝါ ဂစ္ဆန္တံ ဝါ အနုဂစ္ဆေယျ၊ ဌိတံ ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ နိသိန္နံ ဝါ ဥပနိသီဒေယျ၊ နိပန္နံ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇေယျ။ န မေ သော မာရိသ အမနုဿော လဘေယျ ဂါမေသု ဝါ နိဂမေသု ဝါ သက္ကာရံ ဝါ ဂရုကာရံ ဝါ။ န မေ သော မာရိသ အမနုဿော လဘေယျ အာဋက-မန္ဒာယ နာမ ရာဇဓာနိယာ ဝတ္ထုံ ဝါ ဝါသံ ဝါ။ န မေ သော မာရိသ အမနုဿော လဘေယျ ယက္ခာနံ သမိတိံ ဂန္တုံ။ အပိဿု နံ မာရိသ အမနုဿာ အနာဝယ်ပိ နံ ကရေယျုံ အဝိဝယ်။ အပိဿု နံ မာရိသ အမနုဿာ အတ္တာဟိပိ ပရိပုဏ္ဏာဟိ ပရိဘာသာဟိ ပရိဘာသေယျုံ။ အပိဿု နံ မာရိသ အမနုဿာ ရိတ္တံပိဿ ပတ္တံ သီသေ နိက္ကုဇ္ဇေယျုံ။ အပိဿု နံ မာရိသ အမနုဿာ သတ္တဓာပိဿ မုဒ္ဓံ ဖာလေယျုံ။

သန္တိ ဟိ မာရိသ အမနုဿာ စဏ္ဍာ ရုဒ္ဓါ[၂] ရဘသာ၊ တေ နေဝ မဟာရာဇာနံ အာဒိယန္တိ၊ န မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ၊ န မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ။ တေ ခေါ တေ မာရိသ အမနုဿာ မဟာရာဇာနံ အဝရုဒ္ဓါ နာမ ဝုစ္စန္တိ။ သေယျထာပိ မာရိသ ရညော မာဂဓဿ ဝိဇိတေ မဟာစောရာ။ တေ နေဝ ရညော မာဂဓဿ အာဒိယန္တိ၊ န ရညော မာဂဓဿ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ၊ န ရညော မာဂဓဿ ပုရိသ-ကာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ။ တေ ခေါ တေ မာရိသ မဟာစောရာ ရညော မာဂဓဿ အဝရုဒ္ဓါ နာမ ဝုစ္စန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ မာရိသ သန္တိ အမနုဿာ စဏ္ဍာ ရုဒ္ဓါ ရဘသာ၊ တေ နေဝ မဟာရာဇာနံ အာဒိယန္တိ၊ န မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ၊ န မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ။

၁–ပရိယာပုဋာ (က) ၂–ရုဒ္ဓါ (သီ၊ ဋ)

တေ ခေါ တေ မာရိသ အမနုဿာ မဟာရာဇာနံ အဝရုဒ္ဓါ နာမ ဝုစ္စန္တိ။ ယော ဟိ ကောစိ မာရိသ အမနုဿော ယက္ခော ဝါ ယက္ခိနီ ဝါ။ပ။ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗီ ဝါ။ပ။ ကုမ္ဘဏ္ဍော ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍီ ဝါ။ပ။ နာဂေါ ဝါ နာဂီ ဝါ နာဂပေါ-တကော ဝါ နာဂပေါတိကာ ဝါ နာဂမဟာမတ္တော ဝါ နာဂပါရိသဇ္ဇော ဝါ နာဂပစာရော ဝါ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော ဘိက္ခုံ ဝါ ဘိက္ခုနိံ ဝါ ဥပါသကံ ဝါ ဥပါသိကံ ဝါ ဂစ္ဆန္တံ ဝါ အနုဂစ္ဆေယျ၊ ဌိတံ ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ နိသိန္နံ ဝါ ဥပနိသီဒေယျ၊ နိပန္နံ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇေယျ။ ဣမေသံ ယက္ခာနံ မဟာယက္ခာနံ သေနာပတီနံ မဟာသေနာပတီနံ ဥဇ္ဈာပေတဗ္ဗံ ဝိက္ကန္ဒိတဗ္ဗံ ဝိရဝိတဗ္ဗံ "အယံ ယက္ခော ဂဏ္ဍာတိ၊ အယံ ယက္ခော အာဝိသတိ၊ အယံ ယက္ခော ဟေဋ္ဌေတိ၊ အယံ ယက္ခော ဝိဟေဋ္ဌေတိ၊ အယံ ယက္ခော ဟိံသတိ၊ အယံ ယက္ခော ဝိဟိံသတိ၊ အယံ ယက္ခော နမုဉ္ဇတီ"တိ။

၂၈၃။ ကတမေသံ ယက္ခာနံ မဟာယက္ခာနံ သေနာပတီနံ မဟာသေနာ-ပတီနံ။

ဣန္ဒော သောမော ဝရုဏော စ၊ ဘာရဒ္ဓါဇော ပဇာပတိ။
စန္ဒနော ကာမသေဋ္ဌော စ၊ ကိန္နုဃဏ္ဍု နိဃဏ္ဍု စ။

ပနာဒေါ သြပမညော စ၊ ဒေဝသူတော စ မာတလိ။
စိတ္တသေနော စ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နဋ္ဌော ရာဇာ ဇနေသဘော[၁]။

သာတာဂိရော ဟေမဝတော၊ ပုဏ္ဏကော ကရတိယော ဂုဋ္ဌော။
သိဝကော မုစလိန္ဒော စ၊ ဝေဿာမိတ္တော ယုဂန္ဓရော။

ဂေါပါလော သုပ္ပရောဓော စ[၂]၊ ဟိရိ နေတ္တိ[၃] စ မန္ဒိယော။
ပဉ္ဇာလစဏ္ဍော အာဋ္ဌဝကော၊ ပဇ္ဇုန္နော သုမနော သုမုခေါ။
ဒဓိမုခေါ မဏိ မာဏိဝရော[၄] ဒီဃော၊ အထော သေရီသကော သဟ။

ဣမေသံ ယက္ခာနံ မဟာယက္ခာနံ သေနာပတီနံ မဟာသေနာပတီနံ ဥဇ္ဈာပေတဗ္ဗံ ဝိက္ကန္ဒိတဗ္ဗံ ဝိရဝိတဗ္ဗံ "အယံ ယက္ခော ဂဏ္ဍာတိ၊ အယံ ယက္ခော အာဝိသတိ၊ အယံ ယက္ခော ဟေဋ္ဌေတိ၊ အယံ ယက္ခော ဝိဟေဋ္ဌေတိ၊ အယံ ယက္ခော ဟိံသတိ၊ အယံ ယက္ခော ဝိဟိံသတိ၊ အယံ ယက္ခော နမုဉ္ဇတီ"တိ။

၁–ဇနောသဘော (သျာ)　　၂–သုပ္ပဂေဓော စ (သီ၊သျာ၊ဣ)
၃–ဟိရီ နေတ္တီ (သီ၊ဣ)　　၄–မဏိ မာနိစရော (သျာ၊ဣ)

အယံ ခေါ သာ မာရိသ အာဋာနာဋိယာ ရက္ခာ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ ဂုတ္တိယာ ရက္ခာယ အဝိဟိ သာယ ဖာသုဝိဟာရာ-ယ။ ဟန္ဒ စ ဒါနိ မယံ မာရိသ ဂစ္ဆာမ ဗဟုကိစ္စာ မယံ ဗဟုကရဏီယာတိ။ ယဿဒါနိ တုမှေ မဟာရာဇာနော ကာလံ မညထာတိ။

၂၈၄။ အထ ခေါ စတ္တာရော မဟာရာဇာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ သု။ တေပိ ခေါ ယက္ခာ ဥဋ္ဌာယာသနာ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိ သု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ ယေန ဘဂဝါ တေနဥ္ဇလိ ပဏာမေတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ တုဏ္ဍီဘူတာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ သူတိ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ဒုတိယဘာဏဝါရ

၂၈၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ဘိက္ခူ အာမန္တေ-သိ၊—ဣမံ ဘိက္ခဝေ ရတ္တိ စတ္တာရော မဟာရာဇာ မဟတိယာ စ ယက္ခသေနာယ မဟတိယာ စ ဂန္ဓဗ္ဗသေနာယ မဟတိယာ စ ကုမ္ဘဏ္ဍသေနာယ မဟတိယာ စ နာဂသေနာယ စတုဒ္ဒိသံ ရက္ခံ ဌပေတွာ စတုဒ္ဒိသံ ဂုမ္ဗံ ဌပေတွာ စတုဒ္ဒိသံ ဩဝရဏံ ဌပေတွာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဂိဇ္ဈကူဋံ ပဗ္ဗတံ ဩဘာသေတွာ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သု။ တေပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယက္ခာ အပ္ပေကစ္စေ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ မယာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိ သု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ ယေနာဟံ တေနဥ္ဇလိ ပဏာမေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သု၊ အပ္ပေကစ္စေ တုဏ္ဍီဘူတာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သု။

၂၈၆။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ မံ တေဒဝေါစ၊ သန္တိ ဟိ ဘန္တေ ဥဋ္ဌာရာ ယက္ခာ ဘဂဝတော အပ္ပသန္နာ။ပ။ သန္တိ

ဟိ ဘန္တေ။ နိစ္စာ ယက္ခာ ဘဂဝတော ပသန္နာ။ ယေဘုယ္ယေန ခေါ ပန ဘန္တေ ယက္ခာ အပ္ပသန္နာယေဝ ဘဂဝတော။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဘဂဝါ ဟိ ဘန္တေ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ယေဘုယ္ယေန ခေါ ပန ဘန္တေ ယက္ခာ အပ္ပဋိဝိရတာယေဝ ပါဏာတိပါတာ။ပ။ အပ္ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာ-ဒဋ္ဌာနာ။ တေသံ တံ ဟောတိ အပ္ပိယံ အမနာပံ။ သန္တိ ဟိ ဘန္တေ ဘဂဝတော သာဝကာ အရညဝနပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝန္တိ အပ္ပသဒ္ဒါနိ အပ္ပနိဿောသာနိ ဝိဇနဝါတာနိ မနုဿရာဟသေယ္ယကာနိ ပဋိ-သလ္လာနသာရုပ္ပါနိ။ တတ္ထ သန္တိ ဥဋ္ဌာရာ ယက္ခာ နိဝါသိနော၊ ယေ ဧမသ္မိံ ဘဂဝတော ပါဝစနေ အပ္ပသန္နာ၊ တေသံ ပသာဒါယ ဥဋ္ဌဏ္ဍာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ အာဋ္ဌာနာဋိယံ ရက္ခံ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနိနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ ဂုတ္တိယာ ရက္ခာယ အဝိဟိံသာယ ဖာသုဝိဟာရာယာတိ။ အဓိဝါသေသိ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ တုဏ္ဍိဘာဝေန။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ မေ အဓိဝါသနံ ဝိဒိတ္ဝာ တာယံ ဝေလာယံ ဧမံ အာဋ္ဌာနာဋိယံ ရက္ခံ အဘာသိ။

၂၇။ ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရိမတော။
သိခိဿိပိ စ နမတ္ထု၊ သမ္ဘူတာနုကမ্পိနော။

ဝေဿဘုဿ စ နမတ္ထု၊ နှာတကဿ တပဿိနော။
နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊ မာရသေနာပမဒ္ဒိနော။

ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
ကဿပဿ စ နမတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗဓိ။

အင်္ဂီရသဿ နမတ္ထု၊ သက္ယပုတ္တဿ သိရိမတော။
ယော ဧမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပနူဒနံ။

ယေ စာပိ နိဗ္ဗုတာ လောကေ၊ ယထာဘူတံ ဝိပဿိသုံ။
တေ ဇနာ အပိသုဏာထ၊ မဟန္တာ ဝီတသာရဒါ။

ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

၂၈။ ယတော ဥဋ္ဌေတိ သူရိယော၊ အာဒိစ္စော မဏ္ဍလီ မဟာ။
ယဿ စုဋ္ဌေ မာနဿ၊ သံဝရိပိ နိရုဇ္ဈတိ။
ယဿ စုဋ္ဌေ သူရိယေ၊ ဒိဝသောတိ ပဝုစ္စတိ။

ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဂမ္ဘီရော၊ သမုဒ္ဒေါ သရိတောဒကော။
ဧဝံ တံ တတ္ထ ဇာနန္တိ၊ သမုဒ္ဒေါ သရိတောဒကော။

ဣတော သာ ပုရိမာ ဒိသာ၊ ဣတိ နံ အာစိက္ခတိ ဇနော။
ယံ ဒိသံ အဘိပါလေတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိ သော။

ဂန္ဓဗ္ဗာနံ အဓိပတိ၊ ဓတရဋ္ဌောတိ နာမသော။
ရမတိ နစ္စဂီတေဟိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗေဟိ ပုရက္ခတော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဧကနာမာတိ မေ သုတံ။
အသီတိ ဒသ ဧကော စ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။

တေ စာပိ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္သာန၊ ဗုဒ္ဓံ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။
ဥရတောဝ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ကုသလေန သမေက္ခသိ၊ အမနုဿာပိ တံ ဝန္ဒန္တိ။
သုတံ နေတံ အဘိဏှသော၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝဒေမသေ။

ဇိနံ ဝန္ဒထ ဂေါတမံ၊ ဇိနံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။

၂၀၉။ ယေန ပေတာ ပဝုစ္စန္တိ၊ ပိသုဏာ ပိဋ္ဌိမံသိကာ။
ပါဏာတိပါတိနော လုဒ္ဒါ၊ စောရာ နေကတိကာ ဇနာ။

ဣတော သာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ၊ ဣတိ နံ အာစိက္ခတိ ဇနော။
ယံ ဒိသံ အဘိပါလေတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိ သော။

ကုမ္ဘဏ္ဍာနံ အဓိပတိ၊ ဝိရူဠ္ဆောဣတိ နာမသော။
ရမတိ နစ္စဂီတေဟိ၊ ကုမ္ဘဏ္ဍေဟိ ပုရက္ခတော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဧကနာမာတိ မေ သုတံ။
အသီတိ ဒသ ဧကော စ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။

တေ စာပိ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္သာန၊ ဗုဒ္ဓံ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။
ဥရတောဝ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ကုသလေန သမေက္ခသိ၊ အမနုဿာပိ တံ ဝန္ဒန္တိ။
သုတံ နေတံ အဘိဏှသော၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝဒေမသေ။

ဇိနံ ဝန္ဒထ ဂေါတမံ၊ ဇိနံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။

၂၉၀။ ယတ္ထ စောဂ္ဂတိ သူရိယော၊ အာဒိစ္စော မဏ္ဍလီ မဟာ။
ယတ္ထ စောဂ္ဂမာနသ၊ ဒိဝသောပိ နိရုဇ္ဈတိ။
ယတ္ထ စောဂ္ဂတေ သူရိယေ၊ သံဝရိတိ ပဝုစ္စတိ။

ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဂမ္ဘီရော၊ သမုဒ္ဒေါ သရိတောဒကော။
ဧဝံ တံ တတ္ထ ဇာနန္တိ၊ သမုဒ္ဒေါ သရိတောဒကော။

ဣတော သာ ပစ္ဆိမာ ဒိသာ၊ ဣတိ နံ အာစိက္ခတိ ဇနော။
ယံ ဒိသံ အဘိပါလေတိ၊ မဟာရာဇာ ယသသိ သော။

နာဂါနဉ္စ အဓိပတိ၊ ဝိရူပက္ခောတိ နာမသော။
ရမတိ နစ္စဂီတေဟိ၊ နာဂေဟေ ပုရက္ခတော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဧကနာမာတိ မေ သုတံ။
အသီတိ ဒသ ဧကော စ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။

တေစာပိ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မွာန၊ ဗုဒ္ဓံ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။
ဒူရတောဝ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ကုသလေန သမေက္ခသိ၊ အမနုဿာပိ တံ ဝန္ဒန္တိ။
သုတံ နေတံ အဘိဏှသော၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝဒေမသေ။

ဇိနံ ဝန္ဒထ ဂေါတမံ၊ ဇိနံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။

၂၉၁။ ယေန ဥတ္တရကုရုဒ္ဝေါ၊ မဟာနေရု သုဒဿနော။
မနုဿာ တတ္ထ ဇာယန္တိ၊ အမမာ အပရိဂ္ဂဟာ။

နတေ ဗီဇံ ပဝပန္တိ၊ နာပိ နီယန္တိ နဂ်လာ။
အကဋ္ဌပါကိမံ သာလိံ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ မာနုသာ။

အကဏံ အထုသံ သုဒ္ဓံ၊ သုဂန္ဓံ တဏ္ဍုလပ္ပလံ။
တုဏ္ဍိကီရေ ပစိတွာန၊ တတော ဘုဉ္ဇန္တိ ဘောဇနံ။

ဂါဝိံ ဧကခုရံ ကတွာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။
ပသုံ ဧကခုရံ ကတွာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။

ဇုတ္ထိံ ဝါ ဝါဟနံ ကတွာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။
ပုရိသံ ဝါဟနံ ကတွာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။

ကုမာရိံ ဝါဟနံ ကတွာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။
ကုမာရံ ဝါဟနံ ကတွာ၊ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ။

တေ ယာနေ အဘိရုဟိတွာ၊
သဗ္ဗာ ဒိသာ အနုပရိယာယန္တိ။
ပစာရာ တဿ ရာဇိနော။

ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ၊
ဒိဗ္ဗံ ယာနံ ဥပဋ္ဌိတံ။
ပါသာဒါ သိဝိကာ စေဝ၊
မဟာရာဇဿ ယသဿိနော။

တဿ စ နဂရာ အဟု၊
အန္တလိက္ခေ သုမာပိတာ။
အာဋာနာဋာ ကုသိနာဋာ ပရကုသိနာဋာ၊
နာဋသုရိယာ ပရကုသိဋနာဋာ။

ဥတ္တရေန ကသိဝန္တော၊
ဇနောဃမပရေန စ။
နဝနဝုတိယော အမ္ဗရအမ္ဗရဝတိယော၊
အာဋကမန္ဒာ နာမ ရာဇဓာနီ။

ကုဝေရဿ ခေါ ပန မာရိသ မဟာရာဇဿ ဝိသာဏာ နာမ ရာဇဓာနီ၊
တသ္မာ ကုဝေရော မဟာရာဇာ၊ ဝေဿဝဏောတိ ပဝုစ္စတိ။

ပစ္စေသန္တော ပကာသေန္တိ၊ တတောလာ တတ္တလာ တတောတလာ။
ဩဇသိ တေဇသိ တတောဇသီ၊ သူရော ရာဇာ အရိဋ္ဌော နေမိ။

ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဓရဏီ နာမ၊ ယတော မေဃာ ပဝဿန္တိ။
ဝဿာ ယတော ပတာယန္တိ၊ သဘာပိ တတ္ထ သာလဝတီ နာမ။

ယတ္ထ ယက္ခာ ပယိရုပါသန္တိ၊ တတ္ထ နိစ္စဖလာ ရုက္ခာ။
နာနာ ဒိဇဂဏာ ယုတာ၊ မယူရကောဥ္စာဘိရုဒါ။
ကောကိလာဒီဟိ ဝဂ္ဂုဟိ။

ဇီဝဉ္ဇီဝကသဒ္ဒေတ္ထ၊ အထော ဩဋ္ဌဝစိတ္တကာ။
ကုက္ကုဋ္ဌကာ ကုဋ္ဌီရကာ၊ ဝနေ ပေါက္ခရသာတကာ။

သုကသာဋ္ဌိက သဒ္ဒေတ္ထ၊ ဒဏ္ဍမာဏဝကာနိ စ။
သောဘတိ သဗ္ဗကာလံ သာ၊ ကုဝေရနဋ္ဌိနီ သဒါ။

ဇ္ဇတော သာ ဥတ္တရာ ဒိသာ၊ ဇ္ဇတိ နံ အာစိက္ခတီ ဇနော။
ယံ ဒိသံ အဘိပါလေတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိ သော။

ယက္ခာနဉ္စ အဓိပတိ၊ ကုဝေရော ဇ္ဇတိ နာမသော။
ရမတီ နစ္စဂီတေဟိ၊ ယက္ခေဟေဝ ပုရက္ခတော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဧကနာမာတိ မေ သုတံ။
အသီတိ ဒသ ဧကော စ၊ ဇ္ဇန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။

တေ စာပိ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္ဝာန၊ ဗုဒ္ဓံ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။
ဒူရတောဝ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ကုသလေန သမေက္ခသိ၊ အမနုဿာပိ တံ ဝန္ဒန္တိ။
သုတံ နေတံ အဘိဏ္ဍသော၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝဒေမသေ။

ဇိနံ ဝန္ဒထ ဂေါတမံ၊ ဇိနံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမ ဂေါတမန္တိ။

၂၉၂။ အယံ ခေါ သာ မာရိသ အာဋာနာဋိယာ ရက္ခာ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနိနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ ဂုတ္တိယာ ရက္ခာယ အဝိဟိ သာယ ဖာသုဝိဟာရာယ။ ယဿ ကဿစိ မာရိသ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဥပါသကဿ ဝါ

ဥပါသိကာယ ဝါ အယံ အာဋာနာဋိယာ ရက္ခာ သုဂ္ဂဟိတာ ဘဝိဿတိ သမတ္တာ ပရိယာပုတာ။ တံ စေ အမနုဿော ယက္ခော ဝါ ယက္ခိနီ ဝါ။ပ။ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗီ ဝါ။ပ။ ကုမ္ဘဏ္ဍော ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍီ ဝါ။ပ။ နာဂေါ ဝါ နာဂီ ဝါ နာဂပေါတကော ဝါ နာဂပေါတိကာ ဝါ နာဂမဟာမတ္တော ဝါ နာဂပါရိ-သဇ္ဇော ဝါ နာဂပစာရော ဝါ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော ဘိက္ခုံ ဝါ ဘိက္ခုနိံ ဝါ ဥပါသကံ ဝါ ဥပါသိကံ ဝါ ဂစ္ဆန္တံ ဝါ အနုဂစ္ဆေယျ၊ ဌိတံ ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ နိသိန္နံ ဝါ ဥပနိသီဒေယျ၊ နိပန္နံ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇေယျ။ န မေ သော မာရိသ အမနုဿော လဘေယျ ဂါမေသု ဝါ နိဂမေသု ဝါ သက္ကာရံ ဝါ ဂရုကာရံ ဝါ။ န မေ သော မာရိသ အမနုဿော လဘေယျ အာဋ္ဌကမန္ဒာယ နာမ ရာဇဓာနိယာ ဝတ္ထုံ ဝါ ဝါသံ ဝါ။ န မေ သော မာရိသ အမနုဿော လဘေယျ ယက္ခာနံ သမိတိံ ဂန္တုံ။ အပိဿု နံ မာရိသ အမနုဿာ အနာဝယ်ပိ နံ ကရေယျုံ အဝိဝယ်ံ။ အပိဿု နံ မာရိသ အမနုဿာ အတ္တာဟိ ပရိပုဏ္ဏာဟိ ပရိဘာသာဟိ ပရိဘာသေယျုံ။ အပိဿု နံ မာရိသ အမနုဿာ ရိတ္တံပိဿ ပတ္တံ သီသေ နိက္ကုဇ္ဇေယျုံ။ အပိဿု နံ မာရိသ အမနုဿာ သတ္တဓာ-ပိဿ မုဒ္ဓံ ဖာလေယျုံ။ သန္တိ ဟိ မာရိသ အမနုဿာ စဏ္ဍာ ရုဒ္ဓါ ရဘသာ၊ တေ နေဝ မဟာရာဇာနံ အာဒိယန္တိ၊ န မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ၊ န မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ။ တေ ခေါ တေ မာရိသ အမနုဿာ မဟာရာဇာနံ အဝရုဒ္ဓါ နာမ ဝုစ္စန္တိ။ သေယျထာပိ မာရိသ ရညော မာဂဓဿ ဝိဇိတေ မဟာစောရာ။ တေ နေဝ ရညော မာဂဓဿ အာဒိယန္တိ၊ န ရညော မာဂဓဿ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ၊ န ရညော မာဂဓဿ ပုရိသကာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ။ တေ ခေါ တေ မာရိသ မဟာစောရာ ရညော မာဂဓဿ အဝရုဒ္ဓါ နာမ ဝုစ္စန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ မာရိသ သန္တိ အမနုဿာ စဏ္ဍာ ရုဒ္ဓါ ရဘသာ၊ တေ နေဝ မဟာရာဇာနံ အာဒိယန္တိ၊ န မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ၊ န မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနံ ပုရိသကာနံ အာဒိယန္တိ။ တေ ခေါ တေ မာရိသ အမနုဿာ မဟာရာဇာနံ အဝရုဒ္ဓါ နာမ ဝုစ္စန္တိ။ ယော ဟိ ကောစိ မာရိသ အမနုဿော ယက္ခော ဝါ ယက္ခိနီ ဝါ။ပ။ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗီ ဝါ။ပ။ ကုမ္ဘဏ္ဍော ဝါ ကုမ္ဘဏ္ဍီ ဝါ။ပ။ နာဂေါ ဝါ နာဂီ ဝါ။ပ။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော ဘိက္ခုံ ဝါ ဘိက္ခုနိံ ဝါ ဥပါသကံ ဝါ ဥပါသိကံ ဝါ ဂစ္ဆန္တံ ဝါ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌိတံ ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ နိသိန္နံ ဝါ ဥပနိသီဒေယျ၊ နိပန္နံ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇေယျ။ ဇုမေသံ ယက္ခာနံ မဟာယက္ခာနံ သေနာပတီနံ မဟာသေနာပတီနံ ဥဇ္ဇျာပေတဗ္ဗံ ဝိက္ကန္ဒိတဗ္ဗံ ဝိရဝိတဗ္ဗံ "အယံ ယက္ခော ဂဏ္ဍာတိ၊ အယံ ယက္ခော အာဝိသတိ၊ အယံ

ယက္ခော ဟေဌေတိ၊ အယံ ယက္ခော ဝိဟေဌေတိ၊ အယံ ယက္ခော ဟိံသတိ၊ အယံ ယက္ခော ဝိဟိံသတိ၊ အယံ ယက္ခော နမုဉ္ဇတီ''တိ။

၂၉၃။ ကတမေသံ ယက္ခာနံ မဟာယက္ခာနံ သေနာပတီနံ မဟာသေနာ-ပတီနံ။

ဣန္ဒော သောမော ဝရုဏော စ၊ ဘာရဒ္ဒါဇော ပဇာပတိ။
စန္ဒနော ကာမသေဋ္ဌော စ၊ ကိန္ဒုဃဏ္ဍု နိဃဏ္ဍု စ။

ပနာဒေါ ဩပမညော စ၊ ဒေဝသူတော စ မာတလိ။
စိတ္တသေနော စ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နဋ္ဌော ရာဇာ ဇနေသဘော။

သာတာဂိရော ဟေဝမတော၊ ပုဏ္ဏကော ကရတိယော ဂုဋ္ဌော။
သိဝကော မုစလိန္ဒော စ၊ ဝေဿာမိတ္တော ယုဂန္ဓရော။

ဂေါပါလော သုပ္ပရောဓော စ၊ ဟိရိ နေတ္တိ စ မန္ဒိယော။
ပဉ္ဇာလစဏ္ဍော အာဋ္ဌဝကော၊ ပဇ္ဇုန္ဓော သုမနော သုမုခေါ။
ဒဓိမုခေါ မဏိ မာဏိဝရော ဒီဃော၊ အထော သေရီသကော သဟ။

ဣမေသံ ယက္ခာနံ မဟာယက္ခာနံ သေနာပတီနံ မဟာသေနာပတီနံ ဥဇ္ဇာပေတဗ္ဗံ ဝိက္ကန္ဒိတဗ္ဗံ ဝိရဝိတဗ္ဗံ ''အယံ ယက္ခော ဂဏ္ဍာတိ၊ အယံ ယက္ခော အာဝိသတိ၊ အယံ ယက္ခော ဟေဌေတိ၊ အယံ ယက္ခော ဝိဟေဌေတိ၊ အယံ ယက္ခော ဟိံသတိ၊ အယံ ယက္ခော ဝိဟိံသတိ၊ အယံ ယက္ခော နမုဉ္ဇတီ''တိ။ အယံ ခေါ မာရိသ အာဋ္ဌာနာဋိယာ ရက္ခာ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ ဂုတ္တိယာ ရက္ခာယ အဝိဟိံသာယ ဖာသုဝိဟာရာယ။ ဟန္ဒ စ ဒါနိ မယံ မာရိသ ဂစ္ဆာမ၊ ဗဟုကိစ္စာ မယံ ဗဟုကရဏီယာတိ။ ယဿဒါနိ တုမှေ မဟာရာဇာနော ကာလံ မညထာတိ။

၂၉၄။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မဟာရာဇာ ဥဋ္ဌာယာသနာ မံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ပဒက္ခိဏံ ကတ္ဝာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိံသု။ တေပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယက္ခာ ဥဋ္ဌာယာသနာ အပ္ပေကစ္စေ မံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ပဒက္ခိဏံ ကတ္ဝာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ မယာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ယေနာဟံ တေနဥ္ဇလိံ ပဏာမေတ္ဝာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ

နာမဂေါတ္တံ သာဝေတ္ဌာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ်သု၊ အပ္ပေကစ္စေ တုဏ္ဍီဘူတာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ်သု။

၂၉၅။ ဥဂ္ဂဏ္ဍာထ ဘိက္ခဝေ အာဋ္ဌာနာဋိယံ ရက္ခံ၊ ပရိယာပုဏာထ ဘိက္ခဝေ အာဋ္ဌာနာဋိယံ ရက္ခံ၊ ဓာရေထ ဘိက္ခဝေ အာဋ္ဌာနာဋိယံ ရက္ခံ၊ အတ္ထသံဟိတာ[၁] ဘိက္ခဝေ အာဋ္ဌာနာဋိယာ ရက္ခာ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ ဂုတ္တိယာ ရက္ခာယ အဝိဟိ်သာယ ဖာသုဝိဟာရာ-ယာတိ။ ဧဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

အာဋ္ဌာနာဋိယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁–အတ္ထသံဟိတာယံ (သျာ)

၁၀–သင်္ဂီတိသုတ္တ

၂၉၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မလ္လေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဋ္ဌမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ယေန ပါဝါ နာမ မလ္လာနံ နဂရံ တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ပါဝါယံ ဝိဟရတိ စုန္ဒသ ကမ္မာရပုတ္တသ အမ္ဗဝနေ။

ဥဇ္ဇုတကနဝသန္ထာဂါရ

၂၉၇။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပါဝေယ္ယကာနံ မလ္လာနံ ဥဇ္ဇုတကံ နာမ နဝံ သန္ထာဂါရံ[1] အစိရကာရိတံ ဟောတိ အနဇ္ဈာဝုဋ္ဌံ[2] သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ကေနစိ ဝါ မနုဿဘူတေန။ အသောသုံ ခေါ ပါဝေယ္ယကာ မလ္လာ "ဘဂဝါ ကိရ မလ္လေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဋ္ဌမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ပါဝံ အနုပ္ပတ္တော ပါဝါယံ ဝိဟရတိ စုန္ဒသ ကမ္မာရပုတ္တသ အမ္ဗဝနေ"တိ။ အထ ခေါ ပါဝေယ္ယကာ မလ္လာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္တာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ ပါဝေယ္ယကာ မလ္လာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ "ဣဓ ဘန္တေ ပါဝေယ္ယကာနံ မလ္လာနံ ဥဇ္ဇုတကံ နာမ နဝံ သန္ထာဂါရံ အစိရကာရိတံ ဟောတိ အနဇ္ဈာဝုဋ္ဌံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ကေနစိ ဝါ မနုဿဘူတေန။ တဋ္ဌ ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပဌမံ ပရိဘုဉ္ဇတု၊ ဘဂဝတာ ပဌမံ ပရိဘုတ္တံ ပစ္ဆာ ပါဝေယ္ယကာ မလ္လာ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ။ တဒဿ ပါဝေယ္ယကာနံ မလ္လာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ"တိ။ အဓိဝါသေသိ ခေါ ဘဂဝါ တုဏ္ဍီဘावेန။

၂၉၈။ အထ ခေါ ပါဝေယ္ယကာ မလ္လာ ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတ္တာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္တာ ပဒက္ခိဏံ ကတ္တာ ယေန သန္ထာဂါရံ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ သမ္မသန္တရိ[3] သန္ထာဂါရံ သန္တရိတ္တာ ဘဂဝတော အာသနာနိ ပညာပေတ္တာ ဥဒကမဏိကံ ပတိဋ္ဌပေတ္တာ တေလပဒီပံ အာရောပေတ္တာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္တာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု၊ ဧကမန္တံ ဋ္ဌိတာ ခေါ တေ ပါဝေယ္ယကာ မလ္လာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ "သမ္မသန္တရိသန္တံ[4] ဘန္တေ သန္ထာဂါရံ၊ ဘဂဝတော

၁–သန္ထာဂါရံ (သီ၊ဗျ)၊ သဏ္ဌာဂါရံ (သျာ၊ကံ)
၂–သမ္မသန္တရိ သန္တံ (က)
၃–အနဇ္ဈာဝုတ္ထံ (သီ၊ သျာ၊ ဗျ၊ က)
၄–သမ္မသန္တရိ သန္တံ (သီ၊ဗျ၊က)

အာသနာနိ ပညတ္တာနိ၊ ဥဒကမဏိကော ပတိဋ္ဌာပိတော၊ တေလပဒီပေါ အာရောပိတော၊ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတီ"တိ။

၂၉၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန သန္ဓာဂါရံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ သန္ဓာဂါရံ ပဝိသိတွာ မဇ္ဈိမံ ထမ္ဘံ နိဿာယ ပုရတ္ထာ-ဘိမုခေါ နိသီဒိ။ ဘိက္ခုသံဃောပိ ခေါ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ သန္ဓာဂါရံ ပဝိသိတွာ ပစ္ဆိမံ ဘိတ္တိံ နိဿာယ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ နိသီဒိ ဘဂဝန္တံယေဝ ပုရက္ခတွာ။ ပါဝေယျကာပိ ခေါ မလ္လာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ သန္ဓာဂါရံ ပဝိသိတွာ ပုရတ္ထိမံ ဘိတ္တိံ နိဿာယ ပစ္ဆိမာဘိမုခါ နိသီဒိံသု ဘဂဝန္တံ-ယေဝ ပုရက္ခတွာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါဝေယျကေ မလ္လေ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ ဥယျောဇေသိ "အဘိက္ကန္တာ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရတ္တိ၊ ယဿဒါနိ တုမှေ ကာလံ မညထာ"တိ၊ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ ပါဝေယျကာ မလ္လာ ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိံသု။

၃၀၀။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တေသု ပါဝေယျကေသု မလ္လေသု တုဏ္ဍီဘူတံ တုဏ္ဍီဘူတံ ဘိက္ခုသံဃံ အနုဝိလောကေတွာ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အာမန္တေသိ "ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ[၁] ခေါ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုသံဃော၊ ပဋိဘာတု တံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခူနံ ဓမ္မီ ကထာ၊ ပိဋ္ဌိ မေ အာဂိလာယတိ၊ တမဟံ အာယမိဿာမီ"တိ[၂]။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋိံ ပညာပေတွာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယ္ပံ ကပ္ပေသိ ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော ဥဋ္ဌာနသည် မနသိ ကရိတွာ။

ဘိန္ဒနိဂဏ္ဌဝတ္ထု

၃၀၁။ တေန ခေါ ပန သမယေန နိဂဏ္ဌော နာဋပုတ္တော ပါဝါယံ အဓုနာကာလင်္ကတော ဟောတိ။ တဿ ကာလင်္ကိရိယာယ ဘိန္ဒာ နိဂဏ္ဌာ ဒွေဓိကဇာတာ[၃] ဘဏ္ဍနဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပန္ဒာ

၁–ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဗ္ဗ) ၂–အာယမေယျာမီတိ (သျာ၊ကံ)
၃–ဒွေဋ္ဌကဇာတာ (သျာ၊ကံ)

အညမည် မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ[၁] "နတွံ ဇုမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ၊ အဟံ ဇုမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာမိ၊ ကိံ တွံ ဇုမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနိဿသိ။ မိစ္ဆာပဋိပန္ဒော တွမသိ၊ အဟမသ္မိ သမ္မာပဋိပန္ဒော။ သဟိတံ မေ၊ အသဟိတံ တေ။ ပုရေဝစနီယံ ပစ္ဆာ အဝစ၊ ပစ္ဆာဝစနီယံ ပုရေ အဝစ။ အဓိစိဏ္ဏံ တေ ဝိပရာဝတ္တံ၊ အာရောပိတော တေ ဝါဒေါ၊ နိဂ္ဂဟိတော တွမသိ၊ စရ ဝါဒပ္ပမောက္ခာယ၊ နိဗ္ဗေဌေဟိ ဝါ သစေ ပဟောသီ"တိ။ ဝဓောယေဝ ခေါ မညေ နိဂဏ္ဍေသု နာဋပုတ္တိယေသု ဝတ္တတိ။ ယေပိ[၂] နိဂဏ္ဍဿ နာဋပုတ္တဿ သာဝကာ ဂိဟီ ဩဒါတဝသနာ၊ တေပိ နိဂဏ္ဍေသု နာဋပုတ္တိယေသု နိဗ္ဗိန္ဒရူပါ ဝိရတ္တရူပါ ပဋိဝါနရူပါ၊ ယထာ တံ ဒုရက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ဒုပ္ပဝေဒိတေ အနိယျာနိကေ အနုပသမသံဝတ္တနိကေ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ ဘိန္ဒထူပေ အပ္ပဋိသရဏေ။

၃၀၂။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "နိဂဏ္ဍော အာဝုသော နာဋပုတ္တော ပါဝါယံ အဓုနာကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာလင်္ကိရိယာယ ဘိန္ဒာ နိဂဏ္ဍာ ဒွေဓိကဇာတာ။ပ။ ဘိန္ဒထူပေ အပ္ပဋိသရဏေ။ ဧဝဉ္ဍေတံ အာဝုသော ဟောတိ ဒုရက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ဒုပ္ပဝေဒိတေ အနိယျာနိကေ အနုပသမသံဝတ္တနိကေ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ။ အယံ ခေါ ပနာဝုသော အမှာကံ[၃] ဘဂဝတာ[၄] ဓမ္မော သွာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယျာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ၊ နဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ကတမော စာဝုသော အမှာကံ ဘဂဝတာ[၄] ဓမ္မော သွာက္ခာတော သုပ္ပဝေဒိတော နိယျာနိကော ဥပသမသံဝတ္တနိကော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော၊ ယတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ၊ နဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

၁–ဝိစရန္တိ (သျာ၊ကံ)　　၂–ယေပိ တေ (သီ၊ဇု)
၃–အသ္မာကံ (ဇု)　　၄–ဘဂဝတော (က–သီ)

ဧက

၃၀၃။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန ဧကော ဓမ္မော သမ္မဒက္ခာတော။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ၊ န ဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမော ဧကော ဓမ္မော။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သခ်ါရဋ္ဌိတိကာ။ အယံ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန ဧကော ဓမ္မော သမ္မဒက္ခာတော။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ၊ န ဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ဒုက

၃၀၄။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန ဒွေ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ၊ န ဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ ဒွေ[၁]။

နာမဉ္ဇ ရူပဉ္ဇ။ (၁)
အဝိဇ္ဇာ စ ဘဝတဏ္ဟာ စ။ (၂)
ဘဝဒိဋ္ဌိ စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စ။ (၃)
အဟိရိကဉ္ဇ[၂] အနောတ္တပ္ပဉ္ဇ။ (၄)
ဟိရီ စ ဩတ္တပ္ပဉ္ဇ။ (၅)
ဒေါဝစဿတာ စ ပါပမိတ္တတာ စ။ (၆)
သောဝစဿတာ စ ကလျာဏမိတ္တတာ စ။ (၇)
အာပတ္တိကုသလတာ စ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ။ (၈)
သမာပတ္တိကုသလတာ စ သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ။ (၉)

၁–ဒွေ ဓမ္မာ (သျာ၊ ကံ) ဧဝမုပရိပိ။ ၂–အဟိရိကဉ္ဇ (ကတ္ထစိ)

ဓာတုကုသလတာ စ မနသိကာရကုသလတာ စ။ (၁၀)

အာယတနကုသလတာ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလတာ စ။ (၁၁)

ဌာနကုသလတာ စ အဌာနကုသလတာ စ။ (၁၂)

အဇ္ဇဝဉ္ဇ လဇ္ဇဝဉ္ဇ။ (၁၃)

ခန္တိ စ သောရစ္စဉ္ဇ။ (၁၄)

သာခလျဉ္ဇ ပဋိသန္ထာရော စ။ (၁၅)

အဝိဟိံသာ စ သောစေယျဉ္ဇ။ (၁၆)

မုဌ္ဌဿစ္စဉ္ဇ အသမ္ပဇညဉ္ဇ။ (၁၇)

သတိ စ သမ္ပဇညဉ္ဇ။ (၁၈)

ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဒါရတာ စ ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ စ။ (၁၉)

ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဒါရတာ စ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ စ။ (၂၀)

ပဋိသခိ်နဗလဉ္ဇ[၁] ဘာဝနာဗလဉ္ဇ။ (၂၁)

သတိဗလဉ္ဇ သမာဓိဗလဉ္ဇ။ (၂၂)

သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ (၂၃)

သမထနိမိတ္တဉ္ဇ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တဉ္ဇ။ (၂၄)

ပဂ္ဂဟော စ အဝိက္ခေပေါ စ။ (၂၅)

သီလဝိပတ္တိ စ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ စ။ (၂၆)

သီလသမ္ပဒါ စ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ စ။ (၂၇)

သီလဝိသုဒ္ဓိ စ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စ။ (၂၈)

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ခေါ ပန ယထာ ဒိဋ္ဌိဿ စ ပဓာနံ။ (၂၉)

သံဝေဂေါ စ သံဝေဇနီယေသု ဌာနေသု သံဝိဂ္ဂဿ စ ယောနိသော ပဓာနံ။ (၃၀)

အသန္တုဋ္ဌိတာ စ ကုသလေသု ဓမ္မေသု အပ္ပဋိဝါနိတာ စ ပဓာနသ္မိံ။ (၃၁)

၁-ပဋိသန္ဓာနဗလဉ္ဇ (သျာ)

ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ။ (၃၂)

ခယေ ဉာဏံ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏံ။ (၃၃)

ဣမေ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒွေ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေव သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ၊ နိ ဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ ပြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အသ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပါယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

တိက

၃၀၅။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန တယော ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ တယော။

တိဏိ အကုသလမူလာနိ၊ လောဘော အကုသလမူလံ ဒေါသော အကုသလမူလံ မောဟော အကုသလမူလံ။ (၁)

တိဏိ ကုသလမူလာနိ၊ အလောဘော ကုသလမူလံ အဒေါသော ကုသလမူလံ အမောဟော ကုသလမူလံ။ (၂)

တိဏိ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ။ (၃)

တိဏိ သုစရိတာနိ၊ ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ။ (၄)

တယော အကုသလဝိတက္ကာ၊ ကာမဝိတက္ကော ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝိဟိံသာ-ဝိတက္ကော။ (၅)

တယော ကုသလဝိတက္ကာ၊ နေက္ခမ္မဝိတက္ကော အဗျာပါဒဝိတက္ကော အဝိဟိံ-သာဝိတက္ကော။ (၆)

တယော အကုသလသင်္ကပ္ပါ၊ ကာမသင်္ကပ္ပေါ ဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ ဝိဟိံသာ-သင်္ကပ္ပေါ။ (၇)

တယော ကုသလသင်္ကပ္ပါ၊ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ အဝိဟိံ-သာသင်္ကပ္ပေါ။ (၈)

တိယော အကုသလသညာ၊ ကာမသညာ ဗျာပါဒသညာ ဝိဟိ-သာသညာ။ (၉)

တိယော ကုသလသညာ၊ နေက္ခမ္မသညာ အဗျာပါဒသညာ အဝိဟိ-သာသညာ။ (၁၀)

တိယော အကုသလဓာတုယော၊ ကာမဓာတု ဗျာပါဒဓာတု ဝိဟိ-သာဓာတု။ (၁၁)

တိယော ကုသလဓာတုယော၊ နေက္ခမ္မဓာတု အဗျာပါဒဓာတု အဝိဟိ-သာဓာတု။ (၁၂)

အပရာပိ တိယော ဓာတုယော၊ ကာမဓာတု ရူပဓာတု အရူပဓာတု။ (၁၃)

အပရာပိ တိယော ဓာတုယော၊ ရူပဓာတု အရူပဓာတု နိရောဓဓာတု။ (၁၄)

အပရာပိ တိယော ဓာတုယော၊ ဟီနဓာတု မဇ္ဈိမဓာတု ပဏီတဓာတု။ (၁၅)

တိယော တဏှာ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။ (၁၆)

အပရာပိ တိယော တဏှာ၊ ကာမတဏှာ ရူပတဏှာ အရူပတဏှာ။ (၁၇)

အပရာပိ တိယော တဏှာ၊ ရူပတဏှာ အရူပတဏှာ နိရောဓတဏှာ။ (၁၈)

တိဏိ သံယောဇနာနိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာ-မာသော။ (၁၉)

တယော အာသဝါ၊ ကာမာသဝေါ ဘဝါသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ။ (၂၀)

တယော ဘဝါ၊ ကာမဘဝေါ ရူပဘဝေါ အရူပဘဝေါ။ (၂၁)

တိယော ဧသနာ၊ ကာမေသနာ ဘဝေသနာ ဗြဟ္မစရိယေသနာ။ (၂၂)

တိယော ဝိဓာ၊ သေယျောဟမသ္မိတိ ဝိဓာ သဒိသောဟမသ္မိတိ ဝိဓာ ဟီနောဟမသ္မိတိ ဝိဓာ။ (၂၃)

တယော အဋ္ဌာ၊ အတီတော အဋ္ဌာ အနာဂတော အဋ္ဌာ ပစ္စုပ္ပန္နော အဋ္ဌာ။ (၂၄)

တယော အန္ဓာ၊ သက္ကာယော အန္ဓော သက္ကာယသမုဒယော အန္ဓော သက္ကာယနိရောဓော အန္ဓော။ (၂၅)

တိယော ဝေဒနာ၊ သုခါ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။ (၂၆)

တိယော ဒုက္ခတာ၊ ဒုက္ခဒုက္ခတာ သင်္ခါရဒုက္ခတာ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာ။ (၂၇)

တယော ရာသီ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတော ရာသိ သမ္မတ္တနိယတော ရာသိ အနိယတော ရာသိ။ (၂၈)

တယော တမာ[၁]၊ အတီတံ ဝါ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ နာဓိမုစ္စတိ န သမ္ပသီဒတိ၊ အနာဂတံ ဝါ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ နာဓိမုစ္စတိ န သမ္ပသီဒတိ၊ ဧတရဟိ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ နာဓိမုစ္စတိ န သမ္ပသီဒတိ။ (၂၉)

တီဏိ တထာဂတဿ အရက္ခေယျာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရော အာဝုသော ထထာဂတော၊ နတ္ထိ တထာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ယံ တထာဂတော ရက္ခေယျ "မာ မေ ဣဒံ ပရော အညာသီ"တိ။ ပရိသုဒ္ဓ-ဝစီသမာစာရော အာဝုသော တထာဂတော၊ နတ္ထိ တထာဂတဿ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ယံ တထာဂတော ရက္ခေယျ "မာ မေ ဣဒံ ပရော အညာသီ"တိ။ ပရိသုဒ္ဓ-မနောသမာစာရော အာဝုသော တထာဂတော၊ နတ္ထိ တထာဂတဿ မနော-ဒုစ္စရိတံ၊ ယံ တထာဂတော ရက္ခေယျ "မာ မေ ဣဒံ ပရော အညာသီ"တိ။ (၃၀)

တယော ကိဉ္ဇနာ၊ ရာဂေါ ကိဉ္ဇနံ ဒေါသော ကိဉ္ဇနံ မောဟော ကိဉ္ဇနံ။ (၃၁)

တယော အဂ္ဂီ၊ ရာဂဂ္ဂိ ဒေါသဂ္ဂိ မောဟဂ္ဂိ။ (၃၂)

အပရေပိ တယော အဂ္ဂီ၊ အာဟုနေယျဂ္ဂိ ဂဟပတဂ္ဂိ ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိ။ (၃၃)

တိဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော၊ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃံ ရူပံ[၂] အနိဒဿနသပ္ပဋိဃံ ရူပံ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃံ ရူပံ။ (၃၄)

တယော သခ်ါရာ၊ ပုညာဘိသခ်ါရော အပုညာဘိသခ်ါရော အာနေဉ္ဇာဘိ-သခ်ါရော။ (၃၅)

တယော ပုဂ္ဂလာ၊ သေက္ခော ပုဂ္ဂလော အသေက္ခော ပုဂ္ဂလော နေဝ-သေက္ခောနာသေက္ခော ပုဂ္ဂလော။ (၃၆)

တယော ထေရာ၊ ဇာတိထေရော ဓမ္မထေရော သမ္မုတိထေရော[၃]။ (၃၇)

တီဏိ ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ၊ ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု သီလမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဘာဝနာမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု။ (၃၈)

တီဏိ စောဒနာဝတ္ထူနိ၊ ဒိဋ္ဌေန သုတေန ပရိသင်္ကာယ။ (၃၉)

၁-တိသော ကခ်ါ (ဗဟူသု)အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတမ္ဗာ။

၂-သနိဒဿနသပ္ပဋိဃရူပံ (သျာ၊ ကံ)ဧဝမိတရဒ္ဓယေပိ၊ ၃-သမ္မတိထေရော (သျာ၊ ကံ)

တိဿော ကာမူပပတ္တိယော[၁]။ သန္တာဝုသော သတ္တာ ပစ္စုပဋ္ဌိတကာမာ၊ တေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေသု ကာမေသု ဝသံ ဝတ္တေန္တိ၊ သေယျထာပိ မနုဿာ ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ။ အယံ ပဌမာ ကာမူပပတ္တိ။ သန္တာဝုသော သတ္တာ နိမ္မိတကာမာ၊ တေ နိမ္မိနိတ္ဝာ နိမ္မိနိတ္ဝာ ကာမေသု ဝသံ ဝတ္တေန္တိ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ နိမ္မာနရတီ ။ အယံ ဒုတိယာ ကာမူပပတ္တိ။ သန္တာဝုသော သတ္တာ ပရနိမ္မိတကာမာ၊ တေ ပရနိမ္မိတေသု ကာမေသု ဝသံ ဝတ္တေန္တိ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ။ အယံ တတိယာ ကာမူပပတ္တိ။ (၄၀)

တိဿော သုခူပပတ္တိယော[၂]၊ သန္တာဝုသော သတ္တာ[၃] ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ သုခံ ဝိဟရန္တိ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ။ အယံ ပဌမာ သုခူပပတ္တိ။ သန္တာဝုသော သတ္တာ သုခေန အဘိသန္ဒာ ပရိသန္ဒာ ပရိပူရာ ပရိပ္ပုဋ္ဌာ။ တေ ကဒါစိ ကရဟစိ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တိ "အဟော သုခံ အဟော သုခ" န္တိ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ အာဘဿရာ။ အယံ ဒုတိယာ သုခူပပတ္တိ။ သန္တာဝုသော သတ္တာ သုခေန အဘိသန္ဒာ ပရိသန္ဒာ ပရိပူရာ ပရိပ္ပုဋ္ဌာ။ တေ သန္တံယေဝ တုသိတာ[၄] သုခံ[၅] ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏ္ဏာ၊ အယံ တတိယာ သုခူပပတ္တိ။ (၄၁)

တိဿော ပညာ၊ သေက္ခာ ပညာ အသေက္ခာ ပညာ နေဝသေက္ခာ-နာသေက္ခာ ပညာ။ (၄၂)

အပရာပိ တိဿော ပညာ၊ စိန္တာမယာ ပညာ သုတမယာ ပညာ ဘာဝနာမယာ ပညာ။ (၄၃)

တီဏာဝုဓာနိ၊ သုတာဝုဓံ ပဝိဝေကာဝုဓံ ပညာဝုဓံ။ (၄၄)

တီဏိန္ဒြိယာနိ၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ အညိန္ဒြိယံ အညာ-တာဝိန္ဒြိယံ။ (၄၅)

တီဏိ စက္ခူနိ၊ မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု။ (၄၆)

တိဿော သိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာ-သိက္ခာ။ (၄၇)

တိဿော ဘာဝနာ ကာယဘာဝနာ စိတ္တဘာဝနာ ပညာဘာဝနာ။ (၄၈)

၁-ကာမူပပတ္တိယော (သီ)၊ ကာမူပပတ္တိယော(သျာ၊ဋ၊က)
၂-သုခူပပတ္တိယော (သျာ၊ဋ၊က)
၃-သတ္တာ သုခံ (သျာ၊ ကံ)
၄-သန္တုသိတာ (သျာ၊ ကံ)
၅-စိတ္တသုခံ (သျာ၊ က)

တီဏိ အနုတ္တရိယာနိ၊ ဒဿနာနုတ္တရိယံ ပဋိပဒါနုတ္တရိယံ ဝိမုတ္တာ-နုတ္တရိယံ။ (၄၉)

တယော သမာဓိ၊ သဝိတက္ကသဝိစာရော သမာဓိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော သမာဓိ အဝိတက္ကအဝိစာရော သမာဓိ။ (၅၀)

အပရေပိ တယော သမာဓိ၊ သုညတော သမာဓိ အနိမိတ္တော သမာဓိ အပ္ပဏိဟိတော သမာဓိ။ (၅၁)

တီဏိ သောစေယ္ယာနိ၊ ကာယသောစေယ္ယံ ဝစီသောစေယ္ယံ မနော-သောစေယ္ယံ။ (၅၂)

တီဏိ မောနေယ္ယာနိ၊ ကာယမောနေယ္ယံ ဝစီမောနေယ္ယံ မနော-မောနေယ္ယံ။ (၅၃)

တီဏိ ကောသလ္လာနိ၊ အာယကောသလ္လံ အပါယကောသလ္လံ ဥပါယ-ကောသလ္လံ။ (၅၄)

တယော မဒါ၊ အာရောဂ္ယမဒေါ ယောဗ္ဗနမဒေါ ဇီဝိတမဒေါ။ (၅၅)

တီဏိ အာဓိပတေယ္ယာနိ၊ အတ္တာဓိပတေယ္ယံ လောကာဓိပတေယ္ယံ ဓမ္မာ-ဓိပတေယ္ယံ။ (၅၆)

တီဏိ ကထာဝတ္ထူနိ၊ အတီတံ ဝါ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေယ္ယ "ဧवံ အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါန"န္တိ၊ အနာဂတံ ဝါ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေယ္ယ "ဧवံ ဘဝိဿတိ အနာဂတမဒ္ဓါန"န္တိ၊ တေရဟိ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေယ္ယ "ဧवံ ဟောတိ တေရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဒ္ဓါန"န္တိ။ (၅၇)

တိသော ဝိဇ္ဇာ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ ဝိဇ္ဇာ သတ္တာနံ စုတူပပါတေ-ဉာဏံ ဝိဇ္ဇာ အာသဝါနံ ခယေဉာဏံ ဝိဇ္ဇာ။ (၅၈)

တယော ဝိဟာရာ၊ ဒိဗ္ဗော ဝိဟာရော ब्रह्मော ဝိဟာရော အရိယော ဝိဟာရော။ (၅၉)

တီဏိ ပါဋိဟာရိယာနိ၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယံ အနုသာသနိပါဋိဟာရိယံ။ (၆၀)

ဣမေ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုद္ဓေန တယော ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေव သင်္ဂါယိ-တဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

စတုက္ကနိပါတ်

၃၀၆။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စတ္တာရော ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေव သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ၊ နိ ဝိဝဒိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ စတ္တာရော။

စတ္တာရော **သတိပဋ္ဌာနာ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယ္ယ လောကေ အဘိဇ္ဈာ-ဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ။ပ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ။ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယ္ယ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ (၁)

စတ္တာရော **သမ္မပ္ပဓာနာ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝိရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝိရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝိရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝိရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ (၂)

စတ္တာရော **ဣဒ္ဓိပါဒါ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ၊ စိတ္တသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ၊ ဝိရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ၊ ဝိမံသာသမာဓိ-ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ (၃)

စတ္တာရိ **ဈာနာနိ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ[1] ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘावံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ[2] ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော၊

၁-ပဌမဈာနံ (သျာ၊ကံ) ၂-ဒုတိယဈာနံ (သျာ၊ကံ)

သုခဿ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ "ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ"တိ၊ တတိယံ ဈာနံ[1] ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ[2] ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ (၄)

၃၀၇။ စတသော **သမာဓိဘာဝနာ**။ အတ္ထာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ၊ အတ္ထာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ၊ အတ္ထာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ၊ အတ္ထာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အာသဝါနံ ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ-ဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ အာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ။ (၅-၁)

ကတမာ စာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဉာဏ-ဒဿနပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု အာလောကသညံ မနသိ ကရောတိ၊ ဒိဝါသညံ အဓိဋ္ဌာတိ ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ၊ ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါ။ ဣတိ ဝိဝဋေန စေတသာ အပရိယောနဒ္ဓေန သပ္ပဘာသံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ အယံ အာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။ (၅-၂)

ကတမာ စာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သတि-သမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝိဒိတာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝိဒိတာ ဝိတက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။ အယံ အာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ။ (၅-၃)

၁-တတိယဈာနံ (သျှာ၊ကံ) ၂-စတုတ္ထဈာနံ (သျှာ၊ကံ)

ကတမာ စာဝုသော သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အာသဝါနံ ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ပဋ္ဌသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣတိ ရူပံ၊ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ။ ဣတိ သညာ။ ဣတိ သခ်ါရာ။ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ အယံ အာဝုသော သမာဓိ-ဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အာသဝါနံ ခယာယ သံဝတ္တတိ။ (၅-၄)

၃၀၈။ စတဿော **အပ္ပမညာ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန[၁] ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ (၆)

စတ္တာရော **အာရုပ္ပါ**[၂]။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ "အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္ဇီ"တိ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သဗ္ဗသော အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ (၇)

စတ္တာရိ **အပဿေနာနိ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သခ်ါယေကံ ပဋိသေဝတိ၊ သခ်ါယေကံ အဓိဝါသေတိ၊ သခ်ါယေကံ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သခ်ါယေကံ ဝိနောဒေတိ။ (၈)

၁–အဗျာပဇ္ဇေန (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)　　၂–အရူပါ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ)

၃၀၉။ စတ္တာရော **အရိယဝံသာ**။ ဣဝေဝုသော ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရီတရေန စီဝရေန၊ ဣတရီတရစီဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ နစ စီဝရဟေတု အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလဒ္ဓါ စ စီဝရံ နပရိတဿတိ၊ လဒ္ဓါ စ စီဝရံ အဂဓိတော[1] အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈာပန္နော အာဒီနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာယ စ ပန ဣတရီတရစီဝရသန္တုဋ္ဌိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နပရံ ဝမ္မေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညေ အရိယဝံသေ ဋ္ဌိတော။ (ဋ-၁)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရီတရေန ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဣတရီတရပိဏ္ဍပါတသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ နစ ပိဏ္ဍပါတဟေတု အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလဒ္ဓါ စ ပိဏ္ဍပါတံ နပရိတဿတိ၊ လဒ္ဓါ စ ပိဏ္ဍပါတံ အဂဓိတော အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈာပန္နော အာဒီနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာယ စ ပန ဣတရီတရပိဏ္ဍပါတသန္တုဋ္ဌိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နပရံ ဝမ္မေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညေ အရိယဝံသေ ဋ္ဌိတော။ (ဋ-၂)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရီတရေန သေနာသနေန၊ ဣတရီတရသေနာသနသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ နစ သေနာသနဟေတု အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလဒ္ဓါ စ သေနာသနံ နပရိတဿတိ၊ လဒ္ဓါ စ သေနာသနံ အဂဓိတော အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈာပန္နော အာဒီနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာယ စ ပန ဣတရီတရသေနာသနသန္တုဋ္ဌိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နပရံ ဝမ္မေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညေ အရိယဝံသေ ဋ္ဌိတော။ (ဋ-၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဟာနာရာမော ဟောတိ ပဟာနရတော၊ ဘာဝနာရာမော ဟောတိ ဘာဝနာရတော၊ တာယ စ ပန ပဟာနာရာမတာယ ပဟာနရတိယာ ဘာဝနာရာမတာယ ဘာဝနာရတိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နပရံ ဝမ္မေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညေ အရိယဝံသေ ဋ္ဌိတော။ (ဋ-၄)

---

[1] အဂဓိတော (သီ၊ ဣ)

၃၁၀။ စတ္တာရိ **ပဓာနာနိ။** သံဝရပဓာနံ ပဟာနပဓာနံ ဘာဝနာပဓာနံ[၁] အနုရက္ခဏာပဓာနံ[၂]။ ကတမဉ္ဇာဝုသော သံဝရပဓာနံ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိ-ကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတာဝုသော သံဝရပဓာနံ။ (၁၀-၁)

ကတမဉ္ဇာဝုသော ပဟာနပဓာနံ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိံ ကရောတိ[၃] အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိံ ကရောတိ အနဘာဝံ.ဂမေတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတာဝုသော ပဟာနပဓာနံ။ (၁၀-၂)

ကတမဉ္ဇာဝုသော ဘာဝနာပဓာနံ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတာဝုသော ဘာဝနာပဓာနံ။ (၁၀-၃)

ကတမဉ္ဇာဝုသော အနုရက္ခဏာပဓာနံ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နံ ဘဒြကံ[၄] သမာဓိနိမိတ္တံ အနုရက္ခတိ အဋ္ဌိကသည် ပုဋ္ဌုဝကသည်[၅] ဝိနီလကသည် ဝိစ္ဆိဒ္ဒက-သည် ဥဒ္ဓုမာတကသည်။ ဣဒံ ဝုစ္စတာဝုသော အနုရက္ခဏာပဓာနံ။ (၁၀-၄)

စတ္တာရိ **ဉာဏာနိ၊** ဓမ္မေ ဉာဏံ အန္ဝယေ ဉာဏံ ပရိယေ[၆] ဉာဏံ သမ္မုတိယာ ဉာဏံ[၇]။ (၁၁)

၁–ဘာဝနာပ္ပဓာနံ (သျာ) ၂–အနုရက္ခနာပ္ပဓာနံ (သျာ) ၃–ဗျန္တီ ကရောတိ (သျာ၊ကံ)
၄–ဘဒ္ဓကံ (သျာ၊ကံ၊ ဇ) ၅–ပုဋ္ဌဝကသည် (သီ၊ ဇ)
၆–ပရိစ္စေ (သီ၊က)၊ ပရိစ္ဆေဒေ (သျာ၊ဇ၊က) ဋီကာ ဩလောကေတမ္ဗာ။ ၇–သမ္မတိဉာဏံ (သျာ၊ကံ)

အပရာနိပိ စတ္တာရိ **ဉာဏာနိ၊** ဒုက္ခေ ဉာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ။ (၁၂)

၃၁၁။ စတ္တာရိ **သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ၊** သပ္ပုရိသသံသေဝေါ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ ယောနိသောမနသိကာရော ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိ။ (၁၃)

စတ္တာရိ **သောတာပန္ဆဿ အင်္ဂါနိ။** ဣဓာဝုသော အရိယသာဝကော ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ၊ ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ "သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော[၁] ပစ္စတ္တံ ဝေဒိ-တဗ္ဗော ဝိညူဟီ"တိ၊ သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ "သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော သာမီစိပ္ပဋိ-ပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေ-ယျော ဒက္ခိဏေယျော အဥ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောက-ဿာ"တိ၊ အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ အခဏ္ဍေဟိ အစ္ဆိဒ္ဒေဟိ အသဗလေဟိ အကမ္မာသေဟိ ဘုဇိဿေဟိ ဝိညုပ္ပသတ္ထေဟိ အပရာမဋ္ဌေဟိ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ။ (၁၄)

စတ္တာရိ **သာမညဖလာနိ၊** သောတာပတ္တိဖလံ သကဒါဂါမိဖလံ အနာဂါမိ-ဖလံ အရဟတ္တဖလံ။ (၁၅)

စတဿော **ဓာတုယော၊** ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု။ (၁၆)

စတ္တာရော **အာဟာရာ၊** ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဩဋ္ဌာရိကော ဝါ သုခုမော ဝါ၊ ဖဿော ဒုတိယော၊ မနောသဉ္ဇေတနာ တတိယာ၊ ဝိညာဏံ စတုတ္ထံ။ (၁၇)

စတဿော **ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။** ရူပူပါယံ ဝါ အာဝုသော ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌတိ ရူပါရမ္မဏံ[၂] ရူပပ္ပတိဋ္ဌံ နန္ဒူပသေစနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇတိ၊

၁-ဩပနယိကော (သျာ၊ကံ) ၂-ရူပါရမဏံ (?)

ဝေဒနူပါယံ ဝါ အာဝုသော။ သညူပါယံ ဝါ အာဝုသော။ သခ်ါရူပါယံ ဝါ အာဝုသော ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌတိ သခ်ါရာရမ္မဏံ သခ်ါရပ္ပတိဋ္ဌံ နန္ဒူပသေစနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇတိ။ (၁၈)

စတ္တာရိ **အဂတိဂမနာနိ။** ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ။ (၁၉)

စတ္တာရော **တဏ္ဍုပ္ပါဒါ။** စီဝရဟေတု ဝါ အာဝုသော ဘိက္ခုနော တဏ္ဍာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပိဏ္ဍပါတဟေတု ဝါ အာဝုသော ဘိက္ခုနော တဏ္ဍာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သေနာသနဟေတု ဝါ အာဝုသော ဘိက္ခုနော တဏ္ဍာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇုတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ အာဝုသော ဘိက္ခုနော တဏ္ဍာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (၂၀)

စတဿော **ပဋိပဒါ၊** ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ (၂၁)

အပရာပိ စတဿော **ပဋိပဒါ၊** အက္ခမာ ပဋိပဒါ၊ ခမာ ပဋိပဒါ၊ ဒမာ ပဋိပဒါ၊ သမာ ပဋိပဒါ။ (၂၂)

စတ္တာရိ **မေ္ဗပဒါနိ၊** အနဘိဇ္ဈာ မေ္ဗပဒံ၊ အဗျာပါဒေါ မေ္ဗပဒံ၊ သမ္မာသတိ မေ္ဗပဒံ၊ သမ္မာသမာဓိ မေ္ဗပဒံ။ (၂၃)

စတ္တာရိ **မေ္ဗသမာဒါနာနိ။** အတ္ထာဝုသော မေ္ဗသမာဒါနံ ပစ္စုပ္ပန္နဒုက္ခဥ္စေဝ အာယတိံ စ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ အတ္ထာဝုသော မေ္ဗသမာဒါနံ ပစ္စုပ္ပန္နဒုက္ခံ အာယတိံ သုခဝိပါကံ၊ အတ္ထာဝုသော မေ္ဗသမာဒါနံ ပစ္စုပ္ပန္နသုခံ အာယတိံ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ အတ္ထာဝုသော မေ္ဗသမာဒါနံ ပစ္စုပ္ပန္နသုခဥ္စေဝ အာယတိံ စ သုခဝိပါကံ။ (၂၄)

စတ္တာရော **မေ္ဗက္ခန္ဓာ၊** သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော ပညာက္ခန္ဓော ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓော။ (၂၅)

စတ္တာရိ **ဗလာနိ၊** ဝီရိယဗလံ သတိဗလံ သမာဓိဗလံ ပညာဗလံ။ (၂၆)

စတ္တာရိ **အဓိဋ္ဌာနာနိ၊** ပညာဓိဋ္ဌာနံ၊ သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ၊ စာဂါဓိဋ္ဌာနံ၊ ဥပသမာ-ဓိဋ္ဌာနံ။ (၂၇)

၃၁၂။ စတ္တာရိ **ပဥ္ဍျာကရဏာနိ**[၁]၊ ဧကံသျာကရဏီယော ပဥ္ဍော၊ ပဋိပုစ္ဆာျာကရဏီယော ပဥ္ဍော၊ ဝိဘဇ္ဇျာကရဏီယော ပဥ္ဍော၊ ဌပနီယော ပဥ္ဍော။ (၂၈)

စတ္တာရိ **ကမ္မာနိ**။ အတ္ထာဝုသော ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ၊ အတ္ထာဝုသော ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထာဝုသော ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထာဝုသော ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ (၂၉)

စတ္တာရော **သစ္ဆိကရဏီယာ ဓမ္မာ**။ ပုဗ္ဗေနိဝါသော သတိယာ သစ္ဆိ-ကရဏီယော၊ သတ္တာနံ စုတူပပါတော စက္ခုနာ သစ္ဆိကရဏီယော၊ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ ကာယေန သစ္ဆိကရဏီယာ၊ အာသဝါနံ ခယော ပညာယ သစ္ဆိကရဏီယော။ (၃၀)

စတ္တာရော **ဩဃာ**၊ ကာမောဃော ဘဝေါဃော ဒိဋ္ဌောဃော အဝိဇ္ဇော-ဃော။ (၃၁)

စတ္တာရော **ယောဂါ**၊ ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။ (၃၂)

စတ္တာရော **ဝိသညောဂါ**၊ ကာမယောဂဝိသညောဂေါ ဘဝယောဂ-ဝိသညောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသညောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသညောဂေါ။ (၃၃)

စတ္တာရော **ဂန္ထာ**၊ အဘိဇ္ဈာ ကာယဂန္ထော ဗျာပါဒေါ ကာယဂန္ထော သီလဗ္ဗတပရာမာသော ကာယဂန္ထော ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော ကာယ-ဂန္ထော။ (၃၄)

စတ္တာရိ **ဥပါဒါနာနိ**၊ ကာမုပါဒါနံ[၂] ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ အတ္တ-ဝါဒုပါဒါနံ။ (၃၅)

စတသော **ယောနိယော**၊ အဏ္ဍဇယောနိ ဇလာဗုဇယောနိ သံသေဒ-ဇယောနိ ဩပပါတိကယောနိ။ (၃၆)

စတသော **ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိယော**။ ဣဓာဝုသော ဧကစ္စော အသမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမတိ၊ အသမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ဌာတိ၊ အသမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ အယံ ပဌမာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။ ပုန စပရံ အာဝုသော

၁–စတ္တာရော ပဥ္ဍာျာကရဏာ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂–ကာမူပါဒါနံ (သီ၊ဋ္ဌ) ဧဝမိတရေသုပိ၊

ဇရေကစ္ဆော သမ္ဘဇာနော မာတုကုစ္ဆिं ဩက္ကမတိ၊ အသမ္ဘဇာနော မာတုကုစ္ဆိသ္မိं ဌာတိ၊ အသမ္ဘဇာနော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ အယံ ဒုတိယာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဇရေကစ္ဆော သမ္ဘဇာနော မာတုကုစ္ဆिं ဩက္ကမတိ၊ သမ္ဘဇာနော မာတုကုစ္ဆိသ္မိं ဌာတိ၊ အသမ္ဘဇာနော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ အယံ တတိယာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဇရေကစ္ဆော သမ္ဘဇာနော မာတုကုစ္ဆिं ဩက္ကမတိ၊ သမ္ဘဇာနော မာတုကုစ္ဆိသ္မိं ဌာတိ၊ သမ္ဘဇာနော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ အယံ စတုတ္ထာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။ (၃၇)

စတ္တာရော **အတ္တဘာဝပဋိလာဘာ**။ အတ္ထာဝုသော အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိं အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ အတ္တသညေ္ဇတနာယေ၀ ကမတိ၊ နော ပရသညေ္ဇ-တနာ။ အတ္ထာဝုသော အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိं အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ ပရသညေ္ဇတနာယေ၀ ကမတိ၊ နော အတ္တသညေ္ဇတနာ။ အတ္ထာဝုသော အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိं အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ အတ္တသညေ္ဇတနာ စေ၀ ကမတိ ပရသညေ္ဇတနာ စ။ အတ္ထာဝုသော အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိं အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ နေ၀ အတ္တသညေ္ဇတနာ ကမတိ၊ နော ပရ-သညေ္ဇတနာ။ (၃၈)

၃၁၃။ စတသော **ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယော**။ အတ္ထာဝုသော ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အတ္ထာဝုသော ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ဒါယကတော၊ အတ္ထာဝုသော ဒက္ခိဏာ နေ၀ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အတ္ထာဝုသော ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော စေ၀ ဝိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ။ (၃၉)

စတ္တာရိ **သင်္ဂဟ၀တ္ထူနိ**၊ ဒါနံ ပေယျ၀ဇ္ဇံ[1] အတ္ထစရိယာ သမာနတ္တတာ။ (၄၀)

စတ္တာရော **အနရိယ၀ေါဟာရာ**၊ မုသာ၀ါဒေါ ဝိသုဏာ၀ါစာ ဖရုသာ၀ါစာ သမ္ဖပ္ပလာပေါ။ (၄၁)

စတ္တာရော **အရိယ၀ေါဟာရာ**၊ မုသာ၀ါဒါ ဝေရမဏီ[2] ဝိသုဏာယ ၀ါစာယ ဝေရမဏီ ဖရုသာယ ၀ါစာယ ဝေရမဏီ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ။ (၄၂)

အပရေပိ စတ္တာရော **အနရိယ၀ေါဟာရာ**၊ အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌ၀ါဒိတာ အသုတေ သုတ၀ါဒိတာ အမုတေ မုတ၀ါဒိတာ အဝိညာတေ ဝိညာတ၀ါဒိတာ။ (၄၃)

၁–ဝိယ၀ဇ္ဇံ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ၂–ဝေရမဏီ (က)

အပရေပိ စတ္တာရော **အရိယဝေါဟာရာ**၊ အဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိတာ အသုတေ အသုတဝါဒိတာ အမုတေ အမုတဝါဒိတာ အဝိညာတေ အဝိညာတ-ဝါဒိတာ။ (၄၄)

အပရေပိ စတ္တာရော **အနရိယဝေါဟာရာ**၊ ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိတာ သုတေ အသုတဝါဒိတာ၊ မုတေ အမုတဝါဒိတာ၊ ဝိညာတေ အဝိညာတ-ဝါဒိတာ။ (၄၅)

အပရေပိ စတ္တာရော **အရိယဝေါဟာရာ**၊ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ သုတေ သုတဝါဒိတာ မုတေ မုတဝါဒိတာ ဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိတာ။ (၄၆)

၃၁၄။ စတ္တာရော **ပုဂ္ဂလာ**။ ဣဓဝုသော ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။ ဣဓဝုသော ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရန္တပေါ ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။ ဣဓဝုသော ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂ-မနုယုတ္တော၊ ပရန္တပေါ စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။ ဣဓဝုသော ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ အတ္တန္တပေါ ဟောတိ နေ အတ္တပရိတာပနာ-နုယောဂမနုယုတ္တော၊ နေ ပရန္တပေါ နေ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ သော အနတ္တန္တပေါ အပရန္တပေါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတိဘူတော[1] သုခပ္ပဋိသံဝေဒိ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ။ (၄၇)

အပရေပိ စတ္တာရော **ပုဂ္ဂလာ**။ ဣဓဝုသော ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ၊ ဣဓဝုသော ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ၊ ဣဓဝုသော ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ၊ ဣဓဝုသော ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ။ (၄၈)

အပရေပိ စတ္တာရော **ပုဂ္ဂလာ**၊ တမော တမပရာယနော၊ တမော ဇောတိပရာယနော၊ ဇောတိ တမပရာယနော၊ ဇောတိ ဇောတိပရာ-ယနော။ (၄၉)

အပရေပိ စတ္တာရော **ပုဂ္ဂလာ**၊ သမဏမစလော သမဏပဒုမော သမဏ-ပုဏ္ဏရိကော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော။ (၅၀)

၁–သီတိဘူတော (က)

ဗ္ဗမေ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန စတ္တာရော ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ပဋ္ဌက

၃၁၅။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန ပဋ္ဌ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ ပဋ္ဌ။

ပဋ္ဌက္ခန္ဓာ၊ ရူပက္ခန္ဓော ဝေဒနာက္ခန္ဓော သညာက္ခန္ဓော သခ်ါရက္ခန္ဓော ဝိညာဏက္ခန္ဓော။ (၁)

ပဋ္ဌုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော[၁] ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါ-နက္ခန္ဓော သခ်ါရုပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ (၂)

ပဋ္ဌ **ကာမဂုဏာ၊** စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ ဗ္ဗဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ၊ သောတဝိညေယျာ သဒ္ဒါ။ ဃာနဝိညေယျာ ဂန္ဓာ။ ဇိဝှါဝိညေယျာ ရသာ။ ကာယဝိညေယျာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဗ္ဗဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ။ (၃)

ပဋ္ဌ **ဂတိယော၊** နိရယော တိရစ္ဆာနယောနိ ပေတ္တိဝိသယော မနုဿာ ဒေဝါ။ (၄)

ပဋ္ဌ **မစ္ဆရိယာနိ၊** အာဝါသမစ္ဆရိယံ ကုလမစ္ဆရိယံ လာဘမစ္ဆရိယံ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယံ ဓမ္မမစ္ဆရိယံ။ (၅)

ပဋ္ဌ **နီဝရဏာနိ၊** ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏံ ဗျာပါဒနီဝရဏံ ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏံ ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏံ။ (၆)

ပဋ္ဌ **ဩရမ္ဘာဂိယာနိ** သညောဇနာနိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗ-တပရာမာသော ကာမစ္ဆန္ဒော ဗျာပါဒေါ။ (၇)

၁–ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဗ) ဧဝမိတရေသုပိ၊

ပဉ္စ **ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနိ** သညောဇနာနိ၊ ရူပရာဂေါ အရူပရာဂေါ မာနော ဥဒ္ဓစ္စံ အဝိဇ္ဇာ။ (၈)

ပဉ္စ **သိက္ခာပဒါနိ၊** ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာ-ဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ။ (၉)

၃၁၆။ ပဉ္စ **အဘဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ။** အဘဗ္ဗော အာဝုသော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု သဉ္ဇိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု အဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ အာဒိယိတုံ[၁]၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတုံ၊ အဘဗ္ဗော ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု သန္နိဓိကာရကံ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ သေယျထာပိ ပုဗ္ဗေ အာဂါရိကဘူတော။ (၁၀)

ပဉ္စ **ဗျသနာနိ၊** ဉာတိဗျသနံ ဘောဂဗျသနံ ရောဂဗျသနံ သီလဗျသနံ ဒိဋ္ဌိဗျသနံ။ နာဝုသော သတ္တာ ဉာတိဗျသနဟေတု ဝါ ဘောဂဗျသနဟေတု ဝါ ရောဂဗျသနဟေတု ဝါ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ သီလဗျသနဟေတု ဝါ အာဝုသော သတ္တာ ဒိဋ္ဌိဗျသနဟေတု ဝါ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ (၁၁)

ပဉ္စ **သမ္ပဒါ၊** ဉာတိသမ္ပဒါ ဘောဂသမ္ပဒါ အာရောဂျသမ္ပဒါ သီလသမ္ပဒါ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ နာဝုသော သတ္တာ ဉာတိသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘောဂသမ္ပဒါဟေတု ဝါ အာရောဂျသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ သီလသမ္ပဒါဟေတု ဝါ အာဝုသော သတ္တာ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ-ဟေတု ဝါ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ (၁၂)

ပဉ္စ **အာဒီနဝါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။** ဣဓာဝုသော ဒုဿီလော သီလဝိပန္နော ပမာဒါဓိကရဏံ မဟတိံ ဘောဂဇာနိံ နိဂစ္ဆတိ၊ အယံ ပဋမော အာဒီနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဒုဿီလဿ သီလဝိပန္နဿ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဒုတိယော အာဒီနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဒုဿီလော

၁–အာဒါတုံ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

သီလဝိပန္ဒော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသက်မတိ ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ အဝိသာရဒေါ ဥပသက်မတိ မက်ုဘူတော၊ အယံ တတိယော အာဒီနဝေါ ဒုသီလသ သီလဝိပတ္တိယာ။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဒုသီလော သီလဝိပန္ဒော သမ္မူဠ္ဠော ကာလံ ကရောတိ၊ အယံ စတုတ္ထော အာဒီနဝေါ ဒုသီလသ သီလဝိပတ္တိယာ။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဒုသီလော သီလဝိပန္ဒော ကာယသ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပဉ္စမော အာဒီနဝေါ ဒုသီလသ သီလဝိပတ္တိယာ။ (၁၃)

ပဉ္စ **အာနိသံသာ သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ**။ ဣဓာဝုသော သီလဝါ သီလသမ္ပန္ဒော အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္ဓံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အယံ ပဋမော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ပုန စပရံ အာဝုသော သီလဝတော သီလသမ္ပန္ဒသ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဒုတိယော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ပုန စပရံ အာဝုသော သီလဝါ သီလသမ္ပန္ဒော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသက်မတိ ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ ဝိသာရဒေါ ဥပသက်မတိ အမက်ုဘူတော၊ အယံ တတိယော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ပုန စပရံ အာဝုသော သီလဝါ သီလသမ္ပန္ဒော အသမ္မူဠ္ဠော ကာလံ ကရောတိ၊ အယံ စတုတ္ထော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ပုန စပရံ အာဝုသော သီလဝါ သီလသမ္ပန္ဒော ကာယသ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပဉ္စမော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ (၁၄)

စောဒကေန အာဝုသော ဘိက္ခုနာ ပရံ စောဒေတုကာမေန **ပဉ္စ ဓမ္မေ** အဇ္ဈတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ပရော စောဒေတဗ္ဗော။ ကာလေန ဝက္ခာမိ နော အကာလေန၊ ဘူတေန ဝက္ခာမိ နော အဘူတေန၊ သဏ္ဍေန ဝက္ခာမိ နော ဖရုသေန၊ အတ္ထသံဟိတေန ဝက္ခာမိ နော အနတ္ထသံဟိတေန၊ မေတ္တစိတ္တေန[၁] ဝက္ခာမိ နော ဒေါသန္တရေနာတိ။ စောဒကေန အာဝုသော ဘိက္ခုနာ ပရံ စောဒေတုကာမေန ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ပရော စောဒေ-တဗ္ဗော။ (၁၅)

၁–မေတ္တာစိတ္တေန (ကတ္တစိ)

၃၁၇။ ပဉ္ဇ **ပဓာနိယင်္ဂါနိ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သဒ္ဒဟတိ တထာဂတဿ ဗောဓိံ "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္ဒော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ''တိ။ အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ အပ္ပါတင်္ကော၊ သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ သမန္ဒာဂတော နာတိသီတာယ နာစ္စုဏ္ဍာယ မဇ္ဈိမာယ ပဓာနက္ခမာယ။ အသဋ္ဌော ဟောတိ အမာယာဝီ၊ ယထာဘူတံ အတ္တာနံ အာဝိကတ္တာ သတ္ထရိ ဝါ ဝိညူသု ဝါ သဗြဟ္မစာရီသု။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠ္ဍပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ပညဝါ ဟောတိ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ ပညာယ သမန္ဒာဂတော အရိယာယ နိဗ္ဗေဓိကာယ သမ္မာဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ။ (၁၆)

၃၁၈။ ပဉ္ဇ **သုဒ္ဓါဝါသာ**၊ အဝိဟာ အတပ္ပါ သုဒဿာ သုဒဿီ အကနိဋ္ဌာ။ (၁၇)

ပဉ္ဇ **အနာဂါမိနော**၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ အသခ်ါရ-ပရိနိဗ္ဗာယီ သသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဥဒ္ဓံသောတောအကနိဋ္ဌဂါမီ။ (၁၈)

၃၁၉။ ပဉ္ဇ **စေတောခိလာ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ နာဓိမုစ္စတိ န သမ္ပသီဒတိ၊ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ နာဓိမုစ္စတိ န သမ္ပသီဒတိ၊ တဿ စိတ္တံ န နမတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊ ယဿ စိတ္တံ န နမတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊ အယံ ပဋ္ဌမော စေတောခိလော။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဓမ္မေ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ။ပ။ သံဃေ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ။ သိက္ခာယ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ။ သဗြဟ္မစာရီသု ကုပိတော ဟောတိ အနတ္တမနော အာဟတစိတ္တော ခိလဇာတော၊ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု သဗြဟ္မစာရီသု ကုပိတော ဟောတိ အနတ္တမနော အာဟတစိတ္တော ခိလဇာတော၊ တဿ စိတ္တံ န နမတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊ ယဿ စိတ္တံ န နမတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊ အယံ ပဉ္ဇမော စေတောခိလော။ (၁၉)

၃၂၀။ ပဉ္ဇ **စေတသောဝိနိဗန္ဓာ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ကာမေသု အဝီတရာဂေါ ဟောတိ အဝိဂတစ္ဆန္ဒော အဝိဂတပေမော အဝိဂတပိပါသော

အဝိဂတပရိဠာဟော အဝိဂတတဏှော။ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု ကာမေသု အဝီတရာဂေါ ဟောတိ အဝိဂတစ္ဆန္ဒော အဝိဂတပေမော အဝိဂတ-ပိပါသော အဝိဂတပရိဠာဟော အဝိဂတတဏှော၊ တဿ စိတ္တံ နေ နမတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊ ယဿ စိတ္တံ နေ နမတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊အယံ ပဌမော စေတသော-ဝိနိဗန္ဓော။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ကာယေ အဝီတရာဂေါ ဟောတိ။ပ။ ရူပေ အဝီတရာဂေါ ဟောတိ။ပ။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုဉ္ဇိတ္မာ သေယျသုခံ ပဿသုခံ မိဒ္ဓသုခံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ပ။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ "ဣမိနာဟံ သီလေန ဝါ ဝတေန ဝါ တပေန ဝါ ဗြဟ္မ-စရိယေန ဝါ ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ ဒေဝညတရော ဝါ"တိ၊ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ "ဣမိနာဟံ သီလေန ဝါ ဝတေန ဝါ တပေန ဝါ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ ဒေဝညတရော ဝါ"တိ၊ တဿ စိတ္တံ နေ နမတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊ ယဿ စိတ္တံ နေ နမတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊ အယံ ပဌမော စေတသော-ဝိနိဗန္ဓော[1]။ (၂၀)

ပဌမ ဗ္ဗိယာနိ၊ စက္ခုန္ဒြိယံ သောတိန္ဒြိယံ ဃာနိန္ဒြိယံ ဇိဝှိန္ဒြိယံ ကာယိန္ဒြိယံ။ (၂၁)

အပရာနိပိ **ပဌမ ဗ္ဗိယာနိ၊** သုခိန္ဒြိယံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ။ (၂၂)

အပရာနိပိ **ပဌမ ဗ္ဗိယာနိ၊** သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ (၂၃)

၃၂၁။ ပဌ **နိဿရဏီယာ[2] ဝေတုယော။** ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ကာမေ မနသိကရောတော ကာမေသု စိတ္တံ နေ ပက္ခန္ဒတိ နေ ပသီဒတိ နေ သန္တိट्ठတိ နေ ဝိမုစ္စတိ၊နေက္ခမ္မံ ခေါ ပနဿ မနသိကရောတော နေက္ခမ္မေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိट्ठတိ ဝိမုစ္စတိ၊ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုट्ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ ကာမေဟိ၊ ယေ စ ကာမပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဠာဟာ[3]၊ မုတ္တော သော တေဟိ၊ နေ သော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဣဒမက္ခာတံ ကာမာနံ နိဿရဏံ။ (၂၄-၁)

၁–နိဿာရဏီယာ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇာ) ဋီကာ ဩလောကေတမ္မာ။ ၂–ဝိဃာတပရိဠာဟာ (သျာ၊ ကံ)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ဗျာပါဒံ မနသိကရောတော ဗျာပါဒေ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပသီဒတိ နသန္တိट्ठတိ နဝိမုစ္စတိ၊ အဗျာပါဒံ ခေါ ပနဿ မနသိကရောတော အဗျာပါဒေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိट्ठတိ ဝိမုစ္စတိ၊ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုဋ္ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ ဗျာပါဒေန၊ ယေ စ ဗျာပါဒပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဠာဟာ၊ မုတ္တော သော တေဟိ၊ နသော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဣဒမက္ခာတံ ဗျာပါဒဿ နိဿရဏံ။ (၂၄-၂)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ဝိဟေသံ မနသိကရောတော ဝိဟေသာယ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပသီဒတိ နသန္တိट्ठတိ နဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဟေသံ ခေါ ပနဿ မနသိကရောတော အဝိဟေသာယ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိट्ठတိ ဝိမုစ္စတိ၊ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုဋ္ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ ဝိဟေသာယ၊ ယေ စ ဝိဟေသာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဠာဟာ၊ မုတ္တော သော တေဟိ၊ နသော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဣဒမက္ခာတံ ဝိဟေသာယ နိဿရဏံ။ (၂၄-၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ရူပေ မနသိကရောတော ရူပေသု စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပသီဒတိ နသန္တိट्ठတိ နဝိမုစ္စတိ၊ အရူပံ ခေါ ပနဿ မနသိ-ကရောတော အရူပေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိट्ठတိ ဝိမုစ္စတိ၊ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုဋ္ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ ရူပေဟိ၊ ယေ စ ရူပပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဠာဟာ၊ မုတ္တော သော တေဟိ၊ နသော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဣဒမက္ခာတံ ရူပါနံ နိဿရဏံ။ (၂၄-၄)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော သက္ကာယံ မနသိကရောတော သက္ကာယေ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပသီဒတိ နသန္တိट्ठတိ နဝိမုစ္စတိ၊ သက္ကာယနိရောဓံ ခေါ ပနဿ မနသိကရောတော သက္ကာယနိရောဓေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိट्ठတိ ဝိမုစ္စတိ၊ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုဋ္ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ သက္ကာယေန၊ ယေ စ သက္ကာယပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဠာဟာ၊ မုတ္တော သော တေဟိ၊ နသော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဣဒမက္ခာတံ သက္ကာယဿ နိဿရဏံ။ (၂၄-၅)

၃၂၂။ ပဌ **ဝိမုတ္တာယတနာနိ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြহ্মচারী၊ ယထာ ယထာ အာဝုသော ဘိက္ခုနော သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော

သမ္ပြဟ္စာရီ၊ တထာ တထာ သော တသ္မိं ဓမ္မေ အတ္ထပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပဋိသံဝေဒီ စ၊ တဿ အတ္ထပဋိသံဝေဒိနော ဓမ္မပဋိသံဝေဒိနော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ဣဒံ ပဌမံ ဝိမုတ္တာယတနံ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော နေ ဟေဝ ခေါ သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သမ္ပြဟ္စာရီ၊ အပိ စ ခေါ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ။ပ။ အပိ စ ခေါ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန သဇ္ဈာယံ ကရောတိ။ပ။ အပိ စ ခေါ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ စေတသာ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ မနသာ-နုပေက္ခတိ။ ပ။ အပိ စ ခ္ဝဿ အညတရံ သမာဓိနိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ သုမနသိကတံ သုပဓာရိတံ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ ပညာယ၊ ယထာ ယထာ အာဝုသော ဘိက္ခုနော အညတရံ သမာဓိနိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ သုမနသိကတံ သုပဓာရိတံ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ ပညာယ၊ တထာ တထာ သော တသ္မိं ဓမ္မေ အတ္ထပဋိ-သံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပဋိသံဝေဒီ စ၊ တဿ အတ္ထပဋိသံဝေဒိနော ဓမ္မပဋိ-သံဝေဒိနော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ဣဒံ ပဉ္စမံ ဝိမုတ္တာယတနံ။ (၂၅)

ပဉ္စ **ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ သညာ၊** အနိစ္စသညာ အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာ။ (၂၆)

ဣမေ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ပဉ္စ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ [1]။

ဆက္က

၃၂၃။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဆ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ ဆ။

---

[1]-သင်္ဂီတိယပ္ပဋိ နိဒ္ဒိတ် (သျှ၊ ကဲ)

ဆ **အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ၊** စက္ခာယတနံ သောတာယတနံ ဃာနာယတနံ ဇိဝှါယတနံ ကာယာယတနံ မနာယတနံ။ (၁)

ဆ **ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ၊** ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ဓမ္မာယတနံ။ (၂)

ဆ **ဝိညာဏကာယာ၊** စက္ခုဝိညာဏံ သောတဝိညာဏံ ဃာနဝိညာဏံ ဇိဝှါဝိညာဏံ ကာယဝိညာဏံ မနောဝိညာဏံ။ (၃)

ဆ **ဖဿကာယာ၊** စက္ခုသမ္ဖဿော သောတသမ္ဖဿော ဃာနသမ္ဖဿော ဇိဝှါသမ္ဖဿော ကာယသမ္ဖဿော မနောသမ္ဖဿော။ (၄)

ဆ **ဝေဒနာကာယာ၊** စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ ဃာနသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ။ (၅)

ဆ **သညာကာယာ၊** ရူပသညာ သဒ္ဒသညာ ဂန္ဓသညာ ရသသညာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ ဓမ္မသညာ။ (၆)

ဆ **သဉ္ဆေတနာကာယာ၊** ရူပသဉ္ဆေတနာ သဒ္ဒသဉ္ဆေတနာ ဂန္ဓသဉ္ဆေတနာ ရသသဉ္ဆေတနာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္ဆေတနာ ဓမ္မသဉ္ဆေတနာ။ (၇)

ဆ **တဏှာကာယာ၊** ရူပတဏှာ သဒ္ဒတဏှာ ဂန္ဓတဏှာ ရသတဏှာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ ဓမ္မတဏှာ။ (၈)

၃၂၄။ ဆ **အဂါရဝါ။** ဗုဓာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ ဓမ္မေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ သံဃေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ သိက္ခာယ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ အပ္ပမာဒေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ ပဋိသန္ထာရေ[၁] အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော။ (၉)

ဆ **ဂါရဝါ။** ဗုဓာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ သဂါရဝေါ ဝိဟရတိ သပ္ပတိဿော၊ ဓမ္မေ သဂါရဝေါ ဝိဟရတိ သပ္ပတိဿော၊ သံဃေ သဂါရဝေါ ဝိဟရတိ သပ္ပတိဿော၊ သိက္ခာယ သဂါရဝေါ ဝိဟရတိ သပ္ပတိဿော၊ အပ္ပမာဒေ သဂါရဝေါ ဝိဟရတိ သပ္ပတိဿော၊ ပဋိသန္ထာရေ သဂါရဝေါ ဝိဟရတိ သပ္ပတိဿော။ (၁၀)

၁–ပဋိသန္ဓာရေ (က)

ဆ **သောမနဿူပဝိစာရာ**။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဇ္ဝါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ။ (၁၁)

ဆ **ဒေါမနဿူပဝိစာရာ**။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ။ (၁၂)

ဆ **ဥပေက္ခူပဝိစာရာ**။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ[1] ရူပံ ဥပဝိစရတိ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ။ (၁၃)

ဆ **သာရဏီယာ ဓမ္မာ**။ ဣဓဝုသော ဘိက္ခုနော မေတ္တံ ကာယကမ္မံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ[2] စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော ဝိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။ (၁၄-၁)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော။ပ။ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။ (၁၄-၂)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော မေတ္တံ မနောကမ္မံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော။ပ။ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။ (၁၄-၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ယေ တေ လာဘာ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ အန္တမသော ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ၊ တထာရူပေဟိ လာဘေဟိ အပ္ပဋိဝိဘတ္တဘောဂီ ဟောတိ သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သာဓာရဏဘောဂီ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီ-ယော။ပ။ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။ (၁၄-၄)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ယာနိ တာနိ သီလာနိ အခဏ္ဍာနိ အစ္ဆိဒ္ဒါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ ဘုဇိဿာနိ ဝိညုပ္ပသတ္ထာနိ အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိ-သံဝတ္တနိကာနိ၊ တထာရူပေသု သီလေသု သီလသာမညဂတော ဝိဟရတိ သဗြဟ္မစာရီဟိ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော။ပ။ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။ (၁၄-၅)

၁–ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ (က) ၂–အာဝိ (က-သီ၊ဇု၊က)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ယာယံ ဒိဋ္ဌိ အရိယာ နိယ္ယာနိကာ နိယ္ယာတိ တက္ကရသ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာရူပါယ ဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော ဝိဟရတိ သဗြဟ္မစာရိဟိ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။ (၁၄-၆)

၃၂၅။ ဆ **ဝိဝါဒမူလာနိ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ကောဓနော ဟောတိ ဥပနာဟီ။ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု ကောဓနော ဟောတိ ဥပနာဟီ၊ သော သတ္ထရိပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ ဓမ္မေပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ သံဃေပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ သိက္ခာယပိ နပရိပူရကာရီ[1] ဟောတိ။ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ ဓမ္မေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ သံဃေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ သိက္ခာယ နပရိပူရကာရီ၊ သော သံဃေ ဝိဝါဒံ ဇနေတိ၊ ယော ဟောတိ ဝိဝါဒေါ ဗဟုဇနာဟိတာယ ဗဟုဇနာသုခါယ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဧဝရူပံ စေ တုမ္ဟေ အာဝုသော ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သမနုပဿေယျာထ၊ တတြ တုမ္ဟေ အာဝုသော တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနာယ ဝါယမေယျာထ။ ဧဝရူပံ စေ တုမ္ဟေ အာဝုသော ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ နသမနုပဿေယျာထ၊ တတြ တုမ္ဟေ အာဝုသော တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ အာယတိံ အနဝဿဝါယ ပဋိပဇ္ဇေယျာထ။ ဧဝ-မေတဿ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတဿ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ အာယတိံ အနဝဿဝေါ ဟောတိ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု မက္ခီ ဟောတိ ပဠာသီ။ပ။ ဣဿုကီ ဟောတိ မစ္ဆရီ။ သဋ္ဌော ဟောတိ မာယာဝီ။ ပါပိစ္ဆော ဟောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ သန္ဓိဋ္ဌိပရာမာသီ ဟောတိ အာဓာနဂ္ဂါဟီ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ။ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု သန္ဓိဋ္ဌိပရာမာသီ ဟောတိ အာဓာနဂ္ဂါဟီ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ၊ သော သတ္ထရိပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ ဓမ္မေပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ သံဃေပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊သိက္ခာယပိ နပရိပူရကာရီ ဟောတိ။ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ ဓမ္မေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ သံဃေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ

---

[1] ပရိပူရီကာရီ (သျာ၊ ကံ)

အပ္ပတိသောဝ၊ သိက္ခာယ နဝ ပရိပူရကာရီ၊ သောဝ သံဃေ ဝိဝါဒံ ဇနေတိ၊ ယောဝ ဟောတိ ဝိဝါဒေါ ဗဟုဇနာဟိတာယ ဗဟုဇနာသုခါယ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဧဝရူပံ စေ တုမှေ အာဝုသောဝ ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သမနုပဿေယျာထ၊ တတြ တုမှေ အာဝုသောဝ တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနာယ ဝါယမေယျာထ။ ဧဝရူပံ စေ တုမှေ အာဝုသောဝ ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ နဝ သမနုပဿေယျာထ၊ တတြ တုမှေ အာဝုသောဝ တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ အာယတိံ အနဝဿဝါယ ပဋိပဇ္ဇေယျာထ။ ဧဝမေတဿ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတဿ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ အာယတိံ အနဝဿဝေါ ဟောတိ။ (၁၅)

ဆ **ဓာတုယော**။ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု အာကာသဓာတု ဝိညာဏဓာတု။ (၁၆)

၃၂၆။ ဆ **နိဿရဏိယာ ဓာတုယော**။ ဇ္ဇဓာဝုသောဝ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "မေတ္တာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ အထ စ ပန မေ ဗျာပါဒေါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ"တိ။ သောဝ "မာ ဟေဝ"န္တိဿ ဝစနီယောဝ "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ နဝ ဟိ သာဓု ဘဂဝတောဝ အဗ္ဘက္ခာနံ၊ နဝ ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ။ အဋ္ဌာနမေတံ အာဝုသောဝ အနဝကာသောဝ၊ ယံ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝိတာယ ဗဟုလီကတာယ ယာနီကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ အထ စ ပနဿ ဗျာပါဒေါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသောဝ ဗျာပါဒဿ၊ ယဒိဒံ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တီ"တိ။ (၁၇-၁)

ဇ္ဇဓ ပနာဝုသောဝ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "ကရုဏာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ အထ စ ပန မေ ဝိဟေသာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ"တိ။ သောဝ "မာ ဟေဝ"န္တိဿ ဝစနီယောဝ "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ နဝ ဟိ သာဓု ဘဂဝတောဝ အဗ္ဘက္ခာနံ၊ နဝ ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ။ အဋ္ဌာနမေတံ အာဝုသောဝ အနဝကာသောဝ၊ ယံ ကရုဏာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝိတာယ ဗဟုလီကတာယ ယာနီကတာယ

ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ အထ စ ပနဿ ဝိဟေသာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော ဝိဟေသာယ၊ ယဒိဒံ ကရုဏာ စေတောဝိမုတ္တီ"တိ။ (၁၇-၂)

ဇုဓ ပနာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "မုဒိတာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ အထ စ ပန မေ အရတိ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ"တိ။ သော "မာ ဟေဝ"န္တိဿ ဝစနီယော "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ။ အဋ္ဌာနမေတံ အာဝုသော အနဝကာသော၊ ယံ မုဒိတာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝိတာယ ဗဟုလီကတာယ ယာနီကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ အထ စ ပနဿ အရတိ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော အရတိယာ၊ ယဒိဒံ မုဒိတာ စေတောဝိမုတ္တီ"တိ။ (၁၇-၃)

ဇုဓ ပနာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "ဥပေက္ခာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ အထ စ ပန မေ ရာဂေါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ"တိ။ သော "မာ ဟေဝ"န္တိဿ ဝစနီယော "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ။ အဋ္ဌာနမေတံ အာဝုသော အနဝကာသော၊ ယံ ဥပေက္ခာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝိတာယ ဗဟုလီကတာယ ယာနီကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ အထ စ ပနဿ ရာဂေါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော ရာဂဿ၊ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာ စေတောဝိမုတ္တီ"တိ။ (၁၇-၄)

ဇုဓ ပနာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "အနိမိတ္တာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ အထ စ ပန မေ နိမိတ္တာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတီ"တိ။ သော "မာ ဟေဝ"န္တိဿ ဝစနီယော "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ အဋ္ဌာနမေတံ အာဝုသော အနဝကာသော၊ ယံ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝိတာယ ဗဟုလီကတာယ ယာနီကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ အထ စ ပနဿ

နိမိတ္တာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ ယဒိဒံ အနိမိတ္တာ စေတောဝိမုတ္တီ"တိ။ (၁၇-၅)

ဇ္ဇ ပနာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "အသ္မီတိ ခေါ မေ ဝိဂတံ[၁]၊ အယမဟမသ္မီတိ နဿ သမနုပဿာမိ၊ အထ စ ပန မေ ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာ-သလ္လံ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ"တိ။ သော "မာ ဟေဝ"န္တိဿ ဝစနီယော၊ မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ နဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ၊ နဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ။ အဌာနမေတံ အာဝုသော အနဝကာသော၊ ယံ အသ္မီတိ ဝိဂတေ[၂] အယမဟမသ္မီတိ အသမနုပဿတော၊ အထ စ ပနဿ ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာသလ္လံ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာ-သလ္လဿ၊ ယဒိဒံ အသ္မိမာနသမုဂ္ဃါတောတိ။ (၁၇-၆)

၃၂၇။ ဆ **အနုတ္တရိယာနိ၊** ဒဿနာနုတ္တရိယံ သဝနာနုတ္တရိယံ လာဘာ-နုတ္တရိယံ သိက္ခာနုတ္တရိယံ ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ အနုဿတာနုတ္တရိယံ။ (၁၈)

ဆ **အနုဿတိဌာနာနိ၊** ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဓမ္မာနုဿတိ သံဃာနုဿတိ သီလာနုဿတိ စာဂါနုဿတိ ဒေဝတာနုဿတိ။ (၁၉)

၃၂၈။ ဆ **သတတဝိဟာရာ။** ဇ္ဇဓာဝုသော ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ နေဝ သုမနော ဟောတိ နဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော[၃] ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နေဝ သုမနော ဟောတိ နဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ (၂၀)

၃၂၉။ **ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယော။** ဇ္ဇဓာဝုသော ဧကစ္စော ကဏ္ဍာဘိဇာတိကော သမာနော ကဏ္ဍံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိ၊ ဇ္ဇ ပနာဝုသော ဧကစ္စော ကဏ္ဍာဘိ-ဇာတိကော သမာနော သုက္ကံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိ၊ ဇ္ဇ ပနာဝုသော ဧကစ္စော ကဏ္ဍာဘိဇာတိကော သမာနော အကဏ္ဍံ အသုက္ကံ နိဗ္ဗာနံ အဘိဇာယတိ၊ ဇ္ဇ ပနာဝုသော ဧကစ္စော သုက္ကာဘိဇာတိကော သမာနော သုက္ကံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိ၊ ဇ္ဇ ပနာဝုသော ဧကစ္စော သုက္ကာဘိဇာတိကော သမာနော ကဏ္ဍံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိ၊ ဇ္ဇ ပနာဝုသော ဧကစ္စော သုက္ကာဘိဇာတိကော

၁–ဝိဃာတံ (သီ၊ ဇ္ဇ)၊ ဝိဂတေ (သျာ၊ က)　၂–ဝိဃာတေ (သီ၊ ဇ္ဇ)　၃–ဥပေက္ခကော စ (သျာ၊က)

သမာနော အကဏ္ဏံ အသုက္ကံ နိဗ္ဗာနံ အဘိဇာယတိ။ (၂၁)

ဆ **နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ** သညာ[၁]၊ အနိစ္စသညာ အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာ နိရောဓသညာ။ (၂၂)

ဇုမေ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဆ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

သတ္တက

၃၃၀။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သတ္တ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ သတ္တ။

သတ္တ **အရိယဓနာနိ၊** သဒ္ဓါဓနံ သီလဓနံ ဟိရိဓနံ ဩတ္တပ္ပဓနံ သုတဓနံ စာဂဓနံ ပညာဓနံ။ (၁)

သတ္တ **ဗောဇ္ဈင်ါ၊** သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ါ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ါ ဝီရိယ-သမ္ဗောဇ္ဈင်ါ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ါ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ါ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ါ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ါ။ (၂)

သတ္တ **သမာဓိပရိက္ခာရာ၊** သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ-ကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ။ (၃)

သတ္တ **အသဒ္ဓမ္မာ။** ဇုဓာဝုသော ဘိက္ခု အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ အဟိရိကော ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပီ ဟောတိ၊ အပ္ပဿုတော ဟောတိ၊ ကုသီတော ဟောတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ (၄)

သတ္တ **သဒ္ဓမ္မာ။** ဇုဓာဝုသော ဘိက္ခု သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပီ ဟောတိ၊ ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ (၅)

သတ္တ **သပ္ပုရိသဓမ္မာ။** ဇုဓာဝုသော ဘိက္ခု ဓမ္မညူ စ ဟောတိ အတ္ထညူ စ အတ္တညူ စ မတ္တညူ စ ကာလညူ စ ပရိသညူ စ ပုဂ္ဂလညူ စ။ (၆)

၁–နိဗ္ဗေဓဘာဂိယသညာ (သျာ၊ ကံ)

၃၃၁။ သတ္တ **နိဒ္ဒသဝတ္ထူနိ။** ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သိက္ခာသမာဒါနေ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ သိက္ခာသမာဒါနေ အဝိဂတပေမော။ ဓမ္မနိသန္တိယာ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဓမ္မနိသန္တိယာ အဝိဂတ-ပေမော။ ဣစ္ဆာဝိနယေ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဣစ္ဆာဝိနယေ အဝိဂတပေမော။ ပဋိသလ္လာနေ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ပဋိသလ္လာနေ အဝိဂတပေမော။ ဝီရိယာရမ္ဘေ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဝီရိယာ-ရမ္ဘေ အဝိဂတပေမော။ သတိနေပက္ကေ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ သတိနေပက္ကေ အဝိဂတပေမော။ ဒိဋ္ဌိပဋိဝေဓေ တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဒိဋ္ဌိပဋိဝေဓေ အဝိဂတပေမော။ (၇)

သတ္တ **သညာ၊** အနိစ္စသညာ အနတ္တသညာ အသုဘသညာ အာဒီနဝ-သညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာ နိရောဓသညာ။ (၈)

သတ္တ **ဗလာနိ၊** သဒ္ဓါဗလံ ဝီရိယဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ သတိဗလံ သမာဓိဗလံ ပညာဗလံ။ (၉)

၃၃၂။ သတ္တ **ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။** သန္တာဝုသော သတ္တာ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော သေယျထာပိ မနုဿာ ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ၊ အယံ ပဌမာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တာဝုသော သတ္တာ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော သေယျထာပိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ အယံ ဒုတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တာဝုသော သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော သေယျထာပိ ဒေဝါ အာဘဿရာ၊ အယံ တတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တာဝုသော သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏ္ဏာ၊ အယံ စတုတ္ထီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ "အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္ဇာယတနူပဂါ၊ အယံ ပဉ္ဇမီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနူပဂါ၊ အယံ ဆဋ္ဌီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။

သန္ဓာဝုသော သတ္တာ သမ္ဘသော ဝိညာဏဿာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္စိ"တိ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ၊ အယံ သတ္တမီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ (၁၀)

သတ္တ ပုဂ္ဂလာ **ဒဿ်ဏ္ဍေယျာ၊** ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ပညာဝိမုတ္တော ကာယသက္ခိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဓမ္မာနုသာရီ သဒ္ဓါနုသာရီ။ (၁၁)

သတ္တ **အနုသယာ၊** ကာမရာဂါနုသယော ပဋိဃာနုသယော ဒိဋ္ဌာနုသယော ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော မာနာနုသယော ဘဝရာဂါနုသယော အဝိဇ္ဇာနုသ-ယော။ (၁၂)

သတ္တ **သညောဇနာနိ၊** အနုနယသညောဇနံ[1] ပဋိဃသညောဇနံ ဒိဋ္ဌ-သညောဇနံ ဝိစိကိစ္ဆာသညောဇနံ မာနသညောဇနံ ဘဝရာဂသညောဇနံ အဝိဇ္ဇာသညောဇနံ။ (၁၃)

သတ္တ **အဓိကရဏသမထာ၊** ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အဓိကရဏာနံ သမထာယ ဝူပသမာယ သမ္မုခါဝိနယော ဒါတဗ္ဗော၊ သတိဝိနယော ဒါတဗ္ဗော၊ အမူဠ္ဠ-ဝိနယော ဒါတဗ္ဗော၊ ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ယေဘုယ္ယသိကာ၊ တဿ-ပါပိယသိကာ၊ တိဏဝတ္ထာရကော။ (၁၄)

ဣမေ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သတ္တ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

အဋ္ဌက

၃၃၃။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန အဋ္ဌ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ အဋ္ဌ။

အဋ္ဌ **မိစ္ဆတ္တာ၊** မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တော မိစ္ဆာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာဝါယာမော မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ။ (၁)

၁–ကာမသညောဇနံ (သျာ၊ကံ)

အဋ္ဌ **သမ္မတ္တာ၊** သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ (၂)

အဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ **ဒက္ခိဏေယျာ၊** သောတာပန္ဒော၊ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိ-ကိရိယာယ ပဋိပန္ဒော၊ သကဒါဂါမီ၊ သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိ-ပန္ဒော၊ အနာဂါမီ၊ အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္ဒော၊ အရဟာ၊ အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္ဒော။ (၃)

၃၃၄။ အဋ္ဌ **ကုသီတဝတ္ထူနိ။** ဇုဓာဝုသော ဘိက္ခုနာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "ကမ္မံ ခေါ မေ ကာတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ၊ ကမ္မံ ခေါ ပန မေ ကရောန္တဿ ကာယော ကိလမိဿတိ၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမီ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ န ဝီရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဇုဒံ ပဋမံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ ကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ကမ္မံ အကာသိံ၊ ကမ္မံ ခေါ ပန မေ ကရောန္တဿ ကာယော ကိလန္တော၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမီ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ န ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဇုဒံ ဒုတိယံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ မဂ္ဂေါ ဂန္တဗ္ဗော ဟောတိ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "မဂ္ဂေါ ခေါ မေ ဂန္တဗ္ဗော ဘဝိဿတိ၊ မဂ္ဂံ ခေါ ပန မေ ဂစ္ဆန္တဿ ကာယော ကိလမိဿတိ၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမီ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ န ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ ဇုဒံ တတိယံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ မဂ္ဂေါ ဂတော ဟောတိ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ မဂ္ဂံ အဂမာသိံ၊ မဂ္ဂံ ခေါ ပန မေ ဂစ္ဆန္တဿ ကာယော ကိလန္တော၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမီ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ န ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ ဇုဒံ စတုတ္ထံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော နလဘတိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော နာလတ္ထံ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ မေ ကာယော ကိလန္တော အကမ္မညော၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမီ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ န ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ ဇုဒံ ပဉ္စမံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော လဘတိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော အလတ္ထံ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ မေ ကာယော ဂရုကော အကမ္မညော၊ မာသာစိတံ မညေ၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ န ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ ဇုဒံ ဆဋ္ဌံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ဥပ္ပန္ဓော ဟောတိ အပ္ပမတ္တကော အာဗာဓော၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "ဥပ္ပန္ဓော ခေါ မေ အယံ အပ္ပမတ္တကော အာဗာဓော၊ အတ္ထိ ကပ္ပေါ နိပဇ္ဇိတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ န ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ ဇုဒံ သတ္တမံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော[၁] ဟောတိ အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ၊ တဿ မေ ကာယော ဒုဗ္ဗလော အကမ္မညော၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ န ဝီရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဇုဒံ အဋ္ဌမံ ကုသီတဝတ္ထု။ (၄)

၃၃၅။ အဋ္ဌ **အာရမ္ဘဝတ္ထူနိ။** ဇုဓာဝုသော ဘိက္ခုနာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "ကမ္မံ ခေါ မေ ကာတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ၊ ကမ္မံ ခေါ ပန မေ ကရောန္တေန န သုကရံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိ ကာတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယာ"တိ။ သော ဝီရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဇုဒံ ပဋ္ဌမံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ ကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ကမ္မံ အကာသိံ၊ ကမ္မံ ခေါ ပနာဟံ ကရောန္တော နာသက္ခိံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိ ကာတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ သော ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဇုဒံ ဒုတိယံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

၁–ဂိလာနဝုဋ္ဌိတော (သဒ္ဒနီတိ) အံ ၂-၂၆၃–ပိဋ္ဌေ နကုလပိတုသုတ္တဋ္ဌီကာ ပဿိတဗ္ဗာ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ မဂ္ဂေါ ဂန္တဗ္ဗော ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "မဂ္ဂေါ ခေါ မေ ဂန္တဗ္ဗော ဘဝိဿတိ၊ မဂ္ဂံ ခေါ ပန မေ ဂစ္ဆန္တေန န သုကရံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိ ကာတုံ။ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ သော ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဇုဒံ တတိယံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ မဂ္ဂေါ ဂတော ဟောတိ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ မဂ္ဂံ အဂမာသိံ၊ မဂ္ဂံ ခေါ ပနာဟံ ဂစ္ဆန္တော နာသက္ခိံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိ ကာတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ သော ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဇုဒံ စတုတ္ထံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော န လဘတိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော နာလတ္ထံ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ မေ ကာယော လဟုကော ကမ္မညော၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ သော ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဇုဒံ ပဉ္စမံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော လဘတိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော အလတ္ထံ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ မေ ကာယော ဗလဝါ ကမ္မညော၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ သော ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဇုဒံ ဆဋ္ဌံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ဥပ္ပန္ဓော ဟောတိ အပ္ပမတ္တကော အာဗာဓော၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "ဥပ္ပန္ဓော ခေါ မေ အယံ အပ္ပမတ္တကော အာဗာဓော၊ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ ယံ မေ အာဗာဓော ပဝဇ္ဇေယျ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ သော ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဇုဒံ သတ္တမံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိ အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ၊ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ ယံ မေ အာဗာဓော ပစ္စုဒါဝတ္တေယျ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယာ"တိ။ သော ဝီရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ

ပတ္တိယာ အနမိဂတဿ အမိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဣဒံ အဌမံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။ (၅)

၃၃၆။ အဌ **ဒါနဝတ္ထူနိ။** အာသဇ္ဇ ဒါနံ ဒေတိ၊ ဘယာ ဒါနံ ဒေတိ၊ "အဒါသိ မေ"တိ ဒါနံ ဒေတိ၊ "ဒဿတိ မေ"တိ ဒါနံ ဒေတိ၊ "သာဟု ဒါန"န္တိ ဒါနံ ဒေတိ၊ "အဟံ ပစာမိ၊ ဣမေ န ပစန္တိ၊ နာရဟာမိ ပစန္တော အပစန္တာနံ ဒါနံ န ဒါတု"န္တိ ဒါနံ ဒေတိ၊ "ဣဒံ မေ ဒါနံ ဒဒတော ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတီ"တိ ဒါနံ ဒေတိ၊ စိတ္တာလင်္ကာရ-စိတ္တပရိက္ခာရတ္ထံ ဒါနံ ဒေတိ။ (၆)

၃၃၇။ အဌ **ဒါနူပပတ္တိယော။** ဣမာဝုသော ဧကစ္စော ဒါနံ ဒေတိ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္ဒံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ သော ယံ ဒေတိ တံ ပစ္စာသီသတိ[၁]။ သော ပဿတိ ခတ္တိယမဟာသာလံ ဝါ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလံ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလံ ဝါ ပဉ္ဇဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတံ သမင်္ဂီဘူတံ ပရိစာရယမာနံ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ"န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အမိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ၊ တဿ တံ စိတ္တံ ဟီနေ ဝိမုတ္တံ ဥတ္တရိ အဘာဝိတံ တတြူပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။ တဉ္ဇ ခေါ သီလဝတော ဝဒါမိ နော ဒုဿီလဿ။ ဣဇ္ဈတာဝုသော သီလဝတော စေတောပဏိမိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ။ (၇-၁)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဣဓေကစ္စော ဒါနံ ဒေတိ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္ဒံ ပါနံ။ပ။ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ သော ယံ ဒေတိ တံ ပစ္စာသီသတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ "စာတုမဟာရာဇိကာ[၂] ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ"တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ"န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အမိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ၊ တဿ တံ စိတ္တံ ဟီနေ ဝိမုတ္တံ ဥတ္တရိ အဘာဝိတံ တတြူပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။ တဉ္ဇ ခေါ သီလဝတော ဝဒါမိ နော ဒုဿီလဿ။ ဣဇ္ဈတာဝုသော သီလဝတော စေတောပဏိမိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ။ (၇-၂)

၁–ပစ္စာသိ'သတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂–စာတုမ္မဟာရာဇိကာ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဣဓေကစ္စော ဒါနံ ဒေတိ သမဏသ ဝါ ဗြာဟ္မဏသ ဝါ အန္နံ ပါနံ။ပ။ သေယျာဝသထပဒီပေယ္ယံ။ သော ယံ ဒေတိ တံ ပစ္စာသီသတိ။ တသ သုတံ ဟောတိ "တာဝတိꣳသာ ဒေဝါ။ပ။ ယာမာ ဒေဝါ။ပ။ တုသိတာ ဒေဝါ။ပ။ နိမ္မာနရတီ ဒေဝါ။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခမဟုလာ"တိ။ တသ ဧဝံ ဟောတိ "အဟော ဝတာဟံ ကာယသ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယ္ယ"န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ၊ တသ တံ စိတ္တံ ဟီနေ ဝိမုတ္တံ ဥတ္တရိ အဘာဝိတံ တတြ။ပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။ တဋ္ဌ ခေါ သီလဝတော ဝဒါမိ နော ဒုဿီလသ။ ဣဏ္ဍတာဝုသော သီလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ။ (၇-၇)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဣဓေကစ္စော ဒါနံ ဒေတိ သမဏသ ဝါ ဗြာဟ္မဏသ ဝါ အန္နံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထ-ပဒီပေယ္ယံ။ သော ယံ ဒေတိ တံ ပစ္စာသီသတိ။ တသ သုတံ ဟောတိ "ဗြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခမဟုလာ"တိ။ တသ ဧဝံ ဟောတိ "အဟော ဝတာဟံ ကာယသ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဗြဟ္မကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယ္ယ"န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ၊ တသ တံ စိတ္တံ ဟီနေ ဝိမုတ္တံ ဥတ္တရိ အဘာဝိတံ တတြ။ပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။ တဋ္ဌ ခေါ သီလဝတော ဝဒါမိ နော ဒုဿီလသ၊ ဝိတရာဂသ နော သရာဂသ။ ဣဏ္ဍတာဝုသော သီလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိတရာဂတ္တာ။ (၇-၈)

အဋ္ဌ **ပရိသာ၊** ခတ္တိယပရိသာ ဗြာဟ္မဏပရိသာ ဂဟပတိပရိသာ သမဏ-ပရိသာ စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ တာဝတိꣳသပရိသာ မာရပရိသာ ဗြဟ္မပရိသာ။ (၈)

အဋ္ဌ **လောကဓမ္မာ၊** လာဘော စ အလာဘော စ ယသော စ အယသော စ နိန္ဒာ စ ပသံသာ စ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ။ (၉)

၃၃၈။ အဋ္ဌ **အဘိဘာယတနာနိ။** အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ ပဋမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ ဒုတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ တတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံ သညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဥမာပုပ္ပံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ၊ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ[၁] အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ ပဉ္စမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတာနိ ပီတဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ကဏိကာရပုပ္ပံ[၂] ပီတံ ပီတဝဏ္ဏံ ပီတနိဒဿနံ ပီတနိဘာသံ၊ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏ-သေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ ပီတံ ပီတဝဏ္ဏံ ပီတနိဒဿနံ ပီတနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတာနိ ပီတ-ဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ ဆဋ္ဌံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ပံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ၊ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ

၁–ဧဝမေဝံ (က) ၂–ကဏ္ဏိကာရပုပ္ပံ (သျာ၊ ကံ)

ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ သတ္တမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတာနိ ဩဒါတ-ဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဩသမိ-တာရကာ ဩဒါတာ ဩဒါတဝဏ္ဏာ ဩဒါတနိဒဿနာ ဩဒါတနိဘာသာ၊ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ ဩဒါတံ ဩဒါတဝဏ္ဏံ ဩဒါတနိဒဿနံ ဩဒါတနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတာနိ ဩဒါတဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ အဋ္ဌမံ အဘိဘာယတနံ။ (၁၀)

၃၃၉။ အဋ္ဌ **ဝိမောက္ခာ**။ ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ပဌမော ဝိမောက္ခော။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ဒုတိယော ဝိမောက္ခော။

သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ အယံ တတိယော ဝိမောက္ခော။

သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တ-သညာနံ အမနသိကာရာ "အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္စာ-ယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ စတုတ္ထော ဝိမောက္ခော။

သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဉ္စမော ဝိမောက္ခော။

သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္စီ"တိ အာကိဉ္စ-ညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌော ဝိမောက္ခော။

သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ သတ္တမော ဝိမောက္ခော။

သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။ (၁၁)

ဣမေ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန အဋ္ဌ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

နဝက

၃၄၀။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန နဝ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ နဝ။

နဝ **အာဃာတဝတ္ထူနိ။** "အနတ္ထံ မေ အစရီ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ၊ "အနတ္ထံ မေ စရတီ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ၊ "အနတ္ထံ မေ စရိဿတီ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ၊ "ပိယဿ မေ မနာပဿ အနတ္ထံ အစရီ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ပ။ အနတ္ထံ စရတီ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ပ။ အနတ္ထံ စရိဿတီ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ၊ "အပ္ပိယဿ မေ အမနာပဿ အတ္ထံ အစရီ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ပ။ အတ္ထံ စရတီ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ပ။ အတ္ထံ စရိဿတီ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ (၁)

နဝ **အာဃာတပဋိဝိနယာ။** "အနတ္ထံ မေ အစရိ[၁]၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ၊ "အနတ္ထံ မေ စရတိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ၊ "အနတ္ထံ မေ စရိဿတိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ၊ "ပိယဿ မေ မနာပဿ အနတ္ထံ အစရိ။ပ။ အနတ္ထံ စရတိ။ပ။ အနတ္ထံ စရိဿတိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ၊ "အပ္ပိယဿ မေ အမနာပဿ အတ္ထံ အစရိ။ပ။ အတ္ထံ စရတိ။ပ။ အတ္ထံ စရိဿတိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ။ (၂)

၃၄၁။ နဝ **သတ္တာဝါသာ။** သန္တာဝုသော သတ္တာ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ မနုဿာ ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ၊ အယံ ပဌမော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ အယံ ဒုတိယော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ အာဘဿရာ၊ အယံ တတိယော သတ္တာဝါသော။

၁–အစရီတိ (သျာ၊ က) ဧဝံ"စရတိ-စရိဿတိ"ပဒေသုပိ။

သန္တာဝုသော သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏ္ဏာ၊ အယံ စတုတ္ထော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ အသညိနော အပ္ပဋိသံဝေဒိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ အသညသတ္တာ[၁]၊ အယံ ပဉ္စမော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ "အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ ဆဋ္ဌော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ သတ္တမော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္စီ"တိ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ၊ အယံ အဋ္ဌမော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ[၂] နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါ၊ အယံ နဝမော သတ္တာဝါသော။ (၃)

၃၄၂။ နဝ **အက္ခဏာ အသမယာ** ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။ ဣဓာဝုသော တထာဂတော စ လောကေ ဥပ္ပန္နော ဟောတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ ဒေသိယတိ ဩပသမိကော ပရိနိဗ္ဗာနိကော သမ္ဗောဓဂါမီ သုဂတပ္ပဝေဒိတော၊ အယဉ္စ ပုဂ္ဂလော နိရယံ ဥပပန္နော ဟောတိ၊ အယံ ပဋမော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ အာဝုသော တထာဂတော စ လောကေ ဥပ္ပန္နော ဟောတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ ဒေသိယတိ ဩပသမိကော ပရိနိဗ္ဗာနိကော သမ္ဗောဓဂါမီ သုဂတပ္ပဝေဒိတော၊ အယဉ္စ ပုဂ္ဂလော တိရစ္ဆာနယောနိံ ဥပပန္နော ဟောတိ၊ အယံ ဒုတိယော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယ-ဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ ပေတ္တိဝိသယံ ဥပပန္နော ဟောတိ၊ အယံ တတိယော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။

၁-အသညိသတ္တာ (သျာ၊ကံ)　　၂-သမတိက္ကမ္မ သန္တမေတံ ပဏီတမေတန္တိ (သျာ၊ကံ)

ပုန စပရံ။ပ။ အသုရကာယံ ဥပပန္နော ဟောတိ၊ အယံ စတုတ္ထော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ အညတရံ ဒီဃာယုကံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပန္နော ဟောတိ၊ အယံ ပဉ္စမော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ ပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာတော ဟောတိ မိလက္ခေသု[၁] အဝိညာတာရေသု၊ ယတ္ထ နတ္ထိ ဂတိ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ၊ အယံ ဆဋ္ဌော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာတော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဝိပရီတဒဿနော "နတ္ထိ ဒိန္နံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ဟုတံ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ[၂] ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ နတ္ထိ အယံ လောကော၊ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊ နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒေန္တီ"တိ၊ အယံ သတ္တမော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာတော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဒုပ္ပညော ဇဋ္ဌော ဧဋ္ဌမူဂေါ၊ နပ္ပဋိဗလော သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတာ-နမတ္ထမညာတုံ၊ အယံ အဋ္ဌမော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ အာဝုသော တထာဂတော စ လောကေ နဂ[၃] ဥပ္ပန္နော ဟောတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ နဒေသိယတိ ဩပသမိကော ပရိနိဗ္ဗာနိကော သမ္ဗောဓဂါမီ သုဂတပ္ပဝေဒိတော၊ အယဉ္စ ပုဂ္ဂလော မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာတော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ပညဝါ အဇဋ္ဌော အနေဋ္ဌမူဂေါ၊ ပဋိဗလော သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတာနမတ္ထမညာတုံ၊ အယံ နဝမော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။ (၄)

၃၄၃။ နဝ **အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ**။ ဣမာဝုသော ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ

၁–မိလက္ခကေသု (သျာ၊ ကံ)၊ မိလက္ခူသု (က) ၂–သုကဋ ဒုက္ကဋာနံ (သီ၊ ဣ)
၃–ကတ္ထစိ နကာရော နဒိဿတိ၊

ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ။ပ။ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္ဇီ"တိ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ (၅)

၃၄၄။ နဝ **အနုပုဗ္ဗနိရောဓာ**။ ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ကာမသညာ နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ဝိတက္ကဝိစာရာ နိရုဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ တတိယံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ပီတိ နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပန္နဿ အဿာသပဿာသာ နိရုဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ သမာပန္နဿ ရူပသညာ နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ သမာပန္နဿ အာကာသာ-နဉ္ဇာယတနသညာ နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမာပန္နဿ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနသညာ နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပန္နဿ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ နိရုဒ္ဓါ ဟောတိ။ သညာဝေဒယိတ-နိရောဓံ သမာပန္နဿ သညာ စ ဝေဒနာ စ နိရုဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ (၆)

ဣမေ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန နဝ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ဒသက

၃၄၅။ အတ္ထိ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒသ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။ပ။ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ ဒသ။

ဒသ **နာထကရဏာ ဓမ္မာ**။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ယံပါဝုသော

ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရ-ဂေါစရသမ္ပန္ဒော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၁-၁)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္ဒိစယော၊ ယေ တေ ဓမ္မာ အာဒိကလျာဏာ မဇ္ဈေကလျာဏာ ပရိယောသာနကလျာဏာ သာတ္ထာ သဗျဉ္ဇနာ[၁] ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ အဘိဝဒန္တိ၊ တထာရူပါဿ ဓမ္မာ ဗဟုဿုတာ ဟောန္တိ ဓာတာ[၂] ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု ဗဟုဿုတော ဟောတိ။ပ။ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထ-ကရဏော။ (၁-၂)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ကလျာဏမိတ္တော ဟောတိ ကလျာဏ-သဟာယော ကလျာဏသမ္ပဝင်္ကော။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု ကလျာဏမိတ္တော ဟောတိ ကလျာဏသဟာယော ကလျာဏသမ္ပဝင်္ကော။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၁-၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သုဝစော ဟောတိ သောဝစဿကရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဒာဂတော ခမော ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟီ အနုသာသနိံ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု သုဝစော ဟောတိ။ပ။ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟီ အနုသာသနိံ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၁-၄)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ယာနိ တာနိ သဗြဟ္မစာရီနံ ဥစ္စာဝစာနိ ကိံကရဏီယာနိ၊ တတ္ထ ဒက္ခော ဟောတိ အနလသော တတြုပါယာယ ဝီမံသာယ သမန္ဒာဂတော၊ အလံ ကာတုံ အလံ သံဝိဓာတုံ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု ယာနိ တာနိ သဗြဟ္မစာရီနံ။ပ။ အလံ သံဝိဓာတုံ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၁-၅)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဓမ္မကာမော ဟောတိ ပိယသမုဒါဟာရော၊ အဘိဓမ္မေ အဘိဝိနယေ ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော[၃]။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု ဓမ္မကာမော ဟောတိ။ပ။ ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော[၃]။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၁-၆)

၁-သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ (သီ၊သျာ၊ဇ္ဇ) ၂-ဓတာ (က-သီ၊သျာ၊ကံ)

၃-ဥဋ္ဌာရပါမုဇ္ဇော (သီ၊ ဇ္ဇ)၊ သြဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော (သျာ၊ ကံ)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရီတရေဟိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေဟိ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။ပ။ ပရိက္ခာရေဟိ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထ-ကရဏော။ (၁-၇)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ထာမဝါ ဒဠ္ဍပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ။ပ။ အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ အယံပိ ဓမ္မော နာထ-ကရဏော။ (၁-၈)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သတိမာ ဟောတိ ပရမေန သတိနေပက္ကေန သမန္နာဂတော စိရကတံပိ စိရဘာသိတံပိ သရိတာ အနုဿရိတာ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု သတိမာ ဟောတိ။ပ။ သရိတာ အနုဿရိတာ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၁-၉)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ပညဝါ ဟောတိ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ ပညာယ သမန္နာဂတော အရိယာယ နိဗ္ဗေဓိကာယ သမ္မာဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု ပညဝါ ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၁-၁၀)

၃၄၆။ ဒသ **ကသိဏာယတနာနိ**။ ပထဝီကသိဏမေကော သဇ္ဇာနာတိ၊ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယံ အဒ္ဒယံ အပ္ပမာဏံ။ အာပေါကသိဏမေကော သဇ္ဇာနာတိ။ပ။ တေဇောကသိဏမေကော သဇ္ဇာနာတိ။ ဝါယောကသိဏမေကော သဇ္ဇာနာတိ။ နီလကသိဏမေကော သဇ္ဇာနာတိ။ ပီတကသိဏမေကော သဇ္ဇာနာတိ။ လောဟိတကသိဏမေကော သဇ္ဇာနာတိ။ ဩဒါတကသိဏမေကော သဇ္ဇာ-နာတိ။ အာကာသကသိဏမေကော သဇ္ဇာနာတိ။ ဝိညာဏကသိဏမေကော သဇ္ဇာနာတိ၊ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယံ အဒ္ဒယံ အပ္ပမာဏံ။ (၂)

၃၄၇။ ဒသ **အကုသလကမ္မပထာ**၊ ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော မုသာဝါဒေါ ပိသုဏာ ဝါစာ ဖရုသာ ဝါစာ သမ္ဖပ္ပလာပေါ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ မိစ္ဆာဒိट्ठि။ (၃)

ဒသ **ကုသလကမ္မပထာ၊** ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ အနဘိဇ္ဈာ အဗျာပါဒေါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ (၄)

၃၄၈။ ဒသ **အရိယဝါသာ။** ဇ္ဈဓာဝုသော ဘိက္ခု ပဉ္ဇဂ်ဝိပ္ပဟီနော ဟောတိ၊ ဆဋ္ဌဂ်သမန္နာဂတော၊ ဧကာရက္ခော၊ စတုရာပဿေနော၊ ပဏုန္နပစ္စေကသစ္စော၊ သမဝယသဋ္ဌေသနော၊ အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ၊ ပဿဒ္ဓကာယသခိရော၊ သုဝိမုတ္တ-စိတ္တော၊ သုဝိမုတ္တပညော။

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု ပဉ္ဇဂ်ဝိပ္ပဟီနော ဟောတိ။ ဇ္ဈဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီနော ဟောတိ၊ ဗျာပါဒေါ ပဟီနော ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဉ္ဇဂ်ဝိပ္ပဟီနော ဟောတိ။ (၅-၁)

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု ဆဋ္ဌဂ်သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဇ္ဈဓာဝုသော ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ဆဋ္ဌဂ်သမန္နာဂတော ဟောတိ။ (၅-၂)

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု ဧကာရက္ခော ဟောတိ။ ဇ္ဈဓာဝုသော ဘိက္ခု သတာရက္ခေန စေတသာ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ဧကာရက္ခော ဟောတိ။ (၅-၃)

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု စတုရာပဿေနော ဟောတိ။ ဇ္ဈဓာဝုသော ဘိက္ခု သခိယေကံ ပဋိသေဝတိ၊ သခိယေကံ အဓိဝါသေတိ၊ သခိယေကံ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သခိယေကံ ဝိနောဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု စတုရာပဿေနော ဟောတိ။ (၅-၄)

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု ပဏုန္နပစ္စေကသစ္စော ဟောတိ။ ဇ္ဈဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ယာနိ တာနိ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ နုန္နာနိ ဟောန္တိ ပဏုန္နာနိ စတ္တာနိ ဝန္တာနိ မုတ္တာနိ ပဟီနာနိ ပဋိ-နိဿဋ္ဌာနိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဏုန္နပစ္စေကသစ္စော ဟောတိ။ (၅-၅)

ကထဉ္ဆာဝုသော ဘိက္ခု သမဝယသင္ဌေသနော ဟောတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ကာမေသနာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ ဘဝေသနာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ ဗြဟ္မစရိယေသနာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု သမဝယသင္ဌေ-သနော ဟောတိ။ (၅-၆)

ကထဉ္ဆာဝုသော ဘိက္ခု အနာဝိလသက်ပ္ပေါ ဟောတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ကာမသက်ပ္ပေါ ပဟီနော ဟောတိ၊ ဗျာပါဒသက်ပ္ပေါ ပဟီနော ဟောတိ၊ ဝိဟိံသာသက်ပ္ပေါ ပဟီနော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု အနာဝိလသက်ပ္ပေါ ဟောတိ။ (၅-၇)

ကထဉ္ဆာဝုသော ဘိက္ခု ပဿဒ္ဓကာယသခ်ါရော ဟောတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဿဒ္ဓကာယသခ်ါရော ဟောတိ။ (၅-၈)

ကထဉ္ဆာဝုသော ဘိက္ခု သုဝိမုတ္တစိတ္တော ဟောတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ရာဂါ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ၊ ဒေါသာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ၊ မောဟာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု သုဝိမုတ္တစိတ္တော ဟောတိ။ (၅-၉)

ကထဉ္ဆာဝုသော ဘိက္ခု သုဝိမုတ္တပညော ဟောတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု "ရာဂေါ မေ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော"တိ ပဇာနာတိ။ "ဒေါသော မေ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-ဓမ္မော"တိ ပဇာနာတိ။ "မောဟော မေ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာ-ဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော"တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု သုဝိမုတ္တပညော ဟောတိ။ (၅-၁၀)

ဒသ **အသေက္ခာ ဓမ္မာ**။ အသေက္ခာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အသေက္ခော သမ္မာ-သက်ပ္ပေါ၊ အသေက္ခာ သမ္မာဝါစာ၊ အသေက္ခော သမ္မာကမ္မန္တော၊ အသေက္ခော သမ္မာအာဇီဝေါ၊ အသေက္ခော သမ္မာဝါယာမော၊ အသေက္ခာ သမ္မာသတိ၊ အသေက္ခော သမ္မာသမာဓိ၊ အသေက္ခံ သမ္မာဉာဏံ၊ အသေက္ခာ သမ္မာဝိမုတ္တိ။ (၆)

ဣမေ ခေါ အာဝုသော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒသ ဓမ္မာ သမ္မဒက္ခာတာ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ

နဝိဝဒိတဗ္ဗံ၊ ယထယိဒံ မြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။

၃၄၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဥဋ္ဌဟိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အာမန္တေသိ "သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တ၊ သာဓု ခေါ တွံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခူနံ သဂီတိပရိယာယံ အဘာသီ"တိ။ ဣဒမဝေါစာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သမနုညော သတ္ထာ အဟောသိ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

သဂီတိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

၁၁—ဒသုတ္တရေသုတ္တ

၃၅၀။ ဧवံ မေ သုတံ—ကေ သမယံ ဘဂဝါ စမ္ပေယ်ံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခု-သတေဟိ။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "အာဝုသော ဘိက္ခဝေ"တိ။ "အာဝုသော"တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တသ္သ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တောဒဝေါစ—

ဒသုတ္တရံ ပဝက္ခာမိ၊ ဓမ္မံ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ။
ဒုက္ခဿန္တကိရိယာယ၊ သဗ္ဗဂန္ထပ္ပမောစနံ။

ကော ဓမ္မော

၃၅၁။ ကေါ အာဝုသော ဓမ္မော ဗဟုကာရော၊ ကေါ ဓမ္မော ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ကေါ ဓမ္မော ပရိညေယ္ယော၊ ကေါ ဓမ္မော ပဟာတဗ္ဗော၊ ကေါ ဓမ္မော ဟာနဘာဂိယော၊ ကေါ ဓမ္မော ဝိသေသဘာဂိယော၊ ကေါ ဓမ္မော ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈော၊ ကေါ ဓမ္မော ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော၊ ကေါ ဓမ္မော အဘိညေယ္ယော၊ ကေါ ဓမ္မော သစ္ဆိကာတဗ္ဗော။

(က) ကတမော ကေါ ဓမ္မော **ဗဟုကာရော**။ အပ္ပမာဒေါ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ အယံ ကေါ ဓမ္မော ဗဟုကာရော။

(ခ) ကတမော ကေါ ဓမ္မော **ဘာဝေတဗ္ဗော**။ ကာယဂတာသတိ သာတသဟဂတာ။ အယံ ကေါ ဓမ္မော ဘာဝေတဗ္ဗော။

(ဂ) ကတမော ကေါ ဓမ္မော **ပရိညေယ္ယော**။ ဖဿော သာသဝေါ ဥပါဒါနိယော။ အယံ ကေါ ဓမ္မော ပရိညေယ္ယော။

(ဃ) ကတမော ကေါ ဓမ္မော **ပဟာတဗ္ဗော**။ အသ္မိမာနော။ အယံ ကေါ ဓမ္မော ပဟာတဗ္ဗော။

(င) ကတမော ကေါ ဓမ္မော **ဟာနဘာဂိယော**။ အယောနိသော မနသိကာရော။ အယံ ကေါ ဓမ္မော ဟာနဘာဂိယော။

(စ) ကတမော ကေါ ဓမ္မော **ဝိသေသဘာဂိယော**။ ယောနိသော မနသိကာရော။ အယံ ကေါ ဓမ္မော ဝိသေသဘာဂိယော။

(ဆ) ကတမော ဧကော ဓမ္မော **ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈော**။ အာနန္တရိကော စေတော-သမာဓိ။ အယံ ဧကော ဓမ္မော ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈော။

(ဇ) ကတမော ဧကော ဓမ္မော **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော**။ အကုပ္ပံ ဉာဏံ။ အယံ ဧကော ဓမ္မော ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော။

(ဈ) ကတမော ဧကော ဓမ္မော **အဘိညေယျော**။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ အယံ ဧကော ဓမ္မော အဘိညေယျော။

(ဥ) ကတမော ဧကော ဓမ္မော **သစ္ဆိကာတဗ္ဗော**။ အကုပ္ပါ စေတော-ဝိမုတ္တိ။ အယံ ဧကော ဓမ္မော သစ္ဆိကာတဗ္ဗော။

ဣတိ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္မုဒ္ဓါ။

ဒွေ ဓမ္မာ

၃၅၂။ ဒွေ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ၊ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဒွေ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ၊ ဒွေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဒွေ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ၊ ဒွေ ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ၊ ဒွေ ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ၊ ဒွေ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ဒွေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ၊ ဒွေ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

(က) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ဗဟုကာရာ**။ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။

(ခ) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ဘာဝေတဗ္ဗာ**။ သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

(ဂ) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ပရိညေယျာ**။ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ။

(ဃ) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ပဟာတဗ္ဗာ**။ အဝိဇ္ဇာ စ ဘဝတဏ္ဟာ စ။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။

(င) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ဟာနဘာဂိယာ**။ ဒေါဝစဿတာ စ ပါပ-မိတ္တတာ စ။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။

(စ) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ဝိသေသဘာဂိယာ**။ သောဝစဿတာ စ ကလျာဏမိတ္တတာ စ။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ။

(ဆ) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ**။ ယော စ ဟေတု ယော စ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ၊ ယော စ ဟေတု ယော စ ပစ္စယော သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ။

(ဇ) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ**။ ဒွေ ဉာဏာနိ ခယေ ဉာဏံ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏံ။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

(ဈ) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **အဘိညေယ္ယာ**။ ဒွေ ဓာတုယော သခ်ံတာ စ ဓာတု အသခ်ံတာ စ ဓာတု။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ အဘိညေယ္ယာ။

(ဉ) ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ **သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ**။ ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ။ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

ဣတိ ဣမေ ဝိသတိ ဓမ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုद္ဓါ။

တယော ဓမ္မာ

၃၅၃။ တယော ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ၊ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ပ။ တယော ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

(က) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **ဗဟုကာရာ**။ သပ္ပုရိသသံသေဝေါ၊ သဒ္ဓမ္မသဝနံ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။

(ခ) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **ဘာဝေတဗ္ဗာ**။ တယော သမာဓိ၊ သဝိတက္ကော သဝိစာရော သမာဓိ အဝိတက္ကော ဝိစာရမတ္တော သမာဓိ အဝိတက္ကော အဝိစာရော သမာဓိ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

(ဂ) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **ပရိညေယ္ယာ**။ တိဿော ဝေဒနာ၊ သုခါ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ပရိညေယ္ယာ။

(ဃ) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **ပဟာတဗ္ဗာ**။ တိဿော တဏှာ၊ ကာမ-တဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။

(င) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **ဟာနဘာဂိယာ**။ တိဏိ အကုသလမူလာနိ၊ လောဘော အကုသလမူလံ ဒေါသော အကုသလမူလံ မောဟော အကုသလ-မူလံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။

(စ) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **ဝိသေသဘာဂိယာ**။ တီဏိ ကုသလမူလာနိ၊ အလောဘော ကုသလမူလံ အဒေါသော ကုသလမူလံ အမောဟော ကုသလ-မူလံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ။

(ဆ) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ**။ တိသော နိဿရဏိယာ ဓာတုယော၊ ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမ္မံ၊ ရူပါနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ အရူပံ၊ ယံ ခေါ ပန ကိဉ္စိ ဘူတံ သခံတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ နိရောဓော တဿ နိဿရဏံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ။

(ဇ) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ**။ တီဏိ ဉာဏာနိ၊ အတီတံသေ ဉာဏံ အနာဂတံသေ ဉာဏံ ပစ္စုပ္ပန္နံသေ ဉာဏံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

(ဈ) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **အဘိညေယ္ယာ**။ တိသော ဓာတုယော၊ ကာမဓာတု ရူပဓာတု အရူပဓာတု။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ အဘိညေယ္ယာ။

(ဉ) ကတမေ တယော ဓမ္မာ **သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ**။ တိသော ဝိဇ္ဇာ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ ဝိဇ္ဇာ သတ္တာနံ စုတူပပါတေ ဉာဏံ ဝိဇ္ဇာ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ ဝိဇ္ဇာ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

ဣတိ ဣမေ တိ သဓမ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ။

စတ္တာရော ဓမ္မာ

၃၅၄။ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ၊ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ပ။ စတ္တာရော ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

(က) ကတမေ **စတ္တာရော** ဓမ္မာ **ဗဟုကာရာ**။ စတ္တာရိ စက္ခာနိ၊ ပတိရူပ-ဒေသဝါသော သပ္ပုရိသူပနိဿယော[1] အတ္တသမ္မာပဏိဓိ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။

(ခ) ကတမေ **စတ္တာရော** ဓမ္မာ **ဘာဝေတဗ္ဗာ**။ **စတ္တာရော** သတိပဋ္ဌာနာ၊ ဣဓဝုသော ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယ္ယ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု။ပ။ စိတ္တေ။ပ။

၁–သပ္ပုရိသူပဿယော (သျာ၊ ကံ)

ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

(ဂ) ကတမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ **ပရိညေယျာ**။ စတ္တာရော အာဟာရာ၊ ကဗဠီကာရော[၁] အာဟာရော ဩဠာရိကော ဝါ သုခုမော ဝါ၊ ဖဿော ဒုတိယော၊ မနောသဉ္ဇေတနာ တတိယာ၊ ဝိညာဏံ စတုတ္ထံ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပရိညေယျာ။

(ဃ) ကတမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ **ပဟာတဗ္ဗာ**။ စတ္တာရော ဩဃာ၊ ကာမောဃော ဘဝေါဃော ဒိဋ္ဌောဃော အဝိဇ္ဇောဃော။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။

(င) ကတမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ **ဟာနဘာဂိယာ**။ စတ္တာရော ယောဂါ၊ ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။

(စ) ကတမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ **ဝိသေသဘာဂိယာ**။ စတ္တာရော ဝိသံယောဂါ၊ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂေါ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ။

(ဆ) ကတမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ **ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ**။ စတ္တာရော သမာဓီ၊ ဟာနဘာဂိယော သမာဓိ ဌိတိဘာဂိယော သမာဓိ ဝိသေသဘာဂိယော သမာဓိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော သမာဓိ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ။

(ဇ) ကတမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ**။ စတ္တာရိ ဥဏာနိ၊ ဓမ္မေ ဥဏံ အန္ဒယေ ဥဏံ ပရိယေ ဥဏံ သမ္မုတိယာ ဥဏံ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

(ဈ) ကတမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ **အဘိညေယျာ**။ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဒုက္ခသမုဒယံ[၂] အရိယသစ္စံ ဒုက္ခနိရောဓံ[၃] အရိယသစ္စံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ အဘိညေယျာ။

(ဥ) ကတမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ **သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ**။ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ၊ သောတာပတ္တိဖလံ သကဒါဂါမိဖလံ အနာဂါမိဖလံ အရဟတ္တဖလံ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

၁–ကဝဠီကာရော (သျာ၊ ကံ)　၂–ဒုက္ခသမုဒယော (သျာ၊ကံ)　၃–ဒုက္ခနိရောဓော (သျာ၊ကံ)

ဧတိ ဧမေ စတ္တာရီသမ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္မုဒ္ဓါ။

ပဉ္ဇ မ္မာ

၃၅၅။ ပဉ္ဇ မ္မာ ဗဟုကာရာ။ပ။ ပဉ္ဇ မ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

(က) ကတမေ ပဉ္ဇ မ္မာ **ဗဟုကာရာ**။ ပဉ္ဇ ပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ ဧဓာဝုသော ဘိက္ခု သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သဒ္ဒဟတိ တထာဂတဿ ဗောဓိံ "ဧတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္ဓော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ။ အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ အပ္ပါတင်္ကော သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ သမန္ဓာ-ဂတော နာတိသီတာယ နာစ္စုဏ္ဍာယ မဇ္ဈိမာယ ပဓာနက္ခမာယ။ အသဋ္ဌော ဟောတိ အမာယာဝီ ယထာဘူတမတ္တာနံ အာဝီကတ္တာ သတ္ထရိ ဝါ ဝိညူသု ဝါ သဗြဟ္မစာရီသု။ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ မ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ မ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ထာမဝါ ဒဋ္ဌပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု မ္မေသု။ ပညဝါ ဟောတိ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ ပညာယ သမန္ဓာ-ဂတော အရိယာယ နိဗ္ဗေဓိကာယ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ။ ဧမေ ပဉ္ဇ မ္မာ ဗဟုကာရာ။

(ခ) ကတမေ ပဉ္ဇ မ္မာ **ဘာဝေတဗ္ဗာ**။ ပဉ္ဇင်္ဂိကော သမ္မာသမာဓိ၊ ပီတိ-ဖရဏတာ သုခဖရဏတာ စေတောဖရဏတာ အာလောကဖရဏတာ ပစ္စ-ဝေက္ခဏနိမိတ္တံ[၁]။ ဧမေ ပဉ္ဇ မ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

(ဂ) ကတမေ ပဉ္ဇ မ္မာ **ပရိညေယျာ**။ ပဉ္ဇုပါဒါနက္ခန္ဓာ * ရူပုပါဒါ-နက္ခန္ဓော ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော သခိါရုပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဧမေ ပဉ္ဇ မ္မာ ပရိညေယျာ။

(ဃ) ကတမေ ပဉ္ဇ မ္မာ **ပဟာတဗ္ဗာ**။ ပဉ္ဇ နီဝရဏာနိ၊ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏံ ဗျာပါဒနီဝရဏံ ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏံ ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏံ။ ဧမေ ပဉ္ဇ မ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။

(င) ကတမေ ပဉ္ဇ မ္မာ **ဟာနဘာဂိယာ**။ ပဉ္ဇ စေတောခိလာ၊ ဧဓာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ နာဓိမုစ္စတိ န သမ္ပသီဒတိ၊ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ နာဓိမုစ္စတိ န သမ္ပသီဒတိ၊

၁–ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တံ (သျာ၊ ကံ) * –သေယျထီဒံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ)

တဿ စိတ္တံ နန မတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊ ယဿ စိတ္တံ နန မတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ။ အယံ ပဌမော စေတောခိလော။ ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဓမ္မေ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ။ပ။ သံဃေ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ။ပ။ သိက္ခာယ ကခ်တိ ဝိစိကိစ္ဆတိ။ပ။ သဗြဟ္မစာရီသု ကုပိတော ဟောတိ အနတ္တမနော အာဟတစိတ္တော ခိလဇာတော၊ ယော သော အာဝုသော ဘိက္ခု သဗြဟ္မစာရီသု ကုပိတော ဟောတိ အနတ္တမနော အာဟတစိတ္တော ခိလဇာတော၊ တဿ စိတ္တံ နန မတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ၊ ယဿ စိတ္တံ နန မတိ အာတပ္ပါယ အနုယောဂါယ သာတစ္စာယ ပဓာနာယ။ အယံ ပဉ္ဇမော စေတောခိလော။ ဣမေ ပဉ္ဇ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။

(စ) ကတမေ ပဉ္ဇ ဓမ္မာ **ဝိသေသဘာဂိယာ**။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ ဣမေ ပဉ္ဇ ဓမ္မာ ဝိသေသ-ဘာဂိယာ။

(ဆ) ကတမေ ပဉ္ဇ ဓမ္မာ **ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ**။ ပဉ္ဇ နိဿရဏိယာ ဓာတုယော။ ဣဓာ-ဝုသော ဘိက္ခုနော ကာမေ မနသိကရောတော ကာမေသု စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပသီဒတိ နသန္တိဋ္ဌတိ နဝိမုစ္စတိ။ နေက္ခမ္မံ ခေါ ပနဿ မနသိကရောတော နေက္ခမ္မေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဝိမုစ္စတိ။ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုဋ္ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ ကာမေဟိ။ ယေ စ ကာမပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဋ္ဌာဟာ၊ မုတ္တော သော တေဟိ။ နသော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဣဒမက္ခာတံ ကာမာနံ နိဿရဏံ။ (၁)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ဗျာပါဒံ မနသိကရောတော ဗျာပါဒေ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပသီဒတိ နသန္တိဋ္ဌတိ နဝိမုစ္စတိ။ အဗျာပါဒံ ခေါ ပနဿ မနသိကရောတော အဗျာပါဒေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဝိမုစ္စတိ။ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုဋ္ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ ဗျာပါဒေန။ ယေ စ ဗျာပါဒပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဋ္ဌာဟာ၊ မုတ္တော သော တေဟိ။ နသော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဣဒမက္ခာတံ ဗျာပါဒဿ နိဿရဏံ။ (၂)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ဝိဟေသံ မနသိကရောတော ဝိဟေသာယ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပသီဒတိ နသန္တိဋ္ဌတိ နဝိမုစ္စတိ။ အဝိဟေသံ ခေါ ပနဿ မနသိကရောတော အဝိဟေသာယ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ

ဝိမုစ္စတိ။ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုဋ္ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ ဝိဟေသာယ။ ယေ စ ဝိဟေသာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဋ္ဌာဟာ၊ မုတ္တော သော တေဟိ။ န သော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဇ္ဇဒမက္ခာတံ ဝိဟေသာယ နိဿရဏံ။ (၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ရူပေ မနသိကရောတော ရူပေသု စိတ္တံ န ပက္ခန္ဒတိ န ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ န ဝိမုစ္စတိ။ အရူပံ ခေါ ပနဿ မနသိကရောတော အရူပေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဝိမုစ္စတိ။ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုဋ္ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ ရူပေဟိ။ ယေ စ ရူပပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဋ္ဌာဟာ၊ မုတ္တော သော တေဟိ။ န သော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဇ္ဇဒမက္ခာတံ ရူပါနံ နိဿရဏံ။ (၄)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော သက္ကာယံ မနသိကရောတော သက္ကာ-ယေ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဒတိ န ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ န ဝိမုစ္စတိ။ သက္ကာယနိရောဓံ ခေါ ပနဿ မနသိကရောတော သက္ကာယနိရောဓေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဝိမုစ္စတိ။ တဿ တံ စိတ္တံ သုဂတံ သုဘာဝိတံ သုဝုဋ္ဌိတံ သုဝိမုတ္တံ ဝိသံယုတ္တံ သက္ကာယေန။ ယေ စ သက္ကာယပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတာ ပရိဋ္ဌာဟာ၊ မုတ္တော သော တေဟိ။ န သော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ဇ္ဇဒမက္ခာတံ သက္ကာယဿ နိဿရဏံ။ ဇ္ဇမေ ပဉ္ဇ ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ။ (၅)

(၉) ကတမေ ပဉ္ဇ ဓမ္မာ **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။** ပဉ္ဇ ဥဏိကော သမ္မာသမာဓိ။ "အယံ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္ဓသုခေါ စေဝ အာယတိ စ သုခဝိပါကော" တိ ပစ္စတ္တံယေဝ ဥဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ "အယံ သမာဓိ အရိယော နိရာမိသော" တိ ပစ္စတ္တံယေဝ ဥဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ "အယံ သမာဓိ အကာပုရိသသေဝိတော" တိ ပစ္စတ္တံယေဝ ဥဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ "အယံ သမာဓိ သန္တော ပဏီတော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတော၊ န သသခ်ါရနိဂ္ဂယှဝါရိတဂတော" တိ[၁] ပစ္စတ္တံယေဝ ဥဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ "သော ခေါ ပနာဟံ ဇ္ဇမံ သမာဓိံ သတောဝ သမာပဇ္ဇာမိ၊ သတော ဝုဋ္ဌဟာမီ" တိ ပစ္စတ္တံယေဝ ဥဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဇ္ဇမေ ပဉ္ဇ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

(၈) ကတမေ ပဉ္ဇ ဓမ္မာ **အဘိညေယျာ။** ပဉ္ဇ ဝိမုတ္တာယတနာနိ။ ဇ္ဇဓာဝုသော ဘိက္ခုနော သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ။

၁–န စ သသခ်ါရနိဂ္ဂယှ ဝါရိတဝတောတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဇ)၊ န သသခ်ါရနိဂ္ဂယှဝါရိဝါဝတော (က)၊ န သသခ်ါရနိဂ္ဂယှဝါရိယာဓိဂတော (?)

ယထာ ယထာ အာဝုသော ဘိက္ခုနော သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ တထာ တထာ သော[1] တသ္မိံ ဓမ္မေ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ၊ တဿ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒိနော ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒိနော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ ဣဒံ ပဌမံ ဝိမုတ္တာယတနံ။ (၁)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော နော ဟေဝ ခေါ သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ အပိ စ ခေါ ယထာသုတံ ယထာ-ပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ။ ယထာ ယထာ အာဝုသော ဘိက္ခု ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ။ တထာ တထာ သော တသ္မိံ ဓမ္မေ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ၊ တဿ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒိနော ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒိနော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ ဣဒံ ဒုတိယံ ဝိမုတ္တာယတနံ။ (၂)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော နော ဟေဝ ခေါ သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ နာပိ ယထာသုတံ ယထာ-ပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ ယထာသုတံ ယထာ-ပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန သဇ္ဈာယံ ကရောတိ။ ယထာ ယထာ အာဝုသော ဘိက္ခု ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန သဇ္ဈာယံ ကရောတိ။ တထာ တထာ သော တသ္မိံ ဓမ္မေ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ၊ တဿ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒိနော ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒိနော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ ဣဒံ တတိယံ ဝိမုတ္တာယတနံ။ (၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော နော ဟေဝ ခေါ သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ နာပိ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ၊ နာပိ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန သဇ္ဈာယံ ကရောတိ၊ အပိ စ ခေါ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ စေတသာ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ မနသာနုပေက္ခတိ။ ယထာ

၁–ဘိက္ခု (သျှာ၊ က)

ယထာ အာဝုသော ဘိက္ခု ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ စေတသာ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ မနသာနုပေက္ခတိ။ တထာ တထာ သော တသ္မိံ ဓမ္မေ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ၊ တဿ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒိနော ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒိနော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ ဝိမုတ္တာယတနံ။ (၄)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော နေ ဟေဝ ခေါ သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အညတရော ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မစာရီ၊ နာပိ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ၊ နာပိ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္ထာရေန သဇ္ဈာယံ ကရောတိ၊ နာပိ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ စေတသာ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ မနသာနုပေက္ခတိ၊ အပိ စ ခွဿ အညတရံ သမာဓိနိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ သုမနသိကတံ သူပဓာရိတံ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ ပညာယ။ ယထာ ယထာ အာဝုသော ဘိက္ခုနော အညတရံ သမာဓိ-နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ သုမနသိကတံ သူပဓာရိတံ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ ပညာယ။ တထာ တထာ သော တသ္မိံ ဓမ္မေ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ၊ တဿ အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒိနော ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒိနော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ ဣဒံ ပဉ္စမံ ဝိမုတ္တာယတနံ။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အဘိညေယ္ယာ။ (၅)

(၃) ကတမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ **သန္ဓိကာတဗ္ဗာ**။ ပဉ္စ ဓမ္မက္ခန္ဓာ၊ သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော ပညာက္ခန္ဓော ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓော ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ သန္ဓိကာတဗ္ဗာ။

ဣတိ ဣမေ ပညာသဓမ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ။

ဆ ဓမ္မာ

၃၅၆။ ဆ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။ပ။ ဆ ဓမ္မာ သန္ဓိကာတဗ္ဗာ။

(က) ကတမေ ဆ ဓမ္မာ **ဗဟုကာရာ**၊ ဆ သာရဏီယာ ဓမ္မာ။ ဣဓ အာဝုသော ဘိက္ခုနော မေတ္တံ ကာယကမ္မံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ

ရဟော စ၊ အယံပိ ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘावါယ သံဝတ္တတိ။ (၁)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော မေတ္တं ဝစီကမ္မံ။ပ။ ဧကီဘावါယ သံဝတ္တတိ။ (၂)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော မေတ္တं မနောကမ္မံ။ပ။ ဧကီဘावါယ သံဝတ္တတိ။ (၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ယေ တေ လာဘာ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ အန္တမသော ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ၊ တထာရူပေဟိ လာဘေဟိ အပ္ပဋိဝိภတ္တ-ဘောဂီ ဟောတိ သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သာဓာရဏဘောဂီ၊ အယံပိ ဓမ္မော သာရဏီယော။ပ။ ဧကီဘावါယ သံဝတ္တတိ။ (၄)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ယာနိ တानိ သီလานိ အခဏ္ဍာနိ အစ္ဆိဒ္ဒါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ ภุဇิဿာနိ ဝိญ္ญုပ္ပသတ္ထာနိ အပရာมဋ္ဌာနိ သมาธิ-သံဝတ္တနิကာနိ၊ တထာရူပေသု သီလေသု သီလသာมญ္ญဂတော ဝิဟရติ သဗြဟ္မစာရีဟิ အาဝิ စेव ရဟော စ၊ အယံပิ ဓမ္မော သာရဏีယော။ပ။ ဧကีภาวါယ သံဝတ္တတိ။ (၅)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ယာယံ ဒิฏฐิ အရิယา นิยฺยานิกา นิยฺยาติ တက္ကရသ သမฺมา ทุกฺขกฺขยาย၊ တထာรูปาย ทิฏฐิยา ทิฏฐิสามญฺญตาย ဝิဟရติ သဗြဟ္မစာရีဟิ အาဝิ စेव ရဟော စ၊ အယံပิ ဓမ္မော သာရณีယော ปิยกรณো ครุกรณো สงฺคหาย อวิวาทาย สามคฺคิยา ธมฺมานุญฺญตาย สํวตฺตติ ฯ อยมฺปิ ธมฺโม สารณียโฐ ฯ (๖)

(ခ) ကတမော ဆ ဓမ္မာ **ภาวนาตฺถา** ။ ဆ အနุสฺสติฐานานิ၊ ขนฺธานุสฺสติ ธมฺมานุสฺสติ สํฆานุสฺสติ สีลานุสฺสติ จาคานุสฺสติ เทวตานุสฺสติ ฯ อิเม ฉ ธมฺมา ภาวนาตฺถา ฯ

(ဂ) ကတမော ฉ ธมฺมา **ปริญฺเญยฺยา** ฯ ฉ อชฺฌตฺติกานิ อายตนานิ၊ จกฺขายตนํ โสตายตนํ ฆานายตนํ ชิวฺหายตนํ กายายตนํ มนายตนํ ฯ อิเม ฉ ธมฺมา ปริญฺเญยฺยา ฯ

(ฆ) ကတမော ฉ ธมฺมา **ปหาตฺตา** ฯ ฉ ตณฺหากายา၊ รูปตณฺหา สทฺทตณฺหา คนฺธตณฺหา รสตณฺหา โผฏฺฐพฺพตณฺหา ธมฺมตณฺหา ฯ อิเม ฉ ธมฺมา ปหาตฺตา ฯ

(င) ကတမေ ဆ ဓမ္မာ **ဟာနဘာဂိယာ။** ဆ အဂါရဝါ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော။ ဓမ္မေ။ပ။ သံဃေ။ သိက္ခာယ။ အပ္ပမာဒေ။ ပဋိသန္ထာရေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော။ ဣမေ ဆ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။

(စ) ကတမေ ဆ ဓမ္မာ **ဝိသေသဘာဂိယာ။** ဆ ဂါရဝါ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထရိ သဂါရဝေါ ဝိဟရတိ သပ္ပတိသော။ ဓမ္မေ။ပ။ သံဃေ။ သိက္ခာယ။ အပ္ပမာဒေ။ ပဋိသန္ထာရေ သဂါရဝေါ ဝိဟရတိ သပ္ပတိသော။ ဣမေ ဆ ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ။

(ဆ) ကတမေ ဆ ဓမ္မာ **ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ။** ဆ နိဿရဏိယာ ဓာတုယော။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "မေတ္တာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ အထ စ ပန မေ ဗျာပါဒေါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ"တိ။ သော "မာ ဟေဝ"န္တိဿ ဝစနီယော၊ "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ။ အဋ္ဌာနမေတံ အာဝုသော အနဝကာသော ယံ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဘာဝိတာယ ဗဟုလီကတာယ ယာနီကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ အထ စ ပနဿ ဗျာပါဒေါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော ဗျာပါဒဿ၊ ယဒိဒံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တီ"တိ။ (၁)

ဣဓ ပနာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "ကရုဏာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ အထ စ ပန မေ ဝိဟေသာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ"တိ။ သော "မာ ဟေဝ"န္တိဿ ဝစနီယော၊ "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ။ပ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော ဝိဟေသာယ၊ ယဒိဒံ ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တီ"တိ။ (၂)

ဣဓ ပနာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "မုဒိတာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ။ပ။ အထ စ ပန မေ အရတိ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ"တိ။ သော "မာ ဟေဝ"န္တိဿ ဝစနီယော၊ "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ။ပ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော အရတိယာ၊ ယဒိဒံ မုဒိတာစေတော-ဝိမုတ္တီ"တိ။ (၃)

ဣဓ ပနာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ''ဥပေက္ခာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ။ပ။ အထ စ ပန မေ ရာဂေါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ''တိ။ သော ''မာ ဟေဝ''န္တိသ ဝစနီယော ''မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ။ ပ ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော ရာဂဿ၊ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တီ''တိ။ (၄)

ဣဓ ပနာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ''အနိမိတ္တာ ဟိ ခေါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ။ပ။ အထ စ ပန မေ နိမိတ္တာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတီ''တိ။ သော "မာ ဟေဝ"န္တိသ ဝစနီယော ''မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ။ ပ ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ ယဒိဒံ အနိမိတ္တာ စေတောဝိမုတ္တီ''တိ။ (၅)

ဣဓ ပနာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ''အသ္မီတိ ခေါ မေ ဝိဂတံ၊ အယမဟမသ္မီတိ န သမနုပဿာမိ၊ အထ စ ပန မေ ဝိစိကိစ္ဆာကထံ-ကထာသလ္လံ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီ''တိ။ သော "မာ ဟေဝ''န္တိသ ဝစနီယော၊ "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ။ အဋ္ဌာနမေတံ အာဝုသော အနဝကာသော ယံ အသ္မီတိ ဝိဂတေ အယမဟမသ္မီတိ အသမနုပဿတော၊ အထ စ ပနဿ ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာသလ္လံ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ နိဿရဏံ ဟေတံ အာဝုသော ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာ-သလ္လဿ၊ ယဒိဒံ အသ္မိမာနသမုဂ္ဂါဋ္ဌောတိ။ ဣမေ ဆ ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ။ (၆)

(၈) ကတမေ ဆ ဓမ္မာ **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ**။ ဆ သတတဝိဟာရာ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ပ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ပ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣမေ ဆ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

(၈) ကတမေ ဆ ဓမ္မာ **အဘိညေယျာ**။ ဆ အနုတ္တရိယာနိ၊ ဒဿနာ-နုတ္တရိယံ သဝနာနုတ္တရိယံ လာဘာနုတ္တရိယံ သိက္ခာနုတ္တရိယံ ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ အနုဿတာနုတ္တရိယံ။ ဣမေ ဆ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ။

(၉) ကတမေ ဆ ဓမ္မာ **သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ**။ ဆ အဘိညာ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိ ဧကောပိ ဟုတ္ဝာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတ္ဝာ ဧကော ဟောတိ၊ အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ၊ တိရောကုဋ္ဌံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ

အာကာသေ၊ ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ သေယျထာပိ ဥဒကေ၊ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ ပထဝိယံ၊ အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ သေယျထာပိ ပက္ခီ သကုဏော၊ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ ဧवံမဟိဒ္ဓိကေ ဧवံမဟာနုဘာဝေ ပါဏိနာ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ယာव-ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ (၁)

ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ ဥဘော သဒ္ဒေ သုဏာတိ ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေ စ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ စ။ (၂)

ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ[1]၊ သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ သရာဂံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။ပ။ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။ (၃)

သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ၊ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိ။ပ။ ဣတိ သာကာရံ သဥ္ဇေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ (၄)

ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ပ။ (၅)

အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ၀မ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣမေ ဆ ၀မ္မာ သစ္ဆိကာ-တဗ္ဗာ။ (၆)

ဣတိ ဣမေ သဠိ ၀မ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ။

သတ္တ ၀မ္မာ

၃၅၇။ သတ္တ ၀မ္မာ ဗဟုကာရာ။ပ။ သတ္တ ၀မ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

(က) ကတမေ သတ္တ ၀မ္မာ **ဗဟုကာရာ**။ သတ္တ အရိယ၀ိနာနိ၊ သဒ္ဓါ၀ိနံ သီလ၀ိနံ ဟိရိ၀ိနံ ဩတ္တပ္ပ၀ိနံ သုတ၀ိနံ စာဂ၀ိနံ ပညာ၀ိနံ။ ဣမေ သတ္တ ၀မ္မာ ဗဟုကာရာ။

---

[1]–ဇာနာတိ (သျာ၊ ကံ)

(ခ) ကတမေ သတ္တ ဓမ္မာ **ဘာဝေတဗ္ဗာ**။ သတ္တ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတိ-သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ် ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ် ဝိရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ် ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ် ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ် သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ် ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ်။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

(ဂ) ကတမေ သတ္တ ဓမ္မာ **ပရိညေယ္မာ**။ သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။ သန္တာဝုသော သတ္တာ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယ္မထာပိ မနုဿာ ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ၊ အယံ ပဋမာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ (၁)

သန္တာဝုသော သတ္တာ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယ္မထာပိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ ပဋမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ အယံ ဒုတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ (၂)

သန္တာဝုသော သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယ္မထာပိ ဒေဝါ အာဘဿရာ၊ အယံ တတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ (၃)

သန္တာဝုသော သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယ္မထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏ္ဏာ၊ အယံ စတုတ္ထီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ (၄)

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ။ပ။ "အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ ပဉ္စမီ ဝိညာဏ-ဋ္ဌိတိ။ (၅)

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ ဆဋ္ဌီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ (၆)

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္စိ"တိ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ၊ အယံ သတ္တမီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ ပရိညေယ္မာ။ (၇)

(ဃ) ကတမေ သတ္တ ဓမ္မာ **ပဟာတဗ္ဗာ**။ သတ္တာနုသယာ၊ ကာမရာဂါ-နုသယော ပဋိဃာနုသယော ဒိဋ္ဌာနုသယော ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော မာနာ-နုသယော ဘဝရာဂါနုသယော အဝိဇ္ဇာနုသယော။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။

(c) ကတမေ သတ္တ ဓမ္မာ **ဟာနဘာဂိယာ**။ သတ္တ အသဒ္ဓမ္မာ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ အဟိရိကော ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပီ ဟောတိ၊

အပ္ပဿုတော ဟောတိ၊ ကုသီတော ဟောတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။

(စ) ကတမေ သတ္တ ဓမ္မာ **ဌိသေသဘာဂိယာ**။ သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ။ ဣဓဝုသော ဘိက္ခု သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဟိရိမာ[1] ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပီ ဟောတိ၊ ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ ဌိသေသဘာဂိယာ။

(ဆ) ကတမေ သတ္တ ဓမ္မာ **ဒုပ္ပဋိဌိဏ္ဏာ**။ သတ္တ သပ္ပုရိသဓမ္မာ။ ဣဓ-ဝုသော ဘိက္ခု ဓမ္မညူ စ ဟောတိ အတ္ထညူ စ အတ္တညူ စ မတ္တညူ စ ကာလညူ စ ပရိသညူ စ ပုဂ္ဂလညူ စ။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဌိဏ္ဏာ။

(ဇ) ကတမေ သတ္တ ဓမ္မာ **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ**။ သတ္တ သညာ၊ အနိစ္စသညာ အနတ္တသညာ အသုဘသညာ အာဒီနဝသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာ နိရောဓသညာ။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

(ဈ) ကတမေ သတ္တ ဓမ္မာ **အဘိညေယ္မာ**။ သတ္တ နိဗ္ဗာနဝတ္ထူနိ။ ဣဓဝုသော ဘိက္ခု သိက္ခာသမာဒါနေ တိဋ္ဌန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ သိက္ခာသမာဒါနေ အဝိဂတပေမော။ ဓမ္မနိသန္တိယာ တိဋ္ဌန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဓမ္မနိသန္တိယာ အဝိဂတပေမော။ ဣဒ္ဓိပါဒေ တိဋ္ဌန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဣဒ္ဓိပါဒေ အဝိဂတပေမော။ ပဋိသလ္လာနေ တိဋ္ဌန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ပဋိသလ္လာနေ အဝိဂတပေမော။ ဝိရိယာရမ္ဘေ တိဋ္ဌန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဝိရိယာရမ္ဘေ အဝိဂတပေမော။ သတိနေပက္ကေ တိဋ္ဌန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ သတိနေပက္ကေ အဝိဂတပေမော။ ဒိဋ္ဌိ-ပဋိဝေဓေ တိဋ္ဌန္တော ဟောတိ၊ အာယတိံ စ ဒိဋ္ဌိပဋိဝေဓေ အဝိဂတပေမော။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ အဘိညေယ္မာ။

(ဉ) ကတမေ သတ္တ ဓမ္မာ **သန္တိကာတဗ္ဗာ**။ သတ္တ ခီဏာသဝဗလာနိ။ ဣဓဝုသော ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အနိစ္စတော သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ယံပါဝုသော ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အနိစ္စတော သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဣဒဒ္ဓိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ၊ ယံ ဗလံ အာဂမ္မ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိ "ခီဏာ မေ အာသဝါ"တိ။ (၁)

၁–ဟိရိကော (သျှာ၊ကံ)

ပုန စပရံ အာဝုသော ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါရကာသူပမာ ကာမာ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ယံပါဝုသော။ပ။ "ခီဏာ မေ အာသဝါ"တိ။ (၂)

ပုန စပရံ အာဝုသော ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဝိဝေကနိန္ဒံ စိတ္တံ ဟောတိ ဝိဝေကပေါဏံ ဝိဝေကပဗ္ဘာရံ ဝိဝေကဋ္ဌံ နေက္ခမ္မာဘိရတံ ဗျန္တီဘူတံ သဗ္ဗသော အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ။ ယံပါဝုသော။ပ။ "ခီဏာ မေ အာသဝါ"တိ။ (၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာ။ ယံပါဝုသော။ပ။ "ခီဏာ မေ အာသဝါ"တိ။ (၄)

ပုန စပရံ အာဝုသော ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘာဝိတာနိ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာနိ။ ယံပါဝုသော။ပ။ "ခီဏာ မေ အာသဝါ"တိ။ (၅)

ပုန စပရံ အာဝုသော ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်ါ ဘာဝိတာ ဟောန္တိ သုဘာဝိတာ။ ယံပါဝုသော။ပ။ "ခီဏာ မေ အာသဝါ"တိ။ (၆)

ပုန စပရံ အာဝုသော ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝိတော ဟောတိ သုဘာဝိတော။ ယံပါဝုသော ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝိတော ဟောတိ သုဘာဝိတော၊ ဣဒမ္ပိ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ဗလံ ဟောတိ၊ ယံ ဗလံ အာဂမ္မ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယံ ပဋိဇာနာတိ "ခီဏာ မေ အာသဝါ"တိ။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။ (၇)

ဣတိမေ သတ္တတိ ဓမ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

အဋ္ဌ ဓမ္မာ

၃၅၈။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။ပ။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

(က) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **ဗဟုကာရာ**။ အဋ္ဌ ဟေတူ အဋ္ဌ ပစ္စယာ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယ အပ္ပဋိလဒ္ဓါယ ပဋိလာဘာယ ပဋိလဒ္ဓါယ

ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ အဋ္ဌ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သတ္ထာရံ[၁] ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ အညတရံ ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယံ သဗြဟ္မစာရိံ၊ ယတ္ထဿ တိဗ္ဗံ ဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ ပေမဉ္စ ဂါရဝေါ စ။ အယံ ပဌမော ဟေတု ပဌမော ပစ္စယော အာဒိ-ဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယ အပ္ပဋိလဒ္ဓါယ ပဋိလာဘာယ, ပဋိလဒ္ဓါယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ။ (၁)

တံ ခေါ ပန သတ္ထာရံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ အညတရံ ဝါ ဂရုဋ္ဌာနိယံ သဗြဟ္မစာရိံ၊ ယတ္ထဿ တိဗ္ဗံ ဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ ပေမဉ္စ ဂါရဝေါ စ။ တေ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပရိပုစ္ဆတိ ပရိပဉ္ဇတိ "ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော"တိ။ တဿ တေ အာယသ္မန္တော အဝိဝဋ္ဌေဝ ဝိဝရန္တိ၊ အနုတ္တာနီကတဉ္စ ဥတ္တာနီ[၂] ကရောန္တိ၊ အနေကဝိဟိတေသု စ ကခ်ိဋ္ဌာနိယေသု ဓမ္မေသု ကခ်ံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ။ အယံ ဒုတိယော ဟေတု ဒုတိယော ပစ္စယော အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယ အပ္ပဋိလဒ္ဓါယ ပဋိလာဘာယ, ပဋိလဒ္ဓါယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ။ (၂)

တံ ခေါ ပန ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ဒ္ဝယေန ဝူပကာသေန သမ္ပာဒေတိ ကာယဝူပကာ-သေန စ စိတ္တဝူပကာသေန စ။ အယံ တတိယော ဟေတု တတိယော ပစ္စယော အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယ အပ္ပဋိလဒ္ဓါယ ပဋိလာဘာယ, ပဋိလဒ္ဓါယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ။ (၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ-သံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ အယံ စတုတ္ထော ဟေတု စတုတ္ထော ပစ္စယော အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယ အပ္ပဋိလဒ္ဓါယ ပဋိလာဘာယ, ပဋိလဒ္ဓါယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ။ (၄)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္ဓိစယော၊ ယေ တေ ဓမ္မာ အာဒိကလျာဏာ မဇ္ဈေကလျာဏာ ပရိယောသာနကလျာဏာ သာတ္ထာ သဗျဉ္ဇနာ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ အဘိဝဒန္တိ၊ တထာရူပါဿ ဓမ္မာ ဗဟုဿုတာ ဟောန္တိ ဓာတာ

၁–သတ္ထာရံ ဝါ (သျာ၊က) ၂–အနုတ္တာနိကတဉ္စ ဥတ္တာနိံ (က)

ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ အယံ ပဠမော ဟေတု ပဠမော ပစ္စယော အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယ အပ္ပဋိလဒ္ဓါယ ပဋိလာဘာယ, ပဋိလဒ္ဓါယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ။ (၅)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝိရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠ္ဍပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ အယံ ဆဋ္ဌော ဟေတု ဆဋ္ဌော ပစ္စယော အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယ အပ္ပဋိလဒ္ဓါယ ပဋိလာဘာယ, ပဋိလဒ္ဓါယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ။ (၆)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သတိမာ ဟောတိ ပရမေန သတိနေပက္ကေန သမန္နာဂတော စိရကတမ္ပိ စိရဘာသိတမ္ပိ သရိတာ အနုဿရိတာ။ အယံ သတ္တမော ဟေတု သတ္တမော ပစ္စယော အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယ အပ္ပဋိလဒ္ဓါယ ပဋိလာဘာယ, ပဋိလဒ္ဓါယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ။ (၇)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဠသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ ဝိဟရတိ "ဣတိ ရူပံ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂေါ၊ ဣတိ ဝေဒနာ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော၊ ဣတိ သညာ ဣတိ သညာယ သမုဒယော ဣတိ သညာယ အတ္ထင်္ဂမော၊ ဣတိ သင်္ခါရာ ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော ဣတိ သင်္ခါရာနံ အတ္ထင်္ဂမော၊ ဣတိ ဝိညာဏံ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော"တိ။ အယံ အဋ္ဌမော ဟေတု အဋ္ဌမော ပစ္စယော အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယ အပ္ပဋိလဒ္ဓါယ ပဋိလာဘာယ, ပဋိလဒ္ဓါယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတိ။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။ (၈)

(၁) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **ဘာဝေတဗ္ဗာ**။ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ သေယ္ယထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာ-အာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

(၂) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **ပရိညေယ္မာ**။ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ၊ လာဘော စ အလာဘော စ ယသော စ အယသော စ နိန္ဒာ စ ပသံသာ စ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ပရိညေယ္မာ။

(ဃ) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **ပဟာတဗ္ဗာ**။ အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တော မိစ္ဆာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာဝါယာမော မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။

(c) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **ဟာနဘာဂိယာ**။ အဋ္ဌ ကုသီတဝတ္ထူနိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တဿ ဧवं ဟောတိ "ကမ္မံ ခေါ မေ ကာတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ၊ ကမ္မံ ခေါ ပန မေ ကရောန္တဿ ကာယော ကိလမိဿတိ၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ၊ နေ ဝီရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဣဒံ ပဌမံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ ကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ တဿ ဧवं ဟောတိ "အဟံ ခေါ ကမ္မံ အကာသိံ၊ ကမ္မံ ခေါ ပန မေ ကရောန္တဿ ကာယော ကိလန္တော၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ၊ နေ ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဣဒံ ဒုတိယံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ မဂ္ဂေါ ဂန္တဗ္ဗော ဟောတိ၊ တဿ ဧवं ဟောတိ "မဂ္ဂေါ ခေါ မေ ဂန္တဗ္ဗော ဘဝိဿတိ၊ မဂ္ဂံ ခေါ ပန မေ ဂစ္ဆန္တဿ ကာယော ကိလမိဿတိ၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ၊ နေ ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဣဒံ တတိယံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ မဂ္ဂေါ ဂတော ဟောတိ၊ တဿ ဧवं ဟောတိ "အဟံ ခေါ မဂ္ဂံ အဂမာသိံ၊ မဂ္ဂံ ခေါ ပန မေ ဂစ္ဆန္တဿ ကာယော ကိလန္တော၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ"တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ၊ နေ ဝီရိယံ အာရဘတိ။ပ။ ဣဒံ စတုတ္ထံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော နေ လဘတိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ ဧवं ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော နေ လဘတိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ မေ ကာယော ကိလန္တော အကမ္မညော၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ"တိ။ပ။ ဣဒံ ပဉ္စမံ ကုသီတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော လဘတိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ ဧवं ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော အလတ္ထံ

လူခသ ဝါ ပဏီတသ ဝါ ဘောဇနသ ယာဝဒတ္ထं ပါရိပူရိ'၊ တသ မေ ကာယော ဂရုကော အကမ္မညော၊ မာသာစိတं မညေ၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ''တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ။ပ။ ဣဒံ ဆဋ္ဌं ကုသိတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ဥပ္ပန္နော ဟောတိ အပ္ပမတ္တကော အာဗာဓော၊ တသ ဧवं ဟောတိ ''ဥပ္ပန္နော ခေါ မေ အယံ အပ္ပမတ္တကော အာဗာဓော အတ္ထိ ကပ္ပေါ နိပဇ္ဇိတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ''တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ။ပ။ ဣဒံ သတ္တမံ ကုသိတဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂိလာနော ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိ အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညော။ တသ ဧवं ဟောတိ ''အဟံ ခေါ ဂိလာနော ဝုဋ္ဌိတော အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညော။ တသ မေ ကာယော ဒုဗ္ဗလော အကမ္မညော၊ ဟန္ဒာဟံ နိပဇ္ဇာမိ''တိ။ သော နိပဇ္ဇတိ။ပ။ ဣဒံ အဋ္ဌမံ ကုသိတဝတ္ထု။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။

(စ) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **ဌိသေသဘာဂိယာ**။ အဋ္ဌ အာရမ္ဘဝတ္ထူနိ။ ဣဓဝုသော ဘိက္ခုနာ ကမ္မံ ကာတမ္ဗံ ဟောတိ၊ တသ ဧवं ဟောတိ ''ကမ္မံ ခေါ မေ ကာတမ္ဗံ ဘဝိဿတိ၊ ကမ္မံ ခေါ ပန မေ ကရောန္တေန နေ သုကရံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိကာတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝိရိယံ အာရဘာမိ အပတ္တသ ပတ္တိယာ အနဓိဂတသ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတသ သစ္ဆိကိရိယာယာ''တိ။ သော ဝိရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တသ ပတ္တိယာ အနဓိဂတသ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိ-ကတသ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဣဒံ ပဌမံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ ကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ တသ ဧवं ဟောတိ ''အဟံ ခေါ ကမ္မံ အကာသိ'၊ ကမ္မံ ခေါ ပနာဟံ ကရောန္တော နာသက္ခိ'' ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိကာတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝိရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ ဣဒံ ဒုတိယံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ မဂ္ဂေါ ဂန္တ္မော ဟောတိ၊ တသ ဧवं ဟောတိ ''မဂ္ဂေါ ခေါ မေ ဂန္တ္မော ဘဝိဿတိ၊ မဂ္ဂံ ခေါ ပန မေ ဂစ္ဆန္တေန နေ သုကရံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိကာတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝိရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ ဣဒံ တတိယံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနာ မဂ္ဂေါ ဂတော ဟောတိ၊ တသ ဧवं ဟောတိ ''အဟံ ခေါ မဂ္ဂံ အဂမာသိ'၊ မဂ္ဂံ ခေါ ပနာဟံ ဂစ္ဆန္တော နာသက္ခိ'' ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ မနသိကာတုံ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝိရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ ဣဒံ စတုတ္ထံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော နလဘတိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော နာလတ္ထံ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ မေ ကာယော လဟုကော ကမ္မညော၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ ဣဒံ ပဉ္စမံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော လဘတိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော အလတ္ထံ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ တဿ မေ ကာယော ဗလဝါ ကမ္မညော၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ ဣဒံ ဆဋ္ဌံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ဥပ္ပန္ဓော ဟောတိ အပ္ပမတ္တကော အာဗာဓော၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "ဥပ္ပန္ဓော ခေါ မေ အယံ အပ္ပမတ္တကော အာဗာဓော ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မေ အာဗာဓော ပဝဇ္ဇေယျ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ။ပ။ ဣဒံ သတ္တမံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိ အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ၊ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အဟံ ခေါ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ၊ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မေ အာဗာဓော ပစ္စုဒါဝတ္တေယျ၊ ဟန္ဒာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယာ"တိ။ သော ဝီရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဣဒံ အဋ္ဌမံ အာရမ္ဘဝတ္ထု။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ။

(ဆ) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဇာ။** အဋ္ဌ အက္ခဏာ အသမယာ ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။ ဣဓာဝုသော တထာဂတော စ လောကေ ဥပ္ပန္ဓော ဟောတိ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ ဒေသိယတိ ဩပသမိကော ပရိနိဗ္ဗာနိကော သမ္မောဓဂါမီ သုဂတပ္ပဝေဒိတော။ အယဉ္စ ပုဂ္ဂလော နိရယံ ဥပပန္ဓော ဟောတိ။ အယံ ပဌမော အက္ခဏော အသမယော ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ အာဝုသော တထာဂတော စ လောကေ ဥပ္ပန္ဓော ဟောတိ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော စ ဒေသိယတိ ဩပသမိကော ပရိနိဗ္ဗာနိကော

သမ္မောဓဂါမီ သုဂတပ္ပဝေဒိတော။ အယဉ္ဇ ပုဂ္ဂလော တိရစ္ဆာနယောနိံ ဥပပန္နော ဟောတိ။ အယံ ဒုတိယော အက္ခဏော အသမယော ဖြဟ္မစရိယ-ဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ ပေတ္တိဝိသယံ ဥပပန္နော ဟောတိ။ အယံ တတိယော အက္ခဏော အသမယော ဖြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ အညတရံ ဒီဃာယုကံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပန္နော ဟောတိ။ အယံ စတုတ္ထော အက္ခဏော အသမယော ဖြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ ပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာတော ဟောတိ မိလက္ခေသု အဝိညာတာရေသု၊ ယတ္ထ နတ္ထိ ဂတိ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ။ အယံ ပဉ္ဇမော အက္ခဏော အသမယော ဖြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ အယဉ္ဇ ပုဂ္ဂလော မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာတော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဝိပရီတဒဿနော "နတ္ထိ ဒိန္နံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ဟုတံ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ နတ္ထိ အယံ လောကော၊ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊ နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ လောကေ သမဏဖြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ သမ္မာ-ပဋိပန္နာ ယေ ဣမဉ္ဇ လောကံ ပရဉ္ဇ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒေန္တိ"တိ။ အယံ ဆဋ္ဌော အက္ခဏော အသမယော ဖြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ အယဉ္ဇ ပုဂ္ဂလော မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာတော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဒုပ္ပညော ဇဋ္ဌော ဧဋ္ဌမူဂေါ၊ နပ္ပဋိဗလော သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတာနမတ္ထမညာတုံ။ အယံ သတ္တမော အက္ခဏော အသမယော ဖြဟ္မစရိယဝါသာယ။

ပုန စပရံ။ပ။ အယဉ္ဇ ပုဂ္ဂလော မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာတော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ပညဝါ အဇဋ္ဌော အနေဋ္ဌမူဂေါ၊ ပဋိဗလော သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတာနမတ္ထမညာတုံ။ အယံ အဋ္ဌမော အက္ခဏော အသမယော ဖြဟ္မစရိယဝါသာယ။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ။

(ဇ) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။** အဋ္ဌ မဟာပုရိသဝိတက္ကာ။ အပ္ပိစ္ဆဿာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော မဟိစ္ဆဿ။ သန္တုဋ္ဌဿာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော အသန္တုဋ္ဌဿ။ ပဝိဝိတ္တဿာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော သင်္ဂဏိကာရာမဿ။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော ကုသီတဿ။ ဥပဋ္ဌိတသတိဿာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော မုဋ္ဌဿတိဿ။ သမာဟိတဿာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော

အသမာဟိတဿ။ ပညဝတော[၁] အယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော ဒုပ္ပညဿ။ နိပ္ပပဉ္ဇဿာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော ပပဉ္ဇာရာမဿာတိ[၂]။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

(ဈ) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **အဘိညေယျာ။** အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိ။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ ပဌမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏ-ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ ဒုတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏ-ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ တတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏ-ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဥမာပုပ္ပံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ၊ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ ပဉ္ဇမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတာနိ ပီတဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ကဏိကာရပုပ္ပံ ပီတံ ပီတဝဏ္ဏံ ပီတနိဒဿနံ ပီတနိဘာသံ၊ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏ-

---

၁–ပညာဝတော (သီ၊ ဣ)

၂–နိပ္ပပဉ္ဇာရာမဿ အယံ ဓမ္မော နိပ္ပပဉ္ဇရတိနော၊ နာယံ ဓမ္မော ပပဉ္ဇာရာမဿ ပပဉ္ဇရတိနောတိ (သီ၊သျာ၊ဣ) အဂ်ုတ္တရေပိ တထေဝ ဒိဿတိ။ အဋ္ဌကထာဋီကာ ပန ဩလောကေတဗ္ဗာ။

သေယျက် ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ ပီတံ ပီတဝဏ္ဏံ ပီတနိဒဿနံ ပီတနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတာနိ ပီတဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ ဆဋ္ဌံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ပံ လောဟိတကံ ဟောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ၊ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံ သညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ သတ္တမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတာနိ ဩဒါတဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဩသဓိတာရကာ ဩဒါတာ ဩဒါတဝဏ္ဏာ ဩဒါတနိဒဿနာ ဩဒါတ-နိဘာသာ၊ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂ-ဝိမဋ္ဌံ ဩဒါတံ ဩဒါတဝဏ္ဏံ ဩဒါတနိဒဿနံ ဩဒါတနိဘာသံ၊ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတာနိ ဩဒါတဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ၊ "တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ၊ ဣဒံ အဋ္ဌမံ အဘိဘာယတနံ။ ဣမေ အဋ္ဌဓမ္မာ အဘိညေယျာ။

(၃) ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ **သဒ္ဓိကာတဗ္ဗာ။** အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ။ ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ပဌမော ဝိမောက္ခော။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ဒုတိယော ဝိမောက္ခော။

သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ အယံ တတိယော ဝိမောက္ခော။

သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တ-သညာနံ အမနသိကာရာ "အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္စာ-ယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ စတုတ္ထော ဝိမောက္ခော။

သမ္ဘသော အာကာသာနञ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ ''အနန္တံ ဝိညာဏ''န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။

သမ္ဘသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ ''နတ္ထိ ကိဉ္စီ''တိ အာကိဉ္စညာ-ယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌော ဝိမောက္ခော။

သမ္ဘသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ သတ္တမော ဝိမောက္ခော။

သမ္ဘသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ သန္ဓိကာတမ္ဘာ။

ဣတိ ဣမေ အသီတိ ဓမ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ။

နဝ ဓမ္မာ

၃၅၅။ နဝ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။ပ။ နဝ ဓမ္မာ သန္ဓိကာတမ္ဘာ။

(က) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **ဗဟုကာရာ**။ နဝ ယောနိသောမနသိကာရ-မူလကာ ဓမ္မာ။ ယောနိသောမနသိကရောတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ သမာဟိတေ စိတ္တေ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ယထာဘူတံ ဇာနံ ပဿံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။

(ခ) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **ဘာဝေတဗ္ဗာ**။ နဝ ပါရိသုဒ္ဓိ ပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂညာဏ-ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ပဋိပဒါညာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိ-ယင်္ဂံ၊ ညာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ပညာဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ဝိမုတ္တိဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

(ဂ) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **ပရိညေယျာ**။ နဝ သတ္တာဝါသာ။ သန္ဓာဝုသော သတ္တာ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယ္ယထာပိ မနုဿာ ဧကစ္စေ စ **ဒေဝါ ဧကစ္စေ** စ ဝိနိပါတိကာ၊ အယံ ပဌမော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယ္ယထာပိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ အယံ ဒုတိယော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယ္ယထာပိ ဒေဝါ အာဘဿရာ၊ အယံ တတိယော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယ္ယထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏ္ဏာ၊ အယံ စတုတ္ထော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ အသညိနော အပ္ပဋိသံဝေဒိနော၊ သေယ္ယထာပိ ဒေဝါ အသညသတ္တာ၊ အယံ ပဉ္စမော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ "အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ ဆट्ठော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ သတ္တမော သတ္တာ-ဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္စိ"တိ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ၊ အယံ အट्ठမော သတ္တာဝါသော။

သန္တာဝုသော သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါ၊ အယံ နဝမော သတ္တာဝါသော။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ ပရိညေယ္မာ။

(ဃ) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **ပဟာတဗ္ဗာ**။ နဝ တဏှာမူလကာ ဓမ္မာ။ တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ၊ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘော၊ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနံ၊ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟော၊ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ မစ္ဆရိယံ၊ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခော၊ အာရက္ခာဓိကရဏံ[1] ဒဏ္ဍာဒါန သတ္ထာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ တုံတုံ ပေသုည မုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။

၁–အာရက္ခာဓိကရဏံ ပဋိစ္စ (သျာ၊ ဋီ၊ က)

(c) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **ဟာနဘာဂိယာ**။ နဝ အာဃာတဝတ္ထူနိ။ "အနတ္ထံ မေ အစရိ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ၊ "အနတ္ထံ မေ စရတိ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ၊ "အနတ္ထံ မေ စရိဿတိ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ၊ "ပိယဿ မေ မနာပဿ အနတ္ထံ အစရိ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ပ။ "အနတ္ထံ စရတိ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ပ။ အနတ္ထံ စရိဿတိ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ၊ "အပ္ပိယဿ မေ အမနာပဿ အတ္ထံ အစရိ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ပ။ "အတ္ထံ စရတိ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ပ။ အတ္ထံ စရိဿတိ"တိ အာဃာတံ ဗန္ဓတိ။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။

(စ) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **ဌိသေသဘာဂိယာ**။ နဝ အာဃာတပဋိဝိနယာ။ "အနတ္ထံ မေ အစရိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ၊ "အနတ္ထံ မေ စရတိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ၊ "အနတ္ထံ မေ စရိဿတိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ၊ "ပိယဿ မေ မနာပဿ အနတ္ထံ အစရိ။ပ။ အနတ္ထံ စရတိ။ပ။ အနတ္ထံ စရိဿတိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ၊ "အပ္ပိယဿ မေ အမနာပဿ အတ္ထံ အစရိ။ပ။ အတ္ထံ စရတိ။ပ။ အတ္ထံ စရိဿတိ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ"တိ အာဃာတံ ပဋိဝိနေတိ။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ ဌိသေသဘာဂိယာ။

(ဆ) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ**။ နဝ နာနတ္တာ။ ဓာတုနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖဿနာနတ္တံ၊ ဖဿနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာနာနတ္တံ၊ ဝေဒနာ-နာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သညာနာနတ္တံ၊ သညာနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သင်္ခပ္ပနာနတ္တံ၊ သင်္ခပ္ပနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဆန္ဒနာနတ္တံ၊ ဆန္ဒနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပရိဠာဟနာနတ္တံ၊ ပရိဠာဟနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပရိယေသနာနာနတ္တံ၊ ပရိယေသနာနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ လာဘနာနတ္တံ။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ။

(ဇ) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ**။ နဝ သညာ၊ အသုဘသညာ မရဏသညာ အာဟာရေပဋိကူလသညာ သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ[1] အနိစ္စသညာ အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာ။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

(ဈ) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **အဘိညေယ္ယာ**။ နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ။ ဣဓဝုသော ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ

၁–အနဘိရတသညာ (သျှာ၊ က)

ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝီတိယာစ ဝိရာဂါ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သုခဿစ ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာ-ယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္စိ"တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ။

(ဥ) ကတမေ နဝ ဓမ္မာ **သဏ္ဌိကာတဗ္ဗာ**။ နဝ အနုပုဗ္ဗနိရောဓာ။ ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ကာမသညာ နိရုဇ္ဈိ ဟောတိ၊ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ဝိတက္ကဝိစာရာ နိရုဇ္ဈိ ဟောန္တိ၊ တတိယံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ဝီတိ နိရုဇ္ဈိ ဟောတိ၊ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပန္နဿ အဿာသပဿာသာ နိရုဇ္ဈိ ဟောန္တိ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပန္နဿ ရူပသညာ နိရုဇ္ဈိ ဟောတိ၊ ဝိညာ-ဏဉ္စာယတနံ သမာပန္နဿ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ နိရုဇ္ဈိ ဟောတိ၊ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပန္နဿ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ နိရုဇ္ဈိ ဟောတိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပန္နဿ အာကိဉ္စညာယတနသညာ နိရုဇ္ဈိ ဟောတိ၊ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နဿ သညာ စ ဝေဒနာ စ နိရုဇ္ဈိ ဟောန္တိ။ ဣမေ နဝ ဓမ္မာ သဏ္ဌိကာတဗ္ဗာ။

ဣတိ ဣမေ နဝုတိ ဓမ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ။

ဒသ ဓမ္မာ

၃၆၀။ ဒသ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။ပ။ ဒသ ဓမ္မာ သဏ္ဌိကာတဗ္ဗာ။

(က) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **ဗဟုကာရာ**။ ဒသ နာထကရဏာ ဓမ္မာ။ ဣဓ-ဝုသော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု၊ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၁)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဗဟုဿုတောပိ။ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ယံပါဝုသော ဘိက္ခု ဗဟုဿုတောပိ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၂)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ကလျာဏမိတ္တော ဟောတိ ကလျာဏ-သဟာယော ကလျာဏသမ္ပဝင်္ကော။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခုပိ။ ကလျာဏသမ္ပ-ဝင်္ကော။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၃)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သုဝစော ဟောတိ သောဝစဿကရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော၊ ခမော ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟီ အနုသာသနီ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခုပိ။ အနုသာသနီ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၄)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ယာနိ တာနိ သဗြဟ္မစာရီနံ ဥစ္စာဝစာနိ ကိံကရဏီယာနိ တတ္ထ ဒက္ခော ဟောတိ အနလသော တတြုပါယာယ ဝီမံသာယ သမန္နာဂတော၊ အလံ ကာတုံ၊ အလံ သံဝိဓာတုံ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခုပိ။ အလံ သံဝိဓာတုံ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၅)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဓမ္မကာမော ဟောတိ ပိယသမုဒါဟာရော အဘိဓမ္မေ အဘိဝိနယေ ဥဠာရပါမောဇ္ဇော။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခုပိ။ ဥဠာရ-ပါမောဇ္ဇော။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၆)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဇုတရိတရေဟိ စီဝရပိဏ္ဍ-ပါတ သေနာသန ဂိလာနပ္ပစ္စယ ဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရေဟိ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခုပိ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၇)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ။ ပ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခုပိ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၈)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သတိမာ ဟောတိ ပရမေန သတိနေပက္ကေန သမန္နာဂတော၊ စိရကတမ္ပိ စိရဘာသိတမ္ပိ သရိတာ အနုဿရိတာ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခုပိ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ (၉)

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ပညဝါ ဟောတိ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ ပညာယ သမန္နာဂတော၊ အရိယာယ နိဗ္ဗေဓိကာယ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ။ ယံပါဝုသော ဘိက္ခုပိ။ အယံပိ ဓမ္မော နာထကရဏော။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာ။ (၁၀)

(ခ) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **ဘာဝေတဗ္ဗာ**။ ဒသ ကသိဏာယတနာနိ။ ပထဝီကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယံ အဒ္ဓယံ အပ္ပ-မာဏံ၊ အာပေါကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ။ပ။ တေဇောကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ။ ဝါယောကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ။ နီလကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ။ ပီတကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ။ လောဟိတကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ။ ဩဒါတကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ။ အာကာသကသိဏ-မေကော သဉ္ဇာနာတိ။ ဝိညာဏကသိဏမေကော သဉ္ဇာနာတိ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယံ အဒ္ဓယံ အပ္ပမာဏံ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

(ဂ) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **ပရိညေယျာ**။ ဒသာယတနာနိ၊ စက္ခာယတနံ ရူပါယတနံ သောတာယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဃာနာယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ဇိဝှါယတနံ ရသာယတနံ ကာယာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ ပရိညေယျာ။

(ဃ) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **ပဟာတဗ္ဗာ**။ ဒသ မိစ္ဆတ္တာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တော မိစ္ဆာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာဝါယာမော မိစ္ဆာသတိ·မိစ္ဆာသမာဓိ မိစ္ဆာဉာဏံ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။

(င) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **ဟာနဘာဂိယာ**။ ဒသ အကုသလကမ္မပထာ၊ ပါဏာတိပါတော အဒိန္ဒာဒါနံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော မုသာဝါဒေါ ပိသုဏာ ဝါစာ ဖရုသာ ဝါစာ သမ္ဖပ္ပလာပေါ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။

(စ) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **ဝိသေသဘာဂိယာ**။ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ၊ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ၊ အဒိန္ဒာဒါနာ ဝေရမဏီ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ၊ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ၊ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒေါ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ။

(ဆ) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ**။ ဒသ အရိယဝါသာ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ပဉ္စင်ဝိပ္ပဟီနော ဟောတိ၊ ဆဋ္ဌင်သမန္ဒာဂတော၊ ဧကာရက္ခော၊ စတုရာ-ပဿေနော၊ ပဏုန္ဒပစ္စေကသစ္စော၊ သမဝယသဋ္ဌေသနော၊ အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ၊ ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော၊ သုပိမုတ္တစိတ္တော၊ သုပိမုတ္တပညော။

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု ပဉ္ဇင်ဝိပ္ပဟီနော ဟောတိ။ ဇ္ဇဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီနော ဟောတိ၊ ဗျာပါဒေါ ပဟီနော ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဉ္ဇင်ဝိပ္ပဟီနော ဟောတိ။ (၁)

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု ဆဋ္ဌင်သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဇ္ဇဓာဝုသော ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ၊ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ၊ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ၊ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ၊ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ဆဋ္ဌင်သမန္နာဂတော ဟောတိ။ (၂)

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု ဧကာရက္ခော ဟောတိ။ ဇ္ဇဓာဝုသော ဘိက္ခု သတာရက္ခေန စေတသာ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ဧကာရက္ခော ဟောတိ။ (၃)

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု စတုရာပဿေနော ဟောတိ။ ဇ္ဇဓာဝုသော ဘိက္ခု သခ်ါယေကံ ပဋိသေဝတိ၊ သခ်ါယေကံ အဓိဝါသေတိ၊ သခ်ါယေကံ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သခ်ါယေကံ ဝိနောဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု စတုရာပဿေနော ဟောတိ။ (၄)

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု ပဏုန္နပစ္စေကသစ္စော ဟောတိ။ ဇ္ဇဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ယာနိ တာနိ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ နုန္နာနိ ဟောန္တိ ပဏုန္နာနိ စတ္တာနိ ဝန္တာနိ မုတ္တာနိ ပဟီနာနိ ပဋိနိဿဋ္ဌာနိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဏုန္နပစ္စေကသစ္စော ဟောတိ။ (၅)

ကထဉ္ဇာဝုသော ဘိက္ခု သမဝယသဋ္ဌေသနော ဟောတိ။ ဇ္ဇဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ကာမေသနာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ ဘဝေသနာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ ဗြဟ္မစရိယေသနာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု သမဝယသဋ္ဌေသနော ဟောတိ။ (၆)

ကထဏ္ဍာဝုသော ဘိက္ခု အနာဝိလသက်ပြေါ ဟောတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ကာမသက်ပြေါ ပဟီနော ဟောတိ၊ ဗျာပါဒသက်ပြေါ ပဟီနော ဟောတိ၊ ထိဟိ"သာသက်ပြေါ ပဟီနော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု အနာဝိလသက်ပြေါ ဟောတိ။ (၇)

ကထဏ္ဍာဝုသော ဘိက္ခု ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော ဟောတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သုခသ စ ပဟာနာ ဒုက္ခသ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ-ဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိं စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော ဟောတိ။ (၈)

ကထဏ္ဍာဝုသော ဘိက္ခု သုဝိမုတ္တစိတ္တော ဟောတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ရာဂါ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ၊ ဒေါသာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ၊ မောဟာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု သုဝိမုတ္တစိတ္တော ဟောတိ။ (၉)

ကထဏ္ဍာဝုသော ဘိက္ခု သုဝိမုတ္တပညော ဟောတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု "ရာဂေါ မေ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိं အနုပ္ပါဒဓမ္မော"တိ ပဇာနာတိ၊ "ဒေါသော မေ ပဟီနော။ပ။ အာယတိं အနုပ္ပါဒဓမ္မော"တိ ပဇာနာတိ။ "မောဟော မေ ပဟီနော။ပ။ အာယတိं အနုပ္ပါဒဓမ္မော"တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု သုဝိမုတ္တပညော ဟောတိ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာ။ (၁၀)

(ဇ) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ**။ ဒသ သညာ၊ အသုဘသညာ မရဏသညာ အာဟာရေပဋိကူလသညာ သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ အနိစ္စသညာ အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာ နိရောဓသညာ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ။

(ဈ) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **အဘိညေယ္ယာ**။ ဒသ နိဇ္ဇရဝတ္ထူနိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောတိ။ ယေ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စသ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပသ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ။ပ။ သမ္မာဝါစသ မိစ္ဆာဝါစာ။ပ။ သမ္မာကမ္မန္တသ မိစ္ဆာ-ကမ္မန္တော။ပ။ သမ္မာအာဇီဝသ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ။ပ။ သမ္မာဝါယာမသ မိစ္ဆာဝါယာမော။ပ။ သမ္မာသတိသ မိစ္ဆာသတိ။ပ။ သမ္မာသမာဓိသ မိစ္ဆာ-သမာဓိ။ပ။ သမ္မာဉာဏသ မိစ္ဆာဉာဏံ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဟောတိ။ သမ္မာဝိမုတ္တိသ

မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောတိ။ ယေ စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စဿ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ။

(၉) ကတမေ ဒသ ဓမ္မာ **သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ**။ဒသ အသေက္ခာ ဓမ္မာ၊ အသေက္ခာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အသေက္ခော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ အသေက္ခာ သမ္မာဝါစာ အသေက္ခော သမ္မာကမ္မန္တော အသေက္ခော သမ္မာအာဇီဝေါ အသေက္ခော သမ္မာဝါယာမော အသေက္ခာ သမ္မာသတိ အသေက္ခော သမ္မာသမာဓိ အသေက္ခံ သမ္မာဉာဏံ အသေက္ခာ သမ္မာဝိမုတ္တိ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

ဣတိ ဣမေ သတဓမ္မာ ဘူတာ တစ္ဆာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ သမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ။ ဣဒမဝေါစာယသ္မာ သာရိပုတ္တော။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

ဒသုတ္တရသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဧကာဒသမံ။
ပါထိကဝဂ္ဂေါ[၁] နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ပါထိကော စ[၂] ဥဒုမ္ဗရံ[၃]၊ စက္ကဝတ္တိ အဂ္ဂညကံ။
သမ္ပသာဒနပါသာဒံ[၄]၊ မဟာပုရိသလက္ခဏံ။
သိင်္ဂါလာဋ္ဌာနာဋိယကံ၊ သင်္ဂီတိ စ ဒသုတ္တရံ။
ဧကာဒသဟိ သုတ္တေဟိ၊ ပါထိကဝဂ္ဂေါတိ ဝုစ္စတိ။

ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

တီဟိ ဝဂ္ဂေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတော သကလော
ဒီဃနိကာယော သမတ္တော။

၁-ပါဋိကဝဂ္ဂေါ (သီ၊သျာ၊ဣ)
၂-ပါဋိကဥ္ဇ (သျာ၊ကံ)
၃-ပါဋိကောဒုမ္ဗရိစေဝ (သီ၊ဣ)
၄-သမ္ပသာဒဥ္ဇ ပါသာဒံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဣ)

ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိယာ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကဏေကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အကုသလကမ္မပထာ	၂၂၃
အကုသလဓာတုယော	၁၈၁
အကုသလမူလာနိ	၁၈၀
အကုသလဝိတက္ကာ	၁၈၀
အကုသလသင်္ကပ္ပါ	၁၈၀
အကုသလသညာ	၁၈၁
အက္ခဏာ	၂၁၉
အက္ခမ္ဘိယော	၁၂၀
အဂ္ဂညံ	၃
အဂတိဂမနာနိ	၁၉၁
အဂါရဝါ	၂၀၂
အဂ္ဂီ	၁၈၂
အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ	၂၀၂
အဇ္ဈာယကာ	၇၈
အတ္တဒီပါ	၄၈
အတ္တဘာဝပဋိလာဘာ	၁၉၃
အဒိန္နာဒါနာဒီနံ ပဘဝေါ	၅၅
အဓမ္မရာဂေါ	၅၈
အဓမ္မသမ္မတံ	၇၄
အဒ္ဓါ	၁၈၁
အဓိကရဏသမထာ	၂၁၀
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၂၇
အဓိဋ္ဌာနာနိ	၁၉၁
အနရိယဝေါဟာရာ	၁၉၃
အနုပုဗ္ဗနိရောဓာ	၂၂၁
အနုသယာ	၂၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ	၂၀၇
အနုသာသနဝိဓာ	၈၉
အန္တာ	၁၈၁
အပရိဟာနဓမ္မော	၁၃၄
အပဿေနာနိ	၁၈၇
အပ္ပဓံသိယော	၁၄၂
အပ္ပမညာ	၁၈၇
အပ္ပါဗာဓော	၁၃၅
အဘဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ	၁၉၆
အဘိဇာတိယော	၂၀၇
အဘိညာ ဒေသိတာ	၁၀၅
အဘိညေယျာ	၂၃၉
အဘိဘာယတနာနိ	၂၁၅
အဘေဇ္ဇပရိသော	၁၄၀
အမိတ္တာ မိတ္တပတိရူပကာ	၁၅၁
အယျိရကဿ ဝတ္တာနိ	၁၅၅
အရိယဓနာနိ	၂၁၈
အရိယဝါသာ	၂၂၄
အရိယဝေါဟာရာ	၁၉၃
အရိယဝံသာ	၁၈၈
အရိယသစ္စာနိ	၂၃၁
အသဒ္ဓမ္မာ	၂၀၈
အသီတိဝဿသဟဿာယုက-ကာလော	၆၂
အသေက္ခာ ဓမ္မာ	၂၆၀

ပဒါနုက္တမော	စာမျက်နှာ
[အာ]	
အာဃာတဝတ္ထု	၂၁၈
အာဃာတပဋိဝိနယာ	၂၁၈
အာစရိယသ ဝတ္တာနိ	၁၅၄
အာဠာဝကဒေဝပုတ္တံ	၁၅၉-၁၆၇
အာဒေယျဝါစော	၁၄၁
အာဒေသနဝိဓာ	၇၅
အာမိပတေယျာနိ	၁၀၄
အာနိသံသာ	၁၉၇
အာယတနပဏ္ဏတ္တိ	၇၄
အာယတနာနိ	၇၄
အာယုဝဏ္ဏာဒိဝဓုနဟေတု	၆၄
အာယုဝဏ္ဏာဒိပရိဟာယနဟေတု	၅၆
အာရဇ္ဇဝတ္ထု	၂၁၂
အာရုပ္ပါ	၁၀၇
အာလသျာနုယောဂေ အာဒီနဝါ	၁၄၉
အာဝုဓာနိ	၁၀၃
အာသဝါ	၁၀၁
အာဟာရာ	၁၉၀
[ဣ]	
ဣဒ္ဓိပါဒိဟာရိယံ	၂
ဣဒ္ဓိပါဒါ	၇၄-၁၀၅
ဣဒ္ဓိဝိဓာယော	၉၃
ဣန္ဒြိယာနိ	၁၀၃
[ဥ]	
ဥဒ္ဒမ္ဘာရိယာနိ	၁၉၆
ဥပတ္ထိလေသာ	၃၄
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၁၉၅
ဥပါဒါနာနိ	၁၉၂
ဥပေက္ခာပဝိစာရာ	၂၀၃

ပဒါနုက္တမော	စာမျက်နှာ
[ဧ]	
ဧသနာ	၁၀၁
[ဩ]	
ဩဃာ	၁၉၂
ဩရမ္ဘာဂိယာနိ	၁၉၅
[က]	
ကထာဝတ္ထု	၁၀၄
ကမ္မကိလေသာ	၁၄၇
ကမ္မာနိ	၁၉၂
ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကော	၇
ကသိဏာယတနာနိ	၂၂၃
ကာမဂုဏာ	၁၉၅
ကာမူပပတ္တိယော	၁၀၃
ကိဗ္ဗိနာ	၁၀၂
ကုလပုတ္တေန သမဏာပြာဟ္မဏောသု ကာတမ္ဘဝတ္တာနိ	၁၅၅
ကုလပုတ္တေန မိတ္တာမစ္စေသု ကာတမ္ဘဝတ္တာနိ	၁၅၅
ကုဝေရော မဟာရာဇာ	၁၆၂
ကုသလကမ္မပထာ	၂၂၄
ကုသလမူလာနိ	၁၀၀
ကုသလဝိတက္ကာ	၁၀၀
ကုသလသက်ပ္ပါ	၁၀၀
ကုသလသညာ	၁၀၁
ကုသလဓာတုယော	၁၀၁
ကုသလာ ဓမ္မာ	၇၄
ကုသီတဝတ္ထု	၂၁၁
ကောရက္ခတ္တိယော	၄
ကောသလ္လာနိ	၁၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ခ]	
ခတ္တိယော	၅၆-၈၁
ခန္ဓာ	၁၉၅
ခိဋ္ဌာပဒေါသိကံ	၂၅
ခီဏာသဝဗလာနိ	၂၄၂
[ဂ]	
ဂတိယော	၁၁၈
ဂန္ဓာ	၁၉၂
ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိယော	၈၅
ဂါရဝါ	၂၀၂
[စ]	
စက္ကရတနံ	၄၈
စက္ကရတနပါတုဘာဝ	၅၀
စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ	၅၀
စက္ကာနိ	၂၃၀
စက္ခူနိ	၁၈၃
စုတူပပါတဉ္ဍဏ	၉၂
စေတသောဝိနိဗန္ဓာ	၁၉၈
စေတောခိလာ	၁၉၈
စောဒနာဝတ္ထူနိ	၁၈၂
[ဆ]	
ဆဒိသာ	၁၄၆
[ဇ]	
ဇမ္ဗုဒီပေါ	၆၂
ဇရသိင်ါလော	၁၉
ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေ အာဒီနဝါ	၁၄၉
[ဈ]	
ဈာနာနိ	၁၈၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဉ္ဍဏာနိ	၁၈၉
[တ]	
တဏ္ဍာ	၁၈၁
တဏ္ဍာကာယာ	၂၀၂-၂၃၇
တဏ္ဍုပ္ပါဒါ	၁၉၁
တထာဂတော	၁၁၁
တထာဂတဿ အရက္ခေယျာနိ	၁၈၂
တပေါဇိဂုစ္ဆာ	၃၂
တိရစ္ဆာနကထံ	၃၀
[ထ]	
ထေရာ	၁၈၂
[ဒ]	
ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယော	၁၉၃
ဒသဝဿာယုကသမယ	၅၉
ဒဿနသမာပတ္တိယော	၈၆
ဒဋ္ဌနေမိ	၄၈
ဒါနဝတ္ထူနိ	၂၁၄
ဒါသကမ္မကရာနံ ဝတ္တာနိ	၁၅၅
ဒိဋ္ဌိနိဿယာ	၁၁၃
ဒီဃာယုကော	၁၂၃
ဒုက္ခတာ	၁၈၁
ဒုစ္စရိတာနိ	၁၈၀
ဒေါမနဿူပဝိစာရာ	၂၀၃
[ဓ]	
ဓမ္မက္ခန္ဓာ	၁၉၁
ဓမ္မပဒါနိ	၁၉၁
ဓမ္မသမာဒါနာနိ	၁၉၁
ဓာတုယော	၁၈၁-၁၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[န]	
နဝ ဌာနာနိ	၁၁၀
နာထကရဏာ ဓမ္မာ	၂၂၁
နာနတ္တာ	၂၅၄
နိဇ္ဇရဝတ္ထူနိ	၂၅၉
နိဒ္ဒသဝတ္ထူနိ	၂၀၉
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ သညာ	၂၀၈
နိဿရဏိယာ ဓာတုယော	၁၉၉
နိဝရဏာနိ	၁၉၅
[ပ]	
ပဉ္ဇက္ခန္ဓာ	၁၉၅
ပညာ	၁၈၃
ပဥ္ဇဗျာကရဏာနိ	၁၉၂
ပဋိပဒါ	၈၈-၁၉၁
ပဓာနာနိ	၈၇-၁၈၉
ပဓာနိယင်္ဂါနိ	၁၉၈
ပရပုဂ္ဂလဝိမုတ္တိဉာဏံ	၈၉
ပရိသာ	၂၁၅
ပဟူတပုတ္တော	၁၃၁
ပါပမိတ္တာနုယောဂေ အာဒီနဝါ	၁၄၉
ပါဋိဟာရိယာနိ	၁၈၄
ပါထိကပုတ္တော	၉
ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ	၂၅၂
ပိယဒဿနော	၁၃၆
ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ	၁၈၂
ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိ	၈၇
ပုဂ္ဂလာ	၁၈၂-၂၁၁
ပုတ္တဿ ဝတ္တာနိ	၁၅၄
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ	၄၂-၉၁
ပုရိသသီလသမာစာရ	၈၈
[ဖ]	
ဖဿကာယာ	၂၀၂
[ဗ]	
ဗလာနိ	၁၉၁-၂၀၉
ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ	၂၀၂
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၂၀၈
ဗောဓိဇံ ဉာဏံ	၁၁၁
ဗျသနာနိ	၁၉၆
ဗျာကတဌာန	၁၁၃
[ဘ]	
ဘရိယာယ ဝတ္တာနိ	၁၅၄
ဘဝါ	၁၈၁
ဘဿသမာစာရ	၈၈
ဘာဝနာ	၁၈၃
ဘူမိပပ္ပဋက	၇၁
ဘောဂါနံ အပါယမုခါနိ	၁၄၈
[မ]	
မစ္ဆရိယာနိ	၁၉၅
မဒါ	၁၈၄
မနောပဒေါသိကာ	၂၆
မဟာပညော	၁၂၉
မဟာပရိဝါရော	၁၂၁
မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ	၁၁၈
မဟာပုရိသဝိတက္ကာ	၂၄၉
မဟာသမ္မတော	၇၇
မဟာဿ ဇနော အန္ဓာယိကော	၁၃၇
မဟာဿ ဇနော ဥပဝတ္တတိ	၁၃၈
မာတာပိတုန္ဒံ ဝတ္တာနိ	၁၅၄
မိဂသည်	၆၀
မိစ္ဆတ္တာ	၂၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မိစ္ဆာဓမ္မော	၅၈
မိတ္တာမစ္စာနံ ဝတ္တာနိ	၁၅၅
မိတ္တာ သုဟဒါ	၁၅၂
မေတ္တေယျော နာမ ဘဂဝါ	၆၃
မောနေယျာနိ	၁၈၄
[ယ]	
ယောဂါ	၁၉၂
ယောနိယော	၁၉၂
ယောနိသောမနသိကာရ-မူလကာ ဓမ္မာ	၂၅၂
[ရ]	
ရသပထဝီ	၇၀
ရာဇာ	၇၇
ရာဇာရဟာနိ	၁၂၇
ရာသီ	၁၈၂
ရူပသင်္ဟော	၁၈၂
[လ]	
လာဘီ	၁၂၄-၁၃၀
လောကဓမ္မာ	၂၁၅
[ဝ]	
ဝိကာလဝိသိခါစရိယာနုယောဂေ အာဒီနဝါ	၁၄၈
ဝိဇ္ဇာ	၁၈၄
ဝိညာဏကာယာ	၂၀၂
ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော	၁၉၀-၂၀၉
ဝိဓာ	၁၈၁
ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ သညာ	၂၀၁
ဝိမုတ္တာယတနာနိ	၂၀၀
ဝိမောက္ခာ	၂၁၇
ဝိဝါဒမူလာနိ	၂၀၄
[ဝ]	
ဝိသညောဂါ	၁၉၂
ဝိသမလောဘော	၅၈
ဝိဟာရာ	၁၈၄
ဝေဒနာ	၁၈၁
ဝေဒနာကာယာ	၂၀၂
ဝေဿာ	၇၈
[သ]	
သခေါ် နာမ ရာဇာ	၆၃
သခ်ါရာ	၁၈၂
သစ္ဆိကရဏီယာ ဓမ္မာ	၁၉၂
သင်္ဟဝတ္ထူနိ	၁၉၃
သညာ	၂၀၉
သညာကာယာ	၂၀၂
သတတဝိဟာရာ	၂၀၇-၂၃၉
သတ္တ ရတနာနိ	၄၈
သတ္တဝတပဒါနိ	၇
သတာနုသာရိညာဏံ	၁၁၁
သတ္တာဝါသာ	၂၁၈
သတိပဋ္ဌာနာ	၁၈၅
သတ္ထန္တရကပ္ပေါ	၆၀
သဒ္ဓမ္မာ	၂၀၈
သပ္ပုရိသဓမ္မာ	၂၀၈
သဗ္ဗနိဟီနော အသုရကာယော	၅
သမဇ္ဇာဘိစရဏေ အာဒီနဝါ	၁၄၈
သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဝတ္တာနိ	၁၅၅
သမ္ပဒါ	၁၉၆
သမ္မပ္ပဓာနာ	၁၈၅
သမာဓိဘာဝနာ	၁၈၆
သမာဓိပရိက္ခာရာ	၂၀၈
သမာဓီ	၁၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သဿတဝါဒါ	၉၀
သာမညဖလာနိ	၁၉၀
သာမိကဿ ဝတ္တာနိ	၁၅၄
သာရဏီယာ ဓမ္မာ	၂၀၃-၂၃၆
သိက္ခာ	၁၈၃
သိက္ခာပဒါနိ	၁၉၆
သီဟော မိဂရာဇာ	၁၉
သုခလ္လိကာနုယောဂါ	၁၀၈
သုခလ္လိကာနုယောဂါနိသံသ	၁၀၉
သုခူပပတ္တိယော	၁၈၃
သုစရိတာနိ	၁၈၀
သုစိပရိဝါရော	၁၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သုဒ္ဒါ	၇၉
သုဒ္ဓါဝါသာ	၁၉၈
သုဘံ ဝိမောက္ခံ	၂၈
သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ-နုယောဂေ အာဒီနဝါ	၁၄၈
သုသင်္ဟိတပရိဇနော	၁၂၅
သောစေယျာနိ	၁၈၄
သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ	၁၉၀
သောတာပန္ဒဿ အင်္ဂါနိ	၁၉၀
သောမနဿူပဝိစာရာ	၂၀၃
သံယောဇနာနိ	၁၈၁

ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိယာ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ....သီဟဠပေါ့ဏ်ံ၊ သျာ....သျာမပေါ့ဏ်ံ၊ ကံ....ကမ္မောဇပေါ့ဏ်ံ။ ဋ....ဋဂ်လိသပေါ့ဏ်ံ၊ က....ကေသုစိ မရမ္မ ပေါ့ဏ်ကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ....ကေသုစိ သီဟဠပေါ့ဏ်ကေသု ဒိဿ မာနပါဌော၊ ဌ....အဌကထာ။

ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိယာ

နာနာပါဌာ	ဒိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အကုလံ = အာကုလံ (သျာ၊ ကံ၊ က)	၁၅၀
အက္ခဒ္ဓိယော = အဝိက္ခဒ္ဓိယော (သီ၊ ဋ)	၁၂၀
အဂမိတော = အဂထိတော (သီ၊ ဋ)	၁၀၀
အဂ္ဂံ ဘောဇနာနံ = အဂ္ဂဘောဇနံ (သျာ၊ ကံ)	၅၉
အစရိ = အစရိတိ (သျာ၊ က)	၂၁၀
အဇိနာနိပိ = အဇိနမ္ပိ (သုဒ္ဓပါဌော)	၃၄
အဏ္ဏောဂါဟေတ္ဝာ = အဏ္ဏောဂဟေတ္ဝာ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၅၁
အန္ဓမန္ဓာနေဝ = အန္ဓပန္ဓာနေဝ (သျာ)	၃၁
အတိပါတေတိ = အတိပါပေတိ (က-သီ၊ ဋ၊ က)	၄၀
အတိဗျာဒိပ္ပိဿန္တိ = အတိဝိယ ဒိပ္ပိဿန္တိ (သျာ၊ ဋ)	
အတိဗျာဒိပ္ပိဿန္တိ (သီ)	၅၉
အတ္ထကရဏာပမုခေ = အဒ္ဓကရဏာပမုခေ (က)	၅၂
အတ္ထဿမိဒ္ဓိ စ = ဋ္ဌံ သမိဒ္ဓဿ (က) အဒ္ဓံ သမိဒ္ဓဿ (သျာ)	၁၃၄
အဒ္ဓမာသိကံ = အဒ္ဓမာသိကမ္ပိ (သုဒ္ဓပါဌော)	၃၃
အမိပတိ = အာမိပတိ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၁၆၀
အနဗ္ဘာဝုဋ္ဌံ = အနဗ္ဘာဝုတ္ထံ (သီ၊ သျာ၊ ဋ၊ က)	၁၇၅
အနဘိရတိသညာ = အနဘိရတသညာ (သျာ၊ က)	၂၅၄
အနဘိသမ္ဘုဏာမာနာ = အနဘိသံဘုနမာနာ (က)	၇၀
အနဝမာနနာယ = အဝိမာနနာယ (သျာ၊ ဋ)	၁၅၄

နာနာပါဌာ	ပိဋက်ာ
[အ]	
အနုတ္တာနီကတဉ္ဇ ဥတ္တာနီ = အနုတ္တာနိကတဉ္ဇ ဥတ္တာနိ (က)	၂၄၄
အနုနယသညောဇနံ = ကာမသညောဇနံ (သျာ၊ ကံ)	၂၁၀
အနုပရိယာယန္တိ = အနုပရိယန္တိ (သျာ)	၁၆၂
အနုပိယံ နာမ = အနုပ္ပိယံ နာမ (သျာ)	၁
အနုယန္တာ = အနုယုတ္တာ (သီ၊ ဗ္ဗ)	၅၁
အနုရက္ခဏာပဓာနံ = အနုရက္ခနာပ္ပဓာနံ (သျာ)	၁၈၉
အနေဋ္ဌကံ = အနေလကံ (သီ၊ ဗ္ဗ)	၇၀
အပသာဒေတာ = အပသာရေတာ (က)	၃၆
အဗျာပဇ္ဇပရမတာယ = အဗျာပဇ္ဇပရမတာယာတိ (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဗ)	
အဗျာဗဇ္ဇပရမတာယ (?)	၁၀၇
အဗျာပဇ္ဇေန = အဗျာပဇ္ဇေန (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဗ)	
အဗျာဗဇ္ဇေန (?)	၄၁-၁၈၇
အဘိက္ကမသေဝ = အဘိက္ကမယေဝ (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဗ)	၁၄
အဘိနိဝုဋ္ဌပုဗ္ဗော = အဘိနိဝုတ္ထပုဗ္ဗော (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဗ)	၉၂
အမှာကံ = အသ္မာကံ (ဗ္ဗ)	၁၇၇
အယျိရကေန = အယိရကေန (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)	၁၅၅
အယံ = အရဟံ (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဗ)	၅-၈
အသညသတ္တာ = အသညိသတ္တာ (သျာ၊ ကံ)	၂၁၉
အသဟာနဓမ္မတန္တိ = သမ္ဗောဓိမဟာနဓမ္မတန္တိ (သျာ၊ က)	
ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၁၃၅
အသုစိ = ဝသလိ (သျာ) ဝသလီ (က)	၇၃
အသုဘန္တေဝ = အသုဘန္တေဝ (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဗ)	၂၈
အဟိရိကဉ္ဇ = အဟိရိကဉ္ဇ (က)	၁၇၈
[အာ]	
အာဒိယိတုံ = အာဒါတုံ (သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဗ)	၁၉၆
အာဒိယီ"တိ = အာဒိယသီတိ (သျာ)	၅၄
အာမော"တိ = အာမာတိ (သျာ)	၂၃
အာယမိဿာမီ"တိ = အာယမေယျာမီတိ (သျာ၊ ကံ)	၁၇၆
အာရက္ခာဓိကရဏံ = အာရက္ခာဓိကရဏံ ပဋိစ္စ (သျာ၊ ဗ္ဗ၊ က)	၂၅၃

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အာ]	
အာရုပ္ပါ = အရူပါ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဂ)	၁၈၇
အာလသျာနုယောဂေါ = အာလဿာနုယောဂေါ (သီ၊ သျာ၊ ဇ္ဂ)	၁၄၈
အာဝိ = အာဝီ (က-သီ၊ ဇ္ဂ၊ က)	၂၀၃
အာဝိဉ္ဆေယျာမာ'တိ = အာဝိဉ္ဆေယျာမာတိ (သျာ)	
အာဝိဇ္ဆေယျာမာတိ (သီ၊ ဇ္ဂ)	၁၇
အာသာဒိမှသေ = အာသာဒိယိမှသေ (သျာ)	၇
အာဟတော = အာဟဋ္ဌော (သျာ)	၇၄
[ဇ္ဂ]	
ဇ္ဂတ္တိံ ဝါ ဝါဟန်ံ = ဇ္ဂတ္တိ ဝါဟန်ံ (သီ၊ ဇ္ဂ) ဇ္ဂတ္တိံ ဝါဟန်ံ (သျာ)	၁၆၂
ဇ္ဂဒံ ဝတ္ဘာန = ဇ္ဂဒံ ဝတ္ဘာ (သီ၊ ဇ္ဂ)	၁၄၇
[ဥ]	
ဥဏ္ဏာ သုဇာတာ = ဥဏ္ဏာဿ ဇာတာ (က-သီ)	၁၃၉
ဥတ္တရကုရုဝှေါ = ဥတ္တရကုရူ ရမ္မာ (သီ၊ သျာ၊ ဇ္ဂ)	၁၆၁
ဥဒကော = ဥဒ္ဒကော (သီ၊ သျာ၊ ဇ္ဂ)	၁၀၄
ဥပကာရော = ဥပကာရကော (သျာ)	၁၅၂
ဥပေက္ခကော = ဥပေက္ခကော စ (သျာ၊ က)	၂၀၇
ဥပေက္ခာဌာနိယံ = ဥပေက္ခာဌာနိယံ (က)	၂၀၃
ဥဗ္ဗာဓိကံ = ဥဗ္ဗာဓကရံ (သျာ)	၁၄၁
ဥဗ္ဘဋ္ဌကောပိ = ဥဘဋ္ဌကောပိ (သျာ) ဥဗ္ဘဋ္ဌိကောပိ (က)	၃၄
ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော = ဥဋ္ဌာရပါမုဇ္ဇော (သီ၊ ဇ္ဂ)	
ဩဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော (သျာ၊ ကံ)	၂၂၂
[ဧ]	
ဧဝမေဝ = ဧဝမေဝံ (က)	၂၁၆
ဧဝံ ဝါဒိနော = ဝဒမာနာ (သျာ)	၁၀၇
[ဩ]	
ဩဓာရိတာ = ဩဝါဒိတာ (က)	၁၀
ဩပနေယျိကော = ဩပနယိကော (သျာ၊ ကံ)	၁၉၀

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[က]	
ကဆ္ဆိ = ကိဆ္ဆိ (က)	၆၁
ကဏိကာရပုပ္ပံ = ကဏ္ဏိကာရပုပ္ပံ (သျာ၊ ကံ)	၂၁၆
ကဏ္ဍာ အညေ ဝဏ္ဍာ = ကဏ္ဍောာ အညောာ	၂
ဝဏ္ဍောာ (သီ၊ ဋ္ဌ၊ မ-၂-မခုရသုတ္တ)	၆၇
ကတမေ ဒွေ = ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ (သျာ၊ ကံ) ဧဝံ တယောာ	
ဓမ္မာဒီသုပိ။	၁၇၈
ကထံ ဝိဟိတကံ ပန = ကထံ ဝိဟိတကံ နောာ ပန (က)	၂၃
ကဗဋ္ဌီကာရော = ကဝဋ္ဌီကာရော (သျာ၊ ကံ)	၂၃၁
ကလမ္ဘုကာ = ကလမ္ဘကာ (သျာ)	၇၂
ကသိဝန္တောာ = ကပိဝန္တောာ (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)	၁၆၂
ကာမုပါဒါနံ = ကာမူပါဒါနံ (သီ၊ ဋ္ဌ)	၁၉၂
ကာမူပပတ္တိယောာ = ကာမုပ္ပတ္တိယောာ (သီ)	
ကာမုပပတ္တိယောာ (သျာ၊ ဋ္ဌ၊ က)	၁၈၃
ကာလကဆ္ဆိကာ = ကာလကဆ္ဆာ (သီ၊ ဋ္ဌ) ကာလကဆ္ဆိကာ (သျာ)	၅
ကာလက်တောာ = ကာလကတောာ (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)	၅
ကာလဝါဒီ = ကာလဝါဒီ သစ္စဝါဒီ (သျာ)	၁၁၁
ကုက္ကုဋ္ဌကာ = ကုကုတ္ထကာ (သီ၊ ဋ္ဌ)	၁၆၃
ကုဏ္ဍလာဝဋ္ဌာနိ = ကုဏ္ဍလာဝတ္တာနိ (ဗဟူသု)	၁၁၈
ကေနစိ = ကေနစိဒေဝ (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)	၇၂
ကောဏပါနိ = ကူဏပါနိ (သျာ)	၂၁
ကိံ တေ = ကိံ နု (သီ၊ ဋ္ဌ) ကိံ နု ခေါ တေ (သျာ)	၈၂
ကိံ ပန တေ = ကိံ ပန (သီ၊ ဋ္ဌ)	၈၂
ကွ = ကုဝံ (က-သီ၊ ဋ္ဌ)	၁၄၈
[ခ]	
ခုဒ္ဒမဓုံ = ခုဒ္ဒံ မဓုံ (က-သီ)	၇၀
[ဂ]	
ဂဓိတောာ = ဂထိတောာ (သီ၊ ဋ္ဌ)	၃၅
ဂရုံ ကရောန္တောာ = ဂရုကရောန္တောာ (သီ၊ သျာ၊ ဋ္ဌ)	၅၀
ဂိလာနဝုဋ္ဌိတောာ = ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတောာ (သဗ္ဗတ္ထ)	
အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၂၁၂

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဃ]	
ဃာသမေသမာနာ = ဃာသမေသနာ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၇၈
[စ]	
စက္ကဝတ္တီ = စက္ကဝတ္တိ (သျာ၊ ဋ)	၄၈
စတ္တာရိ ပဥ္ဍျာကရဏာနိ = စတ္တာရော ပဥ္ဍာဍျာကရဏာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၁၉၂
စတုက္ကုဏ္ဍိကော = စတုကုဏ္ဍိကော(သီ၊ဋ)စတုကောဏ္ဍိကော (သျာ၊က)	၄
စတုတ္ထံ = စတုတ္ထိံ (?)	၁၈၇
စတုတ္ထံ ဈာနံ = စတုတ္ထဇ္ဈာနံ (သျာ၊ ကံ)	၁၈၆
''စာတုမဟာရာဇိကာ = စာတုမ္မဟာရာဇိကာ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၂၁၄
စိတန္တရံသော = ပိတန္တရံသော (သျာ၊ ကံ)	၁၁၈
စေတသောဝိနိဗန္ဓာ = စေတောဝိနိဗန္ဓာ (?)	၁၉၈
[ဆ]	
ဆ ဒိသာ = ဆဒ္ဒိသာ (သီ၊ ဋ)	၁၄၆
ဆမာနိကိဏ္ဏံ = ဆမာနိက္ခိတ္တံ (မ-၂-၅၀-ပိဋ္ဌေ)	၄
[ဇ]	
ဇနေသဘော = ဇနောသဘော (သျာ)	၁၆၅
ဇရသိဂ်ါလော = ဇရသိဂါလော (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၁၉
ဇိဂီသမာနော = ဇိဂိံသမာနော (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၁၂၆
[တ]	
တဌ တွံ = တဌ တံ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၄၅
တဋ္ဌ ပဇာနာမိ = ''တဋ္ဌ ပဇာနာမီ''တိ ဋ္ဌဒံ သျာမပေါတ္ထကေ နတ္ထိ။	၂၃
တတိယံ ဈာနံ = တတိယဇ္ဈာနံ (သျာ၊ ကံ)	၁၈၆
တထာ စတုတ္ထံ = တထာ စတုတ္ထိံ (?)	၁၈၇
တမ္ဘက္ခာ = တဗ္ဘက္ခာ (သျာ)	၇၁
တုသိတာ = သန္တုသိတာ (သျာ၊ ကံ)	၁၈၃
တေသံ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာနံ ယေဝ = တေသံ ယေဝ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာနံ (သီ၊ ဋ)	၇၇

နာနာပါဌာ	ပိဋက်ာ
[ထ]	
ထိနမိဒ္ဓံ = ထီနမိဒ္ဓံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၄၀
ထူလူသု = ဗုမူသု (သီ၊ ဣ)	၄
[ဒ]	
ဒက္ခိဏာဝဋ္ဌကဇာတာနိ = ဒက္ခိဏာဝတ္တကဇာတာနိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၁၁၈
ဒဋ္ဌုဒ္ဓါပံ = ဒဋ္ဌုဒ္ဓါပံ (သီ၊ ဣ၊ က) သက္ကတာနုစ္ဆဝိကံ။	၈၃
ဒိဝါ ဒိဝဿ = ဒိဝါဒိဝဿေဝ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၃၀
ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ = ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ (သျာ၊ ကံ) "ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ"န္တိ ပါဋိယာ သမေတိ။	၂၃၁
ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ = ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ (သျာ၊ ကံ) "ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ"န္တိ ပါဋိယာ သမေတိ။	၂၃၁
ဒုတိယံ ဈာနံ = ဒုတိယဇ္ဈာနံ (သျာ၊ ကံ)	၁၈၅
ဒေဝမနုဿာနံ = ဒေဝမနုဿာနံ။ သင်္ဂိတိယပဋ္ဌကံ နိဋ္ဌိတံ။ (သျာ၊ ကံ)	၂၀၁
ဒွေဓိကဇာတာ = ဒွေဋ္ဌကဇာတာ (သျာ၊ ကံ)	၁၇၆
ဒွီဟိကမ္ပိ = ဒွါဟိကံပိ (သီ၊ သျာ)	၃၃
[ဓ]	
ဓနဇာနိ = ဓနဋ္ဌာနိ (သီ၊ ဣ)	၁၄၈
ဓနမနုပ္ပဒေယျာသိ = ဓနမနုပ္ပဒဇ္ဇေယျာသိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၀
ဓမ္မေန = ဓမ္မေန သမေန (သျာ၊ က)	၄၈
ဓမ္မံ ဒေသေသိ = ဓမ္မမဒေသေသိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၁၅၉
ဓာတာ = ဓတာ (က-သီ၊ သျာ၊ ကံ)	၂၂၂
ဓူမာယိတွာ = ဓူပါယိတွာ (သီ၊ ဣ)	၂၂
[န]	
န နံ = နန (ဗဟူသု) န ပန နံ (?)	၆၉
နပိ ယေ ဝေါ ဓမ္မာ = နပိ ယေ ခေါ ဓမ္မာ (သီ) နပိ ယေ တေ ဓမ္မာ (သျာ) နပိ ယေ စ ဝေါ ဓမ္မာ (က)	၄၇
န ဘာဝိတမာသီသတိ = န ဘာဝိတမာသိ"သတိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၄၀
န သသခ်ါရနိဂ္ဂယှဝါရိတဂတော"တိ = န စ သသခ်ါရနိဂ္ဂယှဝါရိတဝတောတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) န သသခ်ါရနိဂ္ဂယှဝါရိဝါဝတော (က)	၂၃၄
နာဋ္ဌပုတ္တော = နာထပုတ္တော (သီ၊ ဣ)	၉၇

နာနာပါဌာ	**ဝိဋ္ဌက်ာ**
[နံ]	
နာဌသုရိယာ = နာဌပုရိယာ (သီ၊ ဋ) နာဌပရိယာ (သျာ)	၁၆၂
နိဇ္ဇဂိသနကော = နိဇ္ဇဂိ'သနကော (သျာ) နိဇ္ဇဂိ'သိတာ (သီ၊ ဋ)	၈၈
နိဗ္ဗိန္ဒရူပါ = နိဗ္ဗိန္ဒရူပါ (က)	၉၇
နိဗ္ဗယ္ယမာနာယ = နိဝယ္ယမာနာယ၊ နိဂ္ဂယ္ယမာနာယ (က)	၇၃
နိမ္မေဘာဂိယာ = နိမ္မေဘာဂိယသညာ (သျာ၊ ကံ)	၂၀၈
နိယျာဒေန္တိ = နိယျာတေန္တိ (က-သီ)	၁၅၄
နိဿရဏိယာ = နိဿာရဏိယာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	
ဋီကာ ဩလောကေတမ္ဘာ။	၁၉၉
[ပ]	
ပစ္ဆေကွဏ္ဏနိမိတ္တံ = ပစ္ဆေကွဏ္ဏာနိမိတ္တံ (သျာ၊ ကံ)	၂၃၂
ပစ္ဆာသီသတိ = ပစ္ဆာသိ'သတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၂၁၄
ပဋ္ဌာဗာဟံ = ပဋ္ဌာဗာဟုံ (သျာ)	၅၅
ပဇာနာတိ = ဇာနာတိ (သျာ၊ ကံ)	၂၄၀
ပဇာနံ = ပဇာနနံ (သျာ၊ က) အဋ္ဌကထာသံဝဏ္ဏနာ ပသိတမ္ဘာ။	၂၃
ပညပေတိတိ = ပညာပေတိတိ (ဋ)	၃
ပညဝတော = ပညာဝတော (သီ၊ ဋ)	၂၅၀
ပဋိယာဒေန္တိ = ပဋိဝေဒေန္တိ (သျာ)	၁၅၄
ပဋိသမ်ိဓနမလဟ = ပဋိသန္ဓာနမလဟ (သျာ)	၁၇၉
ပဋိသန္ဓရတိ = ပဋိသန္ဓရတိ (က)	၁၅၁
ပဋိသန္ဓာရေ = ပဋိသန္ဓာရေ (က)	၂၀၂
ပဌမံ ဗျာနံ = ပဌမဗျာနံ (သျာ၊ ကံ)	၁၈၅
ပန္ဓဒုဟနံပိ = ပန္ဓဒူဟနံပိ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၅၆
ပဒါလတာ = ဘဒ္ဒါလတာ (သီ)	၇၂
ပဒူသိမှာ = ပဒေါသယိမှာ (သျာ)	၂၇
ပပဋိကပ္ပတ္ထာ = ပပ္ပဋိကပတ္ထာ (က)	၄၀
ပပတိ = ပရိပတိ (သျာ၊ က)	၆
ပမာဒမာပဇ္ဇတိ = မဒမာပဇ္ဇတိ (သျာ)	၃၄
ပရိပူရကာရီ = ပရိပူရိကာရီ (သျာ၊ ကံ)	၂၀၄
ပရိပူရံ = ပရိသုဒ္ဓတရံ (သျာ၊ က)	၁၀၄
ပရိယာပုတာ = ပရိယာပုဋာ (က)	၁၆၄

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ပ]	
ပရိယေ = ပရိစ္စေ (သီ၊က) ပရိစ္ဆေဒေ (သျာ၊ဗ္ဗ၊က) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၁၈၉
ပရောသဟဿံ = ပရောသဟဿဿ (သီ၊ဗ္ဗ)	၁၃၂
ပသံသိတော = ပသတ္ထော (သျာ)	၁၀၀
ပဋ္ဌာသီ = ပလာသီ (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)	၃၇
ပါထိကပုတ္တော = ပါဋိကပုတ္တော (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)	၉
ပါထိကဝဂ္ဂေါ = ပါဋိကဝဂ္ဂေါ (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)	၂၆၀
ပါထိကသုတ္တံ = ပါဋိကသုတ္တန္တံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဗ္ဗ)	၂၉
ပါဝုရဏာနံ = ပါပုရဏာနံ (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)	၁၃၀
ပါသာဒပစ္ဆာယာယံ = ပါသာဒစ္ဆာယာယံ (က)	၆၆
ပုထုဒိသာ = ပုထုဒ္ဒိသာ (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)	၁၄၆
ပုဋ္ဌုဝကသည် = ပုဋ္ဌဝကသည် (သီ၊ဗ္ဗ)	၁၈၉
ပေယျဝဇ္ဇေန = ပိယဝါစေန (သျာ၊ကံ၊က)	၁၂၅
ပေယျဝဇ္ဇေန = ပိယဝဇ္ဇေန (သျာ၊ကံ၊က)	၁၅၅
ပေယျဝဇ္ဇံ = ပိယဝဇ္ဇံ (သျာ၊ကံ၊က)	၁၉၃
ပေါနောဗ္ဘဝိကာ = ပေါနောဘဝိကာ (က)	၄၇
[ဗ]	
ဗဟုပုတ္တံ နာမ = ဗဟုပုတ္တကံ နာမ (သျာ)	၇
ဗျန္တိံ ကရောတိ = ဗျန္တီ ကရောတိ (သျာ၊ကံ)	၁၈၉
ဗြာဟ္မဏာဝ = ဗြာဟ္မဏာ (သျာ)	၆၇
[ဘ]	
ဘဂဝတာ = ဘဂဝတော (က-သီ) ယုတ္တတရံ။	၁၇၇
"ဘဒ္ဒန္တေ"တိ = ဘဒန္တေတိ (သီ၊သျာ၊ဗ္ဗ)	၁၁၇
ဘဒြကံ = ဘဒ္ဒကံ (သျာ၊ကံ၊ဗ္ဗ)	၁၈၉
ဘာဝနာပဓာနံ = ဘာဝနာပ္ပဓာနံ (သျာ)	၁၈၉
ဘာသယိ = တောသယိ (သီ၊ဗ္ဗ)	၁၃၉
ဘေကေ = ဘိဂေ် (က)	၂၁
ဘေရဏ္ဍကံယေဝ = ဘေဒဏ္ဍကံယေဝ (က)	၂၀

[မ]

မ၀ိ မာ၀ိ၀ရော = မ၀ိ မာနိစရော (သျာ၊ ဋ) ၁၆၅
မနုဿရာဟသေယျကာနိ = မနုဿရာဟသေယျကာနိ (သီ၊ သျာ၊ ဋ) ၁၅၉
မရ၀ာ၀ခေန = မာရ၀ာ၀ခေန (က) ဋ္ဌ်ကလိသပေါ်ထွကေ အခေါလိ၀ိယံ ဒိဋ္ဌမေတံ။ ၁၃၅
မဟာ၀နသဏ်ဟနံ = မဟာ၀နံ သဏ်ါဟကံ (က) ၁၃၃
မဟာ၀နသဏ်ဟံ = မဟာ၀နသဏ်ါဟကံ (က) ၁၃၂
မဟာရာ၀ာ = မဟာရာ၀ာနော (က) ၁၅၀
မိ၆ာ၀ိ၌ = မိ၆ာ၀ိ၌ (ဋ) ၆၇
မိလ၀ေသု = မိလ၀ကေသု (သျာ၊ ကံ) မိလ၀ကေသု (က) ၂၂၀
မုဒ္ဓတံ = ဗုဒ္ဓတန္တိ (က) ၁၄၃
မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော = မုဒ္ဓါ၀သိတ္တော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ) ၄၉
မူလ၀ဿံ = မူလ၀ဿံ (သျာ) မူလ၀ေဏ်ံ (က) ၅၅
မေတ္တာ၀ိတ္တေန = မေတ္တာ၀ိတ္တေန (က) ၁၉၇

[ယ]

ယထာနုသိဋ္ဌं တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော = ယထာနုသိဋ္ဌं ပဋိပဇ္ဇမာနော (?) ၄၅
ယသာ နိဟီနော = ယသာ နိကိဏ္ဏော (က) ၈
ယသော တသ = တသ ယသော (ဗဟူသု၊ ဝိနယေ၀ိ) ၁၄၇
ယာ ဧ၀ = ယ၀ေ (သီ၊ က) ဋီကာ ဩလောကေတမ္ဘာ။ ၁၀၆
ယာ၀ဋ္ဌ = ယာ၀ ဧ (က) ၂

[ရ]

ရတ္တိမုဌာနဒေ၀သိနာ = ရတ္တိနုဌာနဒ၀သိနာ (သီ၊ ဋ) ၁၅၀
ရုဒ္ဓါ = ရုဒ္ဓါ (သီ၊ ဋ) ၁၆၄
ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော = ရူပူပါဒါနက္ခန္ဓော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ) ၁၉၅

[လ]

လုဒ္ဓါ = လုဒ္ဓါ (ဋ၊ က) ၁၆၀
လောကေန = ကတ္ထစိ နိ-ကာရော နိ ဒိ၀ သတိ။ ၂၂၀

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဝ]	
ဝစီပရော = ဝစီပရမော (သျာ)	၁၅၂
ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ = ဝဏ္ဏဝေဝဇ္ဇတာ (ဋီကာ) ဧကိဒံ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တောတိ ပါဋ္ဌိယာ သံသန္ဒေတဗ္ဗာ။	၇၁
ဝဓောယေဝ ခေါ = ဝဓောယေဝေကော (က)	၉၇
ဝဿံဝုဋ္ဌော = ဝဿံဝုတ္ထော (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဗ)	၉၇
ဝါဒါနုဝါဒေါ = ဝါဒါနုပါတော (သီ)	၉၅
ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ = ဝိဂတထီနမိဒ္ဓေါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဗ)	၁၇၆
ဝိဂတေ = ဝိဃာတေ (သီ၊ ဗ္ဗ)	၂၀၇
ဝိဂတံ = ဝိဃာတံ (သီ၊ ဗ္ဗ) ဝိဂတေ (သျာ၊ က)	၂၀၇
ဝိဃာတာ ပရိဋ္ဌာဟာ = ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာ (သျာ၊ ကံ)	၁၉၉
ဝိတက္ကဝိစာရသမာဓိသမာပန္နဿ = အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိံ သမာပန္နဿ (သီ၊ ဗ္ဗ)	၈၆
ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကော။ပ။ ကမ္မသမာဒါနဟေတု = ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကော။ပ။ ကမ္မသမာဒါနဟေတု (သျာ) ဝိတိမိဿဒိဋ္ဌိကော။ပ။ ကမ္မသမာဒါနဟေတု (သီ၊ ဗ္ဗ)	၈၀
ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ = ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ (သျာ၊ က) ဝိဝတ္တစ္ဆဒေါ (သီ၊ ဗ္ဗ)	၁၁၇
ဝိသာစိ = ဝိသာစိတံ (သီ၊ ဗ္ဗ) ဝိသာဝိ (သျာ)	၁၃၆
ဝိသုကမ္မန္တေ = ဝိဿုတကမ္မန္တေ (သီ၊ ဗ္ဗ) ဝိဿုကမ္မန္တေ (က-သီ) ဝိသုံ ကမ္မန္တေ (သျာ၊ က)	၇၈
ဝိဟရန္တိ = ဝိစရန္တိ (သျာ၊ ကံ)	၁၇၇
ဝုဒ္ဓသေဝီ = ဝုဒ္ဓိသေဝီ (သျာ) ဗုဒ္ဓိသေဝီ (က)	၁၅၁
ဝေရမဏီ = ဝေရမဏိ (က)	၁၉၃
ဝေရပ္ပသဝေါ = ဝေရပ္ပသင်္ဂေါ (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဗ)	၁၅၀
[သ]	
သကိဒေဝ (သကိ+ဧဝ-သကိဒေဝ-ရူ) = သကိံဒေဝ (က)	၇၄
သင်္ဂဟိတပရိဇနာ = သုသင်္ဂဟိတပရိဇနာ (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဗ)	၁၅၅
သင်္ဂိတိယပဋ္ဌကံ နိဋ္ဌိတံ (သျာ၊ ကံ) ဗ္ဗမ အဓိကမေဝ။	၂၀၁
သဇိတာ = သဋ္ဌိတာ (သီ၊ ဗ္ဗ) သဇ္ဇိတာ (သျာ၊ ကံ)	၂၄
သတ္တဝတပဒါနိ = သတ္တဝတ္တပဒါနိ (သျာ၊ ဗ္ဗ)	၇

နာနာပါဌာ	ပိဋက်ာ
[သ]	
သန္တတာယ = သတ္တတာယ (သီ၊ ဋ) သတ္တာယ (က-သီ)	၂၈
သတိယာ သမ္မောသာ = သတိယာ သမ္မောသာယ (သျာ)	၂၅
သန္တိကာ = သမ္မုခါ (သျာ၊ က)	၆၆
သဒရာ = သဒ္ဒရာ (ဋ၊ က) သဒရထာ (သျာ၊ က)	၄၇
သန္ဓာဂါရံ = သန္ဓာဂါရံ (သီ၊ ဋ) သဏ္ဌာဂါရံ (သျာ၊ ကံ)	၁၇၅
သပ္ပုရိသူပနိဿယော = သပ္ပုရိသုပဿယော (သျာ၊ ကံ)	၂၃၀
သမ္ပသာဒနပါသာဒံ = သမ္ပသာဒဉ္ဇ ပါသာဒံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၂၆၀
သမ္ဗဟုလာဇီဝေါ = ဗဟုလာဇီဝေါ (သီ၊ ဋ)	၃၆
သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ = သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ သုဝိဘတ္တန္တရာနိ (သီ၊ ဋ)	၁၁၇
သဘာဂတဿ = သဘာယေ တဿ (က)	၁၄၉
သမဂ်ီကတ္ဓာ = သမဂ္ဂိံ ကတ္ဓာ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၁၃၁
သမဏဗြာဟ္မဏေသု = သမဏေသု ဗြာဟ္မဏေသု (ဗဟူသု)	၅၄
သမတနိ = သမတာနိ (ဗဟူသု)	၇၀
သမတိက္ကမ္မ = သမတိက္ကမ္မ သန္တမေတံ ပဏီတမေတန္တိ (သျာ၊ ကံ)	၂၁၉
သမာဒပိတော = သမာဒါပိတော (သီ-ဌ)	၉၈
သမာဒပေတိ = သမာဒါပေတိ (သီ-ဌ)	၉၈
သမာဘိဝါဟိနိယော = သမဝါဟရသဟရဏိယော (သျာ)	၁၃၅
သမာဟတ္ဓာ = သမာဟရိတ္ဓာ (သျာ)	၁၅၃
သမောဇသာ = သမ္ပဇ္ဇသာ (သီ၊ ဋ) ပါမုဉ္ဇသာ (သျာ) သာမဉ္ဇသာ (က)	၁၃၆
သမ္မပေက္ခန္တိ = သမဝေက္ခန္တိ (သီ၊ ဋ၊ က)	၁၅၆
သမ္မာဒိဋ္ဌီ = သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ဋ)	၆၈
သမ္မုတိထေရော = သမ္မတိထေရော (သျာ၊ ကံ)	၁၈၂
သမ္မုတိယာ ဉာဏံ = သမ္မုတိဉာဏံ (သျာ၊ ကံ)	၁၈၉
သမ္မောသာ ဧဝံ = သမ္မောသာ ဧဝ (သီ၊ ဋ) သမ္မောသာ တေ (သျာ၊က)	၂၆
သရဝနံ = သာရဝနံ (သျာ)	၆၂
သရီသပ = သိရိံသပ (သျာ)	၁၀၇
သဟသာကာရာ = သာဟသာကာရာ (သီ၊ သျာ၊ ဋ)	၁၄၃

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သာတ္ထာ သဗျဉ္ဇနာ = သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ (သီ၊သျာ၊ဇ္ဂ)	၂၂၂
သာလဝတီ = ဘဂလဝတီ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဂ၊က)	၁၆၃
သိဂ်ါလကော = သိဂါလကော (သီ)	၁၄၆
သိပ္ပပဋိဂ္ဂဟဏေန = သိပ္ပံ ပဋိဂ္ဂဟဏေန (သျာ) သိပ္ပဥဂ္ဂဟဏေန (က)	၁၅၄
သီတီဘူတော = သီတိဘူတော (က)	၁၉၄
သီသံနှာတဿ = သီသံနဟာတဿ (သီ၊ဇ္ဂ) သီသနှာတဿ (သျာ)	၅၀
သုကတဒုက္ကဋာနံ = သုကဋဒုက္ကဋာနံ (သီ၊ဇ္ဂ)	၂၂၀
သုက္ကပက္ခေဝ = ဇုဏ္ဍပက္ခေဝ (က)	၁၄၇
သုခုဒြယံ = သုခိန္ဒြိယံ (က)	၁၂၈
သုခူပပတ္တိယော = သုခုပပတ္တိယော (သျာ၊ဇ္ဂ၊က)	၁၈၃
သုတေန ဝဓေယျုံ = သုတေန ဝဓေယျုံ၊ ဗုဒ္ဓိယာ ဝဓေယျုံ (သျာ)	၁၃၄
သုပ္ပကာသိတန္တိ ဇ္ဂတိဟေတံ ပဿတိ = သုပ္ပကာသိတံ၊ ဇ္ဂတိ ဟေတံ န ပဿတီတိ (သျာ၊က)	၁၀၄
သုပ္ပရောဓော စ = သုပ္ပဂေဓော စ (သီ၊သျာ၊ဇ္ဂ)	၁၆၅
သုရယက္ခရက္ခသေဘိ = သုရသက္ကရက္ခသေဘိ (သျာ)	၁၄၃
သုရသံ = သာဓုရသံ (သီ၊သျာ၊ဇ္ဂ)	၇၁
သူရိယော = သုရိယော (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဂ)	၁၅၉
သောဏသိဂ်ါလာ = သောဏသိဂါလာ (သီ၊ဇ္ဂ)	၆၀
သွာဂတံ တေ = သာဂတံ (သီ၊ဇ္ဂ)	၅၁
[ဟ]	
ဟတ္ထာပလေခနော = ဟတ္ထာဝလေခနော (သျာ၊ကံ)	၃၃
ဟာသပညော = ဟာသုပညော (သီ၊ဇ္ဂ)	၁၂၉
ဟိရိ နေတ္တိ = ဟိရီ နေတ္တီ (သီ၊ဇ္ဂ)	၁၆၅
ဟိရိမာ = ဟိရိကော (သျာ၊ကံ)	၂၄၂
ဟီနာ အညေ ဝဏ္ဏာ = ဟီနော အညော ဝဏ္ဏော (သီ၊ဇ္ဂ၊မ-၂-မဓုရသုတ္တ)	၆၆

ဒီဃနိကာယေ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိယံ

ဂါထာသူစီ

ဂါထာပမုခံ	ပိဋက်ာ
[ဇ]	
ဇွေ ဒီဃဉ္ဇ ရဿဉ္ဇ	၂၁၃
[က]	
ကတ္တ အာပေါ စ ပထဝီ	၂၁၃
ကတ္တ နာမဉ္ဇ ရူပဉ္ဇ	၂၁၃
[ခ]	
ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ	၉၂-၉၃
[ဝ]	
ဝိညာဏဿ နိရောဓေန	၂၁၃
ဝိညာဏံ အနိဒဿနံ	၂၁၃

ဒီဃနိကာယေ မဟာဝဂ္ဂပါဠိယံ

ဂါထာသူစိ

ဂါထာပမုခံ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အစွက်ုသောဝ နာဂေါဝ	၂၁၃
အဇ္ဇျတ္တရတော သမာဟိတော	၉၀
အဌဒေါဏံ စက္ခုမတော သရီရံ	၁၃၈
အထာဂုံ ဟရယော ဒေဝါ	၂၀၈
အထာဂုံ နာဂသာ နာဂါ	၂၀၇
အထာဂုံ သဟဘူ ဒေဝါ	၂၀၈
အတ္ထာယံ (အထာယံ) ဇုတရာ ပဇာ	၁၇၆
အထဒ္ဒသံ ဘိက္ခဝေါ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေ	၂၁၇
အမိစိတ္တေ စ အာယောဂေါ	၄၂
အနူပဝါဒေါ အနူပဃာတော	၄၂
အန္ဓေန ပါနေန ဥပဋ္ဌဟိမှာ	၂၁၇
အနိစ္စာ ဝတ သခ်ါရာ	၁၂၉
အနေဇော သန္တိမာရဗ္ဘ	၁၂၉
အပ္ပမတ္တာ သတီမန္တော	၁၀၁
အပရိယောသိတသင်္ကပ္ပေါ	၂၂၉
အပ္ပကော ဝတ မေ သန္တော	၂၁၃
အပါရုတာ တေသံ အမတဿ ဒ္ဓါရာ	၃၄
အပ္ပေကေ သတမဒ္ဒက္ခုံ	၂၀၄
အဘယံ တဒါ နာဂရာဇာန-မာသိ	၂၀၇
အမနုဿော ကထံဝဏ္ဏော	၁၉၆
အသလ္လီနေန စိတ္တေန	၁၂၉
[အာ]	
အာတုရဿေဝ ဘေသဇ္ဇံ	၂၁၂
အာပေါ စ ဒေဝါ ပထဝီ	၂၀၇
အာမန္တယာမိ ရာဇာနံ	၁၉၅
အာမန္တယာမိ စုန္ဒကံ နာမ ဘိက္ခုံ	၁၁၂
အာရမ္ဘဝှေါ ဒဋ္ဌာ ဟောထ	၁၉၇
အာသနံ ဥဒကံ ပဇ္ဇံ	၁၉၃
[ဇု]	
ဇုစ္စေတေ သောဋ္ဌသသဟဿာ	၂၀၅
ဇုတိ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ	၁၀၂
ဇုတိ တတ္ထ မဟာသေနော	၂၁၀
ဇုတော သတ္တ တတော သတ္တ	၁၆၇
ဇုတ္ထီ ဟုတ္ဝာ သွဇ္ဇ ပုမောမှိ	၂၁၈
ဇုဒံ ဒိသွာန နန္ဒန္တိ	၁၆၉-၁၇၁-၁၇၉-၁၈၃
ဇုဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော	၂၀၅-၂၀၆-၂၀၈-၂၀၉
ဇုမေဝ တိဋ္ဌမာနဿ	၂၂၇
ဇုမေဝ စိတ္တာနိ ဝိရာဇယိတ္ဝာ	၂၁၈
ဇုမေဟိ တေ ဟီနကာယူပပန္နာ	၂၁၉
[ဥ]	
ဥစ္ဆိန္နံ မူလံ ဒုက္ခဿ	၇၇
ဥတ္တရဉ္စ ဒိသံ ရာဇာ	၂၀၆
ဥပဝုတ္ထဿ မေ ပုဗ္ဗေ	၁၉၆
ဥပါသိကာ စက္ခုမတော	၂၁၇

ဂါထာပမုခ်	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ဧ]	
ဧကေသ္မိ ဘာသမာနသ္မိ	၁၇၂
ဧကောဟိ ဒါဠာ တိဒိဝေဟိ ပုဇိတာ	၁၃၀
ဧကေနတိ ံသော ဝယသာ သုဘဒ္ဒ	၁၂၅
ဧတောဒိသီ ဓမ္မပ္ပကာသနေ ဣ	၂၁ဧ
ဧတေသု ယုတ္တာ အနိရာမဂန္ဓာ	၁ဧ၅
ဧတေ စညေ စ ရာဇာနော	၂၀၇
ဧထ ဂဏ္ဍ ဗန္ဓထ	၂၀ဧ
ဧဝံ သုဒ္ဓါ စရိသ္သာမ	၁ဧ၆
ဧသ မဂ္ဂေါ ဥဇုမဂ္ဂေါ	၁ဧ၇
[က]	
ကတာဝကာသော ပုစ္ဆသု	၁ဧ၃
ကထံ အာရာဓနာ ဟောတိ	၂၂ဧ
ကာလကုဏ္ဍာ မဟာဘိသ္ဓာ (ဘိ ံသာ)	၂၀၇
ကိဏ္ဍေန မေ အဓိဂတံ	၃၁-၃၂
ကုမ္ဘိရော ရာဇဂဟိကော	၂၀၅
ကေ အာမဂန္ဓာ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ	၁ဧ၅
ကောဓော မောသဝဇ္ဇံ နိကတိ စ	၁ဧ၅
[ခ]	
ခန္ဓိ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ	၄၂
ခေမိယာ တုသိတာ ယာမာ	၂၀ဧ
[ဂ]	
ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတာ ဘဝန္တော	၂၁ဂ
ဂန္ဓာနေ ဗုဒ္ဓေါ နဒိကံ ကကုဓံ	၁၁၂
ဂိလ ရေ ဂိလ ပါပဓုတ္တက	၂၇၆
[စ]	
စတ္တာရော တေ မဟာရာဇာ	၂၀၆
စတ္တာလီသ သမာ ဒန္ဓာ	၁၃ဂ
စဘုန္ဒံ အရိယသစ္စာနံ	၇၇
စန္ဒနော ကာမသေဋ္ဌော စ	၂၀၆
စိတ္တသေနော စ ဂန္ဓဗ္ဗော	၂၀၇
စုတာဟံ မာနုသာ ကာယာ	၂၂ဂ
စုတာဟံ ဒိဗ္ဗာ ကာယာ	၂၂ဂ
စုန္ဒသ ဘတ္တံ ဘုဥ္ဇိတ္ဝာ	၁၀၆
[ဆ]	
ဆေတ္ဝာ ဒီလံ ဆေတ္ဝာ ပလိဃံ	၂၀၃
[ဇ]	
ဇိတာ ဝဇိရဟတ္ထေန	၂၀၇
[ဉ]	
ဉာယသ ဓမ္မသ ပဒေသဝတ္တိ	၁၂၅
ဉာယေန မေ စရတော စ	၂၂ဂ
[တ]	
တဏ္ဍ သဗ္ဗံ အဘိညာယ	၂၀၅-၂၁၀
တဏ္ဍာသလ္လသ ဟန္ဒာရံ	၂၂ဧ
တတြ ဘိက္ခဝေါ သမာဒဟံသု	၂၀၃
တတော နံ အနုကမ္ပန္တိ	၇၅
တတော မေ ဗြဟ္မာ ပါတုရဟု	၁ဧ၆
တထာဂတော ဗလပ္ပတ္တော	၁၂ဧ
တဒါသိ ယံ ဘိ ံသနကံ	၁၂ဧ
တဒါသု ဒေဝါ မညန္တိ	၁၇၂
တသ ဓမ္မသ ပတ္တိယာ	၂၁ဧ
တျသု ယဒါ မံ ဇာနန္တိ	၂၂ဧ
တယိ ဂေမိတစိတ္တောသ္မိ	၂၁၃
တသ္ဝေ ဝ ဝေဇေန အယံ ဝသုန္ဓရာ	၁၃ဂ

ဂါထာပမုခံ	ပိဋ္ဌက်ာ
[တ]	
တသေဝ ဗုဒ္ဓဿ သုဓမ္မတာယ	၂၁၇
တွမေဝ အသိ သမ္မုဒ္ဓေါ	၂၂၉
တာနိ ဧတာနိ ဒိဋ္ဌာနိ	၇၇
တိဏ္ဏံ တေသံ အာဝသိနေတ္ထ	၂၁၉
တုလမတုလဉ္ဍ သမ္ဘဝံ	၉၀
တုဝံ ပိတာ အဟံ ပုတ္တော	၁၉၅
တေ အညေ အတိရောစန္တိ	၁၆၈-၁၇၁-၁၇၉-၁၈၃
တေ စ သဗ္ဗေ အဘိက္ကန္တေ	၂၀၉
တေ စ အာတပ္ပမကရုံ	၂၁၀
တေ တံ အနုဝတ္တိဿာမ	၁၉၆
တေ ပဏီတတရာ ဒေဝါ	၂၂၈
တေ ဝုတ္တဝါကျာ ရာဇာနော	၁၆၉-၁၈၂
တေသံ ပါတုရဟု ဉာဏံ	၂၀၄
တေသံ ယထာသုတံ ဓမ္မံ	၂၂၉
တေသံ နိသိန္ဒာနံ အဘိက္ကမိံသု	၂၁၈
တေသံ မာယာဝိနော ဒါသာ	၂၀၆
[ဒ]	
ဒက္ခိဏဉ္ဍ ဒိသံ ရာဇာ	၂၀၆
ဒဒတော ပုညံ ပဝဍ္ဍတိ	၁၁၃
ဒဒ္ဒလ္လမာနာ အင္ဌံသု	၂၀၆
ဒန္တပုရံ ကလိင်ါနံ	၁၈၉
ဒသေတ္ထ ဋ္ဌဿရာ အာဂုံ	၂၀၉
ဒသေတေ ဒသဓာ ကာယာ	၂၀၈-၂၀၉
ဒဟရာပိ စ ယေ ဝုဒ္ဓါ	၁၀၁
ဒေဝကာယာ အဘိက္ကန္တာ	၂၀၄-၂၀၅
[ဒ]	
ဒေဝိန္ဒ နာဂိန္ဒ နရိန္ဒ ပူဇိတော	၁၃၈
ဒေသဿု ဘဂဝါ ဓမ္မံ	၃၃
[နု]	
နမတ္ထိ ဦနံ ကာမေဟိ	၁၉၅
နဝေ ဒေဝေ စ ပဿန္တာ	၁၆၈-၁၇၁-၁၇၉-၁၈၃
နှတ္ထာ စ ပိဝိတ္ထာ စုဒတာရိ သတ္ထာ	၁၁၂
နာဂေါဝ သန္ဒာနိ ဂုဏာနိ ဆေတ္ထာ	၂၁၈
နာဟု အဿာသပဿာသော	၁၂၉
နိပဇ္ဇိ သတ္ထာ အကိလန္တရူပေါ	၁၁၂
နိမ္မာနရတိနော အာဂုံ	၂၀၉
[ပ]	
ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဟိ ဓမ္မော	၂၁၇
ပစ္ဆိမဉ္ဍ ဒိသံ ရာဇာ	၂၀၆
ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာမ တေ အဋ္ဌံ	၁၉၃
ပဋိသောတဂါမိံ နိပုဏံ	၃၁-၃၂
ပပ္ပေါတိ မစ္စော အမတံ ဖြဟ္မလောကံ	၁၉၄
ပရိပက္ကော ဝယော မယ္ဟံ	၁၀၁
ပဝုဋ္ဌဇာတိမခိလံ	၂၀၉
ပုစ္ဆ ဝါသဝ မံ ပဉ္ဍံ	၂၂၀
ပုစ္ဆာမိ ဖြဟ္မာနံ သနက်ုမာရံ	၁၉၄
ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ	၂၀၆
ပုထူသီဟာဝ သလ္လီနာ	၂၀၄
ပုရိမံ ဒိသံ ဓတရဋ္ဌော	၂၀၆
ပုရိမဉ္ဍ ဒိသံ ရာဇာ	၂၀၅

ဂါထာပမုခံ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓေါ ဇနိန္ဒတ္တိ မနုဿ-လောကေ	၂၁၉
[ဘ]	
ဘိယျော ပဗ္ဗသတေ ဥတ္ဂာ	၂၀၄
ဘုတ္တဿ စ သူကရမဒ္ဒဝေန	၁၀၆
[မ]	
မဟာသမယော ပဝနသ္မိံ	၂၀၃
မံ ဝေ ကုမာရံ ဇာနန္တိ	၁၉၃
မာရသေနာ အဘိက္ကန္တာ	၂၁၀
မိထိလာ စ ဝိဒေဟာနံ	၁၈၉
မေတ္တာ ကရုဏာ ကာယိကာ	၂၀၇
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ	၂၀၅-၂၀၆-၂၀၈-၂၀၉
မောဒန္တိ ဝတ ဘော ဒေဝါ	၁၆၈-၁၇၁-၁၇၉-၁၈၃
မောဒန္တိ သဟ ဘူတေဟိ	၂၁၀
[ယ]	
ယဒါ စ ဗုဒ္ဓမဒ္ဒက္ခိံ	၂၂၉
ယထာ နိမိတ္တာ ဒိဿန္တိ	၁၆၉-၁၈၂
ယထာ ပါဝုဿကော မေဃော	၂၁၀
ယထာပိ ကုမ္ဘကာရဿ	၁၀၁
ယထာပိ မုနိ နန္ဒေယျ	၂၁၃
ယဿု မညာမိ သမဏေ	၂၂၉
ယသ္မိံ ပဒေသေ ကပ္ပေတိ	၇၅
ယံ ကရောမသိ ဗြဟ္မုနော	၂၂၉
ယံ တေ ဓမ္မံ ဇုဓညာယ	၂၁၉
ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ	၂၁၃
ယာ တတ္ထ ဒေဝတာ အာသုံ	၇၅
[ယ]	
ယာမုနာ ဓတရဋ္ဌာ စ	၂၀၇
ယေကေစိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ	၂၀၄
ယေ တရန္တိ အဏ္ဏဝံ သရံ	၇၆
ယေ နာဂရာဇေ သဟသာ	၂၀၇
ယော ဇုမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ	၁၀၁
[လ]	
လိတ္တံ ပရမေန တေဇသာ	၂၇၆
[ဝ]	
ဝဏ္ဏဝါ ယသဝါ သိရိမာ	၁၉၃
ဝန္ဒေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေ	၂၁၂-၂၁၄
ဝရုဏာ သဟဓမ္မာ စ	၂၀၈
ဝသူနံ ဝါသဝေါ သေဋ္ဌော	၂၀၈
ဝါတောဝ သေဒတံ ကန္တော	၂၁၂
ဝါမူရု သဇ မံ ဘဒ္ဒေ	၂၁၃
ဝိတရာဂေဟိ ပက္ကာမုံ	၂၁၀
ဝေဏ္ဍုဒေဝါ သဟလိ စ	၂၀၈
ဝေဿာမိတ္တာ ပဗ္ဗသတာ	၂၀၅
[သ]	
သက္ကဿ ပုတ္တောမှိ မဟာနု-ဘာဝေါ	၂၁၇
သကျပုတ္တောဝ ဈာနေန	၂၁၃
သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇာ	၂၁၃
သခိတုံ နောပိ သက္ကောမိ	၁၇၆
သစေ ဇဟထ ကာမာနိ	၁၉၇
သစေ တေ ဦနံ ကာမေဟိ	၁၉၅
သဋ္ဌေတေ ဒေဝနိကာယာ	၂၀၉
သတ္တသဟဿာ တေ ယက္ခာ	၂၀၅

ဂါထာပမုခံ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သတ္တဘူ ဗြဟ္မဒတ္တော စ	၁၉၀
သတံ ဧကေ သဟဿာနံ	၂၀၅
သတဉ္ဇ ဗလိပုတ္တာနံ	၂၀၇
သဒ္ဒဟာမိ အဟံ ဘောတော	၁၉၆
သဒါမတ္တာ ဟာရဂဇာ	၂၀၉
သဒ္ဓမ္မော သဇ္ဇိ ရက္ခိတော	၁၉၇
သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ	၄၂
သဗ္ဗေ ဝိဇိတသင်္ဂါမာ	၂၁၀
သဗ္ဗေဝ ဘောန္တော သဟိတာ သမဂ္ဂါ	၁၃၇
သဗ္ဗေဝ နိက္ခိပိဿန္တိ	၁၂၉
သဗ္ဗံ ဘေဒပရိယန္တံ	၁၀၁
သမယော ဒါနိ ဘဒ္ဒန္တေ	၂၀၇
သမာနာ မဟာသမနာ	၂၀၈
သံသိတံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ	၇၇
သဟဿံ ဗြဟ္မလောကာနံ	၂၀၉
သာတာဂိရာ တိသဟဿာ	၂၀၅
သာလံဝ နစိရံ ဖုလ္လံ	၂၁၃-၂၁၄
သွာဟံ အမူဠ္ဇပညဿ	၂၂၈
သိလောကမနုကဿာမိ	၂၀၄
သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ	၁၁၁
သီတောဒကံ ပေါက္ခရဏိံ	၂၁၃
သီလံ သမာဓိ ပညာ စ	၁၀၂
သုက္ကာ ကရမ္ဘာ အရုဏာ	၂၀၈
သုဏန္တု ဘောန္တော မမ ဧကဝါစံ	၁၃၇
သုဗြဟ္မာ ပရမတ္တော စ	၂၀၉
သူရိယဿူပနိသာ ဒေဝါ	၂၀၈
သေလေ ယထာ ပဗ္ဗတ-မုဒ္ဓနိဋ္ဌိတော	၃၃
သောကာဝတိဏ္ဏံ ဇနတ-မပေတသောကော	၃၃
[ဟ]	
ဟန္ဒ ဝိယာယာမ ဗျာယာမ	၂၁၈
ဟိတွာ မမတ္တံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ	၁၉၄
ဟိနံ ကာယံ ဥပပန္နာ ဘဝန္တော	၂၁၈

ဒီဃနိကာယေ ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိယံ

ဂါထာသူစိ

ဂါထာပမုခံ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အကဏံ အထုသံ သုဒ္ဓံ	၁၆၂-၁၇၀
အက္ကောဓဉ္ဇ အဓိဋ္ဌဟိ အဒါသိ	၁၃၀
အက္ကောသဘဏ္ဍန-ဝိဟေသကာရိံ	၁၄၁
အက္ခိတ္တိယော ဝါရုဏီ	၁၅၀
အက္ခမ္ဘိယော ဟောတိ	၁၂၀
အက္ခေဟိ ဒိဗ္ဗန္တိ သုရံ ပိဝန္တိ	၁၅၀
အဂ်ီရသဿ နမတ္ထု	၁၅၉-၁၆၇
အညဒတ္ထုဟရော ဟောတိ	၁၅၁
အညဒတ္ထုဟရော မိတ္တော	၁၅၂
အညံ အနုစက်မနံ	၂၁
အတိသီတံ အတိဥဏ္ဍံ	၁၅၀
အထ စေ ပဗ္ဗဇတိ ဘဝတိ ဝိပါပေါ	၁၄၅
အထ စေပိ ပဗ္ဗဇတိ သော	၁၃၈
အတ္ထဓမ္မသဟိတံ ပုရေ ဂိရံ	၁၂၆
အဘိယောဂိနော စ နိပုဏာ	၁၃၇
အဝိဝါဒဝဓုနကရိံ သုဂိရံ	၁၄၀
[ဋ]	
ဋတော သာ ပုရိမာ ဒိသာ	၁၆၀-၁၆၈
ဋတော သာ ပစ္ဆိမာ ဒိသာ	၁၆၁-၁၆၉
ဋတော သာ ဥတ္တရာ ဒိသာ	၁၆၃-၁၇၁
[ဌ]	
ဌတော သာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ	၁၆၀-၁၆၈
ဌတ္ထိံ ဝါ ဝါဟနံ ကတ္ဟာ	၁၆၂-၁၇၀
ဌန္ဒော သောမော ဝရုဏော စ	၁၆၅-၁၇၃
ဌဓ စ မဟီပတိဿ ကာမဘောဂီ	၁၃၃
[ဍ]	
ဥဋ္ဌာနကော အနလသော	၁၅၆
ဥတ္တရေန ကသိဝန္တော	၁၆၂-၁၇၀
ဥပကာရော စ ယော မိတ္တော	၁၅၃
ဥဗ္ဘမုပ္ပတိတလောမဝါ	၁၂၇
ဥဿူရသေယျာ ပရဒါရ-သေဝနာ	၁၅၀
[ဎ]	
ဎကေန ဘောဂေ ဘုဥ္ဇေယျ	၁၅၃
ဎဏေယျဇဃော်တိ တမာဟု	၁၂၈
ဎတေ အမိတ္တေ စတ္တာရော	၁၅၂
ဎတေ စ သင်ဟာ နာဿု	၁၅၆
ဎတေပိ မိတ္တေ စတ္တာရော	၁၅၃
ဎဝံ ဘောဂေ သမာဟတ္ဟာ	၁၅၃

ဂါထာပမုခ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကုမ္ဘဏ္ဍာနံ အဓိပတိ	၁၆၀-၁၆၈
ကုမာရိ ဝါဟနံ ကတ္တာ	၁၆၂-၁၇၀
ကုဝေရသ ခေါ ပန မာရိသ	၁၆၂-၁၇၀
ကောဏ္ဍာဝမနသ နမတ္ထု	၁၅၉-၁၆၇
[ခ]	
ခဏ္ဍောဘေဒမထ လေယျ-သာယိယံ	၁၂၄
ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ	၈၁
[ဂ]	
ဂန္ဓဗ္ဗာနံ အဓိပတိ	၁၆၀-၁၆၈
ဂန္ဓဗ္ဗနာဂါ ဝိဟာဂါ စတုပ္ပဒါ	၁၂၂
ဂန္ဓဗ္ဗာသုရယက္ခရက္ခသေဘိ	၁၄၃
ဂါဝိံ ကေခုရံ ကတ္တာ	၁၆၂-၁၇၀
ဂိဟိမှိ သန္တံ ဥပဝတ္တာတိ ဇနော	၁၃၉
ဂိဟိနောပိ ဗ္ရဏ္ဍတိ ယထာ	၁၄၂
ဂိဟိပိ ဓညေန ဓနေန ဝဏ္ဏတိ	၁၃၅
ဂေဟဋ္ဌာဝသတိ နရော	၁၃၁
ဂေဟမာဝသတိ စေ တထာဝိဓော	၁၂၇
ဂေါပါလော သုပ္ပရော-ဓော စ	၁၆၅-၁၇၃
[စ]	
စဝိယ ပုနရိဓဂတော	၁၂၃-၁၂၅
[ဆ]	
ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ	၁၄၇
[ဇ]	
ဇိနံ ဝန္ဒထ ဂေါတမံ	၁၆၀-၁၆၁-၁၆၃-၁၆၄. ၁၆၉-၁၇၁
ဇိဝဏ္ဍိဝကသဒ္ဒေ ဘ	၁၆၃-၁၇၁
[ဉ]	
ဉာတိဟိ မိတ္တေဟိ စ ဗန္ဓဝေဟိ စ	၁၄
[တ]	
တထာ ဟိ စက္ကာနိ သမန္ဓ-နေမိနိ	၁.၂
တထေဝ သော သိဂ်ါလကံ အနဒိ	၂၀-၂၁
တဿ စ နဂရာ အဟု	၁၆၂-၁၇၀
တသ္မာ ကုဝေရော မဟာရာဇာ	၁၆၂-၁၇၀
တသ္မိံ ဝါဒကရာ ဗဟုဂိဟိ စ	၁၄၅
တံ ကတ္တာ ဗ္ရတော စုတော	၁၄၃
တံ ကမ္မံ ကတ္တာ ကုသလံ သုခုဒ္ရယံ	၁၂၀
တံ ကတ္တာန ဗ္ရတော စုတော ဒိဗ္ဗံ	၁၃၀

ဂါထာပမုခံ	ပိဋ္ဌက်ာ
[တ]	
တံ လက္ခဏညူ ဗဟဝေါ	၁၃၉
တံ ဝေယျဉ္ဇနိကာ သမာဂတာ	၁၄၅
တေ စာပိ ဗုဒ္ဓံ ဒိသွာန	၁၆၀-၁၆၁-၁၆၃-၁၆၈-၁၆၉-၁၇၁
တေန သော သုစရိ-တေန	၁၂၇
တေနာဟု နံ အတိနိပုဏာ	၁၃၆
တေနေဝ သော သုဂတိ-မုပေစ္စ	၁၃၆
တေ ယာနေ အဘိရု-ဟိတွာ	၁၆၂-၁၇၁
ဟုလိယ ပဋိဝိစယ စိန္တယိတွာ	၁၃၃
[ဒ]	
ဒဓိမုခေါ မဏိ မာဏိ-ဝရော	၁၆၅-၁၇၃
ဒါနဉ္ဇ ပေယျဝဇ္ဇဉ္ဇ	၁၅၆
ဒါနမ္ပိ စတ္ထစရိယတဉ္ဇ	၁၂၅
ဒါသကမ္မကရာ ဟေဌာ	၁၅၆
[န]	
န စ ဝိသဋ္ဌံ န စ ဝိသာစိ (ဝိသာဝိ)	၁၃၆
န တေ ဗီဇံ ဝပယန္တိ	၁၆၂-၁၇၀
န ဒိဝါ သောပ္ပသီလေန	၁၅၀
န ပါဏိဒဏ္ဍေဟိ ပနာထ	၁၃၅
နမော တေ ပုရိသာဇည	၁၆၀-၁၆၁-၁၆၃-၁၆၈-၁၆၉-၁၇၁
[န]	
န သမ္ဖပ္ပလာပံ န မုဒ္ဓတံ	၁၄၃
နာဂါနဉ္ဇ အဓိပတိ	၁၆၁-၁၆၉
[ပ]	
ပစ္စေသန္တော ပကာသေန္တိ	၁၆၃-၁၇၁
ပဋိဘောဂိယာ မနုဇေသု ဇုဓ	၁၃၈
ပဏ္ဍိတော သီလ-သမ္ပန္နော	၁၅၃-၁၅၆
ပနာဒေါ ဩပမညော စ	၁၆၅-၁၇၃
ပဗ္ဗဇမ္ပိ စ အနောမနိက္ကမော	၁၂၇
ပဟူတပုတ္တော ဘဝတီ တထာဝိဓော	၁၃၂
ပါပမိတ္တော ပါပသခေါ	၁၅၀
ပိယဒဿနော ဂိဟီပိ သန္တော စ	၁၃၇
ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ	၁၆၀-၁၆၁-၁၆၃-၁၆၈-၁၆၉-၁၇၁
ပုဗ္ဗဂ်မော သုစရိတေသု အဟု	၁၃၈
ပုရေ ပုရတ္ထာ ပုရိမာသု ဇာတိသု	၁၂၁-၁၃၂
[ဗ]	
ဗဟုဝိဝိဓနိမိတ္တလက္ခဏညူ	၁၃၃
ဗဟူတရာ ပဗ္ဗဇိတဿ ဇုရိယတော	၁၃၂
ဗျာကံသု ဝေယျဉ္ဇနိကာ သမာဂတာ	၁၂၀

ဂါထာပမုခ် ဝိဋ္ဌက်ာ

[ဘ]

ဘဝတိ ပရိဇနသဝေါ
ဝိဝေယ္ယော ၁၂၆
ဘဝတိ ယဒိ ဂိဟီ စိရံ ယပေတိ ၁၂၃
ဘုတ္တာန ဘောကေ ခလ-
မ္ပသိကာယော ၂၁
ဘောဂေ သံဟရမာနသ ၁၅၃

[မ]

မနသော ဝိယာ ဟဒယ-
ဂါမိနိယော ၁၄၂
မဟာယသံ သံပရိဝါရယန္တိ နံ ၁၂၂
မဟိ ံ စ ပန ဋ္ဌတော အနောန-
မန္ဓော ၁၃၃
မာတာပိတာ ဒိသာ ပုဗ္ဗာ ၁၅၆
မာရဏ္ဏဝမဘယတ္ထနော
ဝိဒိတ္ဝာ ၁၂၃
မိဆ္ဆာဇီဝဉ္စ အဝဿဇ် သမေန ၁၄၄

[ယ]

ယဂ္ဂါနဉ္စ အမိပတိ ၁၆၃-၁၇၁
ယဒိ ခတ္တိယော ဘဝတိ ၁၄၁
ယဒိ ဇဟတိ သမ္ဘကာမဘောဂံ ၁၂၆
ယတော ဥဋ္ဌဆ္ဆတိ
သူရိယော ၁၅၉-၁၆၇
ယတ္ထ ယဂ္ဂါ ပယိရုပါ-
သန္တိ ၁၆၃-၁၇၁
ယတ္ထ စောဋ္ဌဆ္ဆတိ
သူရိယော ၁၆၁-၁၆၉
ယဿ စုဋ္ဌတေ သူရိယေ ၁၅၉-၁၆၇
၁၆၉

ဂါထာပမုခ် ဝိဋ္ဌက်ာ

[ယ]

ယဿ စ သင်ဟာ ဇေတေ ၁၅၆
ယံ ဂိဟိဿပိ တဒတ္ထ-
ဇောတကံ ၁၂၄
ယေ စာပိ နိမ္ဗုတာ
လောကေ ၁၅၉-၁၆၇
ယေန ဥတ္ထရကုရုဒ္ဓေါ ၁၆၁-၁၆၉
ယေန ပေတာ ပဝုစ္စန္တိ ၁၆၀-၁၆၈
ယောဓ သီတဉ္စ ဥဏ္ဏဉ္စ ၁၅၁
ယော ဝါရုဏိ အဒ္ဓနော
အကိဉ္စနော ၁၅၀

[ရ]

ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဓရဏိ
နာမ ၁၆၃-၁၇၁
ရဟဒေါပိ တတ္ထ
ဂန္ဓိရော ၁၆၀-၁၆၁
၁၆၈-၁၆၉
ရညော ဟောတိ ဗဟုဇနော ၁၄၅
ရာဇာ ဟောတိ သုဒုပ္ပဓံ-
သိယော ၁၄၃

[လ]

လဒ္ဓါန မာနုသကံ ဘဝံ
တတော ၁၄၅
လာဘီ အဒ္ဓါဒနဝတ္ထမောဂ္ဂ-
ပါဝုရဏာနံ ၁၃၁

[ဝ]

ဝိပ်ဿိဿ စ နမတ္ထု ၁၅၉-၁၆၇
ဝေဒိတ္ဝာ သော သုစရိ-
တဿ ဖလံ ၁၃၈-၁၄၂

ဂါထာပမုခံ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဝ]	
ဝေဘူတိယံ သဟိတ-ဘေဒကာရိံ	၁၄၀
ဝေဿဘုဿ စ နမတ္ထု	၁၅၉-၁၆၇
[သ]	
သင်္ဂါဟကော မိတ္တကရော	၁၅၆
သဂ္ဂေ ဝေဒယတိ နရော	၁၄၄
သစ္စပ္ပဋိညော ပုရိမာသု ဇာတိသု	၁၃၉
သစေ စ ပဗ္ဗဇ္ဇမုပေတိ တာဒိသော	၁၂၁-၁၂၉
သစ္စေ စ ဓမ္မေ စ ဒမေ စ	၁၂၀
သတ္တ စုဿဒေ ဗ္ဗဓာဓိဂစ္ဆတိ	၁၂၄
သဒ္ဓါယ သီလေန သုတေန	၁၃၄
သမန္တနေမီနိ သဟဿရာနိ စ	၁၂၂
သသီဟပုဗ္ဗဒ္ဓသုသဏ္ဌိတော	၁၃၅
သာတာဂိရော ဟေမဝ-တော	၁၆၅-၁၇၃
သိပ္ပေသု ဝိဇ္ဇာစရဏေသု	၁၂၈
[သ]	
သီဟောတိ အတ္တာနံ သမေက္ခိယာန	၂၀
သုကသာဋ္ဌိကသဒ္ဒေတ္ထ	၁၆၃-၁၇၁
သုဂတီသု သော ဖလဝိပါကံ	၁၃၇-၁၄၀
သုတံ နေတံ အဘိဏ္ဍ-သော	၁၆၀-၁၆၁-၁၆၃-၁၆၈-၁၆၉-၁၇၁
သုဘုဇော သုသု သုသဏ္ဌိ-တော	၁၂၃
သေတာ သုသုက္ကာ မုဒုတူလ-သန္ဒိဘာ	၁၃၉
သော တေန ကမ္မေန ဒိဝံ သမက္ကမိ	၁၂၀-၁၂၂-၁၃၂
[ဟ]	
ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ	၁၆၂-၁၇၂
ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ	၁၅၉-၁၆၇
ဟောတိ ပါနသခါ နာမ	၁၄၉